

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM OPĆINE VOJNIĆ 2025. - 2029.

Zagreb, 2025.

Naručitelj:

Turistička zajednica Općine Vojnić
Trg Stjepana Radića 1
47220 Vojnić

Izrađivač:

Level Project d.o.o.
Radnička cesta 80
10 000 Zagreb

1. Sadržaj

1. Polazište	1
1.1. Ciljevi	1
1.2. Metodologija i proces izrade Plana upravljanja.....	2
1.3. Struktura plana	3
2. Analiza stanja	4
2.1. Profil destinacije	5
2.1.1. Administrativni ustroj	7
2.1.2. Osnovna geografska obilježja	10
2.1.3. Demografija	12
2.1.4. Poslovno okruženje	17
2.2. Pregled razvojnih dokumenata od važnosti za turizam	18
2.2.1. Analiza strateških dokumenata	18
2.2.2. Analiza prostorno-planskih dokumenata	23
2.3. Turistički proizvodi i usluge	30
2.3.1. Pokazatelji turističkog prometa.....	30
2.3.2. Smještaj.....	36
2.3.3. Ugostiteljstvo	38
2.3.4. Turističke atrakcije	39
2.3.5. Turističke usluge	44
2.4. Analiza resursne osnove	45
2.4.1. Kultura i baština	45
2.4.2. Priroda i okoliš	53
2.5. Analiza javne turističke infrastrukture.....	58
2.5.1. Primarna i sekundarna turistička infrastruktura	58
2.6. Analiza komunalne infrastrukture	59
2.6.1. Energetska infrastruktura.....	59
2.6.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost internetu	61
2.6.3. Vodoopskrba i odvodnja	63
2.6.4. Gospodarenje otpadom	64
2.7. Analiza prometne infrastrukture	65
2.7.1. Prometni sustav	65
2.8. Analiza stanja digitalizacije	71
2.8.1. Infrastruktura digitalne tehnologije na području Općine Vojnić.....	72
2.8.2. Sigurnost i privatnost	73
2.8.3. Izazovi i preporuke poboljšanja	74
2.9. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama	75
2.10. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)	77
2.10.1. Javne službe od značaja za turiste i lokalno stanovništvo	77

2.10.2. Žurne javne službe	80
2.11. Analiza stanja ljudskih potencijala.....	82
2.12. Analiza komunikacijskih aktivnosti	84
2.12.1. Komunikacijski kanali i digitalno prisustvo	84
2.13. Analiza konkurencije	86
2.13.1. Turističko okruženje destinacije.....	87
2.14. Anketni upitnik	90
2.15. Izvješće o analizi stanja	99
3. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda	101
4. Pokazatelji održivosti	112
5. SWOT analiza.....	130
6. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima	131
6.1. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma.....	132
6.2. Strateški pravci razvoja	136
6.3. Ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti	136
7. Smjernice i preporuke za dionike razvoja	144
7.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	144
7.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice	146
7.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji	148
8. Popis projekata.....	150
9. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi.....	188
9.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom	188
9.2. Izvješće o provedbi.....	190
10. Literatura	191

1. Polazište

Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić predstavlja ključni strateški dokument usmjeren na održivi razvoj turističke destinacije. Izrađuje se u svrhu provođenja reforme hrvatskog turizma, s ciljem uspostave učinkovitijeg, održivog i konkurentnog sustava upravljanja destinacijama. Ovaj dokument predstavlja temeljni strateški alat destinacije Općine Vojnić kojim se definira smjer razvoja, prioriteti, mjere i aktivnosti usklađene s nacionalnim i regionalnim ciljevima turističke politike. Pravna osnova za izradu i donošenje Plana proizlazi iz Zakona o turizmu (NN 156/23), Pravilnika o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24), Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24) te Smjernica i uputa Ministarstva turizma i sporta za izradu i provedbu planova upravljanja¹. Kao takav predstavlja temelj za zajedničko djelovanje dionika, ulaganje u projekte od važnosti za destinaciju te sustavno praćenje i prilagodbu lokalnog turističkog razvoja suvremenim turističkim trendovima.

Područje destinacije Općine Vojnić, prema Indeksu turističke razvijenosti za 2023. godinu, svrstano je u IV. kategoriju, koja obuhvaća destinacije s ograničenom razinom turističkog razvoja, ali istodobno sa značajnim potencijalom za unapređenje turističke ponude i ostvarenje dugoročno održivog rasta. U tom pogledu nije bio potreban izračun prihvatnog kapaciteta destinacije. Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić donosi se za razdoblje od 2025. – 2029. godine.

1.1. Ciljevi

Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić ima nekoliko ključnih ciljeva:

- analizirati postojeće stanje turizma i relevantnih prostornih, okolišnih, društvenih i gospodarskih pokazatelja;
- izračunati pokazatelje održivosti destinacije prema propisanoj metodologiji;
- odrediti razvojna načela, viziju i strateške ciljeve turizma;
- definirati mjere i aktivnosti, kao i smjernice za implementaciju koje se odnose na sve ključne dionike;
- identificirati popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije (od kojih su neki i projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije) te popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije, vrijednosti veće od 1.000.000 eura, koji imaju izrađenu dokumentaciju i značajan razvojni potencijal te
- osigurati uključivanje i koordinaciju dionika te uspostaviti okvir za sustavno praćenje i izvještavanje o provedbi plana.

¹ Ministarstvo turizma i sporta (2024). Smjernice i upute za izradu Plana upravljanja destinacijom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>

1.2. Metodologija i proces izrade Plana upravljanja

Proces izrade Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić prati navedene pravilnike te popratne Smjernice i upute za izradu Plana upravljanja destinacijom koje je izradilo Ministarstvo turizma i sporta. Strateški pristup upravljanja destinacijom naglašava potrebu za primjenom koncepta integriranog upravljanja destinacijom i participativnog planiranja.

Integrirano upravljanje destinacijom odnosi se na upravljanje svim elementima destinacije Općine Vojnić kroz proces vođenja, utjecaja i koordinacije koji doprinose razvoju održivog turizma, uzimajući u obzir gospodarske, društvene, prostorne, okolišne utjecaje, prirode i okoliša potrebe turista, lokalnog stanovništva, poduzetnika i drugih aktera.

U izradi i implementaciji ovog Plana, neophodno je participativno planiranje odnosno neophodna je suradnja dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora što uključuje lokalne vlasti, turističke zajednice, poduzetnike i lokalno stanovništvo. Svaki od njih doprinosi procesu kroz svoje specifične uloge i interese, a zajednička razmjena ideja i iskustava ključna je za razvoj održivih mjera i aktivnosti.

U izradi Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić aktivnim sudjelovanjem u prikupljanju relevantnih podataka i pokazatelja, razmjenom mišljenja i ideja uključeni su dionici koji su prikazani u tablici.

Tablica 1. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.

Dionik	Uloga	Adresa e-pošte
TZ Općine Vojnić	Ključna institucija za iniciranje i koordinaciju procesa izrade Plana upravljanja destinacijom; povezuje sve dionike, provodi promotivne aktivnosti i osigurava provedbu turističkih strategija na lokalnoj razini.	info@tz-vojnic.hr
Općina Vojnić	Nositelj razvojne politike i prostornog planiranja; osigurava administrativnu i financijsku podršku te stvara uvjete za realizaciju infrastrukturnih i razvojnih projekata u turizmu. Komunikacija u svezi ključnih podataka potrebitih za izradu pokazatelja održivosti.	opcina@vojnic.hr
Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije	Sudjeluje u usklađivanju turističkih projekata s važećim prostorno-planskim dokumentima; savjetodavno djeluje u planiranju novih turističkih zona. Komunikacija u svezi ključnih podataka potrebitih za izradu pokazatelja održivosti.	ravnatelj@zavod-kazup.hr
Javna ustanova NATURA VIVA	Daje smjernice za očuvanje prirodnih vrijednosti i održivo korištenje zaštićenih područja, čime doprinosi razvoju održivog turizma i interpretaciji prirodne baštine na području Općine Vojnić.	info@naturaviva.hr
Komunalac Vojnić d.o.o.	Osigurava komunalne usluge (čistoća, zbrinjavanje otpada, uređenje javnih površina), što je temelj za stvaranje kvalitetnog turističkog doživljaja. Komunikacija u svezi ključnih podataka potrebitih za izradu pokazatelja održivosti.	vojnic.komunalac@ka.t-com.hr
Vodovod i kanalizacija d.o.o.	Odgovorna za opskrbu vodom i sustav odvodnje; ključna za razvoj turističke infrastrukture i standarda boravka. Komunikacija u svezi ključnih podataka potrebitih za izradu pokazatelja održivosti.	kontakt@vik-ka.hr
HEP ODS Karlovac	Zadužen za distribuciju električne energije; važan partner u osiguravanju energetske stabilnosti i planiranju infrastrukturnih zahvata. Komunikacija u svezi ključnih podataka potrebitih za izradu pokazatelja održivosti.	info.dpkarlovac@hep.hr

Iznajmljivači	Ključni akteri u pružanju smještajnih usluga; iznajmljivači direktno utječu na kvalitetu turističkog doživljaja kroz usluge smještaja, usmjeravanje gostiju i pružanje autentičnih iskustava. Također sudjeluju u promociji destinacije kroz direktan kontakt s turistima, s naglaskom na zadovoljstvo i povratne informacije koje pomažu u daljnjoj optimizaciji ponude. Suradnja i koordinacija pri prikupljanju informacija o zadovoljstvu turista; usuglašavanje oko prijedloga strateških ciljeva razvoja turističke ponude i ključnih turističkih proizvoda.	-
Lokalno stanovništvo	Stanovnici lokalne zajednice ključni su za očuvanje autentičnosti destinacije i stvaranje jedinstvenog doživljaja za turiste. Kroz svoj angažman u turističkim aktivnostima, pružanju usluga i dijeljenju kulturnih i povijesnih priča, oni aktivno sudjeluju u promociji destinacije. Također, pozitivni stavovi lokalnog stanovništva prema turizmu odražavaju se u održivosti razvoja destinacije, stvaranju ugodne atmosfere za posjetitelje te očuvanju socijalne kohezije. Suradnja oko prikupljanja podataka, mišljenja i prijedloga vezanih uz zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom na području destinacije Općine Vojnić.	-

U izradi Plana upravljanja destinacijom posebno se vodilo računa o usklađenosti s važećim strateškim dokumentima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Plan je izrađen u skladu s ciljevima i smjernicama Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030., kao i s nacionalnim i regionalnim marketinškim planovima turizma. Također su uvažene razvojne strategije Karlovačke županije i Općine Vojnić, prostorni planovi, lokalni akcijski planovi te ostali sektorski dokumenti od značaja za turizam i razvoj prostora. Time se osigurava koherencija ovog Plana s višerazinskim politikama i okvirima financiranja.

1.3. Struktura plana

Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić strukturiran je na sljedeći način:

Drugo poglavlje opisuje analizu stanja koja uključuje analizu temeljnih obilježja Općine Vojnić (društvenih, gospodarskih i okolišnih), analizu turističke potražnje te osnovne elemente turističke ponude – smještaj, ugostiteljstvo, atrakcije, javnu turističku infrastrukturu, turističke usluge i organizaciju upravljanja turizmom, analizu anketnog upitnika te izvješće o analizi stanja.

U trećem poglavlju se analiziraju turistički proizvodi i usluge, resursi, atrakcije, javna turistička infrastruktura te ostali ključni elementi u ponudi/kreiranju turističkih proizvoda destinacije s obzirom na njihov razvojni i marketinški potencijal.

Četvrto poglavlje prikazuje izračun obveznih pokazatelja održivosti propisanih Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24). Isti su prikazani putem metodoloških objašnjenja i izvora podataka koji su uključivali prikupljanje iz primarnih (anketa) i sekundarnih (DZS, HEP, FINA, e-Visitor i ostale relevantne institucije) izvora podataka.

U petom poglavlju provedena je SWOT analiza u kojoj se uzimaju u obzir postojeće snage i slabosti te buduće prilike i prijetnje destinacije kako bi se pomoću dobivenih podataka SWOT-a i prethodne sveobuhvatne analize stanja u šestom poglavlju mogao definirati razvojni smjer destinacije.

U šestom poglavlju postavljen je strateško-planski okvir razvoja destinacije kojim je definiran razvojni smjer, strateški ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti plana upravljanja destinacijom.

Sedmo poglavlje predlaže smjernice i preporuke za ključne dionike: Općinu Vojnić, TZ Općine Vojnić te ostale dionike u turizmu koji pridonose koordiniranoj provedbi Plana i poticanju međusobne suradnje.

Osmo poglavlje sadrži popis projekata usmjerenih na ostvarenje strateških ciljeva i unaprjeđenje pokazatelja održivosti. Projekti su strukturirani na način da sadrže cilj, opis, posebni značaj za destinaciju (da/ne), način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti, naziv nositelja provedbe projekta, lokaciju, planirane rokove početka i završetka provedbe, provedbene korake, okvirne rokove postignuća, procijenjenu vrijednost, okvirni izvor financiranja te status izrade potrebne studijske i projektno-tehničke destinacije.

U devetom poglavlju govori se o važnosti praćenja napretka i redovitog izvješćivanja radi učinkovite provedbe Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić. Naglašava se uloga koordinacije, evaluacije, edukacije i fleksibilnosti u implementaciji, uz obvezu godišnjeg izvještavanja Turističkog vijeća TZ-a Općine Vojnić.

2. Analiza stanja

Analiza stanja predstavlja ključni korak u procesu planiranja i upravljanja turističkom destinacijom. Kroz analizu stanja želi se steći sveobuhvatan i realan uvid u trenutno stanje svih ključnih sastavnica koje utječu na turistički razvoj, upravljanje i doživljaj unutar destinacije. Prikupljanjem, sistematizacijom i interpretacijom podataka omogućuje se donošenje informiranih i održivih strateških odluka koje će unaprijediti kvalitetu turističke ponude, povećati konkurentnost destinacije i osigurati njezin održivi razvoj.

Ciljevi analize usmjereni su na identifikaciju prednosti, nedostataka, prilika i prijetnji u destinaciji, s naglaskom na prikupljanje podataka koji će služiti kao podloga za razvojne odluke. Analiza uključuje popis postojećih i potencijalnih turističkih proizvoda i usluga, evaluaciju resursne osnove, pregled stanja javne turističke, komunalne, prometne i digitalne infrastrukture, kao i dostupnosti destinacije osobama s invaliditetom. Uz to, analiziraju se javne usluge, stanje ljudskih potencijala i tržišta rada, te komunikacijske aktivnosti i brend identitet destinacije s posebnim osvrtom na njegovu percepciju među turistima. Analiza konkurencije daje dodatni uvid u pozicioniranje destinacije na tržištu. Cjelokupna analiza temelji se na

dostupnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim izvorima te relevantnim strateškim, prostornim i zakonodavnim dokumentima, čime se osigurava sveobuhvatan i usklađen pristup planiranju i upravljanju turističkim razvojem. Uz to, provedena su primarna istraživanja kroz anketno istraživanje, a sekundarni podaci prikupljeni su iz izvora poput sustava eVisitor te od institucija (FINA, HEP, HZZ Karlovac), komunalna poduzeća (Komunalno Vojnić d.o.o., Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac i dr.) te javne ustanove (Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije).

Svrha analize je prepoznati stvarne potrebe i potencijale destinacije Općine Vojnić, uočiti ograničenja te, na temelju tih saznanja, definirati razvojni smjer, ciljeve, mjere i aktivnosti usmjerene ka poboljšanju turističke ponude, kvalitete doživljaja i ukupnog razvoja destinacije.

2.1. Profil destinacije

Profil destinacije Općine Vojnić daje osnovne informacije o destinaciji te služi kao sažeti prikaz njezinih geografskih, klimatskih i turističkih značajki, uključujući smještajne kapacitete, prometnu povezanost i glavne atrakcije.

Tablica 2. Profil destinacije Općine Vojnić.

Lokacija	• Peripanonski prostor Središnje Hrvatske • Jugoistočni dio Karlovačke županije, podno Petrove Gore • Destinacija Općine Vojnić na sjeveru graniči s Gradom Karlovcem; na zapadu s Općinom Krnjak; na jugu s Općinom Cetingrad; na jugozapadu s Gradom Slunjem; na istoku s Općinom Gvozd i Općinom Topusko (Sisačko-Moslavačka županija)
Prometna povezanost (zračni prijevoz, cestovne veze, željezničke veze, brodske veze i dr.)	• Autocesta A1 (čvor Karlovac) 30,5 km • Državne ceste: DC 6 Karlovac-Vojnić-Glina; DC 216 Vojnić-Miholjsko-Bubača • Granični prijelaz Maljevac-Velika Kladuša (BiH) • Zračna luka Franjo Tuđman 88,3 km • Zračna luka Krk 136 km • Zračna luka Zemunik 262 km • Županijske ceste: ŽC 3270 Klokoč-Poljski Varoš; ŽC 3224 Johovo-Donja Brusovača; ŽC 3290 Budačka Rijeka – Kolarić; ŽC 3225 Vojnić-Malička • Lokalne ceste: LC 34091 A.G. Grada Karlovca- Vojišnica, LC 34095, LC 34127, LC 34139, LC 34144, LC 34145, LC 34146
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta (cestovna)	• Zagreb 80,3 km, Karlovac 25,9 km, Sisak 70,3 km, Beč (AUS) 432 km, Budimpešta (HUN) 420 km, Beograd (SRB) 469 km, Ljubljana (SLO) 201 km, Sarajevo (BiH) 476 km
Geografska obilježja (reljef, planine, rijeke i dr.)	• Površina Općine: 238,94 km² (6,6 % površine Karlovačke županije) • Prostor podno Petrove gore u jugoistočnom dijelu Karlovačke županije • Brežuljkasti reljef, pokriven šumama bukve, graba i hrasta, manjim vodotocima te poljoprivrednim površinama pašnjaka, oranica i voćnjaka • Najviši vrh: Mali Petrovac 512 m (Petrova Gora) • Indeks turističke razvijenosti 2023. godine (ITR): IV skupina (12,36) • Indeks razvijenosti 2024. godine: I. skupina (89,469) • Najznačajniji vodotoci: rijeka Glina, rječica Radonja (Vojnić) • Ostali vodotoci: Vojišnica, Kupljenčica, Velika Utinja, Manja Utinja

Klimatska obilježja (prosječni broj sunčanih dana, količina padalina, prosječne sezonske temperature)	• Umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom (podtip Cfb) • srednja temperatura najhladnijeg mjeseca nije niža od -3°C, dok najmanje jedan mjesec ima srednju temperaturu višu od 10 °C • svi su mjeseci vlažni i nema suša • ljeta su topla i srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca niža je od 22 °C • Srednja godišnja temperatura (Karlovac): 11,1 °C • Srednja godišnja temperatura najtoplijeg mjeseca: 21,6 °C (srpanj) • Srednja godišnja temperatura najhladnijeg mjeseca: 0,2 °C (siječanj) • Insolacija (trajanje osunčavanja): 1967,8 sati • Srednja godišnja količina padalina: 1110,6 mm • Najkišovitiiji mjesec: 116,6 mm (studenj) • Najsušniji mjesec: 69,6 mm (veljača)
Broj stalnih stanovnika (Popis 2021.)	• 3.602 stanovnika
Broj turista (2023. i 2024.)	• Dolasci ukupno (2023.):995 / Dolasci ukupno (2024.): 1.151 • Noćenja ukupno (2023.):2.561 / Noćenja ukupno (2024.): 2.816 • Broj turista ukupno (2023.): 1.011 / Broj turista ukupno (2024.): 1.158 • Sezonalnost (broj turista 2024.) zima: 235, proljeće: 201, ljeto: 448, jesen: 315
Prosječna duljina boravka (2023. i 2024.)	• Prosječna duljina boravka (2023.): 2,57 dana • Prosječna duljina boravka (2024.): 2,45 dana
Turistički kapaciteti (po vrstama, po kvaliteti)	• Lovački dom Muljava, Hrvatske šume d.o.o. , Muljava bb, lovački dom • Objekt za robinzonski smještaj „Bogata šuma“, Živkovića Kosa 11 • Objekti u domaćinstvu • Sobe za iznajmljivanje • Objekti na OPG-u • Kuće za odmor • Studio apartman (više u poglavlju 2.3.2. Smještaj)
Ugostiteljski sadržaji	• Tvrtke i obrti za ugostiteljstvo (više u poglavlju 2.3.3.) • Restoran Lovačkog doma Muljava • Caffè bar i restoran Joker
Najpopularnije turističke atrakcije	• Spomenik „Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna“ na Petrovoj Gori (Veliki Petrovac) • Centralna partizanska bolnica • Kraljev grob • Značajni krajobraz „Petrova Gora-Biljeg“ • Poučne staze „Rimski put“ i „Kraljev put“ • Lovački dom Muljava • Planinarska obilaznica „Petrova Gora“ • Ornitološki rezervat Petrovac • Stari mlinovi – „Žuti Mlin“ na Radonji i „Škrgića mlin“ na Vojšnici • Stare utvrde – Otmić grad, Krstinja, Klokoč • Petrova gora Trail
Glavni turistički proizvodi	• Kulturni (memorijalni) turizam • Outdoor turizam (biciklizam, planinarenje, poučne staze, ribolov) • Lovni turizam • Transitni turizam • Ruralni turizam • Gastronomska ponuda Lovačkog doma Muljava • Manifestacije
Prostor – turističke zone i površine	• Turističke površine • Urbanizirane zone – prostori za ugostiteljstvo, smještaj i kulturni sadržaji • Zaštićeni dijelovi prirode – značajni krajobraz Biljeg i značajni krajobraz Petrova Gora • Rekreativne površine – planinarska obilaznica Petrova Gora, biciklističke staze, poučne staze, lovišta, stadion Kralj Petar Svačić • Turistička zona unutar građevinskog područja naselja PPUO Vojnić: ○ površina gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke – kamp (T3) – Donja Brusovača (postojeća izgrađena/planirana neizgrađena)

	• Turistička zona za izdvojeni dio građevinskog područja izvan naselja PPUO Vojnić: ○ površine ugostiteljsko-turističke namjene – kamp (T3-1 i T3-2) u naselju Živković Kosa (planirane neizgrađene) ○ površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – spomen područje Petrova Gora u naselju Ključar (planirana neizgrađena), ○ površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – Lovački dom Muljava u naselju Radonja (postojeća izgrađena/planirana neizgrađena), ○ površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – spomen područje Centralne partizanske bolnice u naselju Radonja (planirana neizgrađena), ○ površine ugostiteljsko-turističke namjene (T) – seosko-lovni turizam u naselju Selakova Poljana (planirane neizgrađene), ○ Selakova Poljana, Memorijalni centar Partizanske bolnice na Petrovoj Gori, Veliki i Mali Petrovac (planirane)
Turistička infrastruktura (kongresni kapaciteti, pješačke/planinarske/biciklističke staze, plaže i dr.	• Turistički centar Petrova gora (Lovački dom Muljava) • Dom kulture „Kralj Petar Svačić“ (Kino Vojnić i Knjižnica i čitaonica Vojnić) • Interaktivna knjiga – središnji informacijski punkt (Trg Stjepana Radića, Vojnić) • Ured TZ Općine Vojnić • Biciklističke staze ○ Petrova Gora MTB Easy ○ Petrova Gora MTB Classic ○ Petrova Gora MTB Advanced ○ Petrova Gora MTB Epic ○ Petrova Gora Trekking Easy ○ Petrova Gora Trekking Advanced ○ Državne i županijske rute • Poučne staze ○ Rimski put ○ Kraljev put • Planinarska obilaznica Petrova gora • Lovišta ○ Petrova gora ○ Kuplensko ○ Vojnić • Stadion Kralj Petar Svačić (NK Vojnić 95', NK Petrova Gora) • Tenisko igralište u Vojniću • Info ploče

2.1.1 Administrativni ustroj

Područje obuhvata Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić obuhvaća administrativno područje Općine Vojnić. Smještena je u Središnjoj Hrvatskoj, podno Petrove Gore te obuhvaća jugoistočni dio Karlovačke županije. Ukupna površina Općine iznosi **238,94 km²**, što je 6,6 % površine Karlovačke županije. Općina Vojnić na sjeveru graniči s Gradom Karlovcem; na zapadu s Općinom Krnjak; na jugu s Općinom Cetingrad; na jugozapadu s Gradom Slunjem; na istoku s Općinom Gvozd i Općinom Topusko (Sisačko-Moslavačka županija). Na jugoistoku Općina Vojnić

graniči s Bosnom i Hercegovinom gdje prirodnu granicu čini rijeka Glina, dok se u neposrednoj blizini nalazi međunarodni granični cestovni prijelaz Maljevac-Velika Kladuša.²

Današnje granice Općine Vojnić su uspostavljene Izmjenom granica Karlovačke županije 1997. godine. Teritorij Općine Vojnić je podijeljen u 13 katastarskih općina i 14 mjesnih odbora. U njezinom administrativnom sastavu nalazi se 46 naselja. Naselja na području Općine Vojnić su: Brdo Utinjsko, Bukovica Utinjska, Donja Brusovača, Dunjak, Džaperovac, Gaćeša Selo, Gejkovac, Gornja Brusovača, Jagrovac, Johovo, Jurga, Kartalije, Kestenovac, Klokoč, Klupica, Ključar, Knežević Kosa, Kokirevo, Kolarić, Krivaja Vojnička, Krstinja, Kupljensko, Kusaja, Lipovac Krstinjski, Lisine, Loskunja, Malešević Selo, Mandić Selo, Međedak Utinjski, Miholjsko, Mracelj, Mračaj Krstinjski, Petrova Poljana, Podsedlo, Prisjeka, Radmanovac, Radonja, Rajić Brdo, Selakova Poljana, Svinica Krstinjska, Široka Rijeka, Štakorovica, Utinja Vrelo, Vojišnica, Vojnić i Živković Kosa. Upravno središte Općine Vojnić je u naselju Vojnić.³

Slika 1. Prikaz smještaja Općine Vojnić odnosno obuhvata destinacije Općine Vojnić za koji se izrađuje plan upravljanja destinacijom. Izvor: Level Project d.o.o.

² Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

³ Ibid.

Prema indeksu razvijenosti (izračunat za razdoblje 2020.-2022.), kompozitnom pokazatelju regionalnog razvoja koji za izračun koristi više razvojnih pokazatelja (prosječni dohodak po stanovniku, prosječni izvorni prihodi po stanovniku, prosječna stopa nezaposlenosti, opće kretanje stanovništva, stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje te indeks starenja), Općina Vojnić se 2024. godine nalazila unutar I. skupine jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, čime pripada kategoriji potpomognutih područja s vrijednosti indeksa 89,469.⁴,⁵ U odnosu na prethodni izračun iz 2018. godine to je smanjenje, obzirom da je tada iznosio 89,870.⁶

Slika 2. Naselja Općine Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.

⁴ Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti. Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_01_3_60.html

⁵ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (2024). Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti 2024. godine (razdoblje 2020.-2022.). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izracun%20indeksa%20razvijenosti.pdf>

⁶ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (2018). Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti 2018. godine (razdoblje 2014.-2016.). Dostupno na mrežnoj stranici: https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izracun%20indeksa%20razvijenosti_jedinice%20lokalne%20samouprave.pdf

Prema Zakonu o područjima posebne skrbi, Općina Vojnić nalazi se u prvoj skupini u koju pripadaju područja koja su bila okupirana tijekom Domovinskog rata i nalaze se neposredno uz državnu granicu, a gradsko/općinsko središte nije od državne granice udaljenosti udaljeno više od 15 kilometara zračne linije i nema više od 5.000 stanovnika prema popisu stanovništva iz 1991. godine.⁷

Indeks turističke razvijenosti (ITR) turistički je pokazatelj razvijenosti jedinica lokalne i područne samouprave koji se računa kao zbroj normaliziranih vrijednosti osnovnih pokazatelja stupnja turističke razvijenosti u prostoru (broj kreveta, broj kreveta u hotelima, broj turista, broj noćenja, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane), kako u apsolutnom, tako i u relativnom smislu. Općina Vojnić se u 2023. godini nalazila se u posljednjoj IV. skupini s vrijednosti ITR-a 12,36. U odnosu na 2018. godinu on se povećao obzirom da je tada iznosio 11,67.⁸

2.1.2 Osnovna geografska obilježja

Općina Vojnić smještena je u jugoistočnom dijelu Karlovačke županije, podno Petrove Gore. Obuhvaća blago brežuljkaste krajeve s niskim pobrdima i nizinama unutar kojih je smješteno središte Općine i najveće naselje - Vojnić.

Petrova gora središnja je turistička destinacija i zaštitni znak Općine Vojnić. U geološkom i geomorfološkom smislu, Petrova gora je izolirani planinski masiv dinarskog smjera, poznat i kao "otočna" gora ili "stršenjak". Nalazi se na jugozapadnom rubu Panonske zavale, a nastala je kao posljedica tektonskih izdizanja za vrijeme alpskog nabiranja, koje je svoj vrhunac doseglo tijekom neogena i kvartara. Izdignuta je uzduž rasjeda kao dio stare panonske podloge, koja je već ranije bila borana u paleozoiku. Dok je veći dio te panonske mase potonuo, Petrova gora se izdvojila kao uzdignuta i očuvana cjelina. Prosječna nadmorska visina Općine je 160 m, a izdvaja se najviši je vrh Petrove Gore- Mali Petrovac s nadmorskom visinom (512 m).⁹ Ostali vrhovi su Veliki Petrovac (507 m), Veliki Velebit (482 m), Magarčevac (474 m) i Bublen (466 m).¹⁰

Područje Petrove Gore obuhvaća jugoistočni dio Korduna. Ovo područje se prostire na granici između dinarskog planinskog područja Like i ravničarskih prostora središnje Hrvatske. Kordun, kao regija, ima jasno definirane granice-na jugu rijeka Korana, na zapadu rijeka Mrežnica, na sjeveru rijeka Kupa, na istoku rijeka Glina i granica prema Bosni i Hercegovini.¹¹

⁷ Zakon o područjima posebne državne skrbi. Narodne novine broj 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15, 106/18.

⁸ Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti 2018. i 2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.iztg.hr/hr/itr/>

⁹ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

¹⁰ Planinarsko društvo „Šumar“ (2007). Planinarska obilaznica – Petrova gora. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.sumari.hr/biblio/pdf/14059full.pdf>

¹¹ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

Naselja unutar Općine Vojnić pretežno su ruralnog karaktera, smještena duž glavnih prometnih pravaca ili raštrkana po brdskim dijelovima Općine. Naselje Vojnić, koje ima najizraženije urbane karakteristike te ima obilježja malog lokalnog središta, služi kao administrativno i gospodarsko središte Općine. Sva naselja koja su susjedna općinskom središtu imaju razvojne potencijale prije svega zbog dobre cestovne povezanosti (npr. Radonja, Kolarić, Loskunja i Jurga). Ostala naselja se prema kriterijima prometne povezanosti i njihovog položaja, mogu svrstati u dvije grupe sukladno njihovoj razvijenosti: naselja u stagnaciji i naselja s razvojnim potencijalom, pri čemu u prvu skupinu pripadaju sva naselja udaljena od glavnih prometnih pravaca čiji je broj stanovnika u stalnom opadanju, dok su naselja uz prometnicu Karlovac – Vojnić (Knežević Kosa i Živković Kosa), Karlovac-Glina (Vojišnica) i Vojnić – Velika Kladuša, BiH (Kupljensko, Miholjsko, Krstinja, Donja Brusovača, Široka Rijeka) u nešto povoljnijem položaju.

Na području Općine Vojnić nema većih vodotoka. Postojeći manji vodotoci spuštaju se niz padine Petrove Gore, od kojih je najznačajniji Radonja koji prolazi kroz općinsko središte Vojnić te se ulijeva u rijeku Koranu na području Grada Karlovca. Ostali manji vodotoci su Vojišnica, Kupljenčica, Utinja i Bukovica. Navedeni odvodnjavaju prema rijeci Glini koja je većim dijelom svog toka čini državnu granicu s Bosnom i Hercegovinom. Upravo najniže dijelove Općine čine prostori uz spomenutu rijeku Glinu te potok Utinju koji imaju močvarne karakteristike.

Veći dio područja Općine Vojnić nalazi se pod šumama što posebice izraženo u istočnom dijelu prema Petrovoj Gori. U drugim dijelovima Općine nalaze se manje šumske površine, pretežno na sjevernim padinama brežuljaka. Generalno, izmjenjuju se šume hrasta, graba i bukve, a ponegdje se pojavljuju breza, pitomi kesten i divlje voće.

Izvan šumskih i izgrađenih struktura, brdovitim krajolikom izmjenjuju se površine pašnjaka, livada i oranica što omogućava bavljenje poljoprivredom, posebice ratarstvom i stočarstvom. U posljednjih desetak godina pristup poljoprivredi doživio je značajne promjene, što je rezultiralo podizanjem velikih plantaža voćaka, prvenstveno šljiva i oraha, a u novije vrijeme i lješnjaka te višnje. Obzirom da nizinske dijelove karakteriziraju nepropusna tla u svrhu njihovog privođenja poljoprivrednoj proizvodnji, potrebni su ograničeni hidromelioracijski zahvati.¹² Unatoč tome, i dalje postoji znatan broj poljoprivrednih površina koje su zapuštene i obrasle, što dovodi do nastanka nekvalitetnih, samoniklih šuma. Ove šume često sadrže invazivne strane vrste, među kojima je najčešći bagrem (*Robinia pseudoacacia* L.). Prostrane šumske površine, zajedno s neodržavanim poljoprivrednim zemljištima, pružaju idealne uvjete za raznovrsnu divljač, čineći ovo područje izuzetno pogodnim za razvoj lovnog turizma i srodnih aktivnosti.¹³

Prema Köppenovoj klasifikaciji, klima na području Općine Vojnić kategorizirana je kao umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom (podtip Cfb) .

¹² Ibid.

¹³ Ibid.

Obilježja umjereno tople vlažne klime s toplim ljetom:

- srednja temperatura najhladnijeg mjeseca nije niža od -3°C, dok najmanje jedan mjesec ima srednju temperaturu višu od 10 °C (oznaka C);
- svi su mjeseci vlažni i nema suša (oznaka f);
- ljeta su topla i srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca niža je od 22 °C (oznaka b).

Na klimu utječu opća atmosferska cirkulacija karakteristična za smještaj u sjevernim geografskim širinama, utjecaj Panonske nizine i Jadranskog mora, planinskih sustava Alpa i Dinarida.

U razdoblju 1949.-2023. godine na meteorološkoj postaji Karlovac srednja godišnja temperatura iznosila je 11,1 °C. Najviša srednja mjesečna temperatura zabilježena je u srpnju (21.6 °C), a najniža u siječnju (0,2°C). Najviše temperature zabilježene su u ljetnim mjesecima (lipanj, srpanj i kolovoz), a najniže tijekom zimskih mjeseci (prosinac, siječanj i veljača).¹⁴ Insolacija kao trajanje osunčavanja iznosi 1919 sati godišnje.¹⁵

Srednja godišnja količina oborina u Karlovcu izmjerena u istom razdoblju iznosila je 1110,6 mm. Najveća srednja količina oborina zabilježena je u hladnijem dijelu godine, u studenom (116,6 mm), dok je u veljači (69,6 mm) zabilježena najmanja količina oborina.¹⁶

Za prikaz režima strujanja vjetra na području Općine Vojnić analizirane su godišnje i sezonske vjerojatnosti istovremenog pojavljivanja pojedinih jačina i smjera vjetra za meteorološku postaju Karlovac u razdoblju 1981.-2000. godine. Pretežito strujanje u smjeru od NE prema SW što odražava karakteristike reljefa tla područja. U skladu s tim velika je učestalost NE vjetra (26.9%) i SW vjetra (13.3%) u godišnjoj ruži vjetra.¹⁷

2.1.3 Demografija

Glavna karakteristika demografskih obilježja područja Općine Vojnić je stalni pad broja stanovnika.¹⁸ Razmještaj i struktura stanovništva na području Općine Vojnić općenito su posljedica demografskog pada u posljednjih 50-ak godina, koji vezujemo uz jačanje procesa depopulacije, izumiranja i preseljavanje stanovništva.¹⁹ Godine 1961. broj stanovnika iznosio je 10.490, dok je prema popisu iz 2021. godine pao na svega 3.602. Ovaj pad predstavlja smanjenje stanovništva za više od 66%, što je iznimno velik gubitak za jednu lokalnu zajednicu.

¹⁴ DHMZ (2025). Srednje mjesečne vrijednosti za meteorološku postaju Karlovac u razdoblju 1949.2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci¶m=k1&Grad=karlovac

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ DLS d.o.o. (2016). Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća – Općina Barilović. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://opcina-barilovic.hr/wp-content/uploads/2019/08/Procjena-ugrozenosti-Opicina-Barilovic.pdf>

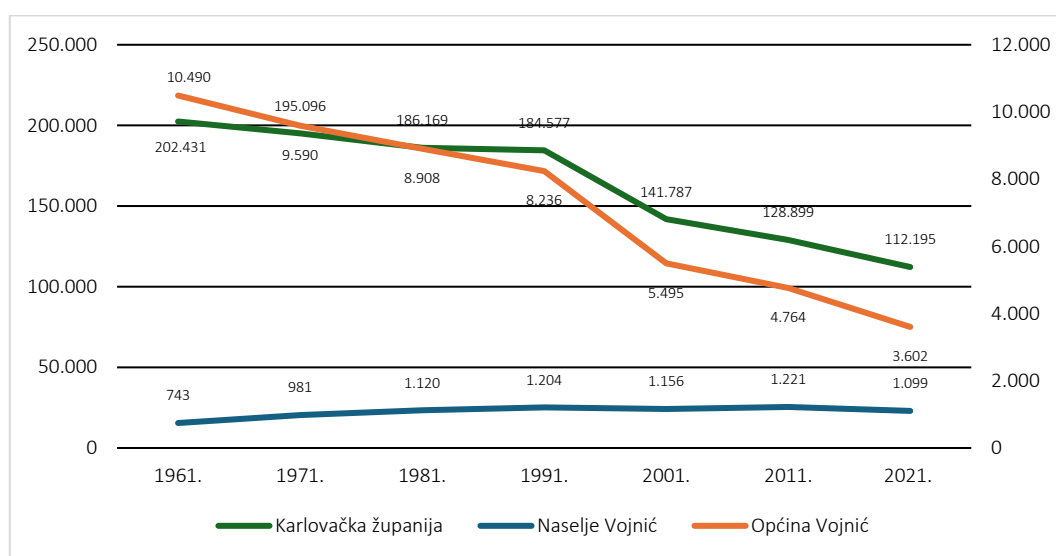
¹⁸ Magaš, D. (2013). Geografija Hrvatske. Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju i Izdavačka kuća Meridijani, Zadar.

¹⁹ Državni zavod za statistiku (2001). Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://web.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_type=PX&px_db=Naselja+i+stanovni%C5%a1tvo+Republike+Hrvatske&px_language=hr

U razdoblju od 1961. do 1991. godine broj stanovnika Općine smanjivao se postupno, u skladu s općim trendovima ruralne depopulacije u Hrvatskoj. Stanovništvo se sve više selilo prema urbanim središtima ili u inozemstvo, tražeći bolje ekonomske prilike. Ipak, najveći demografski slom dogodio se između 1991. i 2001. godine. U tom je desetljeću Općina izgubila više od trećine svog stanovništva.

Nakon 2001. godine broj stanovnika i dalje opada, ali nešto blažim tempom. Taj pad posljedica je niza negativnih demografskih čimbenika: starenja populacije, niskog nataliteta, nedostatka gospodarskih prilika i kontinuiranog iseljavanja mladih. Vojnić, iako prostorno velika Općina, danas ima vrlo nisku gustoću naseljenosti, a pojedina sela su gotovo u potpunosti napuštena.

Slika 3. Kretanje broja stanovnika naselja Vojnić, Općine Vojnić i Karlovačke županije u razdoblju 1961.-2021. godine. Izvor: DZS (2013), Popis stanovništva 2011. DZS (2022), Popis stanovništva 2021.

Prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2021. godine Općina Vojnić broji 3.602 stanovnika što je 3,2 % ukupnog broja stanovnika Karlovačke županije.²⁰ U odnosu na prethodni Popis 2011. godine, gotovo sva naselja bilježe pad broja stanovnika.²¹ Naselje s najvećim brojem stanovnika je općinsko središte – naselje Vojnić koje ima 1099 stanovnika. Naselja Široka Rijeka, Knežević Kosa, Gejkovac, Kolarić, Svinica Krstinjska, Kupljensko i Vojišnica imaju više od 100 stanovnika.²² Gustoća naseljenosti iznosi 15,07 st./km² te je prema tom pokazatelju slabije naseljena od Karlovačke županije (30,96 st./km²) i Republike Hrvatske (68,45 st./km²). Najveću gustoću naseljenosti ima naselje Vojnić (315,75 st./km²) i jedino je naselje koje ima gustoću naseljenosti veću od državnog i županijskog prosjeka. Samo naselja Gejkovac (50,02 st./km²), Kolarić (34,25 st./km²) i Svinica Krstinjska (33,34 st./km²) imaju veću gustoću naseljenosti od prosjeka Karlovačke županije (30,96 st./km²).²³

²⁰ Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/rqybclnx/popis_2021-stanovnistvo_po_naseljima.xlsx

²¹ Državni zavod za statistiku (2011). Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Kontingenti stanovništva po gradovima/općinama. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://web.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabs.xls.htm>

²² Državni zavod za statistiku (2024). Geostat. Gustoća naseljenosti po JLS i naseljima. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://geostat.dzs.hr/>

²³ Ibid.

Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima na području Općine Vojnić 2011. i 2021. godine te međupopisna promjena. Izvor: DZS (2013), Popis stanovništva 2011. i DZS (2022), Popis stanovništva 2021.

Naselje	2011.	2021.	Međupopisna promjena	Naselje	2011.	2021.	Međupopisna promjena
	Broj stanovništva				Broj stanovništva		
Vojnić	1099	1221	-122	Kartalije	33	43	-10
Vojišnica	314	404	-90	Jagrovac	30	44	-14
Kupljensko	205	317	-112	Kokirevo	30	43	-13
Svinica	197	253	-56	Malešević Selo	29	44	-15
Kolarić	163	195	-32	Gaćeša Selo	28	46	-18
Gejkovac	147	183	-36	Kusaja	28	45	-17
Knežević Kosa	120	119	1	Gornja Brusovača	21	33	-12
Široka Rijeka	100	161	-61	Štakorovica	21	23	-2
Donja	89	122	-33	Krivaja Vojnička	20	21	-1
Miholjsko	87	123	-36	Dunjak	18	39	-21
Živković Kosa	84	119	-35	Johovo	16	36	-20
Mracelj	83	116	-33	Rajić Brdo	14	26	-12
Jurga	81	89	-8	Petrova Poljana	13	17	-4
Radonja	79	103	-24	Radmanovac	13	33	-20
Bukovica	57	80	-23	Kestenovac	12	10	2
Ključar	55	86	-31	Prisjeka	11	24	-13
Klokoč	46	64	-18	Utinja Vrelo	10	18	-8
Međeđak	43	62	-19	Džaperovac	7	12	-5
Brdo Utinjsko	41	73	-32	Lisine	7	11	-4
Loskunja	39	58	-19	Klupica	4	11	-7
Podsedlo	36	76	-40	Mračaj Krstinjski	2	7	-5
Krstinja	35	82	-47	Lipovac Krstinjski	0	7	-7
Mandić Selo	35	65	-30	Selakova Poljana	0	0	0
UKUPNO					4.764	3.602	-1162

Nepovoljni demografski trendovi u vidu depopulacije ozbiljan je izazov za budućnost Općine Vojnić i planiranje budućih turističkih aktivnosti. Bez ciljanih mjera za gospodarski razvoj, povratak mladih i poticanje nataliteta, vrlo je izvjesno da će broj stanovnika i dalje opadati. Iako općinsko područje ima potencijal za razvoj, osobito u kontekstu razvoja brojnih vrsta turizma (ruralni, tranzitni, lovni, cikloturizam, kulturni, gastronomski, izletnički i dr.) dugotrajna depopulacija ozbiljno ograničava dostupnost lokalne radne snage. Nedostatak mladih i radno sposobnih ljudi znači da čak i uz rast turističkih kapaciteta – poput smještaja, kampova, agroturizama ili vođenih tura – neće biti dovoljno ljudi koji bi mogli pružati usluge gostima. To stvara dodatnu prepreku za razvoj turizma jer turizam nije održiv bez zajednice koja ga može nositi. U tom smislu, ulaganja u turizam moraju biti usklađena s politikama koje će poticati doseljavanje, ostanak mladih i obrazovanje kadrova za turistički sektor, kako bi se izbjegla situacija u kojoj potencijal postoji, ali ga nema tko realizirati.

Raspodjela stanovništva prema dobi i spolu oslikava stvarnu biodinamiku i potencijalnu vitalnost određenog prostora.²⁴ Ona je ključna za sadašnji i budući demografski i ekonomski razvoj nekog područja jer iz nje proizlaze osnovni segmenti stanovništva potrebni za biološku reprodukciju, kao i za stvaranje radne snage u turizmu.²⁵ Spolna struktura Općine prema Popisu stanovništva 2021. godine ukazuje na nešto veći udio muškaraca (1.820; 50,5%) u odnosu na žene (1.782; 49,5%). Ukupan broj starog stanovništva (60+) iznosi 1.321 stanovnik i veći je od mladog stanovništva (0-19) koje broji 608 stanovnika.²⁶

Tablica 4. Spolni i dobni sastav Općine Vojnić. Izvor: DZS (2022), Popis stanovništva 2021. godine.

Dobna	m.	ž.	Ukupno	Spol	m.	ž.	Ukupno
0 – 4	59	59	118	50 – 54	148	118	266
5 – 9	72	69	141	55 – 59	138	111	249
10 – 14	83	85	168	60 – 64	155	166	321
15 – 19	94	87	181	65 – 69	143	156	299
20 – 24	89	95	184	70 – 74	154	168	322
25 – 29	84	57	141	75 – 79	48	66	114
30 – 34	76	70	146	80 – 84	54	87	141
35 – 39	102	94	196	85 – 89	22	60	82
40 – 44	137	100	237	90 – 94	13	24	37
45 – 49	148	106	254	95 i više	1	4	5

Većinsku nacionalnu pripadnost stanovnika Općine Vojnić čine Hrvati (40,73%), 38,45% stanovnika čine Srbi, dok nešto više od 10% stanovnika čine Bošnjaci. Osim navedenih nacionalnosti, u Općini Vojnić su u manjem broju prisutni i Slovenci, Albanci, Mađari, Romi te Makedonci. Većinski stanovnici Općine su prema vjeri pravoslavci (38,59%), a zatim slijede katolici s 36,56% te muslimani s 16,02%.

Ekonomska struktura i aktivnost stanovništva pokazatelj je društveno-gospodarske razvijenosti nekog područja te na nju utječu brojni čimbenici: gospodarski, socijalni, politički i kulturni.²⁷ Prema ekonomskoj aktivnosti stanovništvo koje je starije od 15 godina se dijeli na ekonomski aktivno koje čine zaposleni i nezaposleni te ekonomski neaktivno stanovništvo koje čine umirovljenici, studenti/đaci, osobe s obvezama u kućanstvu te ostali neaktivni stanovnici. Sukladno Popisu stanovništva iz 2021. godine, na području Općine Vojnić živjelo je 3.175 stanovnika starijeg od 15 godina, pri čemu je ekonomski neaktivnog stanovništva bilo 62,1%, a ekonomski aktivnog 37,5% stanovnika Općine. Od ukupnog broja stanovništva starijeg od 15 godina, zaposlenih je bilo 1.027, odnosno 32,3% stanovništva, dok su nezaposleni činili 5,2%. Od ukupnog broja stanovnika starijih od 15 godina umirovljenici čine 31,9%, ostale neaktivne

²⁴ Nejašmić, I. (1992). Promjene u dobno-spolnom sastavu stanovništva istočno jadranskog otočja (1953-1991), Acta Geographica Croatica, 27, Zagreb, 15-34.

²⁵ Wertheimer-Baletić, A. (1999). Stanovništvo i razvoj. Zagreb: Mate.

²⁶ Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/rqybclnx/popis_2021-stanovnistvo_po_naseljima.xlsx

²⁷ Drobac, V., Mrvica Mađarac S. (2020). Ekonomska struktura stanovništva u Europskoj Uniji. Zbornik radova 5. Međunarodne znanstvene studentske konferencije SKEI 2020 / Grivec, M. (ur.). Novo Mesto: Univerza v Novem mestu, 2020.76-88.

osobe 15,1%, osobe koje se bave obavezama u kućanstvu 9,3%, dok učenici ili studenti čine 4,4%.²⁸

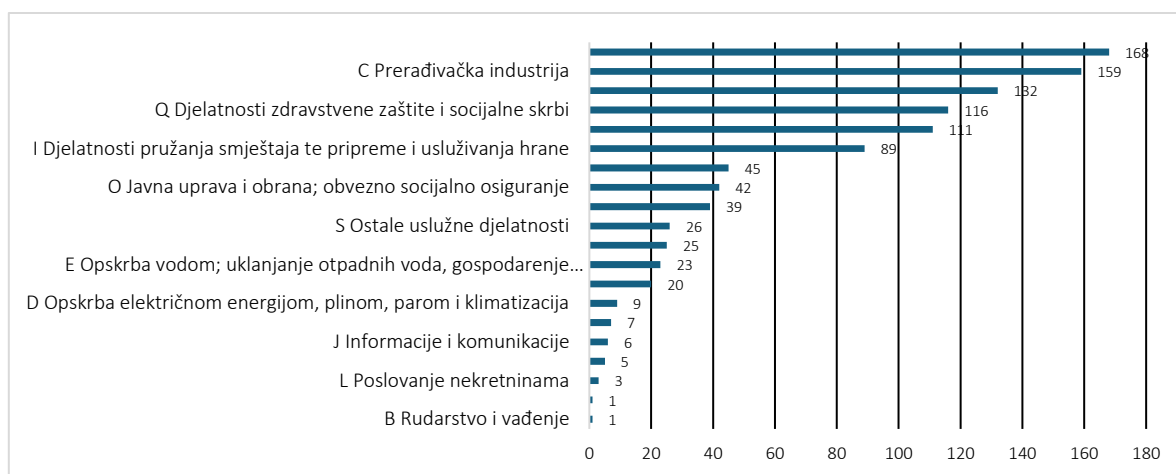
Obrazovna struktura stanovništva Općine prema Popisu 2021. godine, razmatrana kao najviše završeni stupanj obrazovanja stanovništva starijeg od 15 godina, ukazuje da je ukupno 1.926 stanovnika, odnosno 60,2% imalo završenu srednju školu. Ukupno 396 stanovnika ili 12,4% imalo je završen neki oblik visokoškolskog obrazovanja, dok je 754 stanovnika ili 23,6% imalo završenu samo osnovnu školu. Bez škole ili s nedovršenom osnovnom školom bilo je ukupno 0,5% stanovnika.²⁹

Tablica 5. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi u Općini Vojnić za godine 2021. Izvor: DZS (2022), Popis stanovništva 2021.

Bez škole	%	Nezavršena osnovna škola	%	Osnovna škola	%	Srednja škola	%	Visoko obrazovanje	%	Ukupno (stariji od 15 godina)
167	5,3	162	5,7	1.044	32,9	1.527	48,1	255	8,0	3.175

Prema NKD klasifikaciji zanimanja prema područjima djelatnosti, stanovništvo Općine Vojnić najviše je bilo zaposleno u djelatnostima: „F Građevinarstvo“ (168), „C Prerađivačka industrija“ (159) te „A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo“ (132).³⁰ U djelatnosti I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane bilo je zaposleno ukupno 89 stanovnika.

Slika 4. Zaposleni prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) na području Općine Vojnić 2021. godine. Izvor: DZS (2023), Popis stanovništva 2021.

²⁸ Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo staro 15 i više godina prema ekonomskoj aktivnosti, starosti i spolu po gradovima/ općinama, Popis 2021. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>

²⁹ Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu po gradovima/općinama. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/td3jvrbu/popis_2021-stanovnistvo_po_gradovima_opcinama.xlsx

³⁰ Državni zavod za statistiku (2022). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/td3jvrbu/popis_2021-stanovnistvo_po_gradovima_opcinama.xlsx

2.1.4 Poslovno okruženje

Posljednjih godina, poslovno okruženje u Republici Hrvatskoj obilježeno relativno stabilnim makroekonomskim uvjetima, potporama za poduzetništvo te postupnim oporavkom tržišta rada nakon pandemije COVID-a. Navedene okolnosti su kreirale okvir unutar kojeg poduzetnici sve više prepoznaju prilike, osobito u uslužnim djelatnostima, uključujući sektor pripreme i usluživanja hrane.³¹ Općina Vojnić se suočava s izazovima karakterističnim za ruralna područja, poput niske razine poduzetničke aktivnosti i ograničenih gospodarskih resursa. Na području Općine Vojnić poslovno okruženje karakterizira manji broj poduzetnika, uglavnom mikro i malih poduzeća s naglaskom na poljoprivredu, šumarstvo, građevinarstvo, prerađivačku industriju i uslužne djelatnosti.

Prema podacima iz 2023. godine, na području Općine Vojnić je ukupno 112 poduzetnika koji su predali godišnji izvještaj za zadnju statističku godinu, dok je ukupan broj poduzetnika bez tog kriterija 230. Prema podjeli subjekata po veličini, 95,7% subjekata pripada mikro subjektima, 3,6% malim subjektima, a 0,7% srednjim subjektima po veličini. Analizom kretanja broja subjekata kroz period od 2019. do 2023. godine, uočava se povećanje broja subjekata. Ukupan broj zaposlenih u svim područjima djelatnosti na području Općine Vojnić je 2023. godine iznosio 412. Ukupni prihodi poduzetnika na području Općine Vojnić 2023. godine je 41,38 milijuna € pri čemu je većina prihoda (49,4%) po veličini subjekta od srednjih subjekata, odnosno po tipu subjekta, od društva s ograničenom odgovornošću (37,42 milijuna €). Najzastupljenije djelatnosti su građevinarstvo te poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo s podjednakom raspodjelom odnosno brojem subjekata (55 subjekata), dok je 30 subjekata u području djelatnosti kao što je prerađivačka industrija, 25 subjekata u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, a 23 subjekta u području djelatnosti- trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala. Broj subjekata u ostalim područjima djelatnosti je manji od 10.³²

Obraćajući pažnju na područje djelatnosti kao što je djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, na području Općine Vojnić je prema podacima iz 2023. godine, registrirano ukupno 7 poduzetnika koji su predali godišnji financijski izvještaj za zadnju statističku godinu, dok je ukupan broj poduzetnika bez tog kriterija 25. Navedeni sektor ima potencijal za rast, posebno s obzirom na prirodne ljepote i kulturnu baštinu Općine što može privući turiste i potaknuti razvoj ugostiteljskih usluga. Analizom kretanja broja subjekata kroz period od 2019. do 2023. godine, uočava se smanjenje broja subjekata, dok analizom kretanja broja zaposlenih kroz isti period generalno dolazi do povećanja broja zaposlenih u navedenom sektoru, s odstupanjem 2022. godine, kada dolazi do pada broja zaposlenih s 20 na 17. Ukupan broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u Općini Vojnić,

³¹ Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html

³² Fina Info.BIZ. Poduzetnici. Pregled. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://infobiz.fina.hr/dashboard/entrepreneurs/statistics/8959fd1e-63a2-4e10-b3b7-1de74eb7943f>

2023. godine je 23, a ukupni prihodi poduzetnika koji se bave navedenom djelatnošću je 658.737 € pri čemu većina prihoda te ujedno i većina zaposlenih pripada tipu subjekta – jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću.³³

Što se tiče nezaposlenosti, prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 2023. godine, u ispostavi Vojnić evidentirano je 167 nezaposlene osobe, što predstavlja 4,2% ukupne nezaposlenosti u Karlovačkoj županiji te godine.³⁴

Tablica 6. Analiza zaposlenih i nezaposlenih u Općini Vojnić, u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te u Karlovačkoj županiji u periodu od 2019. do 2023. godine. Izvor: HZZ i FINA.

Godina	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Broj zaposlenih u Općini Vojnić	337	407	436	420	412
Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja	11	16	20	19	23
Broj nezaposlenih u Općini Vojnić	223	159	196	166	167
Broj nezaposlenih u Karlovačkoj županiji	6.105	5.164	5.183	4.195	4.022

2.2. Pregled razvojnih dokumenata od važnosti za turizam

U poglavlju Pregled razvojnih dokumenata od važnosti za turizam dan je pregled strateških dokumenata na međunarodnoj, europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te pregled prostorno-planskih dokumenata vezanih za razvoj turizma koji imaju utjecaj na razvoj destinacije Općine Vojnić. Uzimajući u obzir postojeću dokumentaciju o turizmu, ovo poglavlje pruža uvid u smjernice za razvoj turizma te ključne ciljeve i izazove koji su definirani za turistički sektor ovog područja. Kroz usklađivanje s navedenim dokumentima moguće je oblikovati održive i inovativne pristupe, što je ključno za uspješnu realizaciju strateških ciljeva i jačanje konkurentnosti turizma u Općini Vojnić. Budući da turizam zahtijeva kontinuitet i dugoročno planiranje, važno je da se novi projekti i smjernice nadovezuju na već postavljene temelje, čime se osigurava povezan i održiv razvoj.

2.2.1 Analiza strateških dokumenata

Najvažniji dokument na međunarodnoj razini koji definira ciljeve održivog razvoja je Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030 (tzv. *Agenda 2030*), usvojen 2015. godine. Agenda 2030 postavlja 17 globalnih ciljeva održivog razvoja i 169 s njima povezanih podciljeva kojima se nastoji riješiti niz globalnih izazova – od klimatskih promjena i siromaštva do nejednakosti i degradacije okoliša – uz istovremeno promicanje inkluzivnog gospodarskog rasta, socijalne pravde i zaštite okoliša. Iako sama Agenda nije pravno obvezujući dokument, izuzme li se poveznica na Pariški sporazum o klimatskim promjenama, sve su države članice Ujedinjenih

³³ Fina Info.BIZ. Poduzetnici. Pregled. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://infobiz.fina.hr/dashboard/entrepreneurs/statistics/8959fd1e-63a2-4e10-b3b7-1de74eb7943f>

³⁴ Hrvatski zavod za zapošljavanje. Statistika. Registrirana nezaposlenost. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

naroda preuzele političku obvezu provedbe ciljeva definiranih u Agendi 2030. Time se potvrđuje važnost integriranja načela održivog razvoja u nacionalne, regionalne i lokalne politike.

Globalno vijeće za održivi turizam (The Global Sustainable Tourism Council (GSTC)) međunarodno je tijelo, čija je uloga promicanje razvoja održivog turizma prihvaćanjem univerzalnih kriterija održivosti. Godine 2019. je GSTC objavilo kriterije za mjerenje održivosti destinacije koji su stvoreni kroz desetljeće rada uzimajući u obzir brojne smjernice i standarde za održivi turizam, kao i globalna iskustva. Primjena kriterija pomaže turističkoj destinaciji prilagoditi se zahtjevima Agende održivog razvoja do 2030. te doprinijeti 17 ciljeva održivog razvoja. Kriteriji za održivost destinacije raspoređeni su u četiri skupine: 1. Održivo upravljanje, 2. Socioekonomski učinci, 3. Kulturni utjecaji te 4. Utjecaji na okoliš (uključujući potrošnju resursa, smanjenje zagađenja i očuvanje bioraznolikosti i krajolika). Navedeni kriteriji predstavljaju vodeće principe i minimalne zahtjeve kojima bilo koja turistička tvrtka, odnosno destinacija, treba težiti, a sve u cilju zaštite i održivosti prirodnih i kulturnih resursa čitavog svijeta, osiguravajući pritom da turizam dostigne svoj potencijal kao alat za očuvanje i ublažavanje siromaštva.³⁵

Na europskoj razini, jedan od ključnih strateških dokumenata za razvoj turizma je Tranzicijski put za turizam. Ovaj dokument definira prioritete, mjere i zajedničke obveze za postizanje zelene i digitalne tranzicije turističkog sektora u Europi. Fokusira se na smanjenje utjecaja turizma na okoliš, jačanje otpornosti turizma na krize, promicanje inkluzivnog i kružnog gospodarskog modela, digitalizaciju i inovacije, te jačanje lokalne participacije i partnerstava.³⁶

Europska komisija je 2016. godine donijela Europski sustav pokazatelja za turizam (The European Tourism Indicator System – ETIS)³⁷ koji predstavlja inicijativu Europske unije usmjerenu na praćenje i upravljanje održivim turizmom na lokalnoj razini. Podijeljen je u četiri skupine u okviru kojih su 43 obvezna pokazatelja: upravljanje destinacijom (politike održivog turizma, upravljanje turizmom u turističkim poduzećima, zadovoljstvo korisnika, informiranje i komunikacija); gospodarski učinci (turistički tokovi, poslovni rezultati turističkih poduzeća, količina i kvaliteta zaposlenosti, sigurnost i zdravlje, turistički opskrbeni lanac); društveni/kulturni utjecaji (utjecaj na zajednicu/društvo, ravnopravnost spolova, zaštita i jačanje kulturnog nasljeđa, lokalnog identiteta i imovine) te zaštita okoliša/prirode (smanjenje utjecaja prometa, klimatske promjene, gospodarenje otpadom, obrada otpadnih voda, gospodarenje vodom, potrošnja energije, zaštita krajolika i bioraznolikosti, onečišćenje svjetlošću i bukom i kvaliteta vode za kupanje).³⁸

³⁵ Službena stranica Ministarstva turizma i sporta (2022). Globalno vijeće za održivi turizam (GSTC) objavilo novu verziju kriterija za mjerenje održivosti destinacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/odrzivi-turizam-22984/globalno-vijece-za-odrzivi-turizam-gstc-objavilo-novu-verziju-kriterija-za-mjerenje-odrzivosti-destinacije/23193>

³⁶ Službena stranica Ministarstva turizma i sporta (2022). Europska komisija objavila Tranzicijski put za turizam. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/vijesti/europska-komisija-objavila-tranzicijski-put-za-turizam/22909>

³⁷ Europska komisija (2016). The European Tourism Indicator System. ETIS toolkit for sustainable destination management. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4b90d965-eff8-11e5-8529-01aa75ed71a1/language-en>

³⁸ Ministarstvo turizma i sporta RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH i Institut za turizam (2023). Izrada indikatora održivosti turizma kao podloge novog zakona u turizmu (Element 5.). Dostupno na mrežnoj stranici: https://mint.gov.hr/UserDocImages/2024_dokumenti/240130_npoo_dokum-indikat.pdf

Na nacionalnoj razini, ključni strateški dokumenti za razvoj turizma Republike Hrvatske uključuju Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine, Strategiju razvoja održivog turizma do 2030. godine³⁹ te Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine⁴⁰. Nacionalna razvojna strategija ima za cilj održati Hrvatsku među vodećim europskim turističkim destinacijama, s posebnim naglaskom na sigurnost, kvalitetu, dodanu vrijednost, održivost i inovacije, odnosno uspostaviti učinkovit sustav održivog, inovativnog i otpornog turizma, uz ulaganja u turističke proizvode visoke dodane vrijednosti, jačanje zelene i digitalne tranzicije u sektoru te jačanje kapaciteta sustava za otporan i održivi turizam. S druge strane, Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine te Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine su razvojne strategije koje pružaju smjernice za održivi razvoj s naglaskom na ravnoteži između gospodarskog rasta i očuvanja prirodnih i kulturnih resursa. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine dodatno se fokusira na razvoj cjelogodišnjeg i regionalno uravnoteženijeg turizma, uz očuvanje okoliša, prostora i klime, te na poticanje konkurentnosti i otpornosti turizma. Svrha Nacionalnog plana razvoja održivog turizma do 2027. godine definira provedbu strateških ciljeva Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine, odnosno definira deset posebnih ciljeva i njima pripadajućih konkretnih mjera koje osiguravaju postizanje pokazatelja ishoda predviđenih ciljeva.

Srednjoročna vizija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2027. godine usklađena je vizijom definiranom u Strategiji razvoja održivog turizma do 2030. godine te ona glasi:

„Poštujući prirodno i kulturno naslijeđe i jedinstveni identitet svih regija, razvijamo održiv cjelogodišnji turizam poželjan za investicije, rad i život, koji doprinosi skladnom gospodarskom razvoju Hrvatske.“

Na regionalnoj razini, Planom razvoja Karlovačke županije 2021. – 2027. godine se navodi da višegodišnja ulaganja i inicijative u području turizma ukazuju kako je cilj Karlovačke županije biti najuspješnija turistička destinacija kontinentalne Hrvatske, izuzev konkurencije Grada Zagreba.⁴¹ Analiza stanja i strategija razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine definira strateški plan za razvoj turizma, uključujući dugoročnu viziju i misiju turizma, te tržišno pozicioniranje županije. Vizija Karlovačke županije za 2025. godinu je da postane vodeća hrvatska kontinentalna regija aktivnog odmora, koja privlači posjetitelje tijekom cijele godine, temeljeći se na očuvanoj prirodi, bogatstvu voda, kulturno-povijesnoj baštini, toplini i dostupnosti lokalnog stanovništva, te autentičnoj gastronomiji. Misija razvoja turizma u Županiji usmjerena

³⁹ Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (2023). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html

⁴⁰ Ministarstvo turizma i sporta (2023). Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2023_dokumenti/Nacionalni%20plan%20razvoja%20odr%C5%BEivog%20turizma%20do%202027.%20godine%20i%20Akcijski%20plan%20do%202025.%20godine.pdf

⁴¹ Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije (2022). Plan razvoja Karlovačke županije 2021. – 2027. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.kazup.hr/images/dokumenti/graditeljstvo/planski_poslovi_zastita_okolisa/vazni_dokumenti/156a_PLAN_RAZVOJA_2021._-_2027.pdf

je na stvaranje novih prilika za lokalno stanovništvo, razvoj kreativnih industrija, poboljšanje infrastrukture i kreiranje održivih i inovativnih turističkih proizvoda.⁴²

Na lokalnoj razini, Plan razvoja Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2027. predviđa razvoj turizma temeljen na prostornom položaju, očuvanom okolišu i prirodnim resursima, kao i na bogatom kulturno-povijesnom naslijeđu.⁴³ Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. definira viziju turističkog razvoja Općine Vojnić: „Općina Vojnić koristi svoje prirodne resurse, kulturno i povijesno naslijeđe za održivi turistički razvoj, ostvarujući pozitivan učinak na lokalno stanovništvo i druge gospodarske grane.“⁴⁴

U sljedećoj tablici prikazani su svi prioriteti, ciljevi i mjere navedenih dokumenata s kojima je Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić u skladu.

Tablica 7. Prioriteti, ciljevi i mjere dokumenata s kojima je Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić u skladu.

AGENDA 2030	STRATEŠKI CILJEVI (SC) • SC 3. Zdravlje i blagostanje • SC 6. Čista, pitka voda • SC 7. Pristupačna energija iz čistih izvora • SC 8. Dostojanstven rad i gospodarski rast • SC 9. Industrija, inovacije i infrastruktura • SC 10. Smanjenje nejednakosti • SC 11. Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim • SC 12. Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje • SC 13. Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica • SC 15. Život na kopnu • SC 17. Partnerstvom do ciljeva
NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030	RAZVOJNI SMJER 1 • Održivo gospodarstvo i društvo STRATEŠKI CILJ 1 • Konkurentno i inovativno gospodarstvo PRIORITETNO PODRUČJE 4 • Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma
STRATEGIJA RAZVOJA ODRŽIVOG TURIZMA DO 2030. GODINE	STRATEŠKI CILJ 1. • Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam STRATEŠKI CILJ 2. • Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu STRATEŠKI CILJ 3. • Konkurentan i inovativan turizam STRATEŠKI CILJ 4. • Otporan turizam

⁴² Horwath HTL (2019). Analiza stanja i strategija razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.kazup.hr/index.php/strateskiiplanskidokumenti-otvorenipodaci>

⁴³ Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2025. (2021). Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf

⁴⁴ Plan razvoja turizma Općine Vojnić (2021). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

NACIONALNI PLAN RAZVOJA ODRŽIVOG TURIZMA DO 2027. GODINE	POSEBNI CILJ 1. • Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa POSEBNI CILJ 2 • Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma POSEBNI CILJ 3 • Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor POSEBNI CILJ 4 • Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime POSEBNI CILJ 5 • Jačanje ljudskih potencijala u turizmu POSEBNI CILJ 6 • Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta POSEBNI CILJ 7 • Osiguranje poticajnog poslovnog okruženja POSEBNI CILJ 8 • Razvoj inovacija i digitalne transformacije turizma POSEBNI CILJ 9 • Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma POSEBNI CILJ 10 • Odgovoriti na trendove u razvoju turističkih destinacija
PLAN RAZVOJA KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2021.-2027.	POSEBNI CILJ 1. • Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva Mjera 1.1. Poticanje razvoja obrtništva, mikro, malog i srednjeg poduzetništva Mjera 1.2. Razvoj poslovne infrastrukture i poticajnog poslovnog okruženja Mjera 1.3. Podrška internacionalizaciji poslovanja Mjera 1.4. Poticanje na prijelaz prema nišama više dodane vrijednosti, digitalizaciju i inovacije POSEBNI CILJ 2. Unaprjeđenje turističke ponude Mjera 2.1. Turistička valorizacija i prezentacija turističkih sadržaja Mjera 2.2. Održavanje i unaprjeđenje javne turističke infrastrukture Mjera 2.3. Razvoj funkcionalnog i održivog turističkog sadržaja POSEBNI CILJ 3. Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja Mjera 3.1. Zaštita i očuvanje kulturne i povijesne baštine Mjera 3.2. Podrška nositeljima kulturne ponude i aktivnosti u kulturi, osobito u malim i ruralnim sredinama
ANALIZA STANJA I STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA KARLOVAČKE ŽUPANIJE DO 2025. GODINE	STRATEŠKI CILJ 1. • Rast smještajne ponude i podizanje kvalitete STRATEŠKI CILJ 2. • Povećanje potražnje uz dulje zadržavanje i smanjenje sezonalnosti STRATEŠKI CILJ 3 • Povećati prosječnu potrošnju gostiju u destinaciji STRATEŠKI CILJ 4 • Profesionalni razvoj turističkih proizvoda i povezivanje s Plitvičkim jezerima STRATEŠKI CILJ 5 • Podizanje prepoznatljivosti Karlovačke županije
OPERATIVNI PLAN CIKLOTURIZMA KARLOVAČKE ŽUPANIJE	CILJ 1. Stvoriti organizacijski okvir za umrežavanja dionika relevantnih za intenziviranje razvoja cikloturizma CILJ 2. Razviti mrežu atraktivnih cikloturističkih ruta koje su uređene, sigurne, održavane i dobro povezane i u kojima su lako dostupne sve potrebne specijalizirane usluge za cikloturiste CILJ 3. Jasno regulirati kretanje biciklista po svim vrstama cesta (državnim, županijskim, lokalnim, nerazvrstanim) s hrvatskim propisima i najboljom europskom praksom po pitanju sigurnosti, uključujući i kretanje po posebnim vrstama puteva i teritorija (s posebnom pažnjom na zaštićena područja) CILJ 4. Poticati poduzetničke aktivnosti vezane uz cikloturizam u domeni smještaja, ugostiteljstva, najma, servisa, taksi i drugih prijevoznih usluga, agencijskih usluga, trgovina i drugih aktera u stvaranju cjelovitog destinacijskog lanca vrijednosti CILJ 5. Povezivati cikloturizam s drugim turističkim proizvodima u cjelovite doživljaje (eno-gastronomija, jahanje, rafting, kajaking i kanuing, planinarenje i sl.) CILJ 6. Intenziviranje promocijskih i info aktivnosti za cikloturizma na području cijele Županije i njihovo povezivanje (sustav TIC-eva, specijalizirani kvalitetni promocijski materijali- vodiči, karte, mobilne aplikacije, signalizacija i interpretacija).

PLAN RAZVOJA OPĆINE VOJNIĆ 2021.- 2027.	STRATEŠKI CILJ 1. Razvoj infrastrukture u svrhu gospodarske i demografske obnove M1.1. Unapređenje sustava nerazvrstanih cesta M1.2. Razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda M1.3. Razvoj sustava brzog interneta STRATEŠKI CILJ 2. Ulaganje u društvenu infrastrukturu u svrhu porasta atraktivnosti i sigurnosti područja za život M2.2. Razvoj i unapređenje društvene infrastrukture – Rekonstrukcija i dogradnja Doma kulture Vojnić M3.2. Unapređenje infrastrukture vezane uz slobodno vrijeme lokalnog stanovništva – Izgradnja Aquaparka STRATEŠKI CILJ 3. Razvoj održivih i konkurentnih gospodarskih djelatnosti M3.3. Podrška razvoju selektivnih oblika turizma kroz aktiviranje nevaloriziranih kulturno-povijesnih sadržaja i bogate kulturne baštine
STRATEŠKI PLAN RAZVOJA TURIZMA NA PODRUČJU OPĆINE VOJNIĆ ZA RAZDOBLJE 2021.- 2025.	CILJ 1. Unaprjeđenje javne infrastrukture i drugih sadržaja potrebnih za ukupni održivi turistički razvoj M1.1. Razvoj javne infrastrukture potrebne za razvoj turizma M1.2. Kvalitativni i kvantitativni razvoj javnih usluga i sadržaja usmjerenih na podršku turističkom razvoju M1.3. Pokretanje novih i razvijanje postojećih javnih događaja / manifestacija CILJ 2. Razvoj specifičnih oblika turizma M2.1. Razvoj specifičnih oblika turizma pretežito temeljenih na prirodnim obilježjima M2.2. Razvoj specifičnih oblika turizma zasnovanih na posebno pripremljenim resursima CILJ 3. Pokretanje, razvoj i unaprjeđenje različitih usluga usmjerenih na turizam M3.1. Razvoj i unapređenje postojećih i stvaranje novih kapaciteta za smještaj te usluživanje hrane i pića M3.2. Razvoj i unapređenje postojećih i stvaranje novih usluga usmjerenih na turizam CILJ 4. Razvoj ljudskih potencijala i drugih aktivnosti usmjerenih na promociju, objedinjavanje i osnovnu standardizaciju turističke ponude područja općine M4.1. Razvoj ljudskih potencijala M4.2. Pokretanje razvoja marketinške aktivnosti u turizmu

2.2.2 Analiza prostorno-planskih dokumenata

Prostorni planovi čine temeljni normativno-planerski okvir za racionalno upravljanje prostorom, definirajući njegovu namjenu, način korištenja te uvjete za uređenje, razvoj i zaštitu. U ovom poglavlju provodi se analiza relevantne prostorno-planske i strateške dokumentacije na svim razinama – nacionalnoj (Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske), regionalnoj (Prostorni plan Karlovačke županije – PPKŽ) te lokalnoj, s posebnim naglaskom na Prostorni plan uređenja Općine Vojnić (PPUO Vojnić). Cilj analize je procjena usklađenosti važećih planskih rješenja s razvojnim potrebama i potencijalima turizma, identifikacija ograničenja u planerskom okviru te prepoznavanje postojećih i potencijalnih turističkih zona pogodnih za daljnji razvoj i ulaganja. Poseban naglasak stavlja se na integraciju načela održivog razvoja, očuvanja krajobrazu, kulturne i prirodne baštine te prostorne autentičnosti, kao ključnih čimbenika za oblikovanje konkurentne i prepoznatljive turističke destinacije.

Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske (SPRRH)⁴⁵ donio je Hrvatski sabor 2017. godine kao usmjeravajući dokument kojim se planski operacionalizira uz pomoć sustava prostornoga planiranja. Prema navedenoj Strategiji, turizam je jedno od najznačajnijih gospodarskih područja u RH te je Hrvatska prepoznata kao destinacija bogate kulturno-povijesne baštine. Strategijom se navodi da je nužno smanjiti pritisak turizma s obalnog područja RH jačanjem kontinentalnog turizma, kojeg prepoznaje kao važan čimbenik revitalizacije i održivog razvoja ruralnih prostora. Turizam se promatra ne samo kao gospodarska aktivnost, već i kao sredstvo za očuvanje prostornih vrijednosti, kulturnog identiteta i prirodnih resursa. Naglasak se stavlja na razvoj održivih oblika turizma, osobito onih temeljenih na lokalnim posebnostima, tradiciji i ekološkoj poljoprivredi, uz poticanje domaće, sezone prehrane i kratkih lanaca opskrbe. Kvaliteta se stavlja ispred kvantitete, a cilj je stvoriti turističku ponudu koja je autentična i usklađena s krajobraznim obilježjima. Turizam se povezuje s unaprjeđenjem infrastrukture, kulturnih sadržaja i usluga za lokalno stanovništvo, čime se pridonosi većoj privlačnosti i kvaliteti života u ruralnim područjima. Strategija također ističe važnost planskog pristupa kako bi se osigurala zaštita prostora, posebno kroz obnovu tradicijske gradnje i sprječavanje degradacije okoliša. Uloga turizma je i u demografskoj obnovi, osobito kroz zapošljavanje mladih u novim djelatnostima koje se temelje na lokalnim resursima, društvenim inovacijama i kreativnim industrijama. Time turizam postaje ključan alat za očuvanje i osnaživanje ruralnog prostora te stvaranje dugoročno održivih zajednica.

Prostorni plan Karlovačke županije (PPKŽ) donesen je 2001. godine te je do sada izmijenjen šest puta, posljednji put 2023. godine. Prostorni plan Karlovačke županije prepoznaje turizam kao važan razvojni potencijal te definira šest ključnih inicijativa za razvoj turističke infrastrukture: infrastrukturu za aktivni odmor (poput biciklističkih i trekking staza, konjičkih centara, adrenalinskih i sportskih centara te kupališta), sustav vidikovaca, interpretacijskih centara i muzeja, revitalizaciju dvoraca i utvrda, sustav panoramskih balona te tematske turističke parkove. Planom se naglašava potreba da se turistički sadržaji planiraju i razvijaju u skladu s očuvanjem prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti prostora, uz primjenu načela održivog razvoja. Poseban naglasak stavlja se na integraciju ponude u postojeću strukturu naselja, s prednošću manjim obiteljskim smještajnim jedinicama nad izdvojenim turističkim kompleksima. Prioritet se daje rekonstrukciji i unaprjeđenju postojećih turističkih kapaciteta, dok se nova gradnja preporučuje na manje vrijednim zemljištima, uz prilagodbu lokalnom ambijentu i zaštitu okoliša. Cilj je podići kvalitetu i standard turističke ponude, uz očuvanje identiteta i resursa prostora.

Sukladno Strategiji razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine, PPKŽ se navodi da je ključno razvijati primarne turističke proizvode poput aktivnog odmora, ruralnog turizma, lovnog i ribolovnog turizma te kulturnog turizma, koristeći bogate prirodne resurse i kulturno nasljeđe Županije. Preporučena infrastruktura uključuje biciklističke i planinarske staze, gastronomske

⁴⁵ Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja (2017). Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mpgi.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug/prostorno-uredjenje-3335/strategija-prostornog-razvoja-republike-hrvatske/4096>

rute, interpretacijske centre, lovačke domove te objekte za prezentaciju kulturne baštine. Među specifičnim oblicima turizma ističu se enogastronomski turizam, touring, izleti i razne manifestacije. Što se tiče Općine Vojnić, posebno se ističe Petrova gora kao važan prirodni i povijesni resurs s velikim potencijalom za razvoj aktivnog i ruralnog turizma, koji doprinosi očuvanju lokalne tradicije i poticanju gospodarskih djelatnosti.⁴⁶

Prostorni plan uređenja Općine Vojnić (dalje: PPUO Vojnić) (Glasnik Karlovačke županije broj 14/05, 35/07 i 12/08 - ispravak Službeni glasnik Općine Vojnić broj 14/16, 2/2023, 5/23 - pročišćeni i 2/2025) glavni je prostorno-planski dokument lokalne razine kojim su definirani uvjeti za određivanje namjene površina, uvjeti za uređenje prostora, uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti, uvjeti smještaja društvenih djelatnosti, uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometa i drugih infrastrukturnih sustava, mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, postupanje s otpadom, mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš te mjere za provedbu plana na području Općine Vojnić. Prostorni plan uređenja Općine Vojnić (PPUO Vojnić) donesen je 2005. godine. Tijekom godina, PPUO Vojnić je više puta mijenjan i dopunjavan, a posljednje, IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić⁴⁷ trenutno predstavljaju posljednju usvojenu verziju Plana, usvojenu 2025. godine.⁴⁸ Prostornim planom uređenja Općine Vojnić se navodi da se gospodarstvo Općine, temeljem postojećih resursa, usmjerava prema poljoprivredi, stočarstvu, agro i eko turizmu te lovstvu.

PPUO Vojnić se u namjeni prostora razlikuju sljedeće površine:

- Građevinska područja naselja,
 - Građevinska područja naselja i izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja
 - Izdvojena građevinska područja izvan naselja,
- Izvan građevinska područja.

Turizam u Općini Vojnić ne odnosi se samo na razvoj unutar građevinskih područja, već i na značajan potencijal za razvoj u područjima izvan tih granica. Prostorni plan uređenja Općine Vojnić prepoznaje važnost valorizacije prirodnih ljepota i kulturne baštine u ruralnim, nenaseljenim dijelovima, te omogućuje razvoj održivog turizma koji doprinosi očuvanju okoliša, tradicije i lokalne zajednice. Takav pristup ne samo da poboljšava turističku ponudu, nego i omogućava ravnomjeran razvoj Općine, uz očuvanje njezine kulturne i prirodne baštine.

Prema PPUO Vojnić na području Općine nalaze se sljedeće zone ugostiteljsko-turističke namjene.

⁴⁶ Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2023). Prostorni plan Karlovačke županije. VI. Izmjene i dopune. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/3714e264-7d82-4825-864b-2175b8380d4e>

⁴⁷ JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

⁴⁸ Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (2025). Informacijski sustav prostornog planiranja. eKatalog. Prostorni planovi uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

Površine gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke unutar građevinskog područja naselja

- površina gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke – kamp (T3) – Donja Brusovača (postojeća izgrađena/planirana neizgrađena)

Površine gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke na površinama izdvojenih građevinskih područja izvan naselja

- površine ugostiteljsko-turističke namjene – kamp (T3-1 i T3-2) u naselju Živković Kosa (planirane neizgrađene)
- površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – spomen područje Petrova Gora u naselju Ključar (planirana neizgrađena),
- površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – Lovački dom Muljava u naselju Radonja (postojeća izgrađena/planirana neizgrađena),
- površina ugostiteljsko-turističke namjene (T) – spomen područje Centralne partizanske bolnice u naselju Radonja (planirana neizgrađena),
- površine ugostiteljsko-turističke namjene (T) – seosko-lovni turizam u naselju Selakova Poljana (planirane neizgrađene),

Građevinsko područje naselja

PPUO Vojnić je za ugostiteljsko-turističku namjenu (T3-kamp) unutar građevinskog područja naselja predviđena površina u naselju Donja Brusovača. Površina je namijenjena uređenju kampa sukladno Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampova. U kampu je dopuštena izgradnja i uređenje: smještajnih jedinica (kamp mjesta, parcele, kućice, bungalovi), pratećih sadržaja (sanitarije, recepcija, ugostiteljstvo, manji trgovinski i uslužni objekti), prometne i komunalne infrastrukture, zelenih površina, sportskih i dječjih igrališta.

Hoteli i druge ugostiteljsko-turističke građevine se mogu graditi i unutar površina građevinskog područja (stambene i mješovite namjene bez posebne oznake), unutar površina građevinskog područja mješovite namjene (planska oznaka M) te unutar površina građevinskih područja – poslovna namjena (planska oznaka K). Unutar neizgrađenog građevinskog područja naselja Vojnić, na području mješovite namjene, Planom se dopušta gradnja građevina i uređenje prostora bazenskog kompleksa – Aquapark Vojnić. U naselju se Krstinja i Kupljensko na dvije površine poslovne namjene – pretežito trgovačke (K2) planiraju graditi ugostiteljsko-turistički sadržaji. U naselju Krstinja se predviđa stočni sajam i izgradnja objekata u funkciji sajma, između kojih je moguća gradnja ugostiteljskih objekata. U naselju Kupljensko je predviđena poslovna namjena K2 za izgradnju benzinske pumpe, pratećih radionica kao i poslovnih i turističkih sadržaja kao što su ugostiteljski i smještajni sadržaji, hoteli, pansioni i slično. U naselju Vojnić je

unutar građevinskog naselja određena površina poslovne namjene K3 (komunalno-servisna) na kojoj se planira izgradnja građevina u funkciji tržnice: poslovnih zgrada, trgovina, ugostiteljskih objekata, nadstrešnica, skladišta i servisa. Unutar građevinskog područja naselja Vojnić Planom su određene i dvije površine športsko-rekreacijske namjene koje isto tako doprinose razvoju turizma kroz ponudu rekreacijskih sadržaja. Površine uključuju postojeće nogometno igralište zapadno od centra i planirano kupalište uz kanal Radonje, uz mogućnost uređenja dodatnih sportskih sadržaja, prometne i komunalne infrastrukture, zelenih površina i dječjih igrališta.

Parkovi, zaštitno zelenilo, dječja i sportska igrališta, kao uređene i ozelenjene površine unutar građevinskih područja naselja, doprinose razvoju turizma na području PPUO Vojnić jer podižu kvalitetu prostora, nude atraktivne sadržaje za rekreaciju i boravak na otvorenom te povećavaju ukupnu privlačnost destinacije za posjetitelje. Mogućnost gradnje paviljona, nadstrešnica, biciklističkih i pješačkih staza te sportskih terena (nogomet, rukomet, košarka, tenis i sl.) stvara preduvjete za aktivni odmor i obiteljski turizam, čime se upotpunjuje ponuda turističkih sadržaja u naselju.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izvan naselja planirana su građevinska područja za namjene koje se zbog nepovoljnih utjecaja na okoliš ne mogu smjestiti unutar građevinskih područja naselja. Na području Općine Vojnić određena su izdvojena građevinska područja za, između ostalih, ugostiteljsko-turističku namjenu. Ova područja obuhvaćaju prostore na Velikom i Malom Petrovcu, u neposrednoj blizini memorijalnog centra Partizanske bolnice na Petrovoj gori, te prostore uz postojeće zapuštene ugostiteljske kapacitete na Muljavi, unutar granica naselja Ključar i Radonja, kao i površine u naselju Selakova Poljana.

Unutar ovih površina omogućena je gradnja i uređenje objekata i prostora za razne turističko-rekreacijske sadržaje. Planirana je izgradnja smještajnih kapaciteta, objekata za zdravstveno-rekreacijski i selektivni turizam, sportsko-rekreativne djelatnosti, seosko-lovnog i znanstveno-istraživačkog turizma. Također su dopušteni kampovi i auto kampovi, prometne i komunalne građevine, kao i uređenje zelenih površina i dječjih igrališta.

Posebno su određene dvije površine gospodarske namjene- ugostiteljsko-turističke (T3- kamp) u naselju Živković Kosa. Na jednoj površini je dopuštena izgradnja i uređenje osnovnih i dodatnih smještajnih jedinica, uključujući kamp mjesta, kućice, bungalove te prateće sadržaje poput sanitarnih čvorova, recepcije, ugostiteljskih, trgovačkih i uslužnih objekata, kao i sportske i zelene površine, dok je druga površina isključivo namijenjena za osnovne smještajne jedinice, sanitarne čvorove, prometnu i komunalnu infrastrukturu te zelene površine i igrališta.

Isto tako, ugostiteljski objekti se mogu graditi unutar površina izdvojenih građevinskih područja proizvodne (oznaka I) i poslovne – pretežito trgovačke (oznaka K2) namjene. Planom su

određene četiri površine za izdvojena građevinska područja izvan naselja proizvodne namjene: dvije u naselju Vojnić, jedna u naselju Kolarić i jedna u naselju Kupljensko. Na tim površinama dopuštena je izgradnja zgrada za zanatsku i industrijsku proizvodnju, termoelektrana na biomasu, trgovina, ugostiteljskih objekata, skladišta, servisa i drugih objekata koji se ne mogu smjestiti unutar stambenih ili mješovitih zona zbog nepovoljnih utjecaja na okoliš. Također je dopuštena gradnja prometne i komunalne infrastrukture te uređenje zelenih površina i dječjih igrališta.

Za poslovnu namjenu (K2) planirane su dvije površine, smještene u naseljima Vojnić i Kolarić. One su namijenjene izgradnji trgovačkog centra, benzinske postaje i pratećih objekata poput poslovnih zgrada, trgovina, ugostiteljskih objekata, skladišta i servisa. I na ovim površinama moguće je graditi prometnu i komunalnu infrastrukturu te uređivati zelene površine i dječja igrališta.

Planom su na području naselja Selakova Poljana određene površine za izdvojena građevinska područja izvan naselja športsko-rekreacijske namjene (oznake R). Unutar tih površina omogućena je izgradnja svih vrsta otvorenih i zatvorenih športskih igrališta, športskih dvorana te zgrada za smještaj pratećih sadržaja. Također je dopuštena izgradnja prometnih i komunalnih građevina i uređaja.

Navedena izdvojena građevinska područja izvan naselja značajno doprinose razvoju turizma na području Općine Vojnić omogućujući izgradnju raznovrsnih smještajnih, rekreacijskih i sportsko-turističkih sadržaja. Time se stvaraju uvjeti za razvoj selektivnih oblika turizma poput zdravstvenog, seoskog, lovnog i istraživačkog turizma, čime se potiče duži boravak posjetitelja i povećava atraktivnost kraja. Uz to, prateća infrastruktura i sadržaji dodatno podižu kvalitetu turističke ponude i doprinose gospodarskom razvoju lokalne zajednice.

Izvan građevinska područja

Prostorni plan uređenja Općine Vojnić omogućuje razvoj različitih oblika turističkih sadržaja izvan građevinskog područja, s ciljem poticanja održivog turizma i valorizacije prirodnih i kulturnih potencijala Općine. Plan prepoznaje važnost ruralnog prostora za razvoj turizma i omogućuje određene vrste gradnje koje su u skladu s očuvanjem okoliša, tradicije i lokalne zajednice.

Izvan građevinskog područja dopuštena je gradnja ugostiteljsko-turističkih sadržaja u sklopu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-ova). Ti sadržaji uključuju smještajne kapacitete do najviše 20 kreveta te objekte kao što su kušaonice, manji restorani i drugi sadržaji vezani uz ponudu lokalnih proizvoda. Na taj način potiče se razvoj seoskog i ruralnog turizma.

Prema Prostornom planu uređenja Općine Vojnić, izvan građevinskog područja moguće je razvijati niz turističkih sadržaja, osobito na lokacijama od povijesnog i prirodnog značaja. U

spomen-području Petrova Gora, koje obuhvaća memorijalni centar sa spomenikom Vojina Bakića, predviđena je obnova postojećih devastiranih objekata. U njima se, uz memorijalne funkcije, mogu razvijati i ugostiteljsko-turistički sadržaji, ali isključivo unutar postojećih gabarita zgrada. Slično vrijedi i za područje Centralne partizanske bolnice, koje se također može uključiti u turističku ponudu bez širenja izvan postojećih građevinskih obrisa. Dodatno, Plan omogućava razvoj edukativnih sadržaja povezanih s povijesnim događanjima na Velikom i Malom Petrovcu, osobito vezanima uz Petra Svačića, kao i ostale značajne povijesne točke.

U cilju valorizacije kulturne baštine, moguće je obnoviti tipološki zanimljive mlinice na rijeci Radonji te ih povezati pješačkim stazama. Prostrane livade mogu se iskoristiti za sportsko-rekreativne sadržaje. Također se predlaže obnova drvene prizemnice Anke Ralić u funkciji suvenirnice ili info-punkta, što bi pridonijelo unapređenju turističke infrastrukture Petrove Gore kao područja pogodnog za edukaciju i školske izlete.

Povijesne lokacije poput Velikog i Malog Petrovca, Krstinje i Petrove Poljane mogu se tematski povezati s razdobljima borbe i obrane od Turaka, kao i s razdobljem NOB-a, stvarajući temelje za razvoj kulturno-povijesnog turizma. Također se naglašava potreba povezivanja seoskog turizma s lokalnom gastronomijom i lovnom turizmom. U tom kontekstu, objekt u Kestenovcu 9 može se uključiti u turističku ponudu, uz obnovu ostalih tradicijskih objekata koji predstavljaju etnološku baštinu kraja. Dodatno, Plan preporučuje dokumentiranje i promociju lokalnih legendi i priča, koje bi se uključile u turističke i promotivne materijale, s ciljem očuvanja nematerijalne baštine. U okviru lovnog i ribolovnog turizma dopuštena je gradnja pratećih objekata kao što su lovačke kuće i ribarske kolibe. Ovi objekti moraju biti usklađeni s propisima o zaštiti prirode i graditi se na način koji ne narušava prirodni sklad prostora.

Na području naselja Knežević Kosa, na zemljištu označenom kao k.č. 1344/4 k.o. Vojnić, moguće je planirati robinzonski smještaj za do 30 gostiju u obliku laganih, prirodnih građevina poput šatora, kućica na drvetu ili objekata od drva bez čvrstih temelja, površine do 20 m². Dopuštena je i gradnja terasa do 12 m², uz uvjet da se objekti maksimalno uklapaju u prirodni okoliš. Građevine se mogu koristiti i kao sobe za primjenu metoda liječenja ili poboljšanja zdravlja pčelinjim proizvodima tzv. apiterapiju.

Ukupno gledajući, navedeno jasno pokazuje da Općina Vojnić vidi značajan potencijal u razvoju turizma unutar građevinskih područja i izvan građevinskih područja, uz uvjet očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora. Prostorni plan Općine Vojnić prepoznaje turizam kao važnu gospodarsku granu i omogućuje njegov razvoj na održiv način, posebno u područjima izvan glavnih naselja, čime se doprinosi ravnomjernom razvoju Općine i očuvanju njezine bogate prirodne i kulturne baštine.⁴⁹

⁴⁹ JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

2.3. Turistički proizvodi i usluge

Turistički proizvodi i usluge predstavljaju temeljnu komponentu ponude destinacije i izravno utječu na doživljaj posjetitelja. U kontekstu Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić, oni doprinose oblikovanju identiteta destinacije, diferencijaciji na tržištu i povećanju atraktivnosti područja. Njihov razvoj omogućava produženje boravka turista, povećanje potrošnje i ravnomjerniju prostornu i vremensku raspodjelu posjeta. Kvalitetni i tematski usmjereni turistički proizvodi, temeljeni na lokalnim resursima, pomažu u privlačenju ciljnih skupina i potiču održivi razvoj turizma.

U ovom poglavlju analiziraju se najvažniji elementi turističke ponude, uključujući pokazatelje turističkog prometa, dostupne vrste smještaja, ugostiteljsku ponudu, postojeće atrakcije te dodatne usluge koje pridonose kvaliteti boravka. Cilj je prepoznati jake strane destinacije, ali i prostor za unaprjeđenje kako bi se omogućio održiv i strateški razvoj turizma na području Općine Vojnić.

2.3.1 Pokazatelji turističkog prometa

Analiza turističkog prometa predstavlja temelj za razumijevanje turističke aktivnosti na području Općine Vojnić. Korištenjem ključnih pokazatelja kao što su broj dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista, prosječno trajanje boravka, sezonska raspodjela posjeta, geografsko porijeklo posjetitelja (po županijama i državama) te socio-demografska obilježja (dob i spol), moguće je steći uvid u strukturu i dinamiku turističke potražnje. Ovi podaci omogućuju prepoznavanje dominantnih tržišta, identifikaciju razdoblja najveće i najmanje popunjenosti te usmjeravanje budućih aktivnosti planiranja i promocije. Analizom navedenih pokazatelja utvrđuju se trendovi, potrebe i potencijali, čime se stvara čvrst temelj za daljnji razvoj održive i konkurentne turističke ponude u destinaciji.

Tablica 8. Kretanje broja dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista te njihovo prosječno trajanje boravka u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.

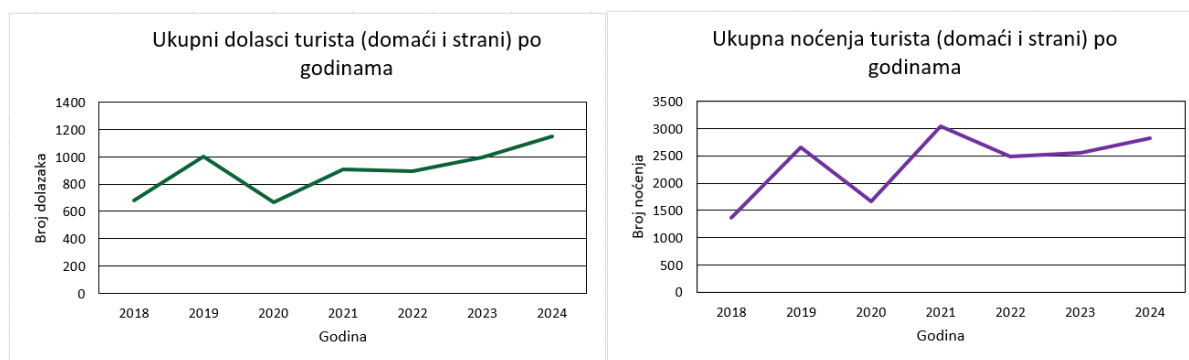
Vrsta turista	Godina	Dolasci	Udio dolaska [%]	Noćenja	Udio noćenja [%]	Prosječno trajanje boravka [dani]
Domaći	2018.	283	41,68	454	33,31	1,60
Strani		396	58,32	909	66,69	2,30
UKUPNO		679	100	1.363	100	2,01
Domaći	2019.	345	34,40	901	33,88	2,61
Strani		658	65,60	1.758	66,12	2,67
UKUPNO		1.003	100	2.659	100	2,65
Domaći	2020.	444	66,27	1.280	77,15	2,88
Strani		226	33,73	379	22,85	1,68
UKUPNO		670	100	1.659	100	2,48
Domaći	2021.	527	57,85	2.177	71,68	4,13
Strani		384	42,15	860	28,32	2,24
UKUPNO		911	100	3.037	100	3,33
Domaći	2022.	402	44,92	899	36,18	2,24
Strani		493	55,08	1.586	63,82	3,22
UKUPNO		895	100	2.485	100	2,78

Domaći	2023.	335	33,67	802	31,32	2,39
Strani		660	66,33	1.759	68,68	2,67
UKUPNO		995	100	2.561	100	2,57
Domaći	2024.	485	42,14	1.019	36,19	2,10
Strani		666	57,86	1.797	63,81	2,70
UKUPNO		1.151	100	2.816	100	2,45

Podaci ukupnog broja dolazaka turista (domaći i strani) u razdoblju od 2018. do 2024. godine ukazuju da je u 2018. godini broj dolazaka turista iznosio nešto manje od 700. Već sljedeće godine, 2019., zabilježen je značajan porast broja dolazaka, koji je dosegao vrhunac u promatranom razdoblju – nešto iznad 1000 dolazaka. Međutim, u 2020. godini dolazi do naglog pada, pri čemu broj dolazaka pada na približno 700. Ovaj pad je posljedica pandemije COVID-19 koja je utjecala na globalna turistička kretanja.

U 2021. godini situacija se djelomično stabilizira te dolazi do oporavka broja dolazaka, koji se povećava na oko 900 i zadržava se na toj razini i tijekom 2022. godine. U 2023. godini primjetan je blagi porast, a u 2024. godini dolazi do još snažnijeg rasta, kada broj dolazaka premašuje 1100. Zaključno, iako se tijekom pandemije dogodio znatan pad turističkih dolazaka, podaci pokazuju pozitivan trend oporavka i rasta u godinama koje su uslijedile, s time da je 2024. godina najuspješnija po broju dolazaka u cijelom promatranom razdoblju. Ovaj uzlazni trend može ukazivati na poboljšane turističke ponude, bolje promotivne aktivnosti ili općenito veću zainteresiranost za destinaciju Općine Vojnić.

Slika 5. Ukupni dolasci turista (domaći i strani) i ukupna noćenja turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.

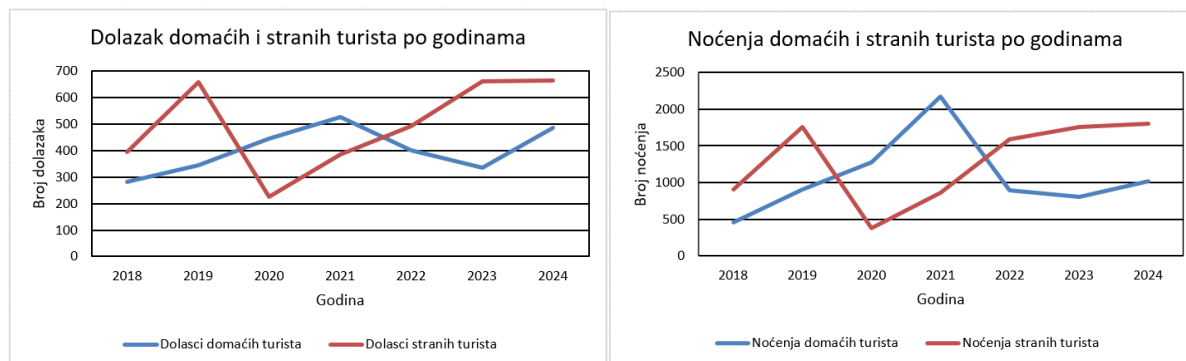
Podaci ukupnog broja noćenja turista (domaći i strani) ukazuju da je u 2018. godini zabilježeno nešto manje od 1500 noćenja. Već sljedeće godine, 2019., dolazi do značajnog porasta broja noćenja – približno na razinu od 2700. Međutim, 2020. godina bilježi pad, kada broj noćenja pada na oko 1700, što je uzrokovano pandemijom COVID-19 te posljedično smanjenjem turističkih kretanja. Godine 2021. vidi se snažan oporavak, broj noćenja raste i doseže vrhunac u promatranom razdoblju – gotovo 3037 noćenja. Ipak, 2022. dolazi do ponovnog pada na oko 2500, nakon čega slijedi blagi, ali stabilan rast tijekom 2023. i 2024. godine, kada broj noćenja raste do približno 2900. Ukupno gledano, podaci pokazuju da je broj noćenja, unatoč povremenim oscilacijama, dugoročno zadržao uzlazni trend. Povećan broj noćenja u novijim godinama mogao bi ukazivati na bolju ponudu smještaja, duži boravak turista, bolju

infrastrukturu ili atraktivnije sadržaje koji potiču posjetitelje da ostanu dulje. Važno je napomenuti da, iako je 2021. bila vrhunac po broju noćenja, 2024. godina pokazuje da se destinacija stabilizira i ponovno približava tom vrhuncu.

Temeljem usporedbe između dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista na području Općine Vojnić u razdoblju od 2019. do 2024. godine, jasno je vidljivo da je 2020. godina bila najnepovoljnija za turizam, osobito u segmentu stranih gostiju, što je posljedica pandemije COVID-19. Broj dolazaka i noćenja stranih turista te godine bio je najmanji, dok se već 2021. i 2022. godine bilježi oporavak. Vrhunac domaćeg turizma zabilježen je 2021. godine, kada je ostvaren najveći broj dolazaka i noćenja domaćih turista, dok je najmanja posjećenost domaćih gostiju bila 2018. godine.

Nakon pandemijskog razdoblja, strani turisti sve više dolaze na područje Općine Vojnić. U 2023. godini broj dolazaka i noćenja stranih turista premašio je i razinu iz 2019. godine, a u 2024. godini taj rast se nastavlja. Od 2022. nadalje, strani turisti ostvaruju više noćenja i dolazaka od domaćih, što ukazuje na jačanje međunarodne prepoznatljivosti destinacije. S druge strane, broj dolazaka i noćenja domaćih turista opadao je od 2021. do 2023. godine, no u 2024. dolazi do promjene trenda i bilježi se ponovni porast. Iako domaći turisti ostaju važan dio turističkog prometa, vidljivo je da strani gosti sve više dominiraju i po broju dolazaka i po duljini boravka, što ukazuje na potrebu dodatnog prilagođavanja turističke ponude međunarodnom tržištu.

Slika 6. Broj dolazaka i broj noćenja domaćih i stranih turista u Općini Vojnić u razdoblju 2018. - 2024. Izvor: eVisitor.

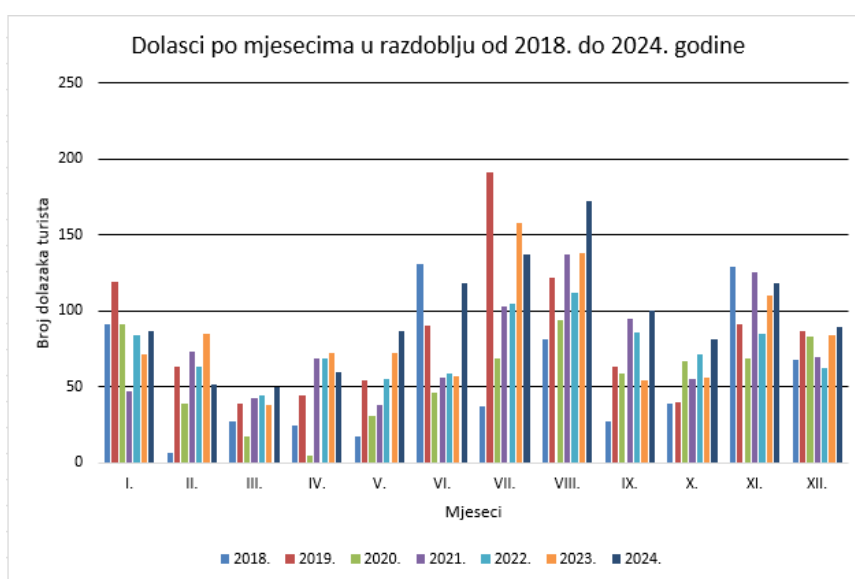

Za analizu sezonalnosti turizma, odnosno za uvid u to kako se broj dolazaka i noćenja turista mijenja kroz različite dijelove godine, korišteni su podaci eVisitora, ali raspoređeni po mjesecima. Sezonalnost u turizmu predstavlja periodične i predvidive oscilacije u turističkoj potražnji tijekom godine, koje rezultiraju neravnomjernom raspodjelom dolazaka i noćenja turista. Navedene promjene su najčešće povezane s klimatskim uvjetima, praznicima, školskim raspustima, ali i s dostupnošću turističke ponude u određenim razdobljima.

Tablica 9. Sezonalnost dolazaka turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić po mjesecima u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.

Mjeseci/godina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ukupno godišnjih dolazaka
2018.	91	7	27	25	17	131	37	81	27	39	129	68	679
2019.	119	63	39	44	54	90	191	122	63	40	91	87	1.003
2020.	91	39	17	5	31	46	69	94	59	67	69	83	670
2021.	47	73	43	69	38	56	103	137	95	55	125	70	911
2022.	84	63	44	69	55	59	105	112	86	71	85	62	895
2023.	71	85	38	72	72	57	158	138	54	56	110	84	995
2024.	87	52	50	60	87	118	137	172	100	81	118	89	1.151

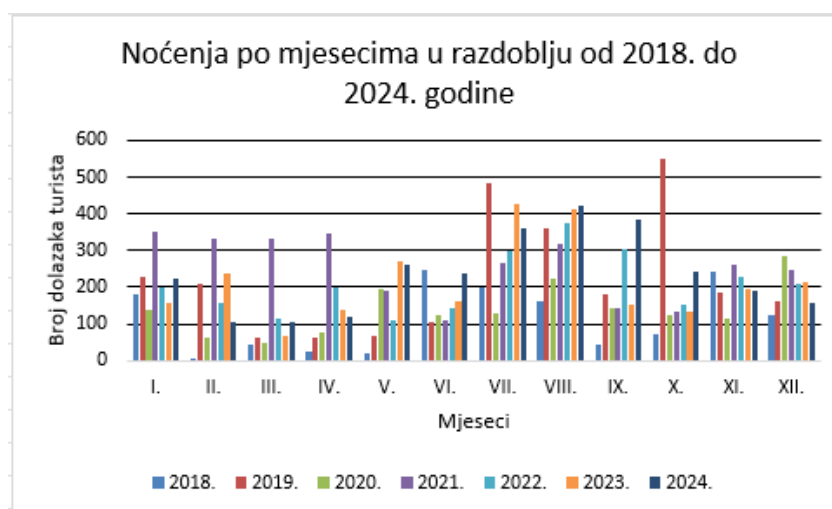
Slika 7. Grafički prikaz sezonalnosti dolaska turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić u razdoblju od 2018. – 2024. godine. Izvor: eVisitor.

Tablica 10. Sezonalnost noćenja turista (domaći i strani) na području Općine Vojnić po mjesecima u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.

Mjeseci/godina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ukupno godišnjih noćenja
2018.	180	7	41	25	19	248	200	160	44	70	243	126	1.363
2019.	230	211	60	64	65	107	485	359	181	550	186	161	2.659
2020.	140	63	48	75	194	122	127	222	142	126	116	284	1.659
2021.	352	333	331	348	192	110	264	317	144	135	262	249	3.037
2022.	199	157	113	200	110	143	298	377	302	151	227	208	2.485
2023.	158	237	65	139	270	160	426	414	154	131	194	213	2.561
2024.	223	107	107	117	263	239	362	421	384	243	191	159	2.816

Slika 8. Grafički prikaz sezonalnosti noćenja na području Općine Vojnić u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.

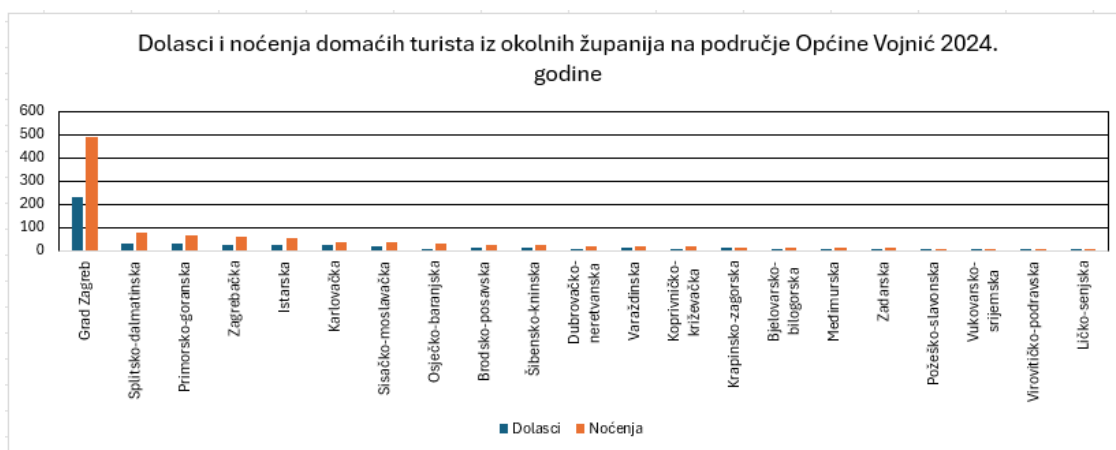
Razumijevanje i praćenje sezonalnosti ključno je za planiranje aktivnosti, optimalno korištenje turističke infrastrukture i razvoj cjelogodišnje ponude. U kontekstu destinacije Vojnić, sezonalnost dolazaka turista se očituje kroz povećan broj dolazaka u ljetnim mjesecima, dok su ostali dijelovi godine znatno slabije turistički aktivni, no posjećenost i dalje nije potpuno zanemarena.

Sezonalnost noćenja turista na području Općine Vojnić isto tako pokazuje sezonsku fluktuaciju, s najviše noćenja tijekom ljetnih mjeseci, posebno u srpnju i kolovozu. Navedeno ukazuje na dominantnu ljetnu sezonu, koja bi mogla biti dodatno iskorištena za promociju i razvoj turizma tijekom tih mjeseci. Planiranje specifičnih događanja, manifestacija i turističkih aktivnosti tijekom ljetne sezone svakako bi trebalo biti u fokusu, jer upravo ti mjeseci generiraju najveći broj turista i noćenja.

Nadalje, iako su jesenski, zimski i proljetni mjeseci manje posjećeni, moguće je poboljšati posjećenost kroz strategije koje promoviraju izvansezonske aktivnosti. Drugim riječima, cilj je smanjiti izraženost sezonalnosti kroz razvoj ponude izvan glavne turističke sezone s naglaskom na kulturni, outdoor, tranzitni, lovni i ruralni turizam.

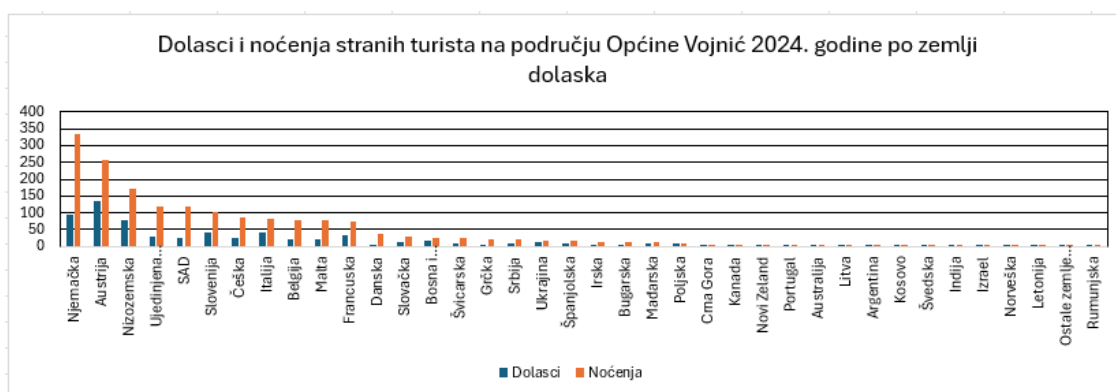
Analizom dolazaka i noćenja domaćih turista po županijama u 2024. godini se omogućava uvid u županije iz kojih turisti najčešće dolaze. Na temelju tih podataka moguće je preciznije usmjeriti promotivne aktivnosti, prilagoditi turističku ponudu potrebama posjetitelja te planirati razvoj infrastrukture i usluga u skladu s realnim kretanjima potražnje. Takav pristup osigurava održiv i učinkovit razvoj destinacije.

Slika 9. Analiza dolazaka i noćenja domaćih turista iz okolnih županija na području Općine Vojnić 2024. godine. Izvor: eVisitor.

Analiza pokazuje da je Grad Zagreb daleko najznačajnije emitivno tržište domaćih turista za Općinu Vojnić, s više od 230 dolazaka (47,6%) i gotovo 500 noćenja (47,9%) u 2024. godini, što ukazuje na učestale i produžene boravke. Slijede Splitsko-dalmatinska (7% dolasci; 7,6% noćenja), Primorsko-goranska (6% dolasci; 6,5% noćenja) i Zagrebačka županija (4,9% dolasci, 5,7% noćenja), ali s bitno manjim brojkama. Iako Karlovačka (4,7% dolasci; 3,7% noćenja) i Sisačko-moslavačka županija (4,3% dolasci; 3,7% noćenja) teritorijalno gravitiraju Vojniću, broj njihovih dolazaka i noćenja je skroman, što sugerira potencijal za dodatne promotivne aktivnosti i lokalne suradnje.

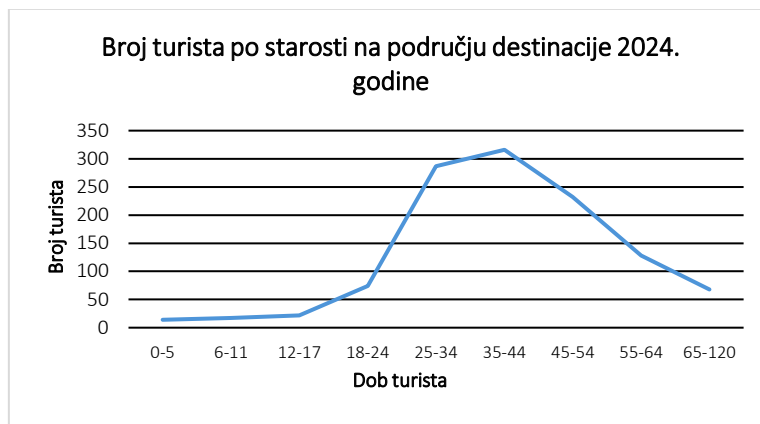
Slika 10. Analiza dolazaka i noćenja stranih turista na području Općine Vojnić prema zemlji dolaska u 2024. godini. Izvor: eVisitor.

Analiza pokazuje da su Austrija (20,1% dolasci; 14,3% noćenja), Njemačka (14,4% dolasci; 18,6% noćenja) i Nizozemska (11,9% dolasci; 9,6% noćenja) najvažnija strana tržišta za destinaciju Općine Vojnić u 2024. godini, s najvećim brojem dolazaka i noćenja. Iako Njemačka ima nešto manje dolazaka od Austrije, bilježi znatno više noćenja, što ukazuje na duži prosječan boravak. Također je vidljivo da turisti iz SAD-a (3,6% dolasci; 6,5% noćenja) i Velike Britanije (4,3% dolasci; 6,6% noćenja) ostvaruju relativno mali broj dolazaka, ali s visokom stopom noćenja po posjetitelju, što može ukazivati na veći interes za dulje boravke i kvalitetniji turizam.

Prema podacima e-Visitora, analizom sociodemografskih obilježja (dob i spol), u 2024. godini je na području destinacije Općine Vojnić bilo podjednak broj muških (579) i ženskih (579) turista, dok su po starosti najzastupljeniji turisti od 25 do 45 godina.

Slika 11. Broj turista po starosti na području destinacije Općine Vojnić u 2024. godini. Izvor: eVisitor.

2.3.2 Smještaj

Smještajne kapacitete na području destinacije Općine Vojnić čine smještajni objekti u kategorijama – ostali ugostiteljski objekti za smještaj, objekti na OPG-u i objekti u domaćinstvu. Prema podvrsti zastupljene su sljedeće podvrste smještaja: lovački dom, objekt za robinzonski smještaj, kuća za odmor, objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu), objekti u domaćinstvu, studio apartman, soba za iznajmljivanje i apartman. Na području TZ Općine Vojnić nalazi se ukupno 15 iznajmljivača koji raspolažu sa 145 kreveta.⁵⁰

Tablica 11. Smještajni kapaciteti na području destinacije Općine Vojnić. Izvor: eVisitor.

Red.br.	Naziv objekta	Naselje	Adresa	Vrsta objekta	Podvrsta objekta	Kategorizacija	Broj ležaja
1.	Lovački dom Muljava Hrvatske šume d.o.o.	Radonja	Radonja 45	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Lovački dom	Nema kategorizacije	16
2.	Objekt za robinzonski smještaj "Bogata šuma"	Živković Kosa	Živković Kosa 11	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Objekt za robinzonski smještaj	Nema kategorizacije	40
3.	Obrt "Gorena"	Vojnić	Trg Stjepana Radića 3	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Soba za iznajmljivanje	2 zvjezdice	18
4.	Kuća za odmor "Ekodrom Estate"	Bukovica Utinjska	Bukovica Utinjska 61, 61A,61B,61C	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Kuća za odmor/Studio Apartman	3 zvjezdice	15
5.	Kuća za odmor "Terra Dolimar"	Rajić Brdo	Rajić Brdo 12A	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Kuća za odmor	4 zvjezdice	16

⁵⁰ eVisitor(2025). Sustav eVisitor. Nepublicirani podaci.

6.	Kuća za odmor "Giovanna"	Krivaja Vojnička	Krivaja Vojnička 26	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	2
7.	Kuća za odmor "Anka"	Krivaja Vojnička	Krivaja Vojnička 25	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	3 zvjezdice	7
8.	Kuća za odmor "Naša mala koliba"	Kusaja	Kusaja 37C	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	3 sunca	4
9.	Apartman "Bambi"	Vojnić	Ulica Kralja Tomislava 5a	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Apartman	3 zvjezdice	3
10.	Apartman "Srce Petrove Gore"	Radonja	Radonja 18	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	2 sunca	2
11.	Apartman „Villa Bella Vista“	Gornja Brusovača	Gornja Brusovača 13	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	2 zvjezdice	3
12.	Kuća za odmor "Cordon"	Klokoč	Klokoč 49	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	2 zvjezdice	2
13.	Seosko imanje na obali rijeke	Klokoč	Klokoč 15	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	4 sunca	5
14.	Kuća za odmor	Kokirevo	Kokirevo 16	Nekomercijalni smještaj	Kuća za odmor (vikendica)	Nema kategorizacije	2
15.	Studio apartman Marjanović (Eva)	Bukovica Utinjska	Bukovica Utinjska 68	Objekti u domaćinstvu	Objekti u domaćinstvu	4 zvjezdice	10

Analiza postojećih smještajnih kapaciteta pokazuje da se najveća koncentracija objekata nalazi u naseljima Vojniću, a zatim Bukovici Utinjskoj, dok se ostatak nalazi u naselju Radonja, Krivaja Vojnička, Klokoč, Kusaja, Kokirevo, Gornja Brusovača te Rajić Brdo. Ovakva distribucija ukazuje na potrebu ravnomjernijeg razvoja smještajnih kapaciteta kako bi se osigurala bolja turistička dostupnost i iskorištenost resursa u manje zastupljenim naseljima.

Od ukupnog broja objekata, dio ih je kategoriziran s tri ili četiri zvjezdice, dok Lovački dom Muljava i objekt za robinzonski smještaj „Bogata šuma“, iako kapacitetom značajni, nemaju službenu kategorizaciju. Među najznačajnijim smještajnim kapacitetima ističe se objekt za robinzonski turizam „Bogata šuma“ sa 40 ležajeva, što ga čini ključnim za prihvata većih skupina turista zainteresiranih za ovu vrstu turizma. Važan kapacitet predstavlja i Lovački dom Muljava s 16 ležajeva. Osim njih, kuće za odmor „Ekodrom Estate“, „Terra Dolimar“ i „Obrt Gorena“ nude smještaj između 15-20 ležajeva, što ih čini važnim smještajnim kapacitetima srednje veličine.⁵¹

Unatoč postojećem smještajnom kapacitetu, analiza ukazuje na nekoliko izazova koji koče razvoj destinacije. Neravnomjerna distribucija smještaja predstavlja problem, budući da se većina objekata koncentrira u samo nekoliko naselja, dok su druga područja slabije zastupljena. Nadalje, u segmentu smještaja najviše kategorije postoji ograničen broj objekata, budući da su samo dva objekta kategorizirana s četiri zvjezdice. Dodatni izazov je sezonalnost i niska iskorištenost kapaciteta izvan glavne turističke sezone, što može biti posljedica nedovoljne promocije i nedostatka turističkih sadržaja koji bi potaknuli dulji boravak gostiju.

⁵¹ Ibid.

2.3.3 Ugostiteljstvo

Ugostiteljstvo na području Općine Vojnić predstavlja važan segment lokalnog gospodarstva, s dugom tradicijom pružanja usluga domaćeg ugođaja i gostoprimstva. Smještena u prirodno bogatom i povijesno zanimljivom dijelu Karlovačke županije, Općina Vojnić nudi potencijal za razvoj raznolikih ugostiteljskih sadržaja koji privlače kako lokalno stanovništvo, tako i posjetitelje iz drugih krajeva Hrvatske i inozemstva. Kroz obiteljske restorane, kafiće i smještajne objekte, ugostitelji doprinose očuvanju lokalnih običaja i kulinarske tradicije. Aktivni ugostiteljski objekti prikazani su tablici.

Tablica 12. Ugostiteljski objekti sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti na području destinacije Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.

Red.br.	Naziv ugostiteljskog objekta	Naselje	Adresa	Razdoblje poslovanja	Pristupačnost
1.	Lovački dom Muljava Hrvatske šume d.o.o.	Radonja	Radonja 45	Cjelogodišnje	DA
2.	Caffe bar i restoran Joker	Vojnić	Andrije Hebranga 7	Cjelogodišnje	DA
3.	Ugostiteljski obrt "Vilin točak"	Kupljensko	Kupljensko 181	Cjelogodišnje	DA
4.	Caffe bar "Šemso"	Kupljensko	Kupljensko 29A	Cjelogodišnje	DA
5.	Caffe bar "Kordun"	Vojnić	Krešimirova ulica 19	Cjelogodišnje	DA
6.	Caffe bar "Fora"	Vojnić	Andrije Hebranga 32	Cjelogodišnje	DA
7.	Cafe bar "Choco"	Vojnić	Karlovačka ulica 18	Cjelogodišnje	DA
8.	Cafe bar "Kum"	Vojnić	Trg Stjepana Radića 3	Cjelogodišnje	DA
9.	Sport caffe	Vojnić	Karlovačka ulica 7	Cjelogodišnje	DA
10.	Ugostiteljski obrt "Gold"	Vojnić	Radnička ulica 6	Cjelogodišnje	DA
11.	Cafe bar "Biljeg"	Vojišnica	Vojišnica 146	Cjelogodišnje	DA

Najveća zastupljenost ugostiteljskih objekata je u općinskom središtu – Vojniću. Ugostiteljske objekte ima još samo naselje Radonja, Kupljensko i Vojišnica. Uslugu pružanja hrane i pića nude samo Lovački dom Muljava i Caffe bar/restoran Joker u Vojniću. Ostali ugostiteljski objekti poslužuju samo piće.⁵²

Gastronomska ponuda vojničkog područja obuhvaća tradicionalna jela inspirirana lokalnim namirnicama i kulinarskim naslijeđem ovog dijela Karlovačke županije. Dominiraju autohtoni specijaliteti poput jela pripremljenih od divljači, domaćih suhomesnatih proizvoda, svježeg sira i vrhnja, kao i raznih variva i jela „na žlicu“, koja odražavaju utjecaj kako kontinentalne, tako i mediteranske kuhinje. Međutim, trenutno stanje na području Općine Vojnić ukazuje na izraženu nepovezanost između obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-ova) i ugostiteljskog sektora, što predstavlja neiskorišteni potencijal za jačanje lokalne turističke ponude i razvoj kratkih lanaca opskrbe. Nedostatak sustavne suradnje, zajedničkog nastupa na tržištu i koordiniranog planiranja dovodi do toga da lokalni poljoprivredni proizvodi rijetko završavaju u ponudi restorana, smještajnih objekata i drugih ugostiteljskih sadržaja, čime se propušta prilika

⁵² Google maps (2025). Općina Vojnić (TZ Općine Vojnić). Restorani i kafići. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1NpWSM8fGyStUakb92SW-CuEtjhxUbTZw&hl=hr&femb=1&ll=45.325018972806006%2C15.694310270094633&z=18>

za stvaranje autentične gastronomske ponude i jačanje lokalne ekonomije. Ova nepovezanost ukazuje na potrebu za jačim umrežavanjem dionika, razvojem poticajnih mjera te uspostavom suradnje koji će omogućiti bolju integraciju lokalnih proizvoda u turističku ponudu destinacije.

2.3.4 Turističke atrakcije

Općina Vojnić nudi bogatstvo kulturnih, prirodnih, povijesnih i rekreacijskih atrakcija koje privlače posjetitelje iz svih dijelova svijeta. Ova destinacija je prava oaza za ljubitelje prirode, povijesti, tradicije i aktivnog turizma, jer spaja netaknutu prirodu, bogatu povijest, tradicijske vrijednosti i gostoljubive ljude, čineći je idealnim mjestom za opuštanje, uživanje i istraživanje. U daljnjem tekstu prikazane su glavne kulturne i povijesne, prirodne, sportsko-rekreacijske i zabavne atrakcije na području destinacije Općine Vojnić. U sljedećoj tablici opisane su turističke atrakcije na području Općine Vojnić.

Tablica 13. Turističke atrakcije na području Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.

KULTURNE I POVIJESNE ATRAKCIJE	
NAZIV ATRAKCIJE	OPIS TURISTIČKE ATRAKCIJE
Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna	Kamen temeljac za spomenik visine 37 metara na Petrovoj Gori položen je 1946., a izgradnju prema ideji kipara Vojina Bakića započela je 1974. godine. Spomenik, otvoren 1982. godine, izrađen je od armiranog betona s vanjskom oplatom od nehrđajućeg čelika koja i danas ostavljaju snažan vizualni dojam. Na vrhu je vidikovac s kojeg se pruža pogled na širu okolicu. U unutrašnjosti spomenika nalazio se Muzej revolucije, galerija, knjižnica s čitaonicom i uprava Memorijalnog parka Petrova gora. Širu spomeničku cjelinu činili su i prijemni trg, memorijalno stubište sa spomen-kosturnicom, ugostiteljska radnja i prateće gospodarske prostorije. Spomenik je bio omiljena destinacija za izletnike i turiste sve do Domovinskog rata kada je oštećen i napušten. Trenutno objekt čeka obnovu i realizaciju novih sadržaja koji bi zajedno s ostalim atrakcijama upotpunili turističku ponudu Petrove Gore. ⁵³ Pristupni put spomeniku je asfaltiran pa je pristup moguć automobilom ili autobusom.
Centralna partizanska bolnica	Na Petrovoj gori, u šumi Vrletne strane, godine 1941. otvorena je prva partizanska bolnica za ranjenike Narodnooslobodilačke vojske. Ova bolnica bila je ključna za liječenje ranjenih boraca, a u njezinoj blizini nalazile su se i zemunice koje su služile kao privremeni smještaj za osoblje i pacijente. Obzirom da je iste godine otkrivena od strane neprijatelja i uništena, već u svibnju 1942. godine, uslijed povećanja potreba, izgrađena je nova bolnica u predjelu Pišin Gaj. Time je postala centralni prihvatni prostor za ranjenike te jedna od šest drugih manjih bolnica na Petrovom gori. Zemunice koje su koristili partizani ostale su netaknute od strane neprijatelja te kao takve danas su turistička atrakcija. Bolnica je radila sve do kraja rata 1945. godine, a nakon rata obnovljen je dio bolničkih objekata koji su preuređeni u muzej. Unutar bolnice djelovala je pekara, kovačnica, spremište, spremnik za vodu, tuš, stražarnica, čekaonica, zgrada za stražu, električna centrala, uprava i zapovjedništvo straže bataljuna, stanica za dezinfekciju, kuhinja, ranjenički odjel, zemunica, operacijska dvorana, zgrada za sanitet i osoblje te prijemni odjel. Uz jednu od zemunica nalazi se spomen-ploča koja je podignuta u čast liječnici Mariji Šlezinger, koja je svojim radom značajno doprinijela u pružanju medicinske pomoći. ⁵⁴ Uz bolnicu se nalazi i partizansko groblje. Godine 1963. Sabor Republike Hrvatske proglasio je Petrovu goru Spomen-područjem, s posebnim naglaskom na značaj Centralne partizanske bolnice, koja je postala jedan od najvažnijih kulturnih i povijesnih spomenika antifašističke borbe. Od tada, ovo područje redovito su posjećivali izletnici i turisti, a bolnica je postala simbol borbe i otpora. Međutim, s početkom Domovinskog rata 1991. godine, svi objekti vezani uz bolnicu, uključujući zemunice i groblje, prepušteni

⁵³ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije "Natura viva" (2011). Značajni krajobraz „Petrova Gora - Biljeg“. Zaštićeno područje prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.naturaviva.hr/Karlovac_media/Brosura_Petrova_gora.pdf

⁵⁴ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije "Natura viva" (2011). Značajni krajobraz „Petrova Gora - Biljeg“. Zaštićeno područje prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.naturaviva.hr/Karlovac_media/Brosura_Petrova_gora.pdf

	su propadanju. Iako su od tada ostali zanemareni, postoji plan za obnovu tih objekata, kako bi se ponovno mogli koristiti u turističke svrhe. Očekuje se da će obnova ovih značajnih lokaliteta pridonijeti jačanju kulturnog turizma i očuvanju povijesne baštine Petrove Gore. ⁵⁵
Dom kulture „Kralj Petar Svačić,, Vojnić	Dom kulture Kralja Petra Svačića u Vojniću predstavlja važno kulturno i društveno središte Općine, s velikim potencijalom za daljnji razvoj kulturnih i turističkih sadržaja. Smješten u središtu mjesta, ovaj objekt obuhvaća kino, knjižnicu i čitaonicu, te služi kao središnje mjesto za kulturna događanja i okupljanja lokalne zajednice.
Stari grad Otmić	Stari grad Otmić , smješten na povišenoj lokaciji u Otmičkoj šumi, sagrađen je u 16. stoljeću od strane ugledne obitelji Otmić, koja je pripadala klokočkom plemstvu. Grad je pripadao tipu kružnih utvrda s centralnom branič kulom, vanjskim obrambenim zidom i opkopom. Stari grad je bio u vlasništvu obitelji Otmić do 1592. godine, kada je nakon pada Bihaća prešao pod tursku vlast. Danas je sačuvan dio cilindrične kule koji svjedoči o nekadašnjoj snazi ove utvrde. Objekt je zaštićeno kulturno dobro upisano u registar kulturnih dobara RH.
Stari grad Krstinja	Stari grad Krstinja , smješten na brdu iznad istoimenog naselja te se prvi put spominje 1334. godine. Tijekom svoje povijesti, grad je mijenjao vlasnike i imao važnu obrambenu ulogu. Grad je bio pod turskom vlašću do 1699. godine, nakon čega je počeo propadati. Objekt je zaštićeno kulturno dobro upisano u registar kulturnih dobara RH.
Stari grad Klokoč	Stari grad Klokoč , smješten iznad ušća potoka Rabnice u rijeku Glinu, sagrađen je kao utvrda nepravilnog tlocrta s cilindričnom kulom, okolnim jarkom i stambenom zgradom unutar zidina. Prvi put se spominje 1224. godine, a u 14. stoljeću dolazi pod vlast Frankopana. Grad je mijenjao vlasnike kroz povijest i do 1681. godine bio je pod turskom vlašću. Nakon toga, do 1871. godine, Klokoč je bio u funkciji granične stražarske utvrde, a nakon razvojačenja Vojne Krajine je napušten. Objekt je zaštićeno kulturno dobro upisano u registar kulturnih dobara RH.
Mlin Žuti Put Radonja (Stari Mlin)	Stari mlin smješten na putu koji vodi od Vojnića prema vrhu Petrove gore jedan je od očuvanih primjera tradicijske mlinarske baštine ovog područja. Mlin je u dobrom stanju, a pristup mu je moguć osobnim vozilima putem uređenog makadamskog puta, što olakšava njegovu pristupačnost. Kao dio lokalne kulturne baštine, ovaj mlin pruža uvid u povijesnu funkciju mlina u ruralnoj sredini, a njegova očuvanost omogućava i mogućnosti za edukaciju posjetitelja o tradicijskim metodama korištenja vodotoka za obradu žitarica.
Škrgića Mlin – Vojišnica (Vodenica)	Škrgića mlin , izgrađen 1938. godine, i dalje je u funkciji i predstavlja važnu komponentu lokalne mlinarske tradicije. Smješten je u Vojišnici, na putu prema Gvozdu i Topuskom, svega dva kilometra od centra Vojnića. Pored mlina nalazi se izvor pitke vode, što dodatno čini ovo područje vrijednim za posjećivanje.
PRIRODNE ATRAKCIJE	
NAZIV ATRAKCIJE	OPIS TURISTIČKE ATRAKCIJE
Značajni krajobraz Petrova gora - Biljeg	Petrova gora je jedno od najljepših i ekološki najbolje očuvanih gorskih područja Hrvatske, prepoznatljivo po svojoj iznimnoj krajobraznoj ljepoti. Zbog visoke prirodne vrijednosti, područje "Petrova gora- Biljeg", smješteno u središnjem dijelu Petrove gore, zaštićeno je 1969. godine kao značajan krajobraz. Značajni krajobraz „Biljeg“ je manji i prostire se na 194,46 ha, dok značajni krajobraz „Petrova Gora“ ima površinu 2.734,91 ha od kojih 1.929,53 ha pripada Općini Vojnić, a ostatak Općinama Topusko i Gvozd koje pripadaju Sisačko-moslavačkoj županiji. Područje "Petrova gora- Biljeg" proglašeno je zaštićenim zbog očuvanja vrijednog šumskog ekosustava, njegove prirodne strukture i biološke raznolikosti. Zaštita obuhvaća šumske zajednice u kojima prevladavaju bukva, obični grab, hrast kitnjak i pitomi kesten, kao i potočne doline te krajobrazne, kulturne i povijesne značajke područja. Vršni dijelovi Petrove gore i područje Biljega posebno su

⁵⁵ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Što posjetiti. Centralna partizanska bolnica. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/upoznajte-opcinu-vojnica-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>

	značajni zbog svoje bogate flore i faune te prisutnosti brojnih vrsta gljiva. Ovo područje zaštićeno je kako bi se omogućio održiv razvoj te unaprijedile mogućnosti za turizam i rekreaciju, uz istovremeno očuvanje prirodne baštine. Značajni krajobraz „Biljeg“, osim svojih prirodnih posebnosti, ističe se i značajnom kulturno-povijesnom vrijednošću. Povijesni slojevi prisutni na ovom prostoru obuhvaćaju razdoblja antike, srednjeg vijeka te posebno razdoblje Drugog svjetskog rata. Kao izdvojeni šumski predio, Biljeg objedinjuje očuvane krajobrazne značajke s bogatom povijesnom baštinom, čineći ga važnim prostorom za očuvanje identiteta i sjećanja na prošlost.
Lovački dom Muljava	Lovački dom Muljava smješten je u središnjem prostoru Petrove Gore. Nalazi se sedam kilometara od centra općinskog središta – naselja Vojnić i djeluje unutar Turističkog centra „Petrova Gora“. Njime upravljaju Hrvatske šume d.o.o. Objekt je izgrađen 1962. godine, a obnovljen i temeljito uređen 2007. godine. Lovački dom Muljava pruža različite ugostiteljske usluge te pruža uslugu smještaja. Osim standardne ponude hrane, dom nudi i usluge organizacije privatnih i poslovnih događanja, uključujući svadbe, privatne proslave, poslovne događaje te <i>catering</i> usluge te posjeduje konferencijsku salu. Restoran Lovačkog doma poznat je po bogatoj gastronomskoj ponudi. Osim Lovačkog doma, Turistički centar Petrova gora uključuje i veliki ugostiteljski objekt na otvorenom, natkriven drvenom nadstrešnicom, koji služi za odmor i prehranu posjetitelja. U svrhu povećanja turističke ponude smještaja predviđeno je širenje kapaciteta te opremanje za smještajni objekt više kategorije.⁵⁶
Ornitološki park Petrovac	Ornitološki park Petrovac (OPP) predstavlja područje prezentacije interpretacije ornitofaune šireg područja Petrove gore te je važan edukativni, biološki i turistički lokalitet unutar zaštićenog krajobraza „Petrova gora – Biljeg“. Park je osnovan 2008. godine kroz suradnju nevladine organizacije PCAP International i podružnice Hrvatskih šuma d.o.o. iz Karlovca. Infrastruktura parka uključuje edukativnu ornitološku stazu s devet poučnih tabli, promatračnicu za ptice, lokvu za napajanje ptica, kućice za gniježđenje šumskih dupljašica i poludupljašica te zimske hranilice. Ornitološka istraživanja provedena do 2009. godine zabilježila su prisutnost 31 vrste ptica. Zastupljene su vrste karakteristične za šumske, mješovite i otvorene tipove staništa. Smješten je na vršnom platou Petrove gore, koji uključuje i najvišu točku planine, Mali Petrovac (512 m). Ova lokacija se nalazi unutar planinarske obilaznice Petrove Gore te u neposrednoj blizini značajnih arheoloških lokaliteta u Općini Topusko, poput ostataka pavlinskog samostana sv. Petra i lokaliteta poznatog kao Kraljev grob, čime se dodatno ističe povezanost prirodne i kulturne baštine. Park obuhvaća površinu od približno 13,6 ha, a sastoji se od dvije osnovne cjeline: šumskog područja (oko 12,6 ha) i antropogenih livadnih površina. Vegetacijski sastav šumske cjeline karakterizira mozaik zajednica pitomog kestena (<i>Castanea sativa</i>), običnog graba (<i>Carpinus betulus</i>) i obične bukve (<i>Fagus sylvatica</i>), uz primjesu hrasta kitnjaka (<i>Quercus petraea</i>), trešnje (<i>Prunus avium</i>), bagrema (<i>Robinia pseudoacacia</i>) i trepetljike (<i>Populus tremula</i>).
Biciklističke staze	Općina Vojnić ima povoljan geoprometni položaj što je čini povoljnom destinacijom za razvoj cikloturizma. Blizina emitivnih područja i interes za ovom vrstom turizma je u porastu što otvara velike mogućnosti za razvoj postojeće i osmišljavanje nove cikloturističke ponude. Kroz područje Općine Vojnić prolazi državna prometna ruta koja povezuje Barilović, Vojnić i Petrovac, a uz to, dio je i kružnog županijskog puta koji vodi od Karlovca, preko Utinje i Cetingrada. Ove prometnice ne samo da povezuju ključna mjesta, već nude biciklistima i cikloturistima mogućnost istraživanja netaknute prirode i krajobraznih raznolikosti, uključujući područje značajnog krajobraza „Petrova Gora – Biljeg, jednog od najljepše očuvanih prirodnih krajobraza u Hrvatskoj. Biciklističke staze u Općini Vojnić pružaju raznovrsne rute, od kraćih, jednostavnijih staza za rekreativne bicikliste, do izazovnijih ruta za iskusnije vozače. Projekt "Petrova Gora bike" nudi šest biciklističkih ruta koje variraju u duljini, vrsti podloge i težini, a sve su povezane s netaknutim prirodnim i kulturnim resursima. Ove staze uključuju MTB i trekking rute koje vozačima omogućuju istraživanje raznih dijelova općine, uključujući šumske puteve, planinske staze i dijelove uz rijeke (više u poglavlju 2.6.1. Prometni sustav). Svaka od staza počinje od Lovačkog doma Muljava, koji je čvorište za sve bicikliste i izletišta za posjetitelje. Tu je moguće unajmiti bicikle, odabrati odgovarajuću rutu i uživati u prirodi. Biciklističke

⁵⁶ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Smještaj. Lovački dom Muljava. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/upoznajte-opcinu-vojnica-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>

	staze vode posjetitelje kroz različite pejzaže, od gusto šumovitih područja do otvorenih vidikovaca s pogledom na okolna brda, rijeke i planinske vrhove, pružajući bogatstvo vizualnih doživljaja i priliku za uživanje u mirnom okruženju. Cikloturizam u Općini Vojnić ne samo da doprinosi razvoju turizma, već također potiče očuvanje prirodnog okoliša i jačanje lokalne zajednice. Ova vrsta turizma omogućuje posjetiteljima da istraže regiju u vlastitom ritmu, uživajući u zdravom načinu života i istovremeno podržavajući održivi turizam. S obzirom na rastući interes za biciklističke ture i prirodne ljepote ovog kraja, cikloturizam u Općini Vojnić ima potencijal postati značajna turistička atrakcija koja će privući posjetitelje svih dobi i interesa.
Planinarska obilaznica Petrova Gora	Planinarska obilaznica Petrova Gora duljine 27 km formirana je 2007. godine na način da povezuje sve kulturno-povijesne lokacije značajnog krajobraza Petrova Gora-Biljeg. Tri glavna pravca povezuju područje Muljave s vrhom Petrove Gore. Obilaznica ima osam kontrolnih točaka od kojih su dvije zajedničke za oba dijela „osmice“ – polazište na Muljavi i Mali Velebit. Južni pravac prolazi kroz Centralnu partizansku bolnicu, prelazi greben Magarčevca i vodi prema vrhu. Središnji smjer, koji se uspinje strmim putem preko grebena Malog i Velikog Velebita, pruža izazovnije uspon, ali je odličan za silazak. Sjeverni pravac prati stari Rimski put i dolazi sa sjeverne strane do Velikog Petrovca. Na platou Malog i Velikog Petrovca označeno je nekoliko staza koje povezuju ključne lokalitete, uključujući spomenik, Kraljev grob i ostatke samostana. Osim tih ruta, Muljava nudi poučnu stazu „Rimski put“, stazu prilagođenu za invalide „Kraljev put“ te brojne šumske ceste i staze, koje upotpunjuju mrežu planinarskih putova. Ove staze posjetiteljima omogućuju raznolike opcije za šetnje i uživanje u prirodi.⁵⁷
Rimska i srednjovjekovna cesta	Rimska i srednjovjekovna cesta koja je prolazila kroz vrh Petrove gore izgrađena je tijekom vladavine Rimskog Carstva (1.-4. st.) i služila je prvenstveno za kretanje rimske vojske, odnosno legionara. Ova cesta bila je odvojak Velike ceste (Via Magna), poznate i kao Vojni put (Via Exercitialis), koja je povezivala rimske provincije Dalmaciju i Panoniju. Put je išao od rimske naseobine na mjestu današnjeg Topuskog prema zapadu, preko Perne, Petrovca i doline Radonje, te nastavljao prema rimskom vojnom uporištu u blizini današnjeg Kamenskog kraj Karlovca. Cesta je bila korištena i u srednjem vijeku, kako za vojne potrebe, tako i kao trgovačka ruta. Moderna cesta od Vojnića do Perne, izgrađena između 1961. i 1968. godine, djelomično prati trasu ove povijesne ceste. Dio rimskog puta u blizini izletišta Muljava postao je dio poučne staze koja nosi naziv "Rimski put".
Poučna staza „Rimski put“	Poučna staza „Rimski put“ kružnog je oblika i duljine 2.600 metara (nadmorske visine između 230 i 320 metara). Staza započinje i završava kod Lovačkog doma Muljava, prolazeći kroz gustu šumu u kojoj dominiraju bukva, hrast kitnjak i kesten. Uz stazu su postavljene informativne ploče koje obrađuju široke ekološke teme vezane uz planet i okoliš, čime staza nudi edukativni sadržaj za sve posjetitelje. Za odmor i uživanje u prirodi duž staze nalaze se drvene klupe i stolovi, a posebno su zanimljive drvene stolice u obliku gljiva koje pružaju poseban doživljaj. Na jednom od strateških punktova, u blizini ploče koja obrađuje temu biosfere, smještena je „šumska učionica“ koja služi kao prostor za terensku nastavu, idealan za edukaciju učenika. Obilazak ove staze može se obaviti laganom šetnjom koja traje oko sat i 15 minuta, pružajući posjetiteljima priliku da uživaju u prirodi i istovremeno prošire svoje znanje o okolišu.
Poučna staza „Kraljev put“	Poučna staza „Kraljev put“ uspješno spaja edukativnu, rekreativnu i društveno-inkluzivnu funkciju te služi kao uzoran primjer održivog razvoja posjetiteljske infrastrukture u zaštićenim prirodnim područjima. Staza započinje 200 metara od Lovačkog doma Muljava i vodi prema vršnim dijelovima Petrove gore, prateći konfiguraciju terena uz potok u duljini od 320 metara. Trasa staze izvedena je s ravnom i čvrstom podlogom, pogodnom za sigurno kretanje osoba smanjene pokretljivosti, starijih osoba i obitelji s djecom. Na završetku staze nalazi se okretnica, čime je osigurano lako manevriranje i povratak. Lučni most iznad potoka, kao i ambijentalna rasvjeta uzduž cijele trase, dodatno pridonose funkcionalnosti i estetskoj vrijednosti prostora. Obilazak staze pruža jedinstvenu priliku za upoznavanje s različitim aspektima ekološkog sustava Petrove gore. Na malom prostoru, posjetitelji mogu saznati više o šumskom tlu, geološkim značajkama, vodama, klimi, te biološkoj raznolikosti uključujući drveće,

⁵⁷ Planinarsko društvo „Šumar“ (2007). Planinarska obilaznica – Petrova gora. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.sumari.hr/biblio/pdf/14059full.pdf>

	šumski ekosustav i životinjski svijet. Svi informativni sadržaji predstavljeni su na tematskim pločama uz stazu, a uz svaku ploču nalazi se tekst na Braillovom pismu, što omogućava slijepim osobama pristup informacijama. Iznad potoka nalazi se lučni most, a cijela staza osigurana je rasvjetom koja omogućuje sigurno kretanje i u večernjim satima. Dizajn staze u potpunosti je uklopljen u okoliš, čime se održava prirodni oblik prostora. ⁵⁸
Lov	Prostor Petrove gore poznat je kao atraktivno lovno područje koje privlači brojne zaljubljenike u prirodu i lov iz zemlje i inozemstva. Na području Općine Vojnić nalaze se tri otvorena lovišta: Petrova Gora, Kuplensko i Vojnić, koja nude raznolike mogućnosti lova i privlače brojne domaće i strane lovce. Sva tri lovišta otvorenog su tipa, s autohtonom divljači koja se prirodno razmnožava, a njihova otvorenost omogućava slobodno kretanje divljači, što pridonosi autentičnom i izazovnom lovnom doživljaju. Ovaj šumoviti kraj bogat je raznolikom divljači i prirodnim staništima koja omogućuju kvalitetno i autentično lovno iskustvo tijekom cijele godine. U prostranim lovištima koja obuhvaćaju brdski teren i guste šumske komplekse, najčešći plijen su divlje svinje i srneća divljač, dok se u prošlosti ovdje mogla susresti i populacija muflona. Lovna sezona prilagođena je vrstama divljači i provodi se u skladu s propisanim pravilima i načelima održivog upravljanja divljači. Posebno je zastupljen zimski lov divljih svinja, koji se organizira sa specijaliziranim psima u prigonu, dok je u toplijem dijelu godine zastupljen lov na srnjaka koji nudi priliku za uzbudljive metode lova poput vabljenja i prikrađanja.⁵⁹ Lovište Petrova gora, površine 13.640 hektara, poznato je kao prirodno stanište divljih svinja, a ističe se i brojnim trofejima tzv. zlatnih veprova. Osim divljih svinja, moguće je loviti i srne te sitnu divljač poput šljuka. Lovište je opremljeno i lovačkim salonom unutar Lovačkog doma „Muljava“, što dodatno doprinosi ugodnom boravku gostiju nakon lova. Lovište Kuplensko, koje se prostire na 5.943 hektara, također nudi mogućnosti za lov divljih svinja i srna, ali je posebno zanimljivo i za lov sitne divljači kao što su šljuke, zečevi i fazani iz prirodnog uzgoja. Lovištem upravlja privatna tvrtka. Lovište Vojnić, površine 7.761 hektara, nudi iste vrste lova – na krupnu i sitnu divljač, uključujući divlje svinje, srne, šljuke, zečeve i fazane. Lovištem gospodari lokalno lovačko društvo.
Ribolov	Ribolovnu ponudu na području Općine Vojnić čini mogućnost ribolova na rijeci Glini, rječici Radonji te potocima Mala i Velika Utinja. Biološke i fiziološke karakteristike rijeka poput hladne vode, dovoljne dubine omogućuju lov na štuke te druge vrste slatkovodne ribe.
DOGAĐAJI I MANIFESTACIJE	
NAZIV ATRAKCIJE	OPIS TURISTIČKE ATRAKCIJE
Zelena noć	Zelena noć predstavlja sportsku i zabavnu manifestaciju, čiji je glavni organizator Sportsko društvo „Petrova gora“. Održava se krajem srpnja ili početkom kolovoza, a sportski program odvija se na lokalnom nogometnom stadionu. Večernji dio programa seli se u Lovački dom „Muljava“, gdje se u suradnji s kulturno-umjetničkim društvima, osobito SKD Prosvjetom, izvodi raznovrstan kulturni program. Manifestacija promovira lokalnu baštinu, običaje i autohtonu gastronomiju Korduna, čime dodatno doprinosi očuvanju nematerijalne kulturne baštine regije.
Gljivarijada na Muljavi	Gljivarijada na Muljavi , koja se redovito održava tijekom listopada na području Petrove Gore, okuplja brojne gljivare s područja Karlovačke županije, ali i šire. Sadržajno je koncipirana kao stručna i edukativna manifestacija, s ciljem izložbe i prepoznavanja jestivih i nejestivih gljiva. Uz razmjenu znanja i iskustava među sudionicima, manifestacija ima i snažnu društvenu komponentu, završavajući zajedničkim druženjem zaljubljenika u prirodu i gljivarenje. ⁶⁰
Kestenijada	Kestenijada je manifestacija posvećena promoviranju ekološke i gastronomske vrijednosti pitomog kestena, koji uspijeva na šumskim obroncima Petrove Gore. Program uključuje organizirano branje kestena, edukativna predavanja o njegovoj obradi i prehrambenim vrijednostima, kao i degustaciju raznih jela na bazi kestena. Manifestaciju prati i prigodni kulturno-zabavni sadržaj, čime se dodatno valorizira turistička i kulturna ponuda na području destinacije Općine Vojnić.

⁵⁸ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Aktivni odmor. Poučna staza Kraljev put. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/aktivni-odmor/>

⁵⁹ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Aktivni odmor. Lovni turizam. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/aktivni-odmor/>

⁶⁰ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Manifestacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/manifestacije/>

Petrova gora trail	Petrova Gora trail je rekreativna trail utrka sa startom i ciljem kod Lovačkog doma Muljava. Trasa utrke cijelim dijelom prolazi kroz šumu i penje se do spomenika na Petrovoj Gori gdje se nalazi kontrolna točka. Kraća dionica vraća se nazad prema Lovačkom domu dok dulja dionica ide do Partizanske bolnice i druge kontrolne točke te se od nje vraća prema Muljavi.
---------------------------	--

2.3.5 Turističke usluge

Turističke usluge, kako ih definira Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20 i 70/21), obuhvaćaju širok spektar djelatnosti koje nadopunjuju osnovnu turističku ponudu i čine važan segment u oblikovanju cjelokupnog doživljaja destinacije. Na području Općine Vojnić, iako su takve usluge još u ranoj fazi razvoja, prisutni su pojedini oblici koji predstavljaju potencijal za buduće širenje.

Tablica 14. Turističke usluge prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu na području destinacije Općine Vojnić.

Vrsta usluge	DA/NE	Opis
Pružanje usluga turističke agencije	NE	Trenutno nema registrirane turističke agencije sa sjedištem u Općini Vojnić.
Pružanje usluga turističkog vodiča	DA	Na području Općine Vojnić usluge organiziranog turističkog vođenja nude dva turistička vodiča.
Usluge u posebnim oblicima turističke ponude (turističke usluge u kongresnom turizmu)	DA	Lovački dom Muljava nudi konferencijsku salu pogodnu za poslovne domjenke i manja okupljanja. Isto tako, Dom kulture Kralj Petar Svačić Vojnić svoje poslovne prostore daje na korištenje zainteresiranima uz naknadu.
Usluge u posebnim oblicima turističke ponude (usluge aktivnog i pustolovnog turizma)	DA	U Općini se nalaze brojne šetnice te poučne, planinarske i biciklističke staze.
Usluge u posebnim oblicima turističke ponude (turističke usluge na lovištu)	DA	Lovački dom Muljava pruža organiziran lov te je tijekom cijele godine moguć lov na divlje svinje s čeka na području tri lovišta: lovišta Petrova gora, lovišta Kuplensko te lovišta Vojnić. Pored lova na divlju svinju mogući su aranžmani za lov na srneću divljač te sitnu divljač kao što su šljuka, zec i fazan iz prirodnog uzgoja.
Usluge u posebnim oblicima turističke ponude (turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu)	DA	Imanje Ekodrom nudi smještaj u prirodi, domaće proizvode, razne radionice i aktivnosti te odmor na seoskom imanju.
Usluge iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turistima	DA	Petrova gora bike nudi šest biciklističkih ruta koje započinju od Lovačkog doma Muljava gdje je moguće iznajmiti bicikle.

Trenutno nema registrirane turističke agencije sa sjedištem u Općini Vojnić. Međutim, Turistička zajednica Općine Vojnić pruža informacije i podršku posjetiteljima putem službene web stranice te kontakt podataka. U Turističkom centru Petrova Gora u sklopu Lovačkog doma Muljava te u Domu kulture Kralja Petra Svačića Vojnić, kao i na lokaciji info-digitalne interaktivne knjige na Trgu Stjepana Radića se isto tako može dobiti informacija o lokalnoj turističkoj ponudi, kulturno-povijesnim znamenitostima, prirodnim atrakcijama, planinarskim i biciklističkim stazama te mogućnostima smještaja, organiziranim aktivnostima te manifestacijama.

Na imanju Ekodrom postoje elementi turističkih usluga u ruralnom turizmu, kao i mogućnosti organiziranih posjeta, sudjelovanja u raznim radionicama i aktivnostima usmjerenim na održivi način života i prezentacije tradicijskih običaja i praksa ekološke poljoprivrede. U ovom trenutku, klasične turističke agencijske usluge, turistički vodiči i voditelji putovanja nisu razvijeni u značajnijem opsegu, što otvara prostor za dodatne edukacije i poticanje lokalnog stanovništva na uključivanje u turistički sektor.

U daljnjem razvoju važno je poticati razvoj specijaliziranih turističkih usluga, osobito u području vođenih tura, animacije i interpretacije prirodne i kulturne baštine, što će dodatno obogatiti turističku ponudu i doprinijeti produženju boravka posjetitelja u destinaciji. S obzirom na prirodna bogatstva, kulturnu baštinu i već postojeću infrastrukturu za aktivni odmor, destinacija ima izražen potencijal za proširenje trenutnih turističkih usluga te razvoj dodatnih turističkih usluga.

2.4. Analiza resursne osnove

Resursna osnova predstavlja temeljnu komponentu analize stanja i smjera razvoja turističke destinacije. Sastoji se od prirodnih i kulturnih resursa koji posjeduju ogroman potencijal za daljnji razvoj, privlačenje posjetitelja i održivost turizma u budućnosti. Ovi resursi obuhvaćaju bogatstvo kulturne baštine, kao što su arheološki spomenici, tradicijski obrti, lokalna kuhinja, vjerska događanja, te prirodne ljepote poput specifičnih krajolika, planina, zaštićenih lokaliteta i drugih značajki okoliša. Identificiranjem tih resursa i razumijevanjem njihovog potencijala, moguće je oblikovati konkurentne i održive turističke proizvode koji će dugoročno doprinostiti razvoju destinacije. U konačnici, resursna osnova čini ključni korak prema oblikovanju jedinstvene turističke ponude koja će odražavati specifičnosti i identitet destinacije Općine Vojnić.

2.4.1 Kultura i baština

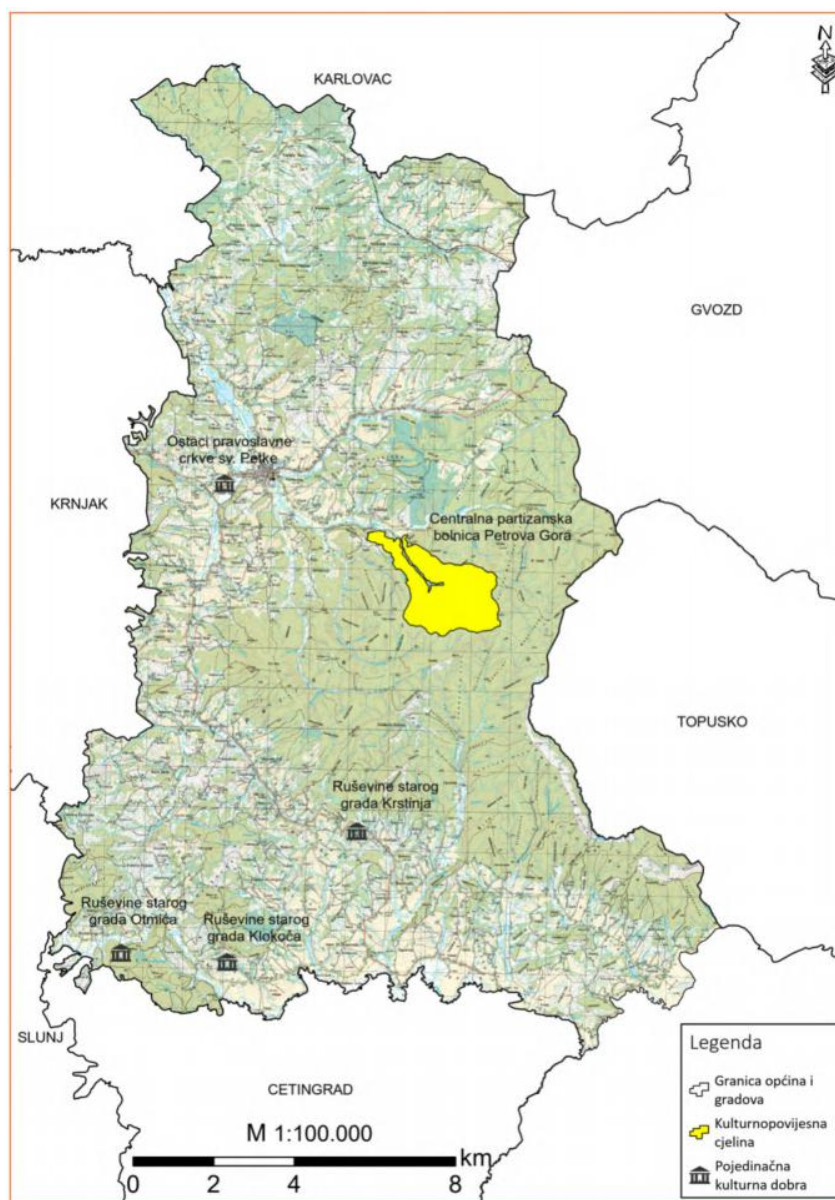
Prostor Općine Vojnić bogat je kulturnom baštinom koja čini osnovu njezina identiteta. Kulturna baština obuhvaća pokretna i nepokretna kulturna dobra koji svjedoče o bogatoj prošlosti i tradiciji te imaju ključnu ulogu u oblikovanju turističke ponude na području destinacije Općine Vojnić, omogućujući očuvanje i valorizaciju lokalnog identiteta. Analiza turističke resursne osnove kulture i baštine obuhvaća sljedeće kategorije:

- Zaštićena kulturna kulturno povijesna baština
- Kulturna baština života i rada
- Znamenite osobe i povijesni događaji
- Manifestacije

Zaštićena kulturno povijesna baština

Prema podacima Ministarstva kulture na području destinacije Općine Vojnić registrirano je **pet zaštićenih kulturnih dobara**. U kategoriji nepokretnih pojedinačnih dobara, ukupno tri dobra su ostatci nekadašnjih utvrđenih gradova (Otmić, Klokoč i Krstinja), a jedno kulturno dobro je klasifikacije kao memorijalna građevina (Ostaci pravoslavne crkve sv. Petke), dok se u kategoriji kulturno-povijesne cjeline štiti kompleks Centralne partizanske bolnice Petrova Gora.⁶¹

Slika 12. Zaštićena kulturna baština na području Općine Vojnić. Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH. Level Project d.o.o.

⁶¹ Ministarstvo kulture i medija (2025). Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Kulturne i vjerske ustanove

Crkva Antuna Padovanskog

Rimokatolička crkva svetog Antuna Padovanskog smještena je u samom središtu Vojnića te predstavlja župno središte Župe Vojnić. Gradnja župne crkve započela je u ožujku 2002. godine., a posvećena je 2011. godine. Crkva je oblikovana kao visoka građevina pravokutnog tlocrta, dok je unutrašnjost jednostavno uređena. U smislu sudjelovanja u turističkoj ponudi destinacije crkvu je potrebno prezentirati i uključiti u razvoj proizvoda kulturnog turizma uz poštivanje svećeničkih i pastoralnih potreba.

Ostaci pravoslavne crkve sv. Petke

Na lokalitetu Kolarić nalaze se ostaci pravoslavne crkve svete Petke, koja predstavlja važan spomenik sakralne i kulturno-povijesne baštine ovog kraja. Crkva je sagrađena krajem 1804 godine u klasicističkom stilu i služila je lokalnom pravoslavnom stanovništvu do njenog oštećenja i napuštanja tijekom ratnih zbivanja 20. stoljeća. Danas su očuvani temelji i dijelovi zidova, a na mjestu crkve postavljena je spomen-ploča Žrtvama fašističkog terora (ŽFT). Ostaci crkve svete Petke upisani su u registar kulturnih dobara RH.

Pravoslavna crkva Kolarić

Nedaleko od ostataka pravoslavne crkve sv. Petke 1969. godine izgrađena je nova pravoslavna crkva. Crkva je izgrađena kao jednobrodna sakralna građevina skromnijih dimenzija, prilagođena liturgijskim potrebama lokalne parohije. Tijekom Domovinskog rata crkva je uništena, a krajem 1990-ih i početkom 2000-ih godina pristupilo se djelomičnoj sanaciji objekta. Zahvaljujući angažmanu vjernika i parohijske uprave, crkva je vraćena u funkciju te se u njoj održava liturgijska i pastoralna slavlja te služi kao središnji objekt pravoslavne parohije Kolarić-Vojnić.

Dom za kulturu „Kralj Petar Svačić“

Dom kulture „Kralj Petar Svačić“ predstavlja središnje mjesto kulturnih i obrazovnih aktivnosti u Općini Vojnić. U njegovom sastavu nalazi se Kino Vojnić te Knjižnica i čitaonica Vojnić. Kino Vojnić nudi filmske projekcije, raznovrstan program te prostor za organizaciju različitih kulturnih događanja, poput kazališnih predstava, koncerata i radionica. U sklopu Knjižnice i čitaonice Vojnić djeluju čitaonica, Odjel za odrasle, Studijski odjel i Dječji odjel. Knjižnica redovito organizira raznovrsna kulturna i edukativna događanja, uključujući književne susrete, kreativne radionice, predstave i predavanja te kulturno-animacijske aktivnosti za djecu.

Vojno-obrambene građevine

Stari Grad Klokoč

Stari plemenski grad klokočkog plemena smješten je na povišenoj poziciji, iznad ušća potoka Rabnice u rijeku Glinu. Sagrađen je kao utvrda nepravilnog pravokutnog tlocrta s cilindričnom kulom u jednom uglu, okolnim jarkom te stambenom zgradom unutar zidina. U 14. st. dolazi pod vlast Frankopana, nakon kojih mijenja više vlasnika. Do 1681. je u turskim rukama, a do razvojačenja 1871. u funkciji granične stražarske utvrde kada je i popravljan. Nakon toga je napušten i počinje propadati.

Stari Grad Krstinja

Stari grad Krstinja smješten je na brdu iznad istoimenog naselja. Spominje se 1334. pod nazivom Crestina u vlasništvu J.Sankovića, člana plemena Ladikovića. Od 1504. u rukama je Frankopana Cetinskih, a od 1543. Frankopana Slunjskih. U turskoj je vlasti do 1699. godine. Nakon ukidanja Vojne krajine propada. Visoka branič kula bila je opasana zidinama nepravilnog ovalnog tlocrta s polukulama.

Stari Grad Otmić

Stari grad smješten je na povišenom položaju, u Otmičkoj šumi, u blizini sela Kestenovac. Sagrađila ga je u 16. st. ugledna porodica Otmić koja je pripadala klokočkom plemenu. U njihovom vlasništvu ostao je do pada Bihaća 1592. godine, nakon čega je došao pod tursku vlast i od tada je napušten. Pripada tipu kružnih utvrda sa središnjom branič kulom, vanjskim obrambenim zidom i opkopom. Sačuvan je dio cilindrične kule.

Tradicionalna arhitektura

Stambene i gospodarske građevine

Područje Općine Vojnić obiluje očuvanim primjerima tradicijske arhitekture, koja predstavlja važan segment kulturno-povijesne baštine Banije i Korduna. Brojni stambeni i gospodarski objekti, izgrađeni pretežno od drveta, svjedoče o vještinama narodnog graditeljstva te o načinima života i korištenju prostora u prošlosti. Na vojničkom području evidentirano je više desetaka drvenih prizemnica, polukatnica i katnica koje su zaštićene kao kulturno dobro i čija je zaštita se propisuje odredbama Prostornog plana Općine Vojnić (PPUO Vojnić). Najzastupljeniji su objekti jednostavne pravokutnog tlocrta, s dvostrešnim krovovima, građeni horizontalnim slaganjem brvana ili tesanih greda. Primjeri takve arhitekture nalaze se u naseljima Brdo Utinjsko, Dunjak, Gačeša Selo, Gornja Brusovača, Jurga, Kestenovac Krstinja, Kupljensko, Loskunja, Malešević Selo, Mandić Selo, Mračaj Krstinjski, Petrova Poljana, Podsedlo, Prisjeka, Radonja, Rajić Brdo, Svinica Krstinjska, Vojišnica, Živković Kosa i Vojnić. Osim stambenih objekata, zabilježen je i niz tradicionalnih gospodarskih građevina poput hambara, kukuruzana, sjenika, suša, svinjaca i štala. Ovi su objekti služili za pohranu i obradu poljoprivrednih proizvoda te uzgoj stoke, a danas također predstavljaju vrijedan dokument agrarne baštine. Takvi objekti se nalaze u naseljima Malešević Selo, Krstinja, Kestenovac, Dunjak, Rajić Brdo, Prisjeka, Ključar, Petrova Poljana i Utinja Vrelo. Poseban primjer narodnog graditeljstva je i brvnara Hajdini 6 u

Vojniću, dok kovačnica u Krstinji čini potencijal za očuvanje i muzejsku prezentaciju. Vrijedan turistički resurs su i mlinice, kovačnica i pilana u Vojišnici potrebno je primjereno održavati, a oštećene elemente sanirati u odgovarajućim oblicima i materijalima prema tradicijskim uzorima.

Memorijalne građevine

Prostor Općine Vojnić bogat je memorijalnim građevinama koje svjedoče o intenzivnim povijesnim zbivanjima 20. stoljeća, osobito razdoblju II.svjetskog rata i Narodnooslobodilačke borbe. Spomenici, spomen-ploče, partizanska groblja i mjesta kolektivnog pamćenja podignuti su u čast palim borcima, civilnim žrtvama fašizma te ključnim događajima antifašističkog otpora. Ove građevine i lokaliteti predstavljaju materijalizirane izraze društvenih vrijednosti, sjećanja i identiteta lokalne zajednice, ali i važnu komponentu kulturnog krajolika Banije i Korduna. Iako su neke memorijalne točke očuvane i prepoznate kao kulturna dobra, većem dijelu je potrebna sustavna obnova, interpretacija i uključanje u kulturno-turističke tokove, posebice najvrjednijih atrakcija – Spomenika ustanku naroda Banije i Korduna te Centralne partizanske bolnice. Njihova zaštita i valorizacija ne predstavljaju samo čin očuvanja baštine, već i doprinos razvoju kulturne svijesti, obrazovanja i društvene kohezije.

Centralna partizanska bolnica

Narodna partizanska bolnica na Petrovoj gori, prva takve vrste u Jugoslaviji, osnovana je 1941. godine u šumi Vrletne strane. Bila je ključna za liječenje ranjenih boraca Narodnooslobodilačke vojske, a u blizini su bile zemunice koje su služile kao smještaj. Nakon što je bolnica uništena iste godine, 1942. sagrađena je nova bolnica u Pišin Gaju, koja je postala glavno mjesto za prihvatanje ranjenika. Uz nju je djelovalo još šest manjih bolnica na Petrovoj gori, pružajući pomoć tisućama ranjenika do kraja II.svjetskog rata. Bolnica je imala brojne objekte: pekaru, kovačnicu, operacijsku dvoranu, kuhinju i druge, a uz jednu zemunicu postavljena je spomen-ploča u čast liječnici Mariji Šlezinger. Pokraj bolnice nalazi se i partizansko groblje. Godine 1963. Petrova gora proglašena je spomen-područjem, a bolnica simbolom borbe protiv fašizma te je postala važna turistička i kulturna lokacija. Međutim, tijekom Domovinskog rata 1990-ih, objekti su pretrpjeli značajna oštećenja i potrebna im je sustavna revitalizacija i obnova. Bolnica je jedinstveni primjer europske ratne baštine i autentična poljska bolnica iz Drugog svjetskog rata, koja predstavlja vrijedan kulturno-povijesni spomenik i simbol je antifašističke borbe te očuvanja temeljnih ljudskih prava i sloboda.

Spomeničko područje Petrova Gora

Spomeničko područje Petrova gora obuhvaća prostor od iznimnog povijesnog, kulturnog i memorijalnog značaja, smješten na području planinskog masiva Petrove gore. Ključni sadržaj čini „Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna“, monumentalno djelo Vojina Bakića podignuto 1981. godine, koje simbolizira otpor i borbu naroda ovog kraja tijekom II. svjetskog rata. Prostor

Petrove gore bio je značajno uporište antifašističkog pokreta, a na širem području nalaze se brojne memorijalne lokacije hrvatske povijesti - Centralna partizanska bolnica (Pišin Ga), partizanske bolnice Kupinjak, Vrletne strane i Perna, Kraljev grob (grob Petra Svačića), Draškovićev stol, ostaci Pavlinskog samostana i drugi. Ukupan broj povijesnih lokaliteta šireg područja je ukupno 85 te čine potencijal za razvoj memorijalnog turizma.

Ostala memorijalna područja

Područje Općine Vojnić obiluje memorijalnim objektima i spomen-obilježjima iz razdoblja II. svjetskog rata, koji čine važan segment kulturno-povijesnog nasljeđa. Ovi lokaliteti svjedoče o intenzivnim ratnim zbivanjima na prostoru Korduna, kao i o kolektivnom sjećanju zajednice na stradale borbe i civilne žrtve fašizma. Memorijalni fond uključuje mjesna i partizanska groblja, spomenike, spomen-ploče i spomen-parkove. Posebno su značajni mjesna groblja s krstačama u Petrovoj Poljani i Živković Kosi te partizansko groblje s memorijalnim obilježjima, kao jedinstveni primjer spoja tradicijskog pogrebnog običaja i suvremene memorijalne arhitekture. Na području općine nalazi se više od deset spomenika palim borcima i žrtvama fašističkog terora, od kojih se ističu oni u Vojniću, Kupljenskom, Krstinji i Knežević Kosi. Spomen-park V. udarne brigade u Petrovoj Poljani oblikovan je kao cjelovita memorijalna zona, s funkcijom sjećanja i obrazovanja. Brojne spomen-ploče nalaze se na školama, zgradama javne namjene i na mjestima važnih događanja, poput prve partizanske akcije (Prisjeka), prve partizanske ćelije kotara Vojnić ili boravka političkih i vojnih tijela Narodnooslobodilačkog pokreta (NOP) u naselju Miholjsko i Kestenovac. Ova memorijalna mjesta imaju višeslojnu vrijednost: kao povijesni izvori, prostori kolektivnog identiteta te potencijalne točke memorijalnog turizma.

Kulturna baština života i rada

Kulturna baština Općine Vojnić očituje se ne samo kroz spomenike i građevine, već i kroz svakodnevne prakse, umijeća i tradicijske oblike rada koji su stoljećima oblikovali lokalni identitet vojničkog područja. Očuvani elementi kulture života i rada - poput izrade tradicijskih instrumenata, kovačkih i tekstilnih vještina te funkcionalnih mlinova - svjedoče o dubokoj povezanosti stanovništva s prirodnim resursima, zajednicom i načinom života na području Banije i Korduna. Prikazom ovih vrijednosti želi se istaknuti važnost njihova očuvanja, prijenosa znanja i uključivanja u suvremene modele interpretacije kulturne baštine, osobito u kontekstu održivog razvoja i turizma temeljenog na autentičnom naslijeđu.

Umijeće izrade drvenih tradicijskih instrumenata

U naselju Rajić Brdo njeguje se umijeće izrade drvenih tradicijskih glazbenih instrumenata, što svjedoči o dugoj glazbenoj i obrtničkoj tradiciji te važnosti zvuka u lokalnoj kulturi. Sačuvani su tradicijski glazbeni instrumenti – samice ili dvojnice, koje se ubrajaju u skupinu tamburica. Njihova izrada i sviranje dio su bogatog glazbenog naslijeđa ovog kraja, a instrumenti su se tradicionalno koristili u svakodnevnim i svečanim prigodama, izražavajući osjećaje, priče i duh zajednice.

Tradicijska kovačka znanja

U Mračaju Krstinjskom očuvano je tradicijsko kovačko znanje, čime se održava kontinuitet vještina koje su nekoć bile od ključne važnosti za svakodnevni život i seosku privredu.

Umijeće predenja vune i platna

U naselju Gaćeša selo zabilježena je prisutnost tare, odnosno tkalačkog stana, koji je u prošlosti bio nezaobilazan dio svakog kućanstva. Tara se koristila za izradu platna i tekstila potrebnog za odjeću i opremu domaćinstva. Ovo pokretno kulturno dobro govori o ulozi žena u očuvanju znanja i umijeća tkanja, kao i o samoodrživosti tradicijskog načina života. U Krstinji se čuva suknja izrađena od domaćeg platna, koja je dio tradicionalne ženske narodne nošnje. Takvi odjevni predmeti izražavali su ne samo funkcionalnost već i estetske vrijednosti, a često su bili ukrašeni ručnim radom i odražavali pripadnost određenoj lokalnoj zajednici.⁶²

Mlinovi

Na području Općine Vojnić evidentiran je veći broj tradicionalnih mlinova na manjim i većim vodotocima od kojih su samo neki privedeni turističkom posjećivanju. Žuti mlin „put Radonja“ prema Petrovoj Gori i „Škrgića mlin“ u Vojišnici danas su u funkciji i prilagođeni za turističko posjećivanje, čime se doprinosi očuvanju lokalne tradicije i predstavljaju vrijedan primjer interpretacije kulturne baštine života i rada na području Banije i Korduna. Ostali mlinovi koji nisu u funkciji nalaze se na rijeci Glini i potocima Utinja, Jarčevac, Radonja, Krska i Kusaja, a izgrađeni su tijekom 19. i prve polovice 20. stoljeća. Posebno su značajni mlinovi u Radonji (Ključaranski, Mihajlovića, Radoševića i Topića mlin), kao i Martinovića mlin u Krstinji i mlinovi uz rijeku Glinu u Klokoču i Gejkovcu. U cilju njihove kvalitetne turističke prezentacije, nužno je provesti detaljnu dokumentaciju postojećeg stanja, uključujući snimanje i analizu očuvanosti, te izraditi cjeloviti revitalizacijski i interpretacijski koncept koji će omogućiti njihovu održivu zaštitu, uključivanje u turističku ponudu i edukativno-kulturnu valorizaciju.

⁶² Javna ustanova zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije. Prostorni plan Općine Vojnić. IV. Izmjene i dopune. Elaborat pročišćenog teksta odredbi za provedbu i grafičkog dijela plana. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://old.zavod-kazup.hr/media/ppuo-vo-iii-iid-odredbe-proc.pdf>

Znamenite osobe i povijesni događaji

Kralj Petar Svačić

Petar Svačić, posljednji hrvatski kralj iz dinastije Trpimirović, rođen je u Kamičku kraj rijeke Krke, nedaleko od Roškog slapa. Iako je vladao samo četiri godine (1093.-1097.), odigrao je ključnu ulogu u očuvanju hrvatske državnosti. Nakon smrti kralja Dmitra Zvonimira, hrvatski plemići su ga izabrali za kralja kako bi spriječio nestanak hrvatske neovisnosti. Njegova vladavina bila je kratka, ali odlučujuća. U proljeće 1097. godine, suočen s napadom ugarskog kralja Kolomana, Petar Svačić pokušao je obraniti Hrvatsku na Petrovoj Gori (Gvozdu). Iako su se Hrvati podijelili u podršci, Petar je poražen i poginuo u bitci. Smrću Petra Svačića, Hrvatska je izgubila svoju neovisnost i postala dio ugarske krune. U čast kralju Petru, na Petrovoj gori obilježeno je mjesto poznato kao Kraljev grob te izgrađena interpretacijska staza Kraljev put.⁶³

Obitelj Drašković

Na području Petrove gore, povijesna i kulturna baština snažno su prisutne u brojnim lokalitetima i naseljima, čime se oslikava bogata tradicija ovog kraja. Među povijesno značajnim toponimima izdvaja se **Draškovićev Stol**, lokalitet koji se nalazi u naselju Radonja. Ovaj prostor nosi ime koje upućuje na povijesne događaje i ličnosti povezane s plemićkom obitelji Drašković, čime dodatno pridonosi kulturno-povijesnom identitetu područja.

Manifestacije

Petrova gora trail

Petrova gora trail sportsko-rekreativni je događaj koji okuplja zaljubljenike u prirodu, planinarenje i trail trčanje. Održava se na Petrovoj gori, s polazištem kod Lovačkog doma Muljava. Cilj događaja je promocija outdoor turizma i prirodne baštine Općine Vojnić. Sudionici utrke tijekom trčanja prolaze kroz glavne atrakcije Petrove gore: ostaci rimske i srednjovjekovne ceste, Pavlinski samostan, Kraljev grob, Spomenik ustanku naroda Korduna i Banije te Centralna partizanska bolnica. Ovaj događaj vrijedan je za promociju kulturno-povijesne baštine i prirodnih ljepota Općine Vojnić te potiče razvoj održivog turizma i jačanje lokalne zajednice.

Zelena noć

Zelena noć predstavlja sportsku i zabavnu manifestaciju, čiji je glavni organizator Sportsko društvo „Petrova gora“. Održava se krajem srpnja ili početkom kolovoza, a sportski program odvija se na stadionu „Kralj Petar Svačić“. Većernji dio programa odvija se u Lovačkom domu „Muljava“, gdje se u suradnji s kulturno-umjetničkim društvima, osobito SKD Prosvjetom, izvodi raznovrstan kulturni program. Manifestacija promovira lokalnu baštinu, običaje i autohtonu gastronomiju Korduna, čime dodatno doprinosi očuvanju nematerijalne kulturne baštine vojničkog područja.

⁶³ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). O Vojniću. Kralj Petar Svačić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/kralj-petar-svacic/>

Gljivarijada na Muljavi

Gljivarijada na Muljavi, koja se redovito održava tijekom listopada na području Petrove Gore, okuplja brojne gljivare s područja Karlovačke županije, ali i šire. Sadržajno je koncipirana kao stručna i edukativna manifestacija, s ciljem izložbe i prepoznavanja jestivih i nejestivih gljiva. Uz razmjenu znanja i iskustava među sudionicima, manifestacija ima i snažnu društvenu komponentu, završavajući zajedničkim druženjem zaljubljenika u prirodu i gljivarenje.

Kestenijada

Kestenijada je manifestacija posvećena promoviranju ekološke i gastronomske vrijednosti pitomog kestena, koji uspijeva na šumskim obroncima Petrove Gore. Program uključuje organizirano branje kestena, edukativna predavanja o njegovoj obradi i prehrambenim vrijednostima, kao i degustaciju raznih jela na bazi kestena. Manifestaciju prati i prigodni kulturno-zabavni program.

2.4.2 Priroda i okoliš

Prirodna obilježja Općine Vojnić obuhvaćaju prostrane šumske komplekse, pitome brežuljke, raznoliku floru i faunu te očuvane prirodne krajobrazne. Ovo područje karakteriziraju velike površine prekrivene listopadnim šumama, osobito bukvom i hrastom, koje pružaju stanište brojnim biljnim i životinjskim vrstama, uključujući i pojedine rijetke i zaštićene vrste. Zahvaljujući prirodnoj očuvanosti i niskom stupnju urbanizacije, Vojnić se ističe i visokom razinom bioraznolikosti. Općina Vojnić obiluje manjim vodenim tokovima i izvorima (rijeka Glina, rječica Radonja i manji potoci), koji iako nisu izrazito bogati vodom, čine važan dio lokalnog prirodnog sustava. Potoci i manji izvori oblikuju krajolik i doprinose očuvanju vlažnih staništa u ovom području.

Osobitu vrijednost ima Petrova gora, koja dominira krajobrazom općine te predstavlja značajan prirodni i povijesni prostor. Upravo su dijelovi Petrove gore – „Petrova gora“ i „Petrova gora – Biljeg“ – proglašeni značajnim krajobrazima sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23). Iako na području općine nema lokaliteta uključenih u mrežu NATURA 2000, vrijednost ovih prostora prepoznaje se u kontekstu regionalne ekološke mreže i potencijala za razvoj održivog turizma, edukacijskih sadržaja i aktivnosti na otvorenom.

Prirodna baština

Petrova Gora

Područje Petrove gore jedan je od najljepših i najbolje očuvanih šumskih krajobrazova Republike Hrvatske. Smještena je u Središnjoj Hrvatskoj između rijeka Kupe, Gline i Korane te se ističe svojom iznimnom geomorfološkom raznolikošću, složenom geološkom građom, razvijenim pedološkim karakteristikama, bogatstvom vodnih izvora, flore i faune te jedinstvenim krajobraznim karakteristikama u kojima prevladavaju prirodna područja. Glavnu atrakcijsku

osnovu ovog područja čini guste i očuvane šumske vegetacije – pretežno bukovo-jelovih i hrastovo-grabovih zajednica – koja pruža stanište brojnim biljnim i životinjskim vrstama, uključujući i mnoge ornitološki značajne vrste. Upravo ta biološka raznolikost, u kombinaciji s kulturno-povijesnim lokalitetima (Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna, Centralna partizanska bolnica, Kraljev grob, Lovački dom Muljava, poučne, biciklističke, planinarske staze), čini Petrovu goru jedinstvenim prostorom visoke krajobrazne, ekološke i turističke vrijednosti.

Značajni krajobraz „Petrova Gora-Biljeg“

Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja osobitih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz. U značajnom krajobrazu nisu dopušteni zahvati i radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen. Zbog iznimne krajobrazne vrijednosti dijelova Petrove Gore, godine 1969. godine uspostavljena je zaštita na području područja „Biljeg“ te šumskog područja dijela Petrove Gore oko područja naselja Radonje i Ključara (Općina Vojnić) te Maličke i Perne (Općina Topusko). Oba zaštićena krajobraza su proglašena 1969.godine te se smatraju jedinstvenim područjem pod nazivom „Značajni krajobraz Petrova Gora-Biljeg“⁶⁴.

Značajni krajobraz „Petrova Gora“ obuhvaća šumsko područje na površini 2.734,91 ha, od čega 1.929,53 ha pripada Općini Vojnić, a ostatak Općini Topusko i Općini Gvozd. Značajni krajobraz zaštićen je zbog iznimno vrijednih geomorfoloških, geoloških, pedoloških, hidroloških, krajobraznih i bioloških obilježja. Riječ je o složenom reljefnom sustavu Petrove Gore kao sredogorskog masiva dinarskog smjera, koji se ističe svojim tektonsko-denudacijskim karakterom i izoliranom pozicijom unutar Panonske zavale. Građu prostora čine raznolike stijene — od paleozojskih klastičnih i karbonatnih naslaga, preko metamorfnih i magmatskih stijena, do recentnih sedimenata — koje zajedno svjedoče o burnoj geološkoj prošlosti i rudnom bogatstvu područja. Pedološka raznolikost ogleda se u prisutnosti smeđih distričnih tala, ispranih tala razvijenih na silikatnoj podlozi, te aluvijalnih i pseudoglejnih tala u nižim predjelima i uz vodotoke. Hidrološki sustav čini gusta mreža stalnih i povremenih tokova — poput Radonje, Utinje, Velike Trepče i Bublana — čije je korito urezano u strme padine i popraćeno slapićima, brzicama i vlažnim staništima visoke ekološke vrijednosti. Petrova gora posebno se ističe svojim prostranim, očuvanim šumskim kompleksima. Prekrivaju je šume bukve, graba, breze i hrasta kitnjaka. Ove šume predstavljaju važna staništa brojnih biljnih i životinjskih vrsta te imaju ključnu ulogu u zaštiti tla, regulaciji vodnog režima i očuvanju mikroklima. Jedna od posebnosti ovog područja je iznimno bogat svijet gljiva. Tijekom čitave godine moguće je pronaći velik broj jestivih vrsta, što dodatno obogaćuje biološku raznolikost i potencijal za održivo korištenje

⁶⁴ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije “Natura viva” (2011). Značajni krajobraz „Petrova Gora-Biljeg“. Zaštićeno područje prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.naturaviva.hr/Karlovac_media/Brosura_Petrova_gora.pdf

prirodnih resursa. Iako ne postoji potpuno izrađen popis cjelokupne flore značajnih krajobrazza Petrova gora i Biljeg, podaci iz Crvenog popisa ugroženih biljaka i životinja Hrvatske (2004.), baze Flora Croatica i drugih izvora upućuju na prisutnost više ugroženih i zaštićenih biljnih svojti. Među strogo zaštićenim biljkama ističu se Kitajbelova režuha (*Cardamine kitaibelii*) i tamnocrvena kruščića (*Epipactis atrorubens*), dok su muška paprat (*Dryopteris filix-mas*) i oslad (*Polypodium vulgare*) svrstane među zaštićene vrste. Velecvjetni naprstak (*Digitalis grandiflora*) označen je kao vrsta gotovo ugrožena (NT), što upućuje na potrebu stalnog praćenja stanja i provođenja mjera zaštite. U ovim šumskim i livadnim staništima živi i velik broj sisavaca. Najčešći su srna, divlja svinja, divlja mačka, jazavac, kuna zlatica, kuna bijelica, lasica, lisica, vjeverica, sivi puh i zec. Među strogo zaštićenim vrstama ističu se šišmiši, posebice dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) i sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*), dok su vidra (*Lutra lutra*) i puh orašar (*Muscardinus avellanarius*) također pod strogom zaštitom.⁶⁵

Značajni krajobraz „Biljeg“ prostire se na 194,46 ha te obuhvaća uže područje Petrove gore, oko vrha Malog Petrovca (512 m). Atrakcijsku osnovu ovog područja čine šumski predjeli uz koje se nalaze lokaliteti kulturno-povijesne baštine iz prapovijesti do suvremenog doba. Ovim područjem prolazila je rimska i srednjovjekovna cesta koja se koristila kao trgovački put i za vojne potrebe, a spajala je rimske provincije Dalmaciju i Panoniju. Dio rimske ceste u blizini Lovačkog doma Muljava uklopljen je u poučnu stazu „Rimski put“. Podno vrha se nalazi se pavlinski samostan te ostaci nekadašnjeg čardaka iz vojnokrajiškog razdoblja. Glavne atrakcije ovog područja su Centralna partizanska bolnica, kao jedinstveni bolnički kompleks spomeničke baštine iz razdoblja II.svjetskog rata. Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna je 37 metara visoki spomenik partizanskim i civilnim žrtvama koji je otvoren 1981. godine. Unutar objekta nalazili su se brojni sadržaji – galerija, uprava, Muzej revolucije i knjižnica s čitaonicom. Cijelo spomeničko područje s prijamnim trgom, memorijalnim stubištem (spomen kosturnica), ugostiteljskim objektom i pratećim gospodarskim prostorijama proglašeno je Spomen područjem Petrove Gore.

Ornitološki park Petrovac

Na vršnom platou Petrove gore, unutar zaštićenog krajobrazza „Petrova gora – Biljeg“, smješten je Ornitološki park Petrovac (OPP) kao jedinstveni prostor prezentacije i interpretacije ornitofaune cijelog područja Petrove Gore. Osmišljen je kao edukativni prostor namijenjen učenicima, studentima i svim zainteresiranim posjetiteljima – od ljubitelja ptica i prirode, do planinara, izletnika i turista. Park zauzima površinu od približno 13,6 ha te se sastoji od dvije cjeline – šumskog i antropogenog dijela. Šumski dio obuhvaća 12,6 ha te su njemu nalaze šume kestena, graba, bukve, hrasta s pojavom stabala trešnje, bagrema i trepetljike. Park je ujedno i dio planinarske obilaznice „Petrova gora“, što ga čini lako dostupnim i atraktivnim posjetiteljima, osobito izletnicima, rekreativcima, ljubiteljima ptica i prirode. Ta raznolikost vegetacijskih struktura omogućuje boravište velikom broju ptica, preko 30 vrsta čime je ovaj prostor povoljan

⁶⁵ Ibid.

za razvoj *birdwatching* turizma. Interpretacijska infrastruktura ornitološkog parka uključuje: edukativnu ornitološku stazu s devet poučnih tabli, promatračnicu za ptice (*birdwatching* toranj), lokvu za napajanje, kućice za gniježđenje šumskih dupljašica, poludupljašica i zimske hranilice.⁶⁶

Vodni resursi

Rijeka Glina

Rijeka Glina je vodotok koji teče kroz Općinu Vojnić kao pogranična rijeka prema BiH. Izvire u Donjem Kremenu na slunjskom području te teče prema sjeveroistoku gdje se kod grada Gline ulijeva u Kupu. Čista voda i miran tok pružaju savršeno okruženje za aktivnosti poput ribolova, šetnju uz obalu te druge aktivnosti na otvorenom. Dijelom toka od izvora do granice s Općinom Gvozd (duljina odsječka iznosi 8 km, prosječne širine 3,5 m na površini 3 ha) gospodari sportsko-ribolovna udruga Klub športskih ribolovaca Korana (KŠR Korana)⁶⁷. Rijeka prolazi kroz sljedeća naselja: Kestenovac, Klokoč, Donja Brusovača, Jagrovac, Široka Rijeka, Mracelj i Gejkovac.

Rječica Radonja

Rječica Radonja je desna pritoka rijeke Korane. Ova vrlo hladna i bistra kordunska rječica, ima povoljnu temperaturu jer se ljeti ne zagrije više od 15-16 °C, a poznata je po velikim štukama i velikim dubinama što je čini povoljnom za ribolov. Čitavim tokom gospodari sportsko-rekreacijska udruga Klub športskih ribolovaca KŠR "Korana" u dužini 12 km (5 ha).⁶⁸ Rijeka prolazi kroz sljedeća naselja: Ključar, Radonja, Jurga, Radmanovac, Vojnić, Loskunja, Knežević Kosa i Živković Kosa.

Potoci

Područje Općine Vojnić obiluje brojnim potocima koji čine važan dio lokalnog hidrološkog sustava i doprinose prirodnoj raznolikosti vojničkog područja. Ovi vodotoci, iako manjeg vodnog bogatstva, imaju važnu ulogu u oblikovanju krajobraza te u očuvanju vlažnih staništa koja su značajna za biološku raznolikost. Zbog prirodne očuvanosti i nedostatka većih zahvata u okoliš, potoci na području općine zadržali su svoj izvorni tok i prirodni izgled. Oni predstavljaju i potencijal za uključivanje u edukativne i interpretacijske sadržaje u sklopu razvoja outdoor turizma, osobito u kontekstu rekreacijskih i ekološki usmjerenih aktivnosti na otvorenom. Područje Petrove Gore izvorište je većine potoka Petrove Gore, od kojih su najznačajniji Radonja sa pritocima Miholjskim potokom i Vojišnicom. U srednjem dijelu Petrove gore prema jugu otječu Bublen i Brusovača, a prema jugoistoku Perna sa pritocima Blatuša i Pecka. Najveći potok koji otječe prema sjeverozapadu je Velika Utinja s pritokom Manja Utinja.⁶⁹

⁶⁶ Ibid

⁶⁷ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

⁶⁸ Ibid

⁶⁹ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije "Natura viva" (2011). Značajni krajobraz „Petrova Gora-Biljeg“. Zaštićeno područje prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.naturaviva.hr/Karlovac_media/Brosura_Petrova_gora.pdf

Lovišta

Zakon o lovstvu (NN 99/18, 32/19, 32/20, 127/24) propisuje način upravljanja lovištima i divljači, pri čemu gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov te korištenje divljači i njezinih dijelova. Takvo gospodarenje ne nosi isključivo gospodarsku dimenziju, već uključuje i turističku, rekreativnu te važnu ekološku funkciju. U tom kontekstu, upravljanje lovištima pridonosi očuvanju biološke raznolikosti, stabilnosti ekološke ravnoteže te zaštiti prirodnih staništa divljači i drugih elemenata divlje flore i faune. Na taj način, integrirano i održivo gospodarenje lovnim resursima može imati značajnu ulogu u cjelokupnom razvoju pojedinog područja, posebice razvoja lovnog turizma. Na području Općine Vojnić postoji osnovni preduvjeti za razvoj lovnog turizma. Na području Općine Vojnić nalazi se državno lovište „Petrova Gora“ (IV/22) i županijska lovišta Vojnić (IV/152) i Kuplensko (IV/150).⁷⁰

Lovišta imaju izniman potencijal za lov i uzgoj divljači. Ovlaštenik prava lova za otvoreno brdsko lovište Petrova Gora (14.010 ha) su Hrvatske šume d.o.o., za otvoreno brdsko lovište Vojnić (7.761 ha) LD „Šljuka“ Lasinja, dok je za otvoreno brdsko lovište Kuplensko (5.943 ha) tvrtka „VENHUNT-CLUB d.o.o.“. Glavne vrste divljači koje se mogu loviti su divlje svinje, srne, šljuke, zečevi, fazani i dr.⁷¹

Područje Petrove gore bilježi sve veći broj posjeta lovaca iz Hrvatske i inozemstva, čime potvrđuje svoj status značajne destinacije lovnog turizma. U posljednje vrijeme posebno se ističe popularnost lova na šljuku, koji privlačiiskusne lovce zbog izazovnosti i atraktivnosti same vrste. Ovo područje ima bogatu lovnu tradiciju te je već desetljećima prepoznato po prisutnosti kvalitetne, autohtone divljači.

Tri aktivna lovišta na Petrovoj gori omogućuju različite oblike lova tijekom cijele godine. Tijekom svih sezona, moguće je organizirati lov divlje svinje s visokih čeka, dok je u razdoblju od studenog do veljače vrlo popularan grupni lov s psima – tzv. lov prigonom. Lov na srnjaka odvija se od svibnja do listopada, koristeći metode čekanja, prikradanja i vabljenja, što dodatno doprinosi raznolikosti lovačkih iskustava. U svim lovištima obitava isključivo autohtona divljač, koja se prirodno reproducira u otvorenim lovištima bez fizičkih ograničenja, čime se omogućava očuvanje biološke raznolikosti i prirodne migracijske dinamike životinja.⁷²

⁷⁰ Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (2025). Središnja lovna evidencija. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://sle.mps.hr/huntingGroundPublic/index>

⁷¹ Ibid

⁷² Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Lovni turizam, Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/lovni-turizam-2/>

Posjetiteljska infrastruktura u funkciji zaštite prirode i okoliša

Lovački dom Muljava (Turistički centar Petrova Gora)

Lovački dom Muljava nalazi se 7 kilometara od centra Vojnića na Petrovoj Gori i sastavni je dio Turističkog centra Petrova gora. Objekt je sagrađen 1962. godine, dok je 2007. godine obnovljen je i potpuno uređen. Lovački dom Muljava nudi smještaj te pruža ugostiteljske usluge za svadbe, privatne proslave, poslovne domjenke i druge događaje. U sklopu Turističkog centra Petrova gora, uz Lovački dom, nalazi se i prostrani ugostiteljski objekt na otvorenom, namijenjen odmoru i prehrani posjetitelja. Restoran u sklopu Lovačkog doma Muljava poznat je po raznovrsnoj gastronomskoj ponudi koja uključuje specijalitete od divljači, jela po narudžbi, roštilj, sezonska jela, pripreme s raznja te prepoznatljive deserte od šumskih plodova.⁷³

2.5. Analiza javne turističke infrastrukture

Javna turistička infrastruktura predstavlja sve elemente koji na području turističke destinacije izravno ili neizravno utječu na razvoj turizma i turističke ponude, s ciljem stvaranja dodane vrijednosti turističkih sadržaja.⁷⁴ Čini važan temelj za razvoj i funkcioniranje turizma u destinaciji, budući da omogućava pristupačnost, sigurnost i ugodno iskustvo boravka za posjetitelje. Kvaliteta i dostupnost ove infrastrukture uvelike utječu na konkurentnost destinacije, zadovoljstvo turista i održivost razvoja. U nastavku se prikazuje detaljna podjela i stanje primarne i sekundarne turističke infrastrukture na području Općine Vojnić.

2.5.1 Primarna i sekundarna turistička infrastruktura

Prema Pravilniku o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN136/21) **primarna turistička infrastruktura** je ona infrastruktura koja utječe na razvoj turizma i turističke ponude, dok **sekundarna turistička infrastruktura** ne utječe izravno na razvoj turizma te je samo dijelom godine ili samo sporednom funkcijom u službi turizma.

Primarnu turističku infrastrukturu na području Općine Vojnić čine:

- **2 centra za posjetitelje** (Turistički centar Petrova gora (Lovački dom Muljava), Dom kulture „Kralj Petar Svačić“ Vojnić);
- **2 odmorište-vidikovac** (Odmorište Mlin Žuti put Radonja (odmorište za bicikliste), Odmorište kod Centralne partizanske bolnice);
- **6 biciklističkih ruta** (Petrova gora bike – Petrova Gora MTB Advanced, Petrova gora bike – Petrova Gora Classic, Petrova gora bike – Petrova Gora Easy, Petrova

⁷³ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Smještaj. Lovački dom Muljava. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/upoznajte-opcinu-vojnica-destinaciju-manifestacije-sto-posjetiti/>

⁷⁴ Ministarstvo turizma i sporta (2021). Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN126/21). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2021_12_136_2248.html

gora bike – Petrova Gora Epic, Petrova gora bike – Petrova Gora Trekking Advanced, Petrova gora bike – Petrova Gora Trekking Easy);

- **2 objekta planinarske infrastrukture** (Planinarska obilaznica „Petrova gora“ i Omladinski dom – Planinarski dom u Radonji);
- **2 tematske staze** (Poučna staza „Rimski put“ i Poučna staza „Kraljev put“);
- **63 info ploče** na 37 lokacija Općine Vojnić prema Prometnom elaboratu turističke signalizacije na području Općine Vojnić;
- **3 utvrde** (Ruševina starog grada Krstinja, Ruševine starog grada Klokoča te Ruševine starog grada Otmića);
- **2 mlin** (Mlin Žuti put Radonja i Škrgića mlin na Vojišnici)

Sekundarnu turističku infrastrukturu na području Općine Vojnić čine:

- **4 sportska objekta** (nogometno igralište u Vojniću, tenisko igralište u Vojniću, streetball igralište u Svinici Vojničkoj te fitness/street workout sportsko igralište)
- **2 povijesna spomenika** („Memorijalni park Petrova gora“ i „Centralna partizanska bolnica“)

Ostala infrastruktura u funkciji turizma:

- **1 centar za posjetitelje (edukativno-turistički centar) „Ornitološki park Petrovac“**

2.6. Analiza komunalne infrastrukture

Dobro razvijena komunalna infrastruktura predstavlja temelj održivog gospodarskog i turističkog razvoja svake zajednice te izravno utječe na kvalitetu života lokalnog stanovništva. Ona obuhvaća niz međusobno povezanih sustava, a u ovoj analizi naglasak je stavljen na četiri ključna segmenta: **energetsku infrastrukturu, telekomunikacijsku infrastrukturu i dostupnost internetu, vodoopskrbu i odvodnju te gospodarenje otpadom.**

2.6.1 Energetska infrastruktura

Postojeći elektroopskrbni sustav na području Općine Vojnić obuhvaća transformatorska i rasklopna postrojenja, elektroprijenosne i proizvodne uređaje, pri čemu je infrastruktura definirana dalekovodom naponskog nivoa 35 kV s pripadajućim građevinama i uređajima te transformatorskom stanicom TS 35/10 kV Vojnić. Veza prema transformatorskoj stanici TS 110/35/10 kV Švarča Karlovac ostvarena je preko 35 kV podzemnog kabela Švarča – Vojnić koji je u funkciji, dok se stara 35kV veza koja je izvedena nadzemnim dalekovodom čuva za nove namjene iz razloga jer nije u funkciji. Od TS 35/10 Vojnić do TS 35/10 kV Slunj prolazi 110 kV

dalekovod koji je trenutačno u pogonu na naponu od 35 kV, dok prema transformatorskoj stanici TS 35/10 kV Gvozd postoji dalekovod koji ide od naselja Vojnić prema istoku Općine.⁷⁵

Ukupna potrošnja električne energije u kućanstvima na području Općine Vojnić u 2024. godini iznosila je 6.538.533 kWh. U potrošnji električne energije u kućanstvima nema značajnijih sezonskih odstupanja koji bi upućivali na pojedine mjesece s vršnom potrošnjom uzrokovane pojačanom turističkom aktivnosti. Najveća potrošnja je očekivano u kućanstvima u naselju Vojniću koja čini 18,0% ukupne potrošnje električne energije u svim kućanstvima u naseljima Općine. Ukupna potrošnja u sljedećem naselju po potrošnji (naselje Vojišnica) je tri puta manja u odnosu na Vojnić.

Na području Općine Vojnić ne postoji plinovodna mreža, no planirana je izgradnja magistralnog plinovoda velikog kapaciteta Bosiljevo – Sisak, čija se gradnja provodi neposrednom provedbom Prostornog plana Karlovačke županije. Planirana trasa magistralnog plinovoda bi prolazila kroz Općinu u smjeru istok – zapad uz postojeći magistralni naftovod za međunarodni transport-Jadranski naftovod Omišalj – Sisak. Isto tako, neposrednom provedbom Prostornog plana Karlovačke županije, u svrhu povećanja kapaciteta, planirana je dogradnja još dva paralelna cjevovoda unutar koridora postojećeg cjevovoda JANAF-a.⁷⁶

Na području Općine Vojnić, ne postoji potpuna pokrivenost javnom rasvjetom. Javna rasvjeta je zastupljena u trideset naselja od ukupno njih četrdeset i šest. U svrhu unaprjeđenja gospodarskog, pa i time turističkog razvoja, potreban je nastavak modernizacije i uređenja javne rasvjete u svim naseljima na području Općine. Potrebno je postojeće stanje niskonaponske mreže poboljšati kroz zamjenu drvenih rasvjetnih stupova betonskima te aktivno provoditi aktivnosti održavanja nadzemnih i podzemnih vodova.

U Općini Vojnić postoji značajan potencijal za obnovljive izvore energije. Neposrednom provedbom Prostornog plana Karlovačke županije je planirana gradnja tri solarne elektrane s pripadajućim dalekovodima i postrojenjima – SE Kupljesko, SE Rajić Brdo 1 te SE Rajić Brdo 2.

Općina Vojnić prepoznaje važnost pouzdane i suvremene elektroenergetske infrastrukture kao ključnog čimbenika za ukupni razvoj lokalne zajednice, uključujući i turistički sektor. U skladu s tim, u planu je daljnje proširenje i modernizacija elektroenergetske mreže na cijelom području Općine, s naglaskom na jačanje stabilnosti napajanja, povećanje energetske učinkovitosti te omogućavanje priključenja novih korisnika, uključujući turističke objekte i gospodarske subjekte. Posebna pažnja usmjerena je na poticanje korištenja obnovljivih izvora energije – prije svega sunčeve energije putem fotonaponskih sustava – kao i na energetske tranzicije u skladu s nacionalnim i europskim ciljevima zelenog razvoja. Postavljanje solarnih panela na javne

⁷⁵ Plan razvoja Općine Vojnić 2021. – 2027. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf

⁷⁶ JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

objekte, kao i poticanje privatnih investicija u OIE, osigurava dugoročnu održivost i smanjenje ugljičnog otiska.⁷⁷

Takav pristup izravno doprinosi razvoju turističke destinacije Općine Vojnić. Ekološki prihvatljiva infrastruktura i energetska neovisnost značajno povećavaju atraktivnost destinacije za modernog, ekološki osviještenog posjetitelja. Korištenje obnovljivih izvora energije dodatno pozicionira Vojnić kao primjer održive i zelene destinacije kontinentalne Hrvatske.

2.6.2 Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost internetu

Telekomunikacijska infrastruktura na području Općine Vojnić relativno je dobro razvijena u središnjem naselju Općine, gdje su dostupne moderne telekomunikacijske usluge. Operateri pružaju širok spektar usluga, uključujući mobilnu telefoniju, fiksnu liniju i Internet. Mobilna pokrivenost Općine Vojnić općenito je dobra, a vodeći telekomunikacijski operateri osiguravaju 4G mreže u većini područja, dok je 5G mreža prisutna u naselju Vojnić i okolnim naseljima naselja Vojnić. Poštanski ured Hrvatske pošte je smješten u središtu naselja Vojnić, te je prema Planu razvoja Općine Vojnić 2021. – 2027. planirana izgradnja nove zgrade.

Dostupnost interneta varira ovisno o lokaciji. U središtu Općine širokopojasna internetska veza, uključujući optičke mreže, dostupna je većem broju korisnika, dok se prema perifernim dijelovima Općine ona smanjuje. Dok neki dijelovi imaju pristup širokopojasnom internetu putem mobilnih mreža (4G) ili DSL-a, postoje područja s ograničenom brzinom i stabilnošću veze. Trenutna analiza stanja dostupnosti pokretnog i nepokretnog širokopojasnog pristupa na području Općine Vojnić je analizirana na temelju podataka Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM-a).

U središtu naselja Vojnić dominira brzina od 30 Mbit/s do 100 Mbit/s, dok su udaljavanjem od središta naselja Vojnić, u okolnim naseljima zastupljene manje brzine širokopojasnog pristupa; brzine od 10Mbit/s do 30 Mbit/s, od 2Mbit/s do 10 Mbit/s te od 0 Mbit/s do 2 Mbit/s. Naselja koja su pokrivena dostupnošću širokopojasnog pristupa nepokretnih mreža su sljedeća: Vojnić, Kolarić, Kupljensko, Radmanovac, Jurga, Radonja, Krivaja Vojnička, Vojišnica, Kokirevo, Knežević Kosa, Loskunja, Živković Kosa, Brdo Utinjsko, Malešević Brdo, Mracelj te Svinica Krstinjska, dok ostala naselja u Općini Vojnić nemaju dostupnost nepokretnog širokopojasnog pristupa.⁷⁸

Postotak kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom Općine Vojnić je ukupno 21,23% gdje najveći postotak opada na pristupne brzine od 4 Mbit/s do 10 Mbit/s (10,13%), a najmanji postotak na pristupne brzine od 10 Mbit/s do 20 Mbit/s (1,7%), dok

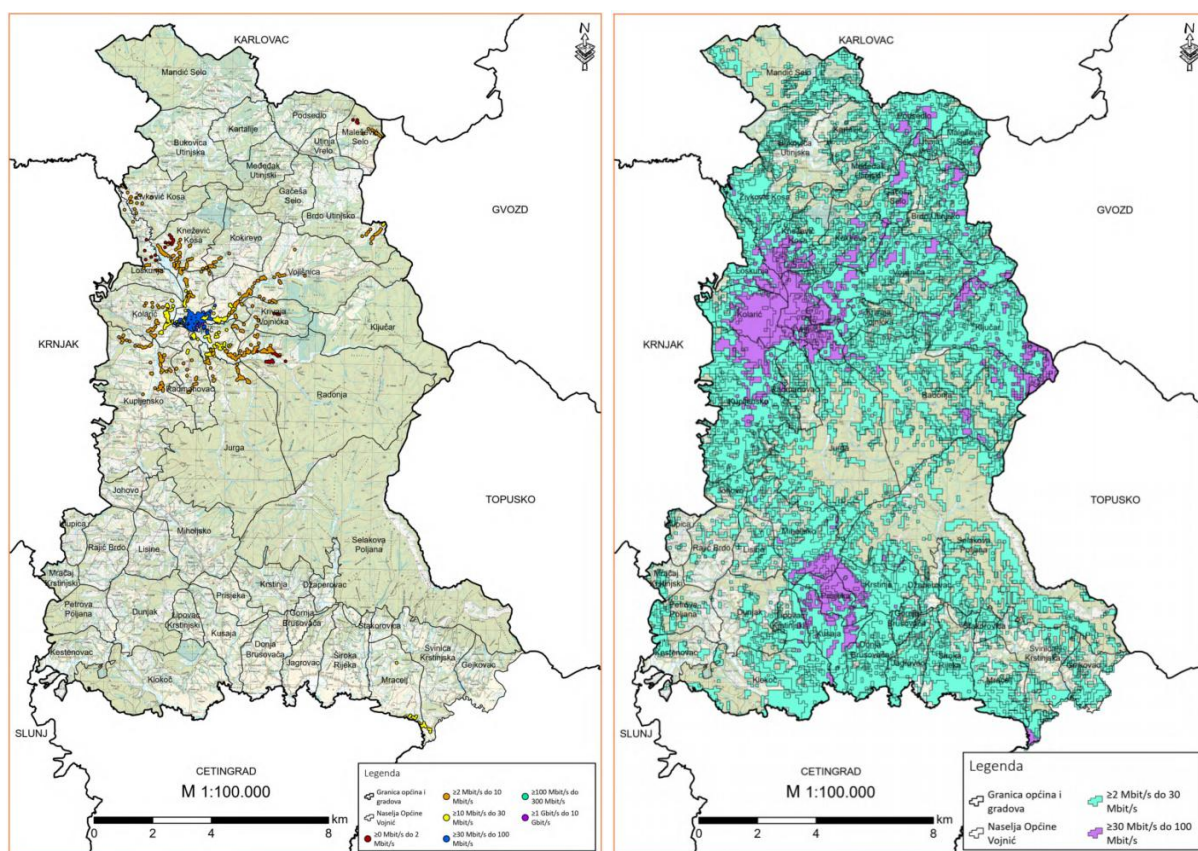
⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ HAKOM d.o.o. Interaktivni preglednik dostupnosti širokopojasnog pristupa. Dostupnost brzina širokopojasnog pristupa nepokretne mreže na području Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://ekarta.hakom.hr/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=ded1f4bcce144a6eb9df7da3d7081dcf>

pristupne brzine manje od 4 Mbit/s te veće od 100 Mbit/s nisu zastupljene.⁷⁹ Nadalje, dostupnost pokretnog širokopojasnog pristupa od 2 Mbit/s do 30 Mbit/s je omogućena na skoro cijelom području Općine Vojnić, osim njenog središnjeg istočnog dijela i jugozapadnog dijela.

Što se tiče dostupnosti pokretnog širokopojasnog pristupa velikih brzina (između 30 i 100 Mbit/s), one su najrasprostranjenije u središnjem i zapadnom dijelu Općine. Posebno su istaknuta naselja Vojnić, Kolarić, Kupljensko, Loskunja, Knežević Kosa, Miholjsko, Prisjeka, Krstinja, Kusaja, dok okolni dijelovi Općine, nisu zadovoljavajuće pokriveni signalom pokretnih mreža koji bi dozvoljavao korištenje širokopojasnog pristupa.

Slika 13. Prikaz rasprostranjenosti nepokretnog [lijevo] i pokretnog [desno] širokopojasnog pristupa na području Općine Vojnić. Izvor: HAKOM-a. Level Project d.o.o.

Na temelju provedene analize može se zaključiti kako Općina Vojnić posjeduje solidnu osnovu telekomunikacijske infrastrukture, s posebno razvijenim središnjim dijelom u kojem su dostupne moderne usluge, uključujući optički internet i 5G mrežu. Iako je nepokretni širokopojasni pristup dostupan u više naselja, njegova rasprostranjenost i kvaliteta značajno opada udaljavanjem od središta. S druge strane, pokretni širokopojasni pristup, iako prisutan na većini područja, u velikim brzinama ograničen je prvenstveno na središnje i zapadne dijelove Općine. Ovi podaci

⁷⁹ HAKOM d.o.o. Interaktivni preglednik dostupnosti širokopojasnog pristupa. Dostupno na mrežnoj stranici: https://ekarta.hakom.hr/portal/apps/experiencebuilder/experience/?data_id=dataSource_1-18c69d78cb3-layer%EF%BF%BE5%3A280%2CdataSource_1-18c69d78cb3-layer-5%3A341&id=4955eb9f79d34e7583e4c6fdb6817c70&page=Page&views=View-2

ukazuju na potrebu daljnjeg razvoja i ulaganja u infrastrukturu, osobito u ruralnim i rubnim dijelovima Općine, kako bi se osigurala ravnomjerna digitalna povezanost i omogućio ravnopravan pristup informacijama svim stanovnicima.

2.6.3 Vodoopskrba i odvodnja

Sustavima vodoopskrbe i odvodnje na području Općine Vojnić upravlja trgovačko društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac.⁸⁰ Sustav vodovodne mreže se sastoji od vodnih građevina za vodoopskrbu te vodoopskrbnih cjevovoda s pripadajućim građevinama i uređajima. Vodoopskrbni sustav Općine se dijeli na tri vodoopskrbna sustava, odnosno voda se dobiva iz tri odvojena vodoopskrbna sustava: Utinja Vrelo, Kuplensko i Krstinja, dok se naselja, u južnom dijelu Općine, opskrbljuju vodom dijelom iz vodovodnog sustava JKP „Vodovod i kanalizacija“ Velika Kladuša. Od ukupne količine vode koja se distribuira, sustav Utinja Vrelo participira s najvećim udjelom; udjelom od 90%, sustav Kuplensko s 8% udjela, dok Krstinja s najmanjim udjelom od 2%.⁸¹ Postojeći vodoopskrbni sustav Općine nije proveden u svim naseljima Općine Vojnić te trenutno opskrbljuje oko 1.400 domaćinstava i pravnih korisnika, dok ukupna duljina cjevovoda iznosi približno 105 kilometara.

Raspodjela potrošnje vode stanovništva Općine Vojnić 2023. godine ukazuje na očekivanu povećanu potrošnju tijekom ljetnih mjeseci kada su zastupljene visoke temperature te kada postoji povećana turistička aktivnost. U prilog navedenom ide podatak da je potrošnja vode u kućanstvima tijekom srpnja veća za 46,6% u odnosu na mjesec s najmanjom potrošnjom (prosinac). Najveća potrošnja vode smještajnih objekata na području Općine očekivano je, isto tako, zastupljena tijekom ljetnih mjeseci kao što su srpanj i kolovoz.⁸²

Sustav odvodnje na području Općine nije dostatno razvijen pa se stanovništvo u većini naselja oslanja na septičke jame ili se fekalne vode jednostavno ispuštaju u okoliš bez ikakvog pročišćavanja. Sustav mješovite kanalizacije, odnosno cjevovod za javnu odvodnju s pripadajućim građevinama i uređajima izgrađen samo na području naselja Vojnić. Do sada je na javnu kanalizaciju priključeno samo 30% stanovnika te je do sada izvedeno svega 1.124 m kolektora. Planirani sustav odvodnje je mješoviti s oko 4 km glavnih kolektora, nekoliko kišnih preljeva i jednim sifonom ispod prijamnika otpadnih voda – potoka Radonje.⁸³

U Općini Vojnić, intenzivno se radi na modernizaciji i proširenju vodovodnog i odvodnog sustava. U tijeku su značajni infrastrukturni zahvati koji obuhvaćaju zamjenu dotrajalih azbestno-

⁸⁰ Službena stranica Vodovod i kanalizacija d.o.o. Vodovod i odvodnja Vojnić postaje dio Vodovoda i kanalizacije Karlovac – potpisani Ugovor o pripajanju i novi Društveni ugovor. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vik-ka.hr/novosti/1500-vodovod-i-odvodnja-vojnica-postaje-dio-vodovoda-i-kanalizacije-potpisani-ugovor-o-pripajanju-i-novi-drustveni-ugovor.html>

⁸¹ Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2027. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Opicina-2021-2027_compressed.pdf

⁸² Vodovod i kanalizacija (2025). Potrošnja vode kod stanovništva, gospodarskih i smještajnih objekata 2022., 2023. i 2024. godine. Nepublicirani podaci.

⁸³ JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

cementnih cijevi, izgradnju novih dionica vodovoda, kao i razvoj sustava za nadzor, regulaciju i smanjenje gubitaka u mreži. Ove aktivnosti od ključnog su značaja ne samo za podizanje kvalitete života lokalnog stanovništva, već i za poticanje održivog razvoja cijele Općine, uključujući i turistički sektor.

Pouzdana opskrba vodom i izgradnja suvremenih odvodnih sustava ključni su preduvjeti za razvoj smještajnih kapaciteta, ugostiteljske ponude, kampova, eko-sela i ostalih oblika turizma koji se razvijaju u skladu s prirodnim i kulturnim bogatstvima ovog područja.

2.6.4 Gospodarenje otpadom

Na području Općine Vojnić komunalnu djelatnost prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada, biootpada, reciklabilnog komunalnog otpada, glomaznog otpada i opasnog komunalnog otpada te ostalih vrsta otpada obavlja trgovačko društvo Vojnić komunalac d.o.o. U okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada u 2024. godini, na području Općine Vojnić, prikupljeno je 69,22 kg/st, dok je stopa odvojenog prikupljanja u okviru javne usluge iznosila 28,2%. U odnosu na prethodnu 2023. godinu to je povećanje prikupljenog otpada po stanovniku za 3,3% (67 kg/st), ali i povećanje stope odvojenog prikupljanja u okviru javne usluge za 0,4 % (27,8%). Prema stopi odvojenog sakupljanja otpada u 2024. godini veću stopu od Općine Vojnić imao je samo Grad Karlovac (29,6%). Ukupna količina sakupljenog komunalnog otpada u 2024. godini iznosila je 232,58 t (od čega 166,88 t miješani komunalni otpad) što je smanjenje za 1% u odnosu na 2023. godinu kada je prikupljeno 235,07 t (od čega 169,76 t miješanog komunalnog otpada).^{84,85}

Unatoč vidljivom napretku u posljednjih nekoliko godina, svijest građana o važnosti očuvanja okoliša te pravilnog sakupljanja i odlaganja otpada još uvijek nije dovoljno razvijena. Ovaj problem posebno dolazi do izražaja u ruralnim područjima gdje je još uvijek prisutna ustaljena praksa odbacivanja različitih vrsta otpada na tzv. divlja odlagališta ili njegovo spaljivanje na otvorenom prostoru.

Pozitivan pomak u promjeni stavova i navika lokalnog stanovništva ostvaren je zahvaljujući izgradnji reciklažnog dvorišta u naselju Kolarić, otvorenog 2019. godine uz potporu sredstava iz fondova Europske unije. Radno vrijeme reciklažnog dvorišta je dva dana u tjednu po tri sata, a besplatno korištenje istog imaju fizičke osobe s područja Općine Vojnić, uz predočenje osobne iskaznice. U reciklažno dvorište je moguće odložiti otpad kao što su razna otapala, kiseline,

⁸⁴ MZOZT (2025). Nacionalno izvješće o komunalnom otpadu 2024. godine. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije. Zavod za zaštitu okoliša i prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://isgo-portal.mingor.hr/sites/default/files/izvjesca/2025-04/izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20komunalnom%20otpadu%20za%202024_web4.pdf

⁸⁵ MZOZT (2024). Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije. Zavod za zaštitu okoliša i prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://isgo-portal.mingor.hr/sites/default/files/izvjesca/2024-10/izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20komunalnom%20otpadu%20za%202023%20-%20rev1.pdf>

lužine, kemikalije, ulja i masti, deterdženti, boje, ljepljiva, smole, baterije i akumulatori, odbačena električna i elektronička oprema, papir, karton, metali, staklo, plastika, odjeća, tekstil i ostalo.^{86,87}

Isto tako, na području je Općine Vojnić tijekom travnja i svibnja 2024. godine uspješno realiziran projekt pod nazivom „Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš“, s ciljem očuvanja prirodnog okoliša i unapređenja kvalitete života lokalne zajednice. Projekt je obuhvatio aktivnosti sanacije otpada na području ukupno 13 katastarskih čestica, koje su uključivale identifikaciju i čišćenje divljih odlagališta otpada, sakupljanje, sortiranje te propisno zbrinjavanje otpada u skladu s važećim zakonskim i ekološkim standardima. Projekt kao takav predstavlja važan korak prema sustavnom rješavanju problema otpada, podizanju svijesti o važnosti očuvanja okoliša te stvaranju zdravijeg i sigurnijeg prostora za život. Općina Vojnić nastavit će s provođenjem sličnih aktivnosti i u budućnosti, u cilju očuvanja prirodnih vrijednosti i održivog razvoja lokalne zajednice.⁸⁸

2.7. Analiza prometne infrastrukture

Analiza prometne infrastrukture na području destinacije Općine Vojnić obuhvaća pregled prometnog položaja, dostupnosti i kvalitete javnih i nerazvrstanih cesta, javnog prijevoza, blizine zračnih luka, željezničkog sustava, biciklističkih i pješačkih staza, nogostupa, prometa u mirovanju, sigurnosti u prometu te stanja prometne signalizacije.

2.7.1 Prometni sustav

Općina Vojnić smještena je u Karlovačkoj županiji kojom prolaze važni prometni pravci koji povezuju Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku (tzv. Hrvatski gorski prag) tj. unutrašnjost Europe sa Sredozemnim morem. Nalazi se u blizini autoceste A1 Zagreb-Split-Ploče koja je cestovna prometnica najvišeg reda te omogućuje povezivanje Općine Vojnić na autocestovnu mrežu Republike Hrvatske. Iako Općina Vojnić nema direktan čvorišni pristup autocesti A1 Zagreb-Split-Ploče, povezivanje s njom omogućeno je mrežom javnih cesta - državnih, županijskih i lokalnih. Najkraći put je preko državne ceste DC 6 Jurovski Brod (granica RH/Slovenija) – Ribnik – Karlovac (DC3) – Brezova Glava (DC1) – Vojnić – Glina – Matijevići (GP Dvor (granica RH/BiH)), preko čvora Karlovac udaljenog oko 30 km. Također, Općina Vojnić relativno je blizu i autocesti A11 Zagreb-Sisak (čvor Sisak).⁸⁹

⁸⁶ Vojnić komunalac d.o.o. (2020). Pisane upute o načinu rada reciklažnog dvorišta u Kolariću 52e. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojnickomunalac.hr/wp-content/uploads/2024/09/Pisane-upute-reciklazno-dvoriste.pdf>

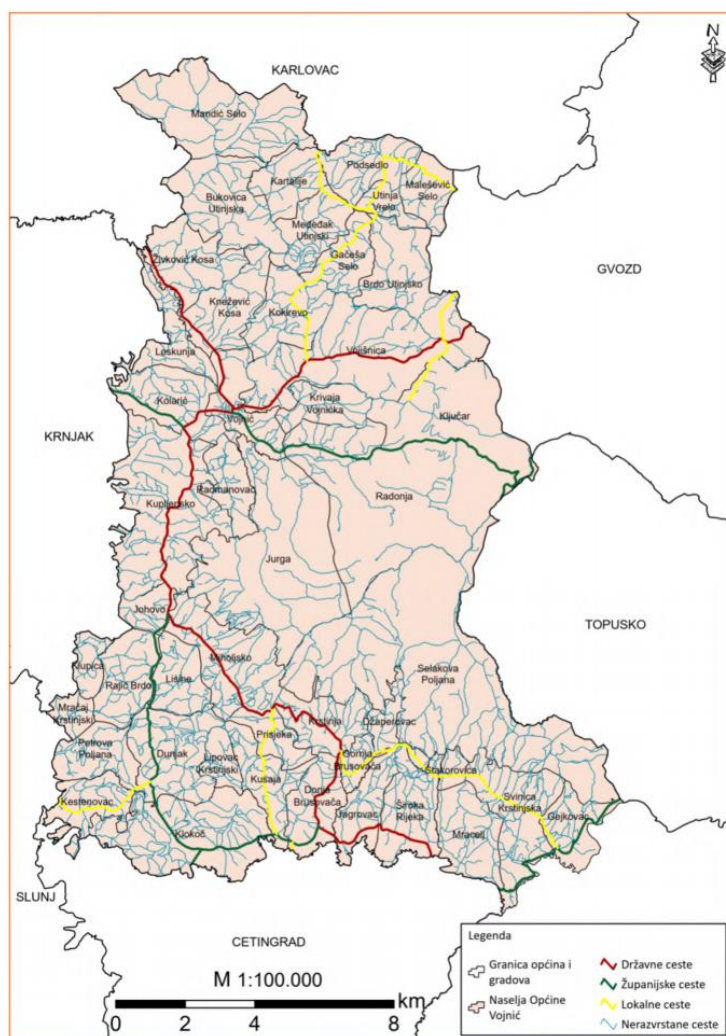
⁸⁷ Vojnić komunalac d.o.o. (2014). Pravilnik o gospodarenju otpadom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojnickomunalac.hr/wp-content/uploads/2024/09/Popis-otpada-za-recikliranje-Pravilnik-o-gospodarenju-otpadom.pdf>

⁸⁸ Vojnić komunalac d.o.o. (2024). Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš na području Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojnickomunalac.hr/uklanjanje-otpada-odbacenog-u-okolis-na-podrucju-opcine-vojnic/>

⁸⁹ Hrvatske ceste (2025). Geoportal javnih cesta RH. Dostupno na mrežnoj stranici: https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?OverlayLayer%3Ahc_opcine_mg=5037&c=448316%2C5017324&so=&z=8.0

Općina Vojnić ima dobru povezanost s razvojnim središtima u neposrednoj blizini, što omogućuje brz pristup tržištima i uslugama te doprinosi atraktivnosti prostora za ulaganja i podizanje kvalitete života, odnosno stvaranju uvjeta za jači gospodarski i turistički razvoj. Dobar geoprometni položaj Općine Vojnić ogleda se u blizini glavnog grada Zagreba kao najvećeg prometnog čvorišta, koji je ujedno i najveće prometno čvorište Republike Hrvatske, kao i većih gradova u okruženju poput Karlovca i Siska. Također, blizina granice s Bosnom i Hercegovinom te relativno brza dostupnost važnih emitivnih tržišta poput Austrije, Italije i Mađarske dodatno doprinose prometnoj i strateškoj vrijednosti prostora Općine Vojnić. Područje Općine Vojnić je i pogranični prostor u svojem jugoistočnom dijelu. Granični prijelaz Maljevac-Velika Kladuša (BiH) najvažniji je granični prijelaz koji služi prelasku iz Republike Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu.⁹⁰ Sukladno tome, Općina Vojnić predstavlja značajan tranzitni prostor između Kontinentalne i Jadranske Hrvatske te susjedne Bosne i Hercegovine.

Slika 14. Cestovni promet na području Općine Vojnić. Izvor: Hrvatske ceste d.o.o. Modificirao Level Project d.o.o.

⁹⁰ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

Prema Odluci o razvrstavanju cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 86/24) na prostoru Općine Vojnić javne ceste su razvrstane na sljedeći način:

Državne ceste:

- DC 6 Jurovski Brod (granica RH/Slovenija) – Ribnik – Karlovac (DC3) – Brezova Glava (DC1) – Vojnić – Glina – Matijevići (GP Dvor (granica RH/BiH));
- DC 216 Vojnić (DC6) – Miholjsko – Buhača (GP Maljevac (granica RH/BiH));

Županijske ceste:

- ŽC 3224: Johovo (DC216) – Klokoč – Donja Brusovača (DC216);
- ŽC 3225: Vojnić (DC216) – Radonja – Malička;
- ŽC 3229: Gornji Viduševac (DC6) – Topusko – Crni Potok – Maljevac (DC216);
- ŽC 3270: Klokoč (ŽC3224) – Polojski Varoš (ŽC3258);
- ŽC 3290: Budačka Rijeka (DC1) – Kolarić (DC216);

Lokalne ceste:

- LC 34091: A.G. Grada Karlovca (Utinja)- Vojišnica (DC6);
- LC 34095: Utinja Vrelo (LC34091)- Vojišnica (DC6);
- LC 34127: Brdo Utinjsko (DC6)- Ključar (nerazvrstana cesta);
- LC 34139: Veljun (LC34122)- Šljivnjak- Dunjak (ŽC3224);
- LC 34144: Prisjeka (DC216)- Kusaja (ŽC3224);
- LC 34145: Krstinja (DC216)- Gejkovac (ŽC3229);
- LC 34146: Donja Brusovača (ŽC3224)- Cetingrad (ŽC3258).⁹¹

Nerazvrstane ceste na području Općine Vojnić imaju duljinu 179,2 km. Na Popisu nerazvrstanih cesta Općine Vojnić nalazi se 755 katastarskih čestica različitih karakteristika površinskog sloja (asfalt, makadam i sl.) i vlasničkih prava prema kojima je Općina Vojnić često samo djelomičan vlasnik, dok su druge još uvijek u vlasništvu prijašnjih vlasnika (društveno dobro, javno dobro i sl.).⁹² Nerazvrstane ceste imaju važnu ulogu u povezivanju udaljenih prirodnih i kulturnih područja, seoskih domaćinstava, lovišta i smještajnih kapaciteta koji se nalaze izvan glavnih prometnica. One omogućuju pristup ovim lokacijama te su, kao takve, važan dio podupiruće komunalne infrastrukture u funkciji turističkog razvoja destinacije. Ove ceste često vode kroz slikovite krajolike, šumske predjele i vodna područja (rijeke, potoci, jezera i sl.), čime stvaraju idealne uvjete za razvoj biciklističkih i pješačkih ruta, koje su sve traženije među turistima koji preferiraju aktivan odmor. Nedovoljna izgrađenost i loše stanje nerazvrstanih cesta na području Općine Vojnić predstavljaju značajnu prepreku za gospodarski razvoj, dostupnost javnih usluga i kvalitetu života stanovnika. Neasfaltirane i teško prohodne ceste otežavaju pristup turističkim atrakcijama, smanjuju investicijsku privlačnost i usporavaju gospodarski razvoj.

⁹¹ Hrvatske ceste (2025). Geoportal javnih cesta RH. Dostupno na mrežnoj stranici: https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?OverlayLayer%3Ahc_opcine_mg=5037&c=448316%2C5017324&so=&z=8.0

⁹² Općina Vojnić (2021). Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2025. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf

Općina Vojnić je prepoznala važnost unapređenja nerazvrstanih cesta te, u skladu s proračunskim mogućnostima, ulaže u rekonstrukciju i održavanje modernizacije prometne mreže što je ključno za kvalitetniju povezanosti turističkih atrakcija, povećanje pristupačnosti lokalnih OPG-ova te poticanje dužeg zadržavanja posjetitelja, odnosno unaprjeđenje kvalitete života na prostoru Općine Vojnić općenito. Sukladno tome, Općina Vojnić aktivno radi i na upisivanju nerazvrstanih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi u svoje vlasništvo.⁹³

Povezanost Općine Vojnić sa zračnim lukama je razmjerno dobra. Najbliža **zračna luka** je Zračna luka Franjo Tuđman u Velikoj Gorici, udaljena oko 88 km. Zračna luka Rijeka, smještena na otoku Krku, udaljena je oko 137 km. Također, Općina Vojnić nalazi se na manje od sat vremena vožnje od Nacionalnog parka Plitvičkih jezera, jedne od najpoznatijih prirodnih atrakcija u Republici Hrvatskoj te svega oko pola sata vožnje od Slunja tj. Rastoka. Blizina ovih atrakcija dodatno povećava mogućnost posjećivanja Općine Vojnić, osobito za posjetitelje koji putuju prema tim atrakcijama i drugim atrakcijama u regiji, čime se otvara prostor za razvoj lokalne turističke ponude.

Tablica 15. Udaljenost i najkraće vrijeme putovanja automobilom do naselja Vojnić iz odabranih emitivnih područja. Izvor: Google maps.

Naziv emitivnog područja	Vrijeme trajanja putovanja (hh:mm)	Udaljenost km (cca)
Zagreb	1:12	81,2
Karlovac	0:28	26,1
Plitvička jezera	0:56	62,7
Slunj (Rastoke)	0:33	36,7
Sisak	1:14	70,7
Omišalj	1:37	137
Zadar	2:45	263
Ljubljana	2:19	201
Budimpešta	4:14	420
Beč	4:41	432
Beograd	4:48	469
Dubrovnik	5:46	581
Sarajevo	5:58	407

Sjevernim dijelom Općine Vojnić prolazi trasa željezničke pruge Karlovac-Sisak u dužini 10 km koja više nije u funkciji.

Predviđanje funkcionalnosti i opterećenosti postojećeg prometnog sustava najčešće se omogućuje brojanjem prometa na cestama. Brojenjem prometa prikupljaju se podaci o broju i vrsti vozila na izabranim poprečnim presjecima kao i drugi podaci o broju i vrsti vozila koji su bitni za buduće aktivnosti prilikom projektiranja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.⁹⁴ U svrhu identificiranja trendova kretanja broja vozila razmotreno je brojanje prometa

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine. Narodne novine broj 47/17

na brojačkim mjestima javnih cesta u široj okolici ili na području Općine Vojnić koje su bile obuhvaćene brojanjem prosječnog godišnjeg dnevnog prometa (PGDP) i prosječnog godišnjeg ljetnog prometa (PLDP) prometa 2023. godine. Usporedbom po pojedinim brojačkim mjestima mogu se ustanoviti razlike između PGDP-a i PLDP-a koje su, u nekih cesta, naročito izražene zbog turističke i/ili tranzitne funkcije ceste. Prikazane vrijednosti ovih pokazatelja pokazuju na porast ljetnog godišnjeg prometa na brojačkom mjestu Miholjsko (DC 216) na kojem je u toj godini zabilježen porast PLDP-a (2651 vozila) u odnosu na PGDP (2157 vozila) i to za 22,9 %. Na brojačkom mjestu Okić-zapad (DC 6) izmjereni PLDP (2379 vozila) bio je veći od PGDP-a (2178 vozila) za 9,2 %.⁹⁵ Na području Općine Vojnić, posebno izvan naseljenih područja, nogostupi nisu izgrađeni. U naselju Vojnić, gdje je gustoća stanovništva veća, nogostupi su djelomično izgrađeni, no njihova povezanost s okolnim naseljima i prometnicama nije uvijek zadovoljavajuća. Nogostup je prisutan u glavnim ulicama u Vojniću- Karlovačkoj, Krešimirovoj, Radničkoj ulici te ulici Andrije Hebranga. U ruralnim područjima i manjim naseljima, nogostupi nisu izgrađeni.⁹⁶

Prometna signalizacija području Općine Vojnić pokazuje određene nedostatke, osobito na sporednim cestama i manje prometnim biciklističkim rutama. Iako su glavne prometnice i središte Vojnića opremljeni osnovnom signalizacijom, uočena je potreba za dodatnim oznakama koje bi poboljšale orijentaciju i sigurnost lokalnog stanovništva i turista. Turistička signalizacija i ostala signalizacija na cestama (smeđa signalizacija i sl. signalizacija) na području Općine Vojnić trenutno je u zadovoljavajućem stanju, osobito u središtu Vojnića. Iako je centru mjesta i na pristupima ključnim točkama interesa postavljena smeđa infrastruktura oznake koje pružaju osnovne informacije i usmjeravaju posjetitelje, na biciklističkim stazama na Petrovoj gori primjetan je nedostatak signalizacije, što otežava orijentaciju i dostupnost turističkoj ponudi i atrakcijama.⁹⁷ Turistička zajednica Općine Vojnić u suradnji s Općinom Vojnić i TZ Karlovačke županije radi na poboljšanju i dopunjavanju smeđe signalizacije.⁹⁸ TZ Općine Vojnić povremeno se javlja na natječaj „Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent“ u sklopu kojeg izrađuje elaborate te postavlja turističku signalizaciju.⁹⁹

Autobusni kolodvor Vojnić predstavlja središnju točku javnog prijevoza u Općini Vojnić te ima važnu ulogu u dostupnosti destinacije posjetiteljima bez vlastitog prijevoza. Javni autobusni prijevoz omogućava osnovnu povezanost s Karlovcem, Topuskom i drugim obližnjim naseljima,

⁹⁵ Hrvatske ceste (2024). Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske 2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://hrvatske-cesta.hr/uploads/documents/attachment_file/file/1804/Brojenje_prometa_na_cestama_Republike_Hrvatske_godine_2023.pdf

⁹⁶ Google maps (2025). Općina Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.google.com/maps/place/47220,+Vojnici%C4%87/@45.3269016,15.679841,14z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x47641c4f26996235:0x64f9be8c6f42c156!8m2!3d45.3250638!4d15.6962323!16s2Fg%2F11bc5xtny5?entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MDUwNi4wKXMDSoASAFQAw%3D%3D

⁹⁷ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojnici%C4%87-2021-2025.pdf>

⁹⁸ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Program rada TZ Općine Vojnić s financijskim planom za 2025. godinu. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2024/12/Program-rada-TZ-Op%C4%87ine-Vojnici%C4%87-s-Financijskim-planom-2025..pdf>

⁹⁹ TZ Općine Vojnić (2022). U sklopu projekta „Izrada elaborata, te izrada i postavljanje turističke signalizacije na području općine Vojnić“ postavljena 23 znaka na 12 lokacija. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/2022/12/08/u-sklopu-projekta-izrada-elaborata-te-izrada-i-postavljanje-turisticka-signalizacije-na-podrucju-opcine-vojnica-postavljena-23-znaka-na-12-lokacija/>

no frekvencija linija je ograničena, osobito vikendom.¹⁰⁰ Infrastruktura samog kolodvora je funkcionalna, ali zastarjela i skromno opremljena. Obzirom na važnost dostupnosti za razvoj turizma, preporučuje se poboljšanje infrastrukture autobusnog kolodvora te koordinacija s prijevoznicima radi povećanja učestalosti linija, osobito u turističkoj sezoni i za vrijeme glavnih manifestacija.

Promet u mirovanju, odnosno dostupnost i raspoloživost parkirališnih kapaciteta, važan je segment prometne infrastrukture u funkciji turizma. Na području Općine Vojnić postoje osnovni parkirališni prostori u središtu naselja, ispred javnih ustanova, trgovina i ugostiteljskih objekata. Najvažniji parkirališni prostori na području Općine Vojnić su: kod Općine, kod škole, Krešimirova ulica, Radnička ulica, ulica Andrije Hebranga, Lovački dom Muljava te uz druge objekte.¹⁰¹ Prometnicama na području Općine Vojnić prolazi ukupno šest biciklističkih ruta koje omogućuju posjećivanje glavnih turističkih atrakcija. Glavne karakteristike biciklističkih staza i atrakcija koje se mogu posjetiti prikazane su tablici.¹⁰² Biciklističke staze se razlikuju po duljini podlozi, pejzažu i stupnju zahtjevnosti, a sve započinju od Lovačkog doma Muljava, gdje je moguće iznajmiti bicikle. Kroz područje Općine Vojnić prolazi državna vezna ruta Barilović-Vojnić-Petrova Gora te dio kružne županijske rute (od Karlovca preko Utinje- Vojnić- Cetingrad i dalje).¹⁰³

Tablica 16. Biciklističke rute na području destinacije Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.

Red. br.	Naziv	Duljina (km)	Visinska razlika	Start/cilj	Tehnička zahtjevnost	Turistička znamenitost	Podloga
1.	Petrova Gora MTB Easy	18,3	505	Lovački dom Muljava	2/5	Mali Petrovac, Partizanska bolnica, Mlin Radonja	asfalt/makadam/šumski put (manji dio)
2.	Petrova Gora MTB Classic	24,0	680	Lovački dom Muljava	3/5	Mali Petrovac, Partizanska bolnica, Mlin Radonja	asfalt/makadam/šumski put
3.	Petrova Gora MTB Advanced	34,0	911	Lovački dom Muljava	3/5	Mali Petrovac, Pavlinski samostan grob Petra Svačića, Partizanska bolnica	asfalt/makadam/šumski put
4.	Petrova Gora MTB Epic	53,7	1343	Lovački dom Muljava	4/5	Mali Petrovac, Pavlinski samostan grob Petra Svačića, Partizanska bolnica	asfalt/makadam/šumski put
5.	Petrova Gora Trekking Easy	24,8	286	Lovački dom Muljava	2/5	Partizanska bolnica Mlin Radonja	asfalt/makadam
6.	Petrova Gora Trekking Advanced	31	481	Lovački dom Muljava	2/6	Partizanska bolnica Mlin Radonja	asfalt/makadam

¹⁰⁰ Autotransport Karlovac (2025). Vozni red. Dostupno na mrežnoj stranici: www.atsk.hr/dokumenti/voznired.pdf

¹⁰¹ Google maps (2025). Općina Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.google.com/maps/place/47220,+Vojni%C4%87/@45.3269016,15.679841,14z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x47641c4f26996235:0x64f9be8c6f42c156!8m2!3d45.3250638!4d15.6962323!16s%2Fg%2F11bc5xtny5?entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MDUwNi4wIXMDSoASAFQAw%3D%3D

¹⁰² Turistička zajednica Općine Vojnić (2019). Petrova Gora – biciklističke staze. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2019/04/>

¹⁰³ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

Sustav pješačkih staza na području Općine Vojnić značajno doprinosi razvoju turizma, nudeći posjetiteljima mogućnost istraživanja prirodnih ljepota i bogate povijesne baštine. Pješačke staze na području Općine Vojnić, posebno one na Petrovoj Gori (Rimski put i Kraljev put te planinarske staze Planinarske obilaznice Petrova Gora), predstavljaju značajan resurs za razvoj turizma, omogućujući posjetiteljima istraživanje prirodnih i kulturnih znamenitosti.¹⁰⁴

2.8. Analiza stanja digitalizacije

U kontekstu održivog razvoja turizma i učinkovitijeg upravljanja destinacijom, digitalizacija predstavlja ključan alat za povećanje konkurentnosti, bolje pozicioniranje na turističkom tržištu i unaprjeđenje iskustva posjetitelja.

Analiza stanja digitalizacije na području Općine Vojnić temeljena je na postojećim infrastrukturnim i institucionalnim kapacitetima te planovima razvoja, uzimajući u obzir pristup digitalnim tehnologijama, njihovu primjenu u sektoru turizma, kao i izazove i mogućnosti koje takav razvoj nosi.

Digitalizacija destinacije Općine Vojnić važna je iz nekoliko ključnih razloga koji mogu značajno unaprijediti razvoj turizma i gospodarski rast. Digitalizacija ne samo da omogućava lakšu i učinkovitiju administraciju, već i doprinosi većoj vidljivosti destinacije, boljoj usluzi za posjetitelje te održivijem razvoju. Prvo, digitalizacija omogućava veću vidljivost Općine Vojnić kao turističke destinacije na globalnoj razini. Korištenjem digitalnih platformi kao što su web stranice, društvene mreže i turističke aplikacije, Općina može promovirati svoje kulturne, povijesne i prirodne atrakcije. Time se povećava broj turista i doprinosi rastu turističkih usluga. Drugi ključan aspekt je poboljšanje turističke infrastrukture i usluga. Digitalizacija omogućava online rezervacije smještaja, digitalne ulaznice te pružanje informacija u stvarnom vremenu. Za općinsku administraciju digitalizacija znači jednostavniju i bržu organizaciju i upravljanje turističkim resursima. Korištenjem digitalnih alata, Općina može pratiti i analizirati podatke o turistima, njihovim preferencijama i broju posjetitelja. Također, olakšava administrativne zadatke, kao što su turističke prijave, e-porezi i drugo.

Digitalna rješenja također omogućuju bolji održivi razvoj turizma. Na primjer, pomoću tehnologije za praćenje posjećenosti određenih područja, moguće je spriječiti prekomjerni turizam i posjetitelje usmjeriti na manje posjećena, ali jednako atraktivna područja. Osim toga, digitalni alati pomažu u edukaciji turista o očuvanju okoliša i važnosti održivog turizma. Digitalizacija također omogućava personalizaciju turističkih usluga. Na temelju podataka prikupljenih putem aplikacija i platformi, mogu se turistima ponuditi specifične preporuke za aktivnosti, smještaj ili restorane, čime se poboljšava ukupno iskustvo i povećava šansa za povratne posjete. Osim toga, digitalizacija pozitivno utječe na lokalnu ekonomiju i zapošljavanje. Uvođenjem novih tehnologija otvaraju se novi poslovi u turizmu, IT sektoru, marketingu i upravljanju podacima. Također, digitalna infrastruktura omogućava manjim poduzetnicima u

¹⁰⁴ Ibid.

turizmu da se lakše povežu s globalnim tržištem, što potiče rast i razvoj lokalnih poduzeća. Suradnja između različitih dionika u turizmu također se poboljšava korištenjem digitalnih alata. Kroz sustave za razmjenu podataka, lokalne vlasti, turističke agencije, ugostitelji i drugi pružatelji usluga mogu bolje koordinirati aktivnosti, planirati događanja i promovirati zajedničke turističke pakete, čime se stvara integriranije turističko iskustvo za posjetitelje. Za kulturni i povijesni turizam, digitalizacija omogućava očuvanje i promociju kulturne baštine. Primjenom tehnologije kao što su virtualni vodiči, 3D rekonstrukcije spomenika i digitalne izložbe, posjetitelji mogu bolje razumjeti povijest i tradiciju regije, čime se poboljšava njihovo iskustvo i interes za kulturne destinacije.

2.8.1 Infrastruktura digitalne tehnologije na području Općine Vojnić

Telekomunikacijska infrastruktura Općine Vojnić može se ocijeniti kao djelomično razvijena, uz izražene razlike između središnjeg naselja i rubnih područja. U središtu Općine, osobito u naselju Vojnić i okolnim naseljima, dostupne su moderne telekomunikacijske usluge, uključujući pristup 5G mreži, kao i nepokretni širokopojasni internet s brzinama između 30 Mbit/s i 100 Mbit/s. Naselja kao što su Kolarić, Kupljensko, Radmanovac, Knežević Kosa i Loskunja također imaju pristup širokopojasnoj infrastrukturi, dok su periferni dijelovi Općine i ruralna naselja još uvijek slabije pokriveni te se oslanjaju na 4G mrežu i DSL pristup, pri čemu je brzina često ispod 10 Mbit/s.

Javna Wi-Fi mreža na ključnim lokacijama trenutno nije široko razvijena. Pokriveno je više lokacija samo u središtu Vojnića na javnim površinama i prostorima u kojima boravi veća koncentracija ljudi kao što su park u središtu, Dom kulture, Osnovna škola te teniski i nogometni teren, dok u većini turističkih točaka nedostaje stabilna bežična povezanost.¹⁰⁵ Digitalna povezanost je ključna za turiste koji očekuju dostupnost interneta radi informiranja, planiranja i dijeljenja svojih iskustava u stvarnom vremenu. Dodatno, uspostava "pametne destinacije" kroz korištenje pametne signalizacije i senzorskih sustava u ovom trenutku još nije implementirana.

Određeni lokalni pružatelji usluga, poglavito oni koji nude smještaj, integrirani su u digitalne platforme, kao što su online rezervacijski sustavi, dok većina posluje na način da zainteresirane strane šalju upit email-om i provjere dostupnost. Pružatelji turističkog smještaja koriste nekoliko online rezervacijskih sustava kako bi omogućili jednostavno i dostupno rezerviranje smještaja za posjetitelje. Najzastupljenija je platforma Booking.com, gdje su oglašene brojne kuće za odmor i apartmani koji nude različite sadržaje i pogodnosti, uključujući besplatan WiFi, privatno parkiralište i mogućnosti za aktivnosti na otvorenom.

¹⁰⁵ Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. Vojnić – Turistička destinacija za svako godišnje doba. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnica.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

Osim Booking.com-a, lokalni pružatelji usluga koriste i drugu globalnu platformu poput Airbnb-a, iako su trenutno manje zastupljena u ovom području. Neki objekti također nude direktne rezervacije putem vlastitih web stranica ili društvenih mreža, što omogućuje gostima dodatnu fleksibilnost i izravnu komunikaciju s domaćinima. Korištenje online rezervacijskih sustava omogućuje turistima jednostavno planiranje i rezervaciju smještaja, dok lokalnim pružateljima usluga pruža veću vidljivost i pristup širem tržištu.

Što se tiče edukacija i digitalnih vještina lokalne zajednice, uključujući zaposlenike u turizmu, u sklopu Strategije razvoja turizma predviđeno je ulaganje u digitalne platforme koje će omogućiti bolju povezanost subjekata u turizmu, zajedničku promociju i standardizaciju turističke ponude. Ove aktivnosti uključuju organiziranje edukacija i informativnih radionica vezanih uz turizam, te aktivno predstavljanje turističkih subjekata putem internetskih stranica, društvenih mreža i drugih digitalnih alata. Godine 2024. godine je na području Općine Vojnić održana edukacija u svrhu podizanja konkurentnosti na turističkom tržištu koji je sufinanciran iz Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent.¹⁰⁶

Jedan od ključnih digitalnih alata za upravljanje destinacijom, a spada u kategoriju za praćenje turističkih tokova, kao i u alate za prikupljanje podataka o turistima je eVisitor – sustav za elektroničko prijavljivanje turista u Hrvatskoj. Navedeni sustav omogućuje turističkim zajednicama jednostavno praćenje i prijavu turista čime se omogućuje analiza trendova i preferencija, što pomaže u personalizaciji ponude i ciljanju marketinških kampanja. Na taj način, eVisitor doprinosi učinkovitijem upravljanju destinacijom i održivom turističkom strategijom.

Zaključno, digitalizacija Općine Vojnić u kontekstu turizma omogućava ne samo bolju promociju i vidljivost destinacije, već i unapređenje usluga za posjetitelje, veću učinkovitost u upravljanju resursima te doprinos održivom razvoju turizma. Kroz digitalizaciju, Općina može osigurati ravnomjeran razvoj turizma, odnosno osigurati smanjenje sezonalnosti, poticati lokalnu ekonomiju i očuvati kulturne i prirodne vrijednosti, što čini Vojnić atraktivnim odredištem za posjetitelje.

2.8.2 Sigurnost i privatnost

Sigurnost i zaštita privatnosti digitalnih podataka sve su važniji aspekti u upravljanju destinacijama, osobito u kontekstu sve veće upotrebe digitalnih alata i online komunikacijskih kanala. Na području Općine Vojnić, razina kibernetičke sigurnosti još uvijek nije dovoljno institucionalizirana, s obzirom na ograničene kapacitete i tehničku podršku lokalnih dionika. Iako se lokalni pružatelji turističkih usluga, posebice oni koji koriste globalne platforme poput Booking.com i Airbnb, oslanjaju na njihove sustave zaštite podataka, postoji potreba za jačanjem lokalne svijesti i edukacije o zaštiti podataka korisnika. Trenutno stanje sigurnosti digitalnih sustava na području Općine Vojnić nije sustavno analizirano niti postoji centralizirani sustav za

¹⁰⁶ Službena stranica TZ Općine Vojnić. Edukacija u svrhu podizanja konkurentnosti na turističkom tržištu. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/2024/09/18/edukacija-u-svrhu-podizanja-konkurentnosti-na-turistickom-trzistu/>

kibernetičku sigurnost na lokalnoj razini. Lokalni pružatelji usluga i manji poduzetnici u turizmu uglavnom se oslanjaju na osnovne razine zaštite, bez strukturiranih protokola ili edukacije o sigurnosnim praksama. U pogledu zaštite osobnih podataka, iako je većina poslovnih subjekata svjesna važnosti usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR), ne postoje institucionalizirani mehanizmi nadzora i podrške koji bi osigurali dosljednu provedbu. Transparentnost u prikupljanju i korištenju podataka posjetitelja također nije standardizirana, što predstavlja potencijalni rizik u razvoju digitalnih alata usmjerenih na upravljanje turističkim tokovima i personalizaciju ponude. Kako bi se omogućio održiv razvoj digitalnih alata i povećalo povjerenje korisnika, važno je u budućnosti razviti lokalne mehanizme podrške za sigurnost podataka te provoditi edukacije o digitalnoj sigurnosti i zaštiti privatnosti.

2.8.3 Izazovi i preporuke poboljšanja

Unatoč vidljivim pomacima u digitalnoj transformaciji, Općina Vojnić i dalje se suočava s nizom izazova koji ograničavaju puni potencijal digitalizacije u turizmu. Najveći izazovi uključuju:

- Neravnomjernu digitalnu povezanost – Brzina i stabilnost internetske veze značajno varira između središnjih i perifernih dijelova općine, što ograničava razvoj turističke ponude u ruralnim područjima;
- Ograničenu dostupnost javnog Wi-Fi-a – Nedostatak besplatnih bežičnih mreža na turističkim lokacijama umanjuje kvalitetu boravka posjetitelja;
- Nedovoljna edukacija i digitalne vještine – Lokalni dionici, posebno mali iznajmljivači i pružatelji usluga, često nemaju dovoljno znanja i alata za aktivno korištenje digitalnih platformi;
- Nedostatak integriranih digitalnih sustava – Ne postoji centralizirana digitalna platforma za koordinaciju i promociju cjelokupne turističke ponude.

Preporuke za unapređenje:

- Ulaganje u infrastrukturu – Potrebno je nastaviti s proširenjem širokopojasnog interneta, osobito u ruralnim dijelovima, i razviti javne Wi-Fi točke na najposjećenijim lokacijama.
- Razvoj centralizirane digitalne platforme – Kreirati digitalnu destinacijsku platformu koja bi objedinjavala sve informacije, rezervacijske mogućnosti, interaktivne karte i personalizirane preporuke za turiste.
- Edukacija i podrška pružateljima usluga – Organizirati radionice i edukacije o korištenju digitalnih alata, online marketingu i zaštiti privatnosti.
- Jačanje kibernetičke sigurnosti i usklađenosti s GDPR-om – Uvesti osnovne protokole za zaštitu podataka i redovito informirati dionike o zakonodavnim obvezama.
- Promicanje digitalne pristupačnosti – Osigurati da svi digitalni sadržaji, uključujući web stranicu i virtualnu šetnju, budu dostupni osobama s invaliditetom i prevedeni na više jezika.

Ova analiza jasno pokazuje da Općina Vojnić ima potencijal za digitalni napredak, no da su za postizanje višeg stupnja digitalizacije potrebna ciljanja ulaganja, edukacija i strateško planiranje. Nastavljanje uvođenja digitalnih alata u upravljanje destinacijom doprinijet će boljoj organizaciji turističke ponude, unaprijediti korisničko iskustvo, potaknuti lokalno gospodarstvo i očuvati prirodne i kulturne resurse kroz održivo upravljanje.

2.9. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Pristupačni turizam za osobe s posebnim potrebama odnosi se na prilagodbu turističkih usluga, objekata i infrastrukture kako bi se osigurala ravnopravnost i sigurnost osobama s različitim vrstama invaliditeta, uključujući tjelesne, senzorne i intelektualne smetnje, kao i onima koji se suočavaju s drugim oblicima ograničenja u kretanju, komunikaciji ili razumijevanju. Osnovni cilj pristupačnog turizma jest omogućiti osobama s posebnim potrebama jednako i ugodno turističko iskustvo, bez arhitektonskih, fizičkih i komunikacijskih barijera koje bi mogle otežati njihovu mobilnost i uživanje u turističkim sadržajima.

Prema globalnim procjenama, osobe s invaliditetom čine oko 16% ukupne svjetske populacije, odnosno oko 1,3 milijarde ljudi¹⁰⁷, a više od 70% od 80 milijuna osoba s invaliditetom na području Europske unije redovito putuje.¹⁰⁸ Ova skupina turista ima specifične zahtjeve, preferiraju putovanja izvan najfrekventnijih turističkih sezona, a ako su zadovoljni pruženom uslugom, često se vraćaju na iste destinacije.

Unatoč tome što prilagodba infrastrukture i uklanjanje arhitektonskih barijera nije uvijek izvediva zbog specifičnosti određenih lokacija, važno je ulagati u razvoj pristupačnih sadržaja i usluga. To uključuje prilagodbu smještajnih objekata, javnih površina, prometne infrastrukture i turističkih atrakcija kako bi se osigurala inkluzivnost i socijalna integracija osoba s posebnim potrebama. Na taj način, pristupačni turizam ne samo da pridonosi socijalnoj ravnopravnosti i kvalitativnom poboljšanju života tih osoba, nego također doprinosi ekonomskoj održivosti turističkih destinacija.

Infrastruktura za osobe s invaliditetom na području Općine Vojnić nije sustavno razvijena. Većina turističkih objekata, uključujući smještajne kapacitete, ugostiteljske objekte i kulturno-povijesne atrakcije, nije u potpunosti prilagođena osobama s poteškoćama u kretanju. Nedostaje rampi za invalidska kolica, dizala u višekatnim objektima te pristupačnih sanitarnih čvorova, što značajno ograničava mogućnosti neovisnog kretanja i boravka osoba s invaliditetom.

Pristupačnost javnih prostora također je ograničena. Površine su često neadekvatno održavane, s prisutnošću barijera poput visokih rubnjaka, neravnih staza i stepenica bez rukohvata, dok su rampe za invalidska kolica prisutne na ulazu u Dom kulture Kralja Petra Svačića u čijem sklopu

¹⁰⁷ Službena stranica Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Disability. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.who.int/health-topics/disability#tab=tab_1

¹⁰⁸ Službena stranica UN Tourism. Accessible travel „a game changer“ for destinations and businesses. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.unwto.org/news/un-tourism-accessible-travel-a-game-changer-for-destinations-and-businesses?utm_source=chatgpt.com

djeluje Knjižnica i čitaonica Vojnić te Kino Vojnić, na ulazu u Dječji vrtić Vojnić te u Osnovnu školu. Javni prijevoz na području Općine nije prilagođen osobama s invaliditetom, dok na području Općine postoje jasno označena parkirna mjesta za osobe s posebnim potrebama.

Tablica 17. Popis turističkih atrakcija i njihove pristupačnosti osobama s invaliditetom. Izvor: TZ Općine Vojnić.

Redni broj	TURISTIČKE ATRAKCIJE	PRISTUPAČNOST OSOBAMA S INVALIDITETOM
1.	Spomenik na Petrovoj gori	DA
2.	Centralna partizanska bolnica	NE (DJELOMIČNO)
3.	Stari grad Otmić	NE
4.	Stari grad Krstinja	NE
5.	Stari grad Klokoč	NE
6.	Mlin Žuti put Radonja	DA
7.	Škrgića Mlin - Vojišnica	DA
8.	Značajni krajobraz Biljeg	NE (DJELOMIČNO)
9.	Značajni krajobraz Petrova Gora	NE (DJELOMIČNO)
10.	Lovački dom Muljava	DA
11.	Ornitološki rezervat Petrovac	DA
12.	Biciklističke staze	NE
13.	Poučna staza Rimski put	NE
14.	Poučna staza Kraljev put	DA
15.	Planinarska obilaznica Petrova Gora	NE
16.	Lovišta (Petrova gora, Kuplensko, Vojnić)	NE
17.	Zelena noć	DA
18.	Gljivarijada na Muljavi	DA
19.	Kestenijada	NE
20.	Petrova gora trail	NE
21.	Dom kulture kralja Petra Svačića Vojnić	DA

Dostupnost turističkih informacija osobama s različitim vrstama oštećenja je ograničena. Web stranica Turističke zajednice Općine Vojnić pruža osnovne informacije, no nije u potpunosti optimizirana za korištenje čitača zaslona ili drugih asistivnih tehnologija. Nedostaju i alternativni oblici informacija, poput audio vodiča, video materijala s titlovima ili prijevoda na znakovni jezik te tiskani materijali na Brailleovom pismu.

Signalizacija i označavanje unutar destinacije uglavnom se temelje na standardnim znakovima i natpisima, bez dodatnih uputa koje bi bile prilagođene osobama s kognitivnim teškoćama ili oštećenjima vida i sluha. U javnim prostorima i kod ključnih turističkih atrakcija nedostaje taktilna signalizacija i informacijski panoi s velikim kontrastom ili piktogramima.

Povećanje komunikacijske pristupačnosti može znatno poboljšati ukupno korisničko iskustvo posjetitelja s invaliditetom, ali i šire javnosti, uključujući starije osobe i inozemne goste.

2.10. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)

Kvaliteta i dostupnost javnih usluga i servisa predstavljaju važan čimbenik u ukupnoj turističkoj ponudi destinacije Općine Vojnić. Dobro organizirane i učinkovite javne službe značajno utječu na zadovoljstvo turista, ali i na sigurnost, funkcionalnost i atraktivnost destinacije. U ovom poglavlju analizirane su javne službe od važnosti za prostor destinacije Općine Vojnić.

2.10.1 Javne službe od značaja za turiste i lokalno stanovništvo

Općina Vojnić je samostalna u odlučivanju u poslovima iz svog samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN). Najvažnija tijela u upravljanju razvojem Općine Vojnić su Općinsko vijeće i Općinski načelnik.¹⁰⁹ Općinsko vijeće je predstavničko tijelo, a Općinski načelnik je izvršno tijelo koje izvršava i osigurava izvršavanje općih akata Općinskog vijeća i obavlja druge poslove od interesa za Općinu.

Općina Vojnić obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu te promet na svom području.¹¹⁰ Općina Vojnić osnovala je Jedinstveni upravni odjel koji obavlja upravne, stručne i druge poslove iz samoupravnog djelokruga Općine s ukupno 8 zaposlenih.¹¹¹ Uloga Općine Vojnić u donošenju Plana upravljanja turističkom destinacijom je osigurati strateško usmjeravanje razvoja turizma na svom području. Općina Vojnić kroz Općinsko vijeće donosi Plan upravljanja na prijedlog TZ Općine Vojnić.¹¹² Zgrada Općine Vojnić nalazi se na adresi Trg Stjepana Radića 1 u središtu naselja Vojnić.

Turistička zajednica Općine Vojnić (TZ Općine Vojnić) je ključna institucija koja se bavi razvojem i promocijom turizma na njezinom području. Turistička zajednica ima ključnu ulogu u oblikovanju identiteta destinacije, što uključuje izgradnju prepoznatljivog imidža koji odražava specifičnosti i vrijednosti vojničkog područja. Kroz strateške promotivne aktivnosti i razvoj turističke ponude, TZ doprinosi stvaranju jedinstvene slike destinacije Općine Vojnić koja se povezuje s autentičnim iskustvima te prirodnim i kulturnim naslijeđem, i drugim, s turizmom povezanim aktivnostima. Uz to, aktivno potiče dolazak turista, ne samo kroz klasične marketinške kanale, već i kroz organizaciju specifičnih događanja, manifestacija i aktivnosti koje

¹⁰⁹ Općina Vojnić (2021). Statut Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/opci-podaci/statut/>

¹¹⁰ Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)

¹¹¹ Općina Vojnić (2025). Jedinstveni upravni odjel. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/uprava/jedinstveni-upravni-odjel/>

¹¹² Ministarstvo turizma i sporta (2024). Smjernice i upute za izradu Plana upravljanja destinacijom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>

ističu specifičnosti i atrakcije destinacije.¹¹³ TZ Općine Vojnić nalazi se u zgradi Općine Vojnić na adresi Trg Stjepana Radića 1.

Centar za socijalnu skrb Karlovac (CZSS), ispostava Vojnić ima za cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima na području Općine.¹¹⁴ CZSS nalazi se u zgradi Općine Vojnić na adresi Trg Stjepana Radića 1.

Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ), ispostava Vojnić ima za cilj učinkovito posredovanje na tržištu rada s ciljem osiguranja potrebne radne snage, postizanja pune zaposlenosti te ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti, uz promicanje partnerskih odnosa s dionicima na tržištu rada.¹¹⁵ HZZ, također, se nalazi u zgradi Općine Vojnić na adresi Trg Stjepana Radića 1.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO), ispostava Vojnić obavlja sljedeće poslove prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 57/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22): ostvarivanja prava osiguranih osoba, uključujući pravo na mirovinu, doplatu za djecu te nacionalnu naknadu za starije osobe. Također, provodi se provedba međunarodnih ugovora o mirovinskom osiguranju i osigurava zakonitost u ostvarivanju prava, uz pružanje stručne pomoći korisnicima. Dodatno, provodi politiku razvoja i unaprjeđivanja mirovinskog osiguranja, kao i druge poslove povezane s provedbom i ostvarivanjem prava iz sustava mirovinskog osiguranja.¹¹⁶ HZMO nalazi se na adresi Trg Stjepana Radića 1.

Osnovna škola Vojnić (OŠ Vojnić) glavna je obrazovna ustanova na području Općine Vojnić i od iznimne je važnosti za lokalnu zajednicu. Provodi nastavu od prvog do osmog razreda te pruža temelj za osobni i akademski razvoj djece iz Vojnića i okolnih naselja. Obrazovna infrastruktura škole omogućava kvalitetno izvođenje nastave i izvannastavnih aktivnosti. Pored opremljenih učionica, škola ima informatičku učionicu, knjižnicu, športsku dvoranu te učionice za tehničku kulturu i likovni odgoj. Sportski tereni, školski park i voćnjak dodatno obogaćuju obrazovno okruženje te omogućuju učenicima aktivno bavljenje sportom, ali i sudjelovanje u projektima vezanima za očuvanje okoliša i održivi razvoj.¹¹⁷ Ova infrastrukturna osnova ne koristi se isključivo u obrazovne svrhe. Tijekom školskih praznika, manifestacija i suradnji s lokalnim udrugama, prostor škole može služiti i kao vrijedan resurs u funkciji turističkog razvoja Općine, nudeći mogućnosti za sportski turizam, ekološke radionice, organizaciju događanja na otvorenom te edukativne posjete koji povezuju prirodu, obrazovanje i lokalnu zajednicu.

Dječji vrtić Vojnić (DV Vojnić) je javna ustanova koja se bavi predškolskim odgojem i obrazovanjem te brigom za djecu rane i predškolske dobi. Kroz svoj rad provodi programe koji obuhvaćaju odgoj, obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, promicanje zdravlja, prehranu i socijalnu

¹¹³ TZ Općine Vojnić (2023). Pravilnik o radu turističke zajednice Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2023/12/Pravilnik-o-radu-Turisti%C4%8Dke-zajednice-Op%C4%87ine-Vojni%C4%87.pdf>

¹¹⁴ Zakon o socijalnoj skrbi. Narodne novine broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25

¹¹⁵ Ministarstvo turizma i sporta (2024). Smjernice i upute za izradu Plana upravljanja destinacijom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>

¹¹⁶ HZMO (2025). O HZMO-u. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.mirovinsko.hr/hr/djelatnost-i-ustrojstvo/36>

¹¹⁷ Osnovna škola Vojnić (2025). O školi. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://os-vojnic.skole.hr/>

skrb za djecu u skladu s njihovim razvojnim potrebama. Istovremeno vodi računa o socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim specifičnostima obitelji. U programe vrtića uključuju se djeca od šest mjeseci starosti pa sve do polaska u osnovnu školu.¹¹⁸ Dječji vrtić u Vojniću, iako primarno usmjeren na skrb i obrazovanje djece, ima značajnu ulogu u turističkom razvoju destinacije. Kroz organizaciju kulturnih i edukativnih radionica otvorenih za djecu posjetitelja, vrtić može obogatiti turističku ponudu i pružiti dodatne sadržaje obiteljima koje posjećuju područje. Sudjelovanjem u lokalnim manifestacijama i suradnjom s turističkim zajednicama, vrtić doprinosi promociji Općine Vojnić kao obiteljski prijateljske destinacije, što može privući veći broj posjetitelja s djecom.

Dom kulture „Kralj Petar Svačić“ ima posebnu ulogu u kulturnom i društvenom životu Općine Vojnić te predstavlja ključnu ustanovu u promicanju kulturnih sadržaja i događanja za lokalno stanovništvo i posjetitelje. Nalazi se u središtu Vojnića na adresi te predstavlja multifunkcionalni prostor u kojem se nalazi Kino Vojnić te Knjižnica i čitaonica Vojnić. Zbog velikog broja funkcija koje se odvijaju unutar ovog objekta, sve je izraženija potreba za povećanjem prostora, što je važno ne samo radi učinkovitijeg rada postojećih službi, već i zbog daljnjeg razvoja kulturno-turističke infrastrukture. Proširenje prostora omogućilo bi kvalitetnije odvijanje programa, veću dostupnost sadržaja turistima te bolje uvjete za rad ustanova i organizacija koje u Domu djeluju i stalno/povremeno koriste njegove prostore. Dom kulture nalazi se u središtu naselja Vojnić na adresi Ulica Andrije Hebranga 2.¹¹⁹

Knjižnica i čitaonica Vojnić osnovana je 1897. godine, a nakon prekida tijekom Domovinskog rata, nastavlja s radom od 1997. godine kao samostalna ustanova. Unutar knjižnice djeluje Odjel za odrasle, Odjel za djecu i mladež i Studijski odjel. Knjižnica i čitaonica Vojnić sve više prepoznaje svoju ulogu u turističkom razvoju Općine. Kroz organizaciju javnih kulturnih događanja, tematskih izložbi, književnih večeri i multimedijalnih prezentacija, knjižnica može privući ne samo lokalno stanovništvo, već i posjetitelje zainteresirane za kulturu, povijest i identitet vojničkog kraja.¹²⁰

Tržnica Vojnić predstavlja važno gospodarsko i društveno središte Općine Vojnić. Kao prostor svakodnevne razmjene proizvoda, ideja i susreta lokalnog stanovništva, tržnica ima značajnu ulogu u očuvanju lokalne proizvodnje, tradicije i običaja. Na tržnici se prodaju domaći poljoprivredni proizvodi, voće i povrće iz okolnih sela, domaće prerađevine, kao i zanatski proizvodi koji svjedoče o kulturnom identitetu ovoga kraja. Tržnica omogućuje direktan kontakt između proizvođača i potrošača, čime se potiče lokalna ekonomija i održiv način života. Za posjetitelje i turiste, tržnica je često autentično mjesto doživljaja destinacije, gdje mogu kupiti

¹¹⁸ Općina Vojnić (2024). Statut Dječjeg vrtića Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2024/06/Statut-Djecji-vrtic.pdf>

¹¹⁹ Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>

¹²⁰ Ibid

svježe proizvode, upoznati lokalne običaje i razgovarati s ljudima koji oblikuju svakodnevni život zajednice.¹²¹ Prostori tržnice nalazi se na adresi Radnička ulica 10 u širem središtu Vojnića.

Hrvatska pošta, poštanski ured Vojnić predstavlja važan dio javne infrastrukture na području Općine Vojnić, posebno u kontekstu svakodnevnog funkcioniranja lokalnog stanovništva, ali i u pružanju usluga turistima. Smješten u središtu Vojnića, na adresi Trg Stjepana Radića 3, omogućuje slanje i primanje pošiljaka, plaćanje računa, korištenje financijskih usluga te kupnju različitih proizvoda i usluga iz asortimana Hrvatske pošte.¹²² Osobito u turističkoj sezoni, dostupnost ovakve vrste servisa važna je za posjetitelje koji nemaju pristup digitalnom bankarstvu, žele poslati razglednicu, koristiti poštanske uplate ili preuzeti paket.

Vjerske zajednice u Općini Vojnić čine važan segment društvenog života te pridonose očuvanju duhovne i kulturne baštine vojničkog kraja. Na području Općine ističu se dvije glavne sakralne građevine: Crkva svetog Antuna Padovanskog, koja pripada Katoličkoj crkvi, i Crkva Vaznesenja Gospodnjeg, koja pripada Pravoslavnoj crkvi.¹²³ Obje crkve predstavljaju ne samo duhovna središta za vjernike, već i vrijedne arhitektonske i kulturno-povijesne spomenike, značajne i za posjetitelje zainteresirane za religijski i kulturni turizam.

Sportsko-rekreacijske udruge imaju važnu ulogu u životu lokalne zajednice – potiču zdrav način života, okupljaju mlade i promiču sportski duh. Na području Općine Vojnić posebno se ističu nogometni klubovi NK Vojnić 95' i NK Petrova Gora (djeluje kao SD Petrova Gora), koji već godinama okupljaju generacije sportaša i sportskih zaljubljenika. Oba nogometna kluba svoje aktivnosti provode na stadionu Kralj Petar Svačić, koji predstavlja središnje mjesto sportskih događanja u Općini Vojnić. Stadion Kralj Petar Svačić ima važnu ulogu u turističkom razvoju, iako je primarno sportski objekt. Važnost stadiona kao objekta turističke infrastrukture ogleda se u privlačenju posjetitelja i produljenju turističke sezone kroz organizaciju manifestacija i sportskih turnira, edukaciji posjetitelja i povećanju vidljivosti destinacije.

2.10.2 Žurne javne službe

Policijska postaja Karlovac ispostava Vojnić djeluje na adresi Andrije Hebranga 3. Policijska postaja Karlovac s ispostavom Vojnić graniči s dvije policijske uprave i to PU zagrebačkom (PP Jastrebarsko) i PU sisačko-moslavačkom (PP Gvozd) te u jugoistočnom dijelu graniči s BiH. Policijska postaja u Vojniću pruža operativno dežurstvo, temeljnu i kriminalističku policiju te referadu upravnih poslova. Referada upravnih poslova u Vojniću obavlja poslove prijavištva, izdavanje osobnih isprava, odobrenja za oružje te upravni postupak vezan uz državljanstvo i

¹²¹ Udruga hrvatskih tržnica (2022). Strategija održivog razvoja hrvatskih tržnica 2022.-2027. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.uht.hr/download/Strategija%20razvoja%20hrvatskih%20tr%C5%BEenica%20UHT%202027.pdf>

¹²² Mostarac K. i Blašković-Zavada J. (2022). Poštanska Mreža. Sveučilište u Zagrebu: Fakultet prometnih znanosti. Dostupno na mrežnoj stranici: <file:///C:/Users/TomislavPintari%C4%87/Downloads/Po%C5%A1tanska%20mre%C5%BEa%20-%20fakultetski%20priru%C4%8Dnik.pdf>

¹²³ JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>

status stranaca.¹²⁴ Policija ima važnu ulogu u razvoju destinacije Općine Vojnić jer osiguranje sigurnosti i zaštite posjetitelja i lokalnog stanovništva direktno utječe na imidž destinacije i zadovoljstvo turista. Ključne uloge policije u tom procesu uključuju: održavanje sigurnosti, prevenciju i edukaciju, kontrolu prometa i regulaciju, osiguravanje kulturnih i sportskih manifestacija, podrške hitnim slučajevima, borbu protiv ilegalnih aktivnosti (trgovine ljudima, ilegalnog zapošljavanja, trgovine drogom, te zaštite kulturne baštine i prirodnih resursa od nezakonitih radnji) te jačanje imidža destinacije.

DVD Vojnić je dobrovoljna, strukovna, humanitarna i neprofitna udruga građana od interesa za Općinu Vojnić, Karlovačku županiju i Republiku Hrvatsku. Djeluje u Vojniću, na adresi Trg Ante Starčevića 2. Aktivnosti DVD-a obuhvaćaju provođenje preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, pružanje tehničke pomoći u prometnim nezgodama i opasnim situacijama te spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nepogoda i nezgoda.¹²⁵ Vatrogasci imaju ključnu ulogu u razvoju turističkih destinacija jer sigurnost turista i zaštita imovine direktno utječu na imidž destinacije i zadovoljstvo posjetitelja. Neke od važnih uloga DVD-a uključuju: osiguranje sigurnosti turista, provođenje preventivnih mjera, pomoć u hitnim situacijama, spašavanje imovine i ljudi te suradnju s drugim službama. Prisutnost profesionalnog vatrogasnog sustava, koji djeluje brzo i učinkovito u kriznim situacijama, povećava povjerenje turista u destinaciju i doprinosi njegovoj atraktivnosti kao sigurnog odredišta.

Dom zdravlja Karlovačke županije - Organizacijska jedinica Vojnić je ustanova koja obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite na području Općine Vojnić. Nalazi se na adresi Ulica Andrije Hebranga 28 u općinskom središtu - Vojniću. U svom sastavu ustanova ima tri ordinacije: opće medicine, dvije dentalne ordinacije, ginekološku ordinaciju, patronažu i sanitetski prijevoz.¹²⁶ Opća bolnica Karlovac najbliža je ustanova sekundarne zdravstvene skrbi koja pruža usluge kirurgije, interne medicine, pedijatrije, ginekologije i porodiljstva te hitne medicine i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.¹²⁷

Prema Odluci o donošenju Mreže hitne medicine i sanitetskog prijevoza, na području djelovanja Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije, ispostave Vojnić djeluje ukupno pet timova (čine ga dvije medicinske sestre/tehničari od kojih je jedan vozač vozila hitne medicinske pomoći, bez liječnika specijalista hitne medicine).¹²⁸

Na području Karlovačke županije nije ustrojena posebna turistička ambulanta. Turisti koji se tijekom turističke sezone nalaze na području destinacije Općine Vojnić, a imaju potrebe za uslugama zdravstvene skrbi, iste mogu tijekom radnog dana ostvariti u Domu zdravlja Vojnić.

¹²⁴ PU Karlovačka (2025). Policijska postaja Karlovac s ispostavom Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://karlovacka-policija.gov.hr/policijske-postaje/policijska-postaja-karlovac-s-ispostavom-vojnica/27581>

¹²⁵ Općina Vojnić (2025). DVD Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/obrazovanje-kultura-i-sport/udruge-i-drustva/dvd-vojnica/>

¹²⁶ Dom zdravlja KŽ OJ Vojnić (2025). Dom zdravlja Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.dzvojnica.hr/>

¹²⁷ Zakon o zdravstvenoj zaštiti. Narodne novine broj 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/23, 33723 i 36/24

¹²⁸ Odluka o donošenju mreže hitne medicine i sanitetskog prijevoza. Mreža hitne medicine i sanitetskih prijevoza Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije. Narodne novine broj NN 134/23

Rad subotom s informacijama naveden je na službenoj web stranici Doma zdravlja, dok je za nedjelje i blagdane potrebno kontaktirati Zavod za hitnu medicinu Karlovačke županije i Opću bolnicu Karlovac.¹²⁹

2.11. Analiza stanja ljudskih potencijala

Analiza ljudskih potencijala uključuje analizu tržišta rada na području Općine Vojnić te administrativnih kadrova TZ Općine Vojnić i Općine Vojnić kao ključnih nositelja podrške razvoju turizma i lokalne zajednice.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), Područnog ureda Karlovac - ispostava Vojnić, u 2024. godini na tom području iskazana je potreba za ukupno 79 radnika.¹³⁰ Najveća potreba za radnicima iskazana je u veljači (28) te tijekom ljetnih mjeseci, u lipnju (15) i srpnju (7), dok je najmanja bila u zimskim mjesecima. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007). najveće potrebe za radnicima bile su u sljedećim djelatnostima: A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (7), C Prerađivačka industrija (14), E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (5), F Građevinarstvo (7) I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (2), M Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (1), O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (26), P Obrazovanje (13), Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (3) te S Ostale uslužne djelatnosti (1).¹³¹ Obzirom na navedeno, primjetne su tek neznatne potrebe za radnicima u djelatnosti (I) Pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane što znači da na tržištu rada Općine Vojnić nema većih potreba za povećanjem broja radne snage u toj djelatnosti. U razdoblju 2020.-2024.godine na području Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), Područnog ureda Karlovac - ispostava Vojnić, evidentirano je u prosjeku 135 nezaposlenih osoba. Prosječan broj nezaposlenih se kontinuirano smanjuje od 2020. godine kada je evidentirano 169 prosječno nezaposlenih osoba, dok je 2024. godine evidentirano prosječno 95 nezaposlenih osoba, što je smanjenje za 44,1 %.¹³² U istoj godini, najveći broj prosječno nezaposlenih evidentiran je tijekom zimskih mjeseci te se postupno smanjivao prema proljetnim, ljetnim i jesenskim mjesecima.

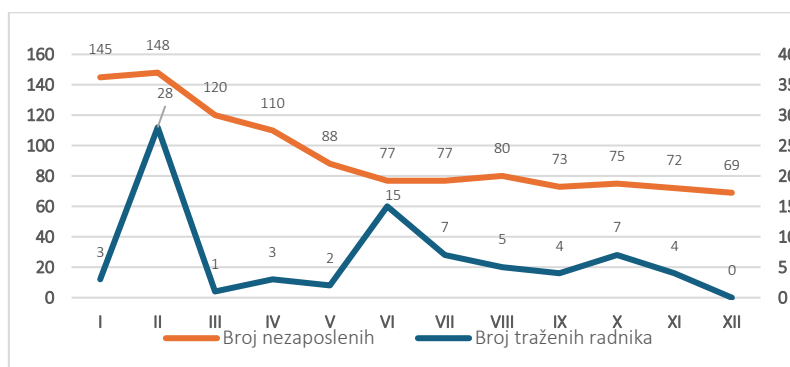
¹²⁹ Karlovačka županija. Zdravstvene ustanove na području Karlovačke županije kojima se mogu obratiti turisti za usluge zdravstvene skrbi. Dostupno na mrežnoj stranici: https://kazup.hr/images/dokumenti/Hrv._branitelji_i_zdravstvo/ZDRAVSTVO/ZDRAVSTVENE_USTANOVE_KZ_-_kontakti_za_turiste.pdf

¹³⁰ Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Mjesečni statistički bilten 31/1. HZZ, Područni ured Karlovac. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.hzz.hr/app/uploads/2025/02/KA_stat_bilten_01_2025.pdf

¹³¹ Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Podaci o broju traženih radnika na području ispostave Vojnić prema NKD klasifikaciji djelatnosti u 2024. godini. Nepublicirani podaci, Područni ured Karlovac – ispostava Vojnić.

¹³² Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Podaci o prosječnom godišnjem broju nezaposlenih u razdoblju 2020.-2024. godine na području ispostave Vojnić. Npublicirani podaci Područni ured Karlovac – ispostava Vojnić.

Slika 15. Ukupan broj nezaposlenih osoba i ukupan traženih radnika na području Područnog ureda Karlovac - ispostava Vojnić u 2024. godini. Izvor: HZZ, Područni ured Karlovac, Mjesečni bilten 31(1).

Prema *Preporukama za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja HZZ-a u 2025. godini* za područje Karlovačke županije definirani su obrazovni programi u kojima treba povećati/smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika i studenata. Nažalost, *Preporuke* predlažu smanjenje broja upisanih u obrazovni program za turističko hotelijerske komercijaliste te stručnog studija u ugostiteljstvu. Navedeno je posljedica više faktora, od čega su demografski pad/migracije, nedostatak svijesti o prilikama u turizmu, promjene interesa među mladima te promjene prioriteta u obrazovnim politikama samo neki koji utječu na smanjenje potražnje za radnom snagom u turizmu na području Karlovačke županije.¹³³ Osim toga, smanjenje broja upisanih i stipendiranih učenika u određenim obrazovnim programima u Karlovačkoj županiji može imati značajan utjecaj na relativno malo tržište rada Općine Vojnić. To može dovesti do manjka kvalificirane radne snage, posebno u djelatnostima povezanim s turizmom.

Ljudski potencijali TZ Općine Vojnić su ograničeni, s obzirom na to da je zaposlen samo jedan djelatnik, i to direktorica TZ Općine Vojnić. Ovakva kadrovska struktura predstavlja izazov u pogledu operativne učinkovitosti, provedbe razvojnih projekata i kontinuirane promocije destinacije.¹³⁴ Unatoč tome, postoji iskazana volja i potreba za jačanje kapaciteta kroz suradnju s vanjskim stručnjacima i volonterima, uključivanje lokalne zajednice u promotivne i manifestacijske aktivnosti te apliciranje na natječaje za jačanje institucionalnih kapaciteta. Unatoč ograničenim ljudskim resursima, TZ Općine Vojnić, u okviru postojećih mogućnosti, uspješno organizira i podržava lokalne manifestacije te kontinuirano radi na unapređenju turističke ponude i prepoznatljivosti destinacije.

Administrativni kadrovi Općine Vojnić su također ograničeni, što se reflektira i na mogućnosti njihove sustavne podrške razvoju turizma. Unutar Jedinственог upravnog odjela ne postoji posebno odvojena služba ili referent za turizam, što znači da se aktivnosti vezane uz turizam provode kroz druge funkcije – ponajviše kroz suradnju viših stručnih suradnika za gospodarstvo i EU fondove.¹³⁵ Iako djelatnici, osobito oni uključeni u gospodarski razvoj i projekte mogu pružiti

¹³³ Hrvatski zavod za zapošljavanje (2024). *Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja na području Karlovačke županije*. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.hzz.hr/app/uploads/2024/12/preporuke_24-1.pdf

¹³⁴ Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). *Program rada TZ Općine Vojnić s financijskim planom za 2025. godinu*. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2024/12/Program-rada-TZ-Op%C4%87ine-Vojni%C4%87-s-Financijskim-planom-2025..pdf>

¹³⁵ Općina Vojnić (2025). *Jedinstveni upravni odjel*. Dostupno na mrežnim stranicama: <https://www.vojnic.hr/uprava/jedinstveni-upravni-odjel/>

administrativnu i savjetodavnu pomoć u pripremi projektnih prijava, promociji lokalnih inicijativa i povezivanju s potencijalnim investitorima, njihov fokus obuhvaća širi spektar djelatnosti te nisu specijalizirani za turizam.

Potrebno je spomenuti kako Općina Vojnić i TZ Općine Vojnić nisu sudjelovali u aktivnostima koje su usmjerene na motiviranje mladih za rad u turizmu kroz stipendiranje te onima koje za cilj imaju osiguranje kvalitete umrežavanja obrazovnih ustanova i poslodavaca u turizmu za zanimanja u sektoru turizma i ugostiteljstva.

2.12. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Komunikacijske aktivnosti Turističke zajednice Općine Vojnić imaju ključnu ulogu u predstavljanju destinacije, informiranju posjetitelja i lokalne zajednice, kao i u jačanju identiteta Vojnića na regionalnoj i nacionalnoj razini. U okviru ovog poglavlja analizirani su postojeći komunikacijski kanali, učinkovitost digitalnog i tradicionalnog prisustva, suradnja s trećim stranama, kao i mogućnosti za unaprjeđenje informiranja i pozicioniranja destinacije u širem turističkom kontekstu.

2.12.1 Komunikacijski kanali i digitalno prisustvo

Trenutno najučinkovitiji oblik komuniciranja je putem online kanala prvenstveno zbog globalnog dosega i širokog spektra korisnika. Vojnić je kao destinacija predstavljena na službenoj web stranici Hrvatske turističke zajednice i Turističke zajednice Karlovačke županije. Turistička zajednica Vojnić trenutno koristi nekoliko osnovnih komunikacijskih kanala. Glavni digitalni alat je službena web stranica (www.tz-vojnic.hr), koja služi kao centralno mjesto za informiranje turista. Stranica je pregledna, odnosno stranica je organizirana u nekoliko ključnih sekcija, uključujući informacije o povijesti, manifestacijama, lokalnim udrugama te kontakt podacima za lokalne pružatelje usluga i vodiče što omogućuje korisnicima da brzo pronađu relevantne informacije. Sadržaj je dostupan na hrvatskom i engleskom jeziku, no nije prilagođen osobama s invaliditetom, odnosno osobama s različitim vrstama poteškoća (vidne, slušne, motoričke, kognitivne). Temeljem navedenog, preporučuje se proširenje jezične ponude kako bi se obuhvatio širi krug inozemnih posjetitelja te se preporučuje unaprjeđenje web stranice na način da se implementira web pristupačnost u skladu s Direktivom (EU) 2016/2102 i međunarodnim standardima za pristupačnost web sadržaja, posebno WCAG 2.1 standardom razine AA (engl. Web Content Accessibility Guidelines) te da se omogući korisnicima s invaliditetom pristup informacijama odnosno sadržaju web stranice. Stranica sadrži i vizualnu prezentaciju ponude prikazujući prirodne ljepote, atrakcije, kulturne i povijesne znamenitosti područja destinacije što je važan alat promocije i informiranja koji pomaže turistima da dožive destinaciju već online, prije nego što ga posjete.

Turistička zajednica Općine Vojnić također aktivno koristi društvene mreže te ima službenu Facebook stranicu, putem koje se redovito objavljuju informacije o manifestacijama, lokalnim atrakcijama i aktualnostima, čime se održava kontakt s postojećim i potencijalnim posjetiteljima. Društvene mreže pružaju mogućnost dvosmjerne komunikacije i brze reakcije na upite korisnika, no razina angažmana (broj lajkova, komentara i dijeljenja) je relativno niska u usporedbi s potencijalom, što upućuje na potrebu za osmišljavanjem sadržaja koji potiče interakciju i emocionalnu povezanost s destinacijom. Trenutno se ne koriste alati poput Google Ads ili Facebook Ads, što predstavlja neiskorišten potencijal za ciljano oglašavanje i doseganje specifičnih tržišnih segmenata.

Turistička zajednica Općine Vojnić aktivno koristi digitalne alate za unapređenje turističke ponude i promociju destinacije. Jedan od važnih iskoraka u tom smjeru je implementacija virtualne šetnje putem platforme Virtualno360, koja korisnicima omogućuje interaktivno upoznavanje s prirodnim i kulturnim znamenitostima općine iz udobnosti vlastitog doma.

Dodatni iskorak u digitalnoj interpretaciji destinacije predstavlja postavljanje interaktivne knjige u središtu Vojnića, koja posjetiteljima na inovativan i pristupačan način približava lokalnu povijest, kulturu i prirodne ljepote. Ova informativna točka funkcionira kao digitalni vodič kroz znamenitosti Vojnića, dodatno obogaćujući turistički doživljaj i povećavajući vidljivost destinacije. Projekt predstavlja uspješan spoj suvremene tehnologije i kulturne baštine, s ciljem stvaranja privlačnog i edukativnog sadržaja za sve posjetitelje.

Postojeći komunikacijski kanali na području destinacije Općine Vojnić je još e-mail komunikacija gdje se za upite i informacije može kontaktirati TZ Općine Vojnić putem email adrese: info@tz-vojnica.hr te telefonski kontakt gdje se za direktnu komunikaciju može nazvati Turističku zajednicu.

S druge strane, u pogledu korištenja tradicionalnih komunikacijskih alata i aktivnosti poput tiskanih brošura, karata, plakata, organizacije događaja, nastupa na turističkim sajmovima i slično, Turistička zajednica Općine Vojnić koristi promotivne materijale kao što su tiskane brošure, karte, plakati za organizaciju i promociju lokalnih događaja. Promotivni materijali su dostupni u lokalnim ugostiteljskim objektima, turističkim punktovima i institucijama, a manifestacije koje se organiziraju ili podupiru od strane Turističke zajednice imaju promotivnu funkciju. Osim toga, Vojnić sudjeluje na turističkim sajmovima uglavnom u sklopu promocije Karlovačke županije. Iako je prisutnost na ovim događanjima važna za promociju, preporučuje se sustavno praćenje učinkovitosti takvih aktivnosti kako bi se osigurao bolji povrat ulaganja.

U pogledu suradnje s trećim stranama, Turistička zajednica ostvaruje kontakte s lokalnim udrugama, školama i ustanovama te povremeno surađuje s medijima i regionalnom turističkom zajednicom. Međutim, suradnje s turističkim agencijama i influencerima su još uvijek na niskoj razini. Uvođenje sustavne suradnje s mikro-influencerima, kao i razvijanje baze kontakata za

medijske objave, moglo bi doprinijeti većoj vidljivosti destinacije i stvaranju sadržaja koji je vjerodostojan i privlačan ciljanim skupinama.

Informacije za turiste prikupljaju se kroz direktnu komunikaciju, partnerstva s lokalnim subjektima te korištenjem postojećih baza podataka. Glavne poruke koje se komuniciraju odnose se na očuvanu prirodu, bogatu kulturnu baštinu, mogućnosti za aktivni turizam i gostoljubivost lokalne zajednice. Učestalost komunikacije je neredovita, a sustav za analizu uspješnosti poruka i kampanja nije formalno uspostavljen. Stoga se preporučuje razvoj digitalnog newslettera, integracija alata za praćenje posjećenosti i angažmana te jačanje planiranja komunikacijskih aktivnosti.

Marketinško pozicioniranje destinacije trenutno je najvećim dijelom usklađeno sa strategijama Karlovačke županije i Hrvatske turističke zajednice. Ipak, postoji prostor za jače isticanje jedinstvenih atrakcija Vojnića kao dijela regionalnih tematskih ruta, posebno onih koje se odnose na održivi turizam, kulturnu baštinu i školski turizam. U tom smislu, važno je razviti jasne poruke, slogan i vizualni identitet koji će biti prepoznatljiv i usklađen s nacionalnim i regionalnim komunikacijskim smjernicama. Uključivanje u zajedničke promotivne projekte i nacionalne kampanje predstavlja priliku za jače pozicioniranje destinacije na širem tržištu.

Zaključno, komunikacijske aktivnosti TZ Općine Vojnić postavljene su na zdravim temeljima, ali zahtijevaju dodatna ulaganja, strateški pristup i bolje međusobno povezivanje kanala. Jačanje digitalne prisutnosti, sustavno korištenje tradicionalnih i suvremenih alata te razvoj suradnje s relevantnim dionicima ključni su koraci za unapređenje promocije i upravljanja destinacijom u skladu s ciljevima održivog i pametnog turizma.

2.13. Analiza konkurencije

Analiza konkurencije ključan je element u planiranju i razvoju turističke ponude destinacije Općine Vojnić. Cilj ovog poglavlja je pružiti pregled konkurentskih destinacija unutar šireg regionalnog konteksta, sagledati njihove prednosti i izazove te utvrditi gdje se Vojnić trenutno nalazi u odnosu na njih. Uzimajući u obzir kvantitativne pokazatelje poput broja dolazaka, noćenja i smještajnih kapaciteta, kao i kvalitativne aspekte poput razine turističke razvijenosti i atrakcijske osnove, moguće je identificirati prilike za unaprjeđenje lokalne turističke strategije.

Ova analiza obuhvaća usporedbu Općine Vojnić s većim i razvijenijim destinacijama poput Grada Karlovca, Grada Slunja i Općine Topusko, kao i s manjim jedinicama lokalne samouprave sličnog potencijala – Općinom Krnjak, Cetingrad i Gvozd. Na taj način stvara se realna osnova za pozicioniranje Vojnića u regionalnoj turističkoj strukturi, identificiranje vlastitih komparativnih prednosti te definiranje smjerova budućeg razvoja.

2.13.1 Turističko okruženje destinacije

Općina Vojnić smještena je na prijelazu između urbanog područja Karlovca i prirodno-ruralnih predjela Korduna, te u blizini granice s Bosnom i Hercegovinom. Njena specifična pozicija omogućuje razvoj raznolikih turističkih proizvoda, koji uključuju kulturni turizam (Centralna partizanska bolnica, Spomenik Baniji i Kordunu, stare gradove i mlinove, Dom kulture „Kralj Petar Svačić“), prirodne atrakcije (ornitološki park Petrovac, šumski krajolici Petrove Gore (značajni krajobraz Petrova Gora i Biljeg), poučne i biciklističke staze, planinarsku obilaznicu Petrova Gora i potencijale za razvoj sportsko-rekreacijskog, lovnog, tranzitnog turizma te cikloturizma. Turistička ponuda temelji se na miru, autentičnosti, kontaktu s prirodom i bogatoj kulturno-povijesnoj baštini. Općina Vojnić analizirana je u odnosu na konkurentske i susjedne destinacije:

Grad Karlovac je regionalno središte Karlovačke županije te najznačajniji urbani centar u neposrednom okruženju Općine Vojnić. Njegova turistička ponuda temelji se na povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini, a posljednjih godina bilježi snažan uzlet u razvoju urbane infrastrukture, manifestacija i kulturnog turizma. Povijesna jezgra grada, sa svojom prepoznatljivom zvjezdastom tvrđavom, predstavlja jedinstven primjer renesansne urbanističke koncepcije i temelj je kulturne ponude grada. Tu je i Stari grad Dubovac jedan je od najbolje sačuvanih i najljepših spomenika feudalnog graditeljstva u Hrvatskoj. Karlovac je također domaćin brojnih muzeja i kulturnih ustanova, od kojih se ističu Gradski muzej, slatkovodni akvarij Aquatika – jedinstven u ovom dijelu Europe, Muzej Domovinskog rata u Turnju, Nikola Tesla Experience Centar, Franjevački Muzej i Kino Edison koji dodatno obogaćuju kulturnu i edukativnu komponentu destinacije.¹³⁶ Manifestacijski turizam u Karlovcu ima regionalni i nacionalni doseg, posebno kroz događanja poput Dana piva, Zvezdanog ljeta i Karlovac Open Air Festivala, čime se Grad pozicionira kao živahno središte društvenih i kulturnih zbivanja. Prirodni resursi Karlovca dodatno su valorizirani kroz četiri rijeke – Kupu, Koranu, Mrežnicu i Dobru – koje omogućuju razvoj riječnog, sportskog i rekreativnog turizma. Uz to, iznimno povoljna prometna povezanost s ostatkom Hrvatske, osobito blizina autoceste i željezničkih pravaca, čini Karlovac lako dostupnim posjetiteljima iz Zagreba i šireg područja.¹³⁷

Grad Slunj predstavlja snažnog konkurenta u turističkom smislu, posebno zahvaljujući **Rastokama** – iznimno atraktivnom prirodno-povijesnom lokalitetu koji se uspješno promovira kao „male Plitvice“. Osim navedenog, ističe se stari Grad Frankopana, šuma Jelvik, rijeka Korana i Slunjsica, Napoleonov magazin i dr.¹³⁸ Rastoke su nacionalno i međunarodno prepoznat turistički brend, a Slunj je godinama ulagao u uređenje, infrastrukturu i promociju, što rezultira stabilnim porastom turističkih dolazaka i noćenja. Za Općinu Vojnić, pozicija Slunja predstavlja izazov, ali i moguću priliku za komplementarnu ponudu, osobito ako se usmjeri na autentične

¹³⁶ Turistička zajednica Grada Karlovca (2025). Top lokacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://visitkarlovac.hr/top-lokacije/>

¹³⁷ Turistička zajednica Grada Karlovca (2025). Događanja. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://visitkarlovac.hr/događanja/>

¹³⁸ Turistička zajednica Grada Slunja (2025). 10 razloga zašto biste posjetili destinaciju Slunj Rastoke. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://slunj-rastoke.hr/2023/06/16/10-razloga-zašto-biste-posjetili-destinaciju-slunj-rastoke/>

sadržaje (npr. ratna i memorijalna baština, robinzonski smještaj, prirodne rute) koje Slunj ne pokriva u istom opsegu.

Općina Krnjak – slična po geografskim obilježjima i razvoju ruralnog turizma, ali s nešto jačim pozicioniranjem u segmentima ponude OPG-a i domaće hrane. Glavne atrakcije Općine Krnjak su Jopić pećina, izvor tople vode u Mlakovcu, povijesni lokalitet u krnjačkom Podgorju, izletište „Vujaškovići“ na obrocima Skradске Gore gdje rijeka Korana usijeca korito u vapnenačke stijene, stari grad, tvrđava Skrad te Stoljetni Mlin – potočar, kao i drugi elementi kulturne baštine (manastiri, crkve, spomenici i sl.).¹³⁹

Općina Gvozd – snažan naglasak na memorijalni i kulturno-identitetski turizam (Jasenovac, Petrova Gora), te outdoor aktivnosti u šumskim i brdovitim predjelima. Slični razvojni izazovi kao Vojnić, ali sa nedostajućim smještajnim kapacitetima. Glavne atrakcije Općine Gvozd su Mlin „Srňjak“ na rječici Trepći, botanički rezervat „Đon Močvar“, gradina Kiringrad, manifestacija „Đedova kosidba“ te seosko imanje Stari Dud.¹⁴⁰

Općina Topusko – jak konkurent u segmentu zdravstvenog i kupališnog turizma zbog lječilišnog kompleksa i termalne vode. Osim navedenih, Općina Topusko ima vrijedne elemente kulturne baštine poput pavlinskog samostana sv. Petra i kompleks cistercijske opatije sa samostanom i samostanskom crkvom Blažene Djevice Marije te biciklističke i pješačke staze. Zdravstveni sadržaji, prostori za seminare i manje kongrese te sportsko-rekreativne aktivnosti otvaraju brojne mogućnosti za opuštanje, očuvanje zdravlja i uživanje u autentičnom prirodnom okruženju.¹⁴¹

Općina Cetingrad – dijeli s Općinom Vojnić karakteristike kulturno-povijesne i ruralne baštine, ali s nešto manjim ukupnim turističkim razvojem. Povezivanje s Vojnićem kroz tematske rute moguće je kao konkurentska prednost, posebice vezano uz stari grad Cetin, franjevački samostan u Kloštru te lokalitete Male i Velike Crkvine.¹⁴²

U pogledu statistike i njezinih odabranih pokazatelja napravljena je komparativna analiza Općine Vojnić s konkurentima u neposrednom okruženju kroz sljedeće pokazatelje – indeks turističke razvijenosti (ITR), broj postelja te broja dolazaka i noćenja domaćih te stranih turista. Prikazana je u sljedećoj tablici i temelji se na podacima za 2023 godinu.^{143,144}

¹³⁹ Općina Krnjak (2025). Povijest, Dostupno na mrežnoj stranici: <https://krnjak.hr/povijest/>

¹⁴⁰ Općina Gvozd (2025). Turistička zajednica. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.gvozd.hr/turisticka-zajednica/>

¹⁴¹ Turistička zajednica Općine Topusko. Aktivnosti. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.turizam-topusko.com/aktivnosti/>

¹⁴² Općina Cetingrad (2025). Stari Grad Cetin. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.cetingrad.hr/stari-grad-cetin/>

¹⁴³ Državni zavod za statistiku (2024). Turizam u 2023. godini. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/pt0dpwn5/si-1731_turizam-u-2023.pdf

¹⁴⁴ Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti za 2023. godinu po JLS. Dostupno na mrežnim stranicama: <https://www.iztg.hr/hr/itr>

Tablica 18. Komparativna analiza Općine Vojnić s konkurentima u neposrednom okruženju. Izvor: DZS (2023). Turizam u 2023. godini., Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti 2023. godine.

	Vojnić	Karlovac	Slunj	Krnjak	Topusko	Gvozd	Cetingrad
Indeks turističke razvijenosti (ITR)	IV (12,36)	III (22,40)	III (23,95)	IV (8,87)	III (18,15)	0	IV (5,98)
Broj postelja (stalne/pomoćne)	113	1.561	2.964	37	307	0	28
Broj dolazaka (domaći turisti) u 2023. godini	312	7.677	6.491	45	887	0	z
Broj dolazaka (strani turisti) u 2023. godini	653	41.563	40.753	358	3.761	0	z
Broj dolazaka (ukupno) u 2023. godini	965	49.240	47.244	403	4.688	0	z
Broj noćenja (domaći turisti) u 2023. godini	690	14.658	10.265	59	16.371	0	z
Broj noćenja (strani turisti) u 2023. godini	1.698	60.885	76.114	573	2.580	0	z
Broj noćenja (ukupno) u 2023. godini	2.388	75.543	86.379	632	18.951	0	z

Područje Općine Vojnić u 2023. godini bilježi **manji broj postelja, dolazaka i noćenja** (i domaćih i stranih) od Grada Karlovca, Grada Slunja te Općine Topusko. Ove destinacije očekivano imaju povoljnije turističke rezultate što je povezano s kvalitetnijom turističkom ponudom tj. većom atrakcijskom osnovom što omogućuje privlačenje većeg broja turista. Njihova veća turistička razvijenost odražava se i u većem indeksu turističke razvijenosti prema kojem se nalaze u III skupini ITR-a.

S druge strane, Općina Vojnić bilježi **veće turističke rezultate** od Općine Krnjak, Općine Cetingrad i Općine Gvozd u pogledu smještajnih kapaciteta te dolazaka i noćenja turista. Ove općine, imaju odgovarajuću atrakcijsku osnovu, ali pretežito nedostatnu i neprepoznatu za veću turističku valorizaciju. U svim promatranim destinacijama brojem noćenja prevladavaju strani turisti, osim Općine Topusko koja je poznata po termalnom lječilištu koje ima veću prepoznatljivost od strane domaćih turista.

Općina Vojnić bilježi skromne, ali stabilne turističke rezultate u odnosu na razvijenije destinacije. Takva pozicija ukazuje na **potrebu za strateškim razvojem turističke ponude**, uz poseban fokus na razvoj selektivnih oblika u kojima ima komparativne prednosti (tranzitni, kulturni, sportsko-rekreacijski, ruralni, lovni, cikloturizam), unaprjeđenje smještajnih kapaciteta, jačanje turističke infrastrukture i signalizacije, ulaganje u promidžbu i digitalnu vidljivost destinacije te suradnju sa susjednim općinama u razvoju regionalnih ruta i zajedničke ponude.

2.14. Anketni upitnik

U svrhu aktivnog uključivanja turista i lokalnog stanovništva u izradu Plana upravljanja turističkom destinacijom Općine Vojnić, odabrana je metoda prikupljanja statističkih podataka putem anketnog upitnika, koji je izrađen za svaku od tih skupina zasebno. Ankete su izrađene sukladno preporukama Ministarstva turizma i sporta (MINTS), tj. *Smjernicama za provođenje istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života* te *Smjernicama za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji* putem alata za izradu i analizu anketnih upitnika EUSurvey.

Prilagodbom anketnih upitnika specifičnostima Općine Vojnić, anketa je u suradnji s TZ Općine Vojnić distribuirana putem službenih internetskih stranica Općine Vojnić i Turističke zajednice Općine Vojnić, društvenih mreža (Facebook) te direktnim kontaktom putem e-maila. Dobiveni rezultati iz anketnih upitnika poslužit će kao temelj za donošenje strateških odluka koje će omogućiti bolje upravljanje destinacijom, optimalno korištenje lokalnih resursa, oblikovanje jasnijeg identiteta Općine Vojnić, ali i za izračun obveznih pokazatelja održivosti destinacije Općine Vojnić.

Istovremeno su podijeljene obje ankete – za lokalno stanovništvo i za turiste – kako bi se usporedno prikupili stavovi obje ciljane skupine o turizmu na području Općine Vojnić. Obzirom na realno stanje, u kojem je anketne upitnike bilo lakše prikupiti od lokalnog stanovništva nego od turista, rezultati su ranije i na većem uzorku prikupljeni od lokalnog stanovništva, obzirom da se anketa objavila u predsezoni kada se na prostoru Općine Vojnić bilježi manji broj dolazaka i noćenja turista. U ovoj fazi izrade Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić (sredina 2025. godine) prikupljanje anketnog uzorka na većem uzorku od strane turista tek se očekuje.

Anketa lokalnog stanovništva provedena je s ciljem prikupljanja mišljenja, stavova i prijedloga građana Općine Vojnić o zadovoljstvu lokalnog stanovništva turizmom i utjecaju turizma na kvalitetu života. Ukupno je zaprimljeno 42 odgovora, što predstavlja zadovoljavajući uzorak za kvalitativnu analizu lokalnog stanja i potencijala turističkog razvoja destinacije.

U daljnjem tekstu opisana je analiza odgovora lokalnog stanovništva koji su tematski podijeljeni u tri cjeline: **Identifikacijska pitanja**, **Zadovoljstvo turizmom** te **Utjecaj turizma na kvalitetu života**.

Identifikacijska pitanja

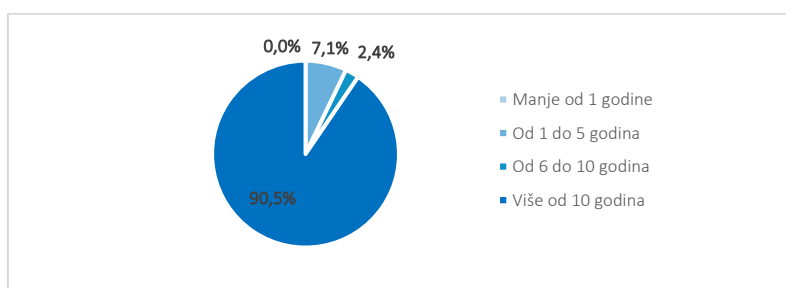
Imate li stalno prebivalište na području Općine Vojnić?

Svi ispitanici su se izjasnili da imaju prebivalište na području Općine Vojnić.

Koliko ste dugo stanovnik Općine Vojnić?

Ukupno 90,5 % ispitanika živi na području Općine Vojnić dulje od 10 godina, dok od 1-5 godina živi 7,2 %, a preostalih 2,3 % od 6-10 godina. Sukladno tome, u uzorku postoji prevlast ispitanika koji žive na području Općine Vojnić dulje od 10 godina, što daje visoku reprezentativnost mišljenja dugogodišnjih stanovnika koji bolje poznaju lokalne specifičnosti, tradiciju i izazove lokalne zajednice.

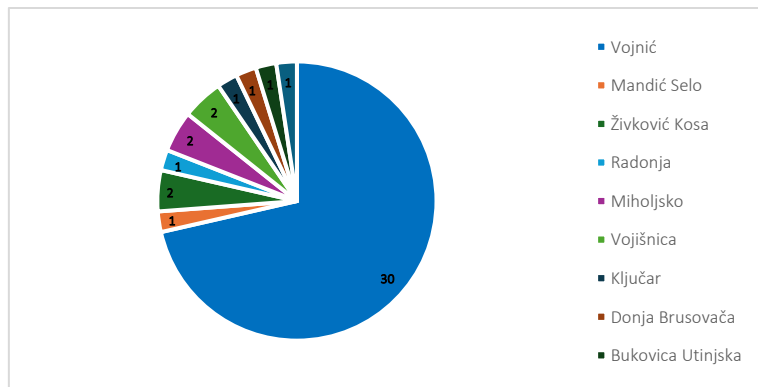
*Slika 16. Odgovor na pitanje „Koliko ste dugo stanovnik Općine Vojnić ?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.*

Mjesto u kojem živite?

Kroz anketni upitnik prikupljeni su podaci iz ukupno 10 naselja u administrativnom sastavu Općine Vojnić. Ukupno 71,4 % ispitanika (ukupno 30) živi u općinskom središtu- naselju Vojnić, dok preostali žive u naseljima Živković Kosa, Miholjsko, Vojišnica, Mandić Selo, Radonja, Ključar, Donja Brusovača, Bukovica Utinjska i Kupljensko.

*Slika 17. Odgovor na pitanje „Mjesto u kojem živite ?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.*

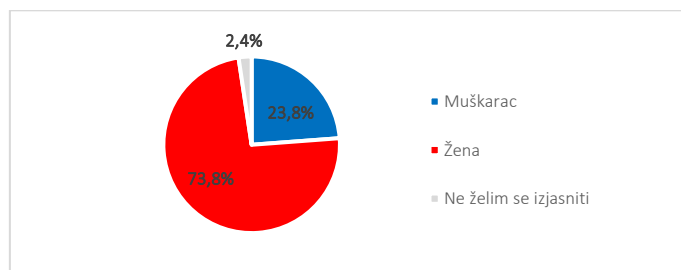

Spolna struktura?

Spolna struktura ispitanika pokazuje da je 73,8 % ispitanika ženskog spola, 23,8 % muškog, dok se 2,4 % nije izjasnilo o spolu.

Slika 18. Odgovor na pitanje „Spolna struktura ?“

Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

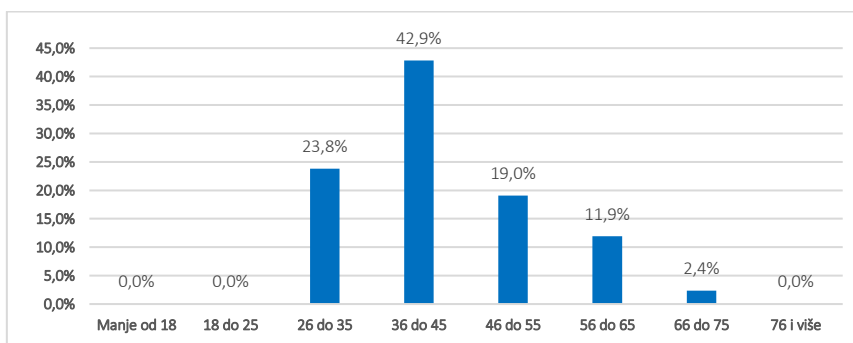

Dobna struktura?

Dobna struktura ispitanika pokazuje da najveći udio čine osobe u dobi od 36 do 45 godina (42,9 %), što upućuje na prevlast ispitanika srednjih godina u uzorku. Slijede ih ispitanici u dobi od 26 do 35 godina (23,8 %) te od 46 do 55 godina (19,0 %). Udio starijih od 56 godina je znatno manji, s 11,9 % u kategoriji 56 do 65 i samo 2,4 % u kategoriji 66 do 75 godina. Nema ispitanika mlađih od 26 godina niti starijih od 75. Ovakva raspodjela sugerira da su u ispunjavanju ankete najviše sudjelovali pojedinci u zreloj životnoj dobi.

Slika 19. Odgovor na pitanje „Dobna struktura ?“

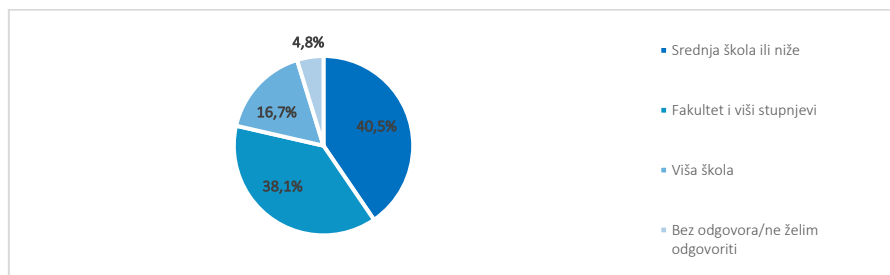
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

Najviši završen stupanj obrazovanja?

Obrazovna struktura ispitanika pokazuje da najveći udio čine osobe sa srednjom školom ili nižim stupnjem obrazovanja (40,5 %), dok ih 38,1 % ima završen fakultet ili viši stupanj obrazovanja. Višu školu završilo je 16,7 % ispitanika, dok se 4,8 % nije željelo izjasniti o svom obrazovanju. Ovakva raspodjela ukazuje na relativno uravnoteženu zastupljenost između srednje i visokoobrazovanih osoba u anketnom uzorku.

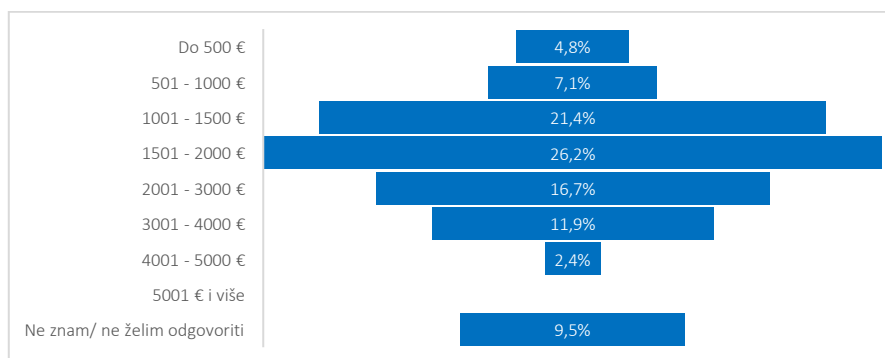
Slika 20. Odgovor na pitanje „Najviši završen stupanj obrazovanja ?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

Mjesečna primanja kućanstva?

Najveći broj ispitanika, njih 26,2 %, ima mjesečna primanja u rasponu od 1501 do 2000 eura, dok ih 21,4 % zarađuje između 1001 i 1500 eura. Slijedi 16,7 % ispitanika s prihodima od 2001 do 3000 eura te 11,9 % u rasponu od 3001 do 4000 eura. Najmanji udio čine oni s primanjima većim od 4000 eura (2,4 %) te s prihodima do 500 eura (4,8 %). Nešto više od 9 % ispitanika nije znalo ili nije željelo odgovoriti na pitanje o prihodima. Ovi podaci ukazuju na to da većina ispitanika pripada srednjem dohodovnom razredu.

Slika 21. Odgovor na pitanje „Mjesečna primanja kućanstva ?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

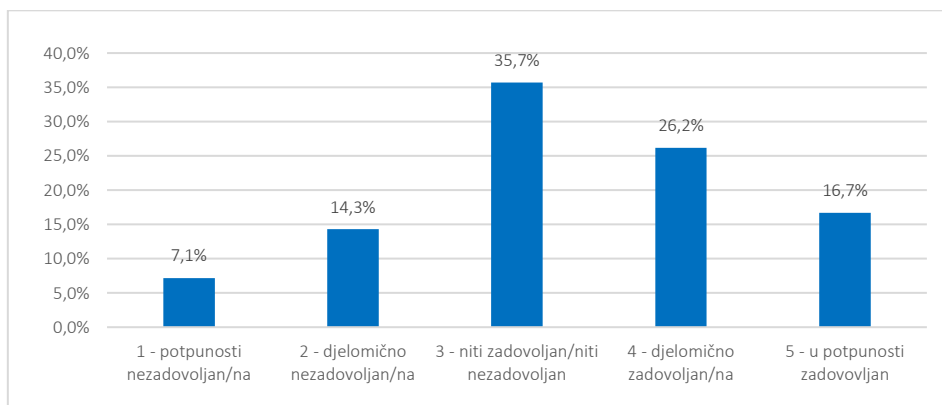
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Koliko ste sveukupno zadovoljni razvojem turizma u Vašem mjestu?

Rezultati istraživanja pokazuju raznoliku raspodjelu stavova ispitanika u pogledu zadovoljstva turizmom u lokalnoj zajednici. Najveći udio, njih 35,7 %, izjasnio se kao neutralan, odnosno 'niti zadovoljan/niti nezadovoljan', što može ukazivati na suzdržanost ili nesigurnost u procjeni trenutnog stanja turizma. Djelomično zadovoljnih je 26,2 %, dok je 16,6 % ispitanika izjavilo da su u potpunosti zadovoljni. S druge strane, 14,3 % ispitanika se osjeća djelomično nezadovoljno, a 7,1 % potpuno nezadovoljno. Ovakva struktura odgovora sugerira da postoji određeni prostor za unapređenje turističke ponude i aktivnosti u zajednici, ali i da značajan dio stanovništva

prepoznaje pozitivne pomake. Sveukupno, stavovi naginju prema blagoj pozitivnosti, no prisutan je dio ispitanika koji ukazuju na potrebu za unaprjeđenjem turističkog sektora te poboljšanjem kvalitete života općenito.

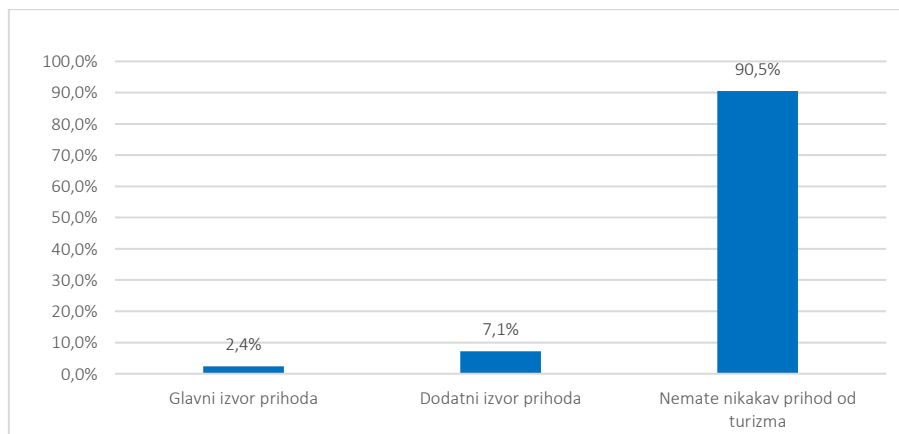
*Slika 22. Odgovor na pitanje „Koliko ste sveukupno zadovoljni razvojem turizma u Vašem mjestu ?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.*

Vama i/ili članovima Vaše uže obitelji turizam je:

Prema odgovorima ispitanika, razvidno je da turizam ne predstavlja značajan izvor prihoda za većinu ispitanika. Čak 90,5 % navodi da nema nikakav prihod od turizma, što ukazuje na nisku razinu uključenosti u turističke aktivnosti. S druge strane, 7,1 % ispitanika ostvaruje dodatni prihod od turizma, što pokazuje da manji dio stanovništva koristi turističke aktivnosti kao dopunu osnovnom prihodu. Samo 2,4 % ispitanika navodi da im je turizam glavni izvor prihoda, što je vrlo mali udio i ukazuje na ograničenu gospodarsku ovisnost o turizmu. Ovi podaci sugeriraju da postoji prostor za razvoj turizma, no trenutno on nije prepoznat kao važan gospodarski oslonac kod većine ispitanika.

*Slika 23. Odgovor na pitanje „Vama i/ili članovima Vaše uže obitelji turizam je ?“
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.*

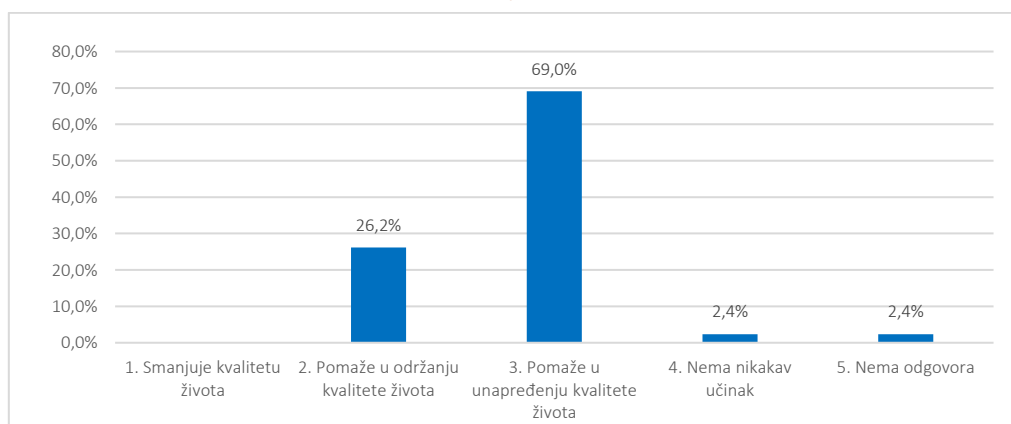

Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva

Razmislite kako sve turizam utječe na svakodnevni život u Vašem mjestu – na lokalno gospodarstvo, okoliš, sigurnost u mjestu, društveni život, cijene i sl.?

Odgovori ispitanika pokazuju da turizam ima uglavnom pozitivan utjecaj na kvalitetu života lokalnog stanovništva. Najveći broj ispitanika, njih **69%**, smatra da **turizam pomaže u unapređenju kvalitete života**, što ukazuje na percepciju o turističkom razvoju kao faktoru koji doprinosi boljem standardu, povećanju potrošnje, većim mogućnostima zapošljavanja te realizaciji drugih razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi povećanju kvalitete društvenog i gospodarskog razvoja na području Općine Vojnić. Dodatnih 26,2 % ispitanika navodi da turizam pomaže u održanju kvalitete života, što također ukazuje na stabilan i koristan doprinos sektora u svakodnevnom životu zajednice. Zanimljivo je da nitko od ispitanika ne smatra da turizam smanjuje kvalitetu života, što je vrlo pozitivan pokazatelj o percepciji turizma. Vrlo mali broj ispitanika, 2,4 %, smatra da turizam nema nikakav učinak, dok isti postotak nije dao odgovor. Ukupno gledano, podaci upućuju na to da turizam ima pretežno pozitivan utjecaj na razvoj destinacije, s velikim potencijalom za daljnji doprinos poboljšanju životnih uvjeta.

Slika 24. Odgovor na pitanje „Razmislite kako sve turizam utječe na svakodnevni život u Vašem mjestu – na lokalno gospodarstvo, okoliš, sigurnost u mjestu, društveni život, cijene i sl. ?“. Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

Koje su glavne prednosti koje turizam može donijeti Vašoj lokalnoj zajednici?

Odgovori ispitanika u pitanju istraživanja glavnih prednosti koje turizam može donijeti na područje destinacije Općine Vojnić su sljedeći:

- povećanje prihoda od turizma
- povećanje potrošnje
- ubiranje poreza koji se koristi za razvoj lokalnog gospodarstva, a time i turizma
- povećanje prilika za mlade u smislu doseljavanja i ostanka na području Općine
- otvaranje novih radnih mjesta
- povećanje kvalitete života

- oživljavanje sela i donošenje prihoda lokalnim OPG-ima
- razvoj lokalne trgovine i otvaranje novih ugostiteljskih objekata
- proširenje ponude i povećanje prodaje lokalnih proizvoda i usluga
- proširenje ponude manifestacija
- povećanje zarade ugostiteljskih objekata
- poboljšanje komunalne infrastrukture
- povećanje prepoznatljivosti na nacionalnom i stranom tržištu
- povećanju društvene kohezije tj. povezivanje različitih nacionalnosti
- izgradnja Aquaparka kao generator jačeg turističkog razvoja

Koji su najveći problemi koje turizam donosi/može donijeti Vašoj lokalnoj zajednici?

Ukupno 61,9 % smatra da turizam na području Općine Vojnić ne donosi/ne može donijeti probleme niti u kojem pogledu. Ovaj podatak jasno ukazuje na opći pozitivan stav lokalnog stanovništva prema razvoju turizma. Međutim, u odgovorima na pitanje o mogućim negativnim učincima turizma, ispitanici su ipak prepoznali određene izazove koji bi mogli utjecati na kvalitetu života i funkcioniranje lokalne zajednice.

Najčešće spominjani problemi koje bi eventualno intenzivniji turistički razvoj mogao donijeti su u domenama:

- gospodarenje otpadom
- buka
- prometne gužve i nedostatak parkirališnih mjesta
- opterećenje komunalne infrastrukture
- povećanje cijena usluga koje utječu odabir posjećivanja destinacije
- smanjenje sigurnosti i remećenje javnog reda i mira
- oštećenje kulturne baštine
- smanjenje kvalitete okoliša

Unatoč tim prepoznatim rizicima, većina ispitanika smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na zajednicu. Ovakav stav upućuje na visoku razinu spremnosti lokalnog stanovništva za prihvaćanje turističkog razvoja na području Općine Vojnić.

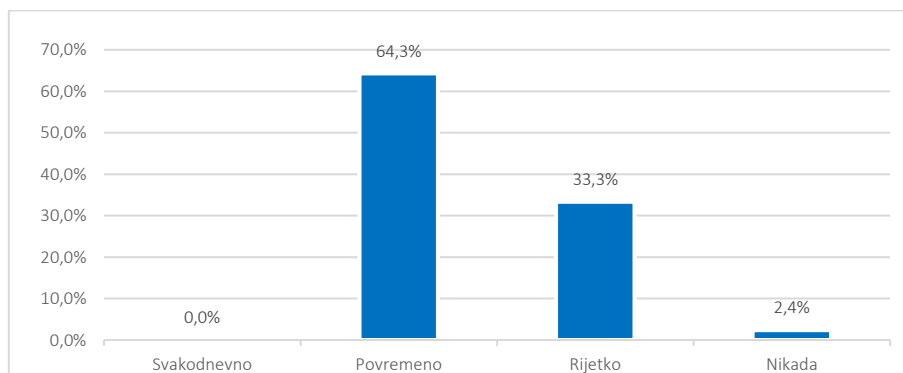
Koliko se često susrećete s turistima u Vašem mjestu?

Prema odgovorima ispitanika, niti jedan ispitanik ne ostvaruje svakodnevni kontakt s turistima, što jasno pokazuje da turizam još nije snažno integriran u svakodnevni život lokalnog stanovništva. Najveći udio ispitanika (64,3 %) navodi da dolazi u kontakt s turistima povremeno, dok 33,3 % izjavljuje da to čini rijetko. Vrlo mali broj, samo 2,4 %, tvrdi da nikada nije u kontaktu s turistima.

Ovi podaci sugeriraju da turizam na području Općine Vojnić postoji, ali njegova prisutnost nije svakodnevna niti intenzivna. Većina stanovništva doživljava ga kao povremenu pojavu, što može upućivati na ograničeni obujam turističkih aktivnosti, sezonalnost, nedovoljno razvijenu turističku ponudu i sl.

Slika 25. Odgovor na pitanje „Koliko se često susrećete s turistima u Vašem mjestu ?“.

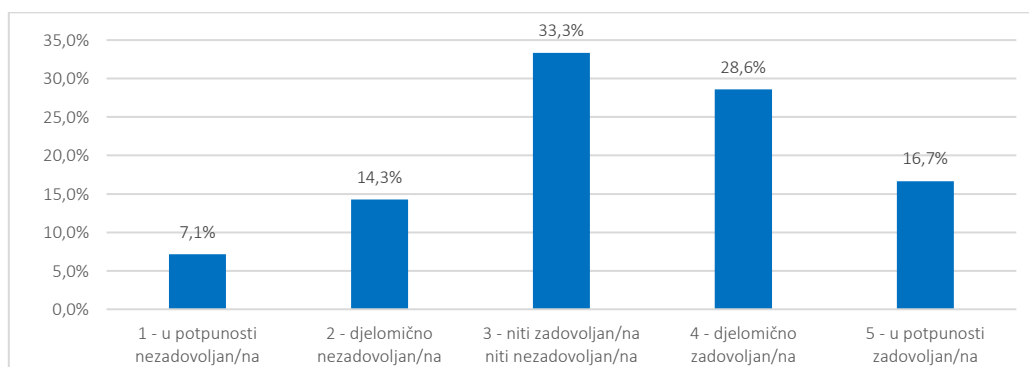
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

Koliko ste trenutno zadovoljni sa životom u Vašem mjestu?

Odgovori ispitanika pokazuju umjerenu razinu zadovoljstva, uz određenu dozu suzdržanosti i podijeljenih stavova. Najveći udio ispitanika, njih 33,3 %, izjasnio se kao neutralan – 'niti zadovoljan niti nezadovoljan'. To ukazuje na prostor za napredak u kvaliteti života ili na nedostatak snažnijih pozitivnih ili negativnih iskustava. Djelomično zadovoljnih je 28,6 %, dok je 16,6 % ispitanika u potpunosti zadovoljno životom u svom mjestu, što zajedno čini više od 45,0 % pozitivnih odgovora. S druge strane, 14,3 % ispitanika je djelomično nezadovoljno, a 7,2 % u potpunosti nezadovoljno, što pokazuje da postoji i određena razina nezadovoljstva koju bi lokalne vlasti trebale adresirati – bilo kroz poboljšanje kvalitete javnih usluga, komunalne infrastrukture, otvaranja novih radnih mjesta, tj. kvalitete okoliša, gospodarskog okruženja i društvenih sadržaja općenito. Ukupno gledano, većina ispitanika izražava barem umjereno zadovoljstvo, dok manji dio ispitanika pokazuje znakove nezadovoljstva koje ne treba zanemariti.

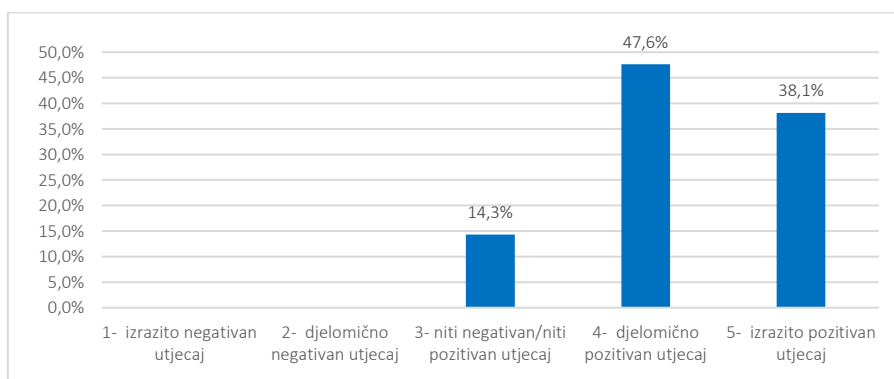
Slika 26. Odgovor na pitanje „Koliko ste trenutno zadovoljni sa životom u Vašem mjestu ?“. Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

Kako turistički razvoj utječe na duh Vašeg mjesta?

Odgovori ispitanika pokazuju izrazito pozitivan stav prema ulozi turizma u oblikovanju lokalne zajednice. Niti jedan ispitanik nije ocijenio da turizam ima negativan utjecaj – ni djelomično, ni izrazito. Najveći broj ispitanika (47,6 %) smatra da turizam ima djelomično pozitivan utjecaj, dok 38,1 % ocjenjuje da je njegov utjecaj izrazito pozitivan. Time je jasno da više od 85 % sudionika istraživanja vidi turizam kao faktor koji doprinosi jačanju duha mjesta, njegovoj otvorenosti i očuvanju lokalnog identiteta. Manji broj ispitanika, 14,3 %, procjenjuje da turizam nema ni pozitivan ni negativan učinak, što može upućivati na slabiju osobnu uključenost u turistička događanja ili neutralnu percepciju promjena. Zaključno, odgovori ukazuju da turizam u percepciji lokalnog stanovništva ne narušava duh zajednice, već ga naprotiv obogaćuje i podržava njegovu vitalnost, pri čemu ne postoje izraženi negativni stavovi vezani uz njegove negativne posljedice.

*Slika 27. Odgovor na pitanje „Kako turistički razvoj utječe na duh Vašeg mjesta?“.
Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.*

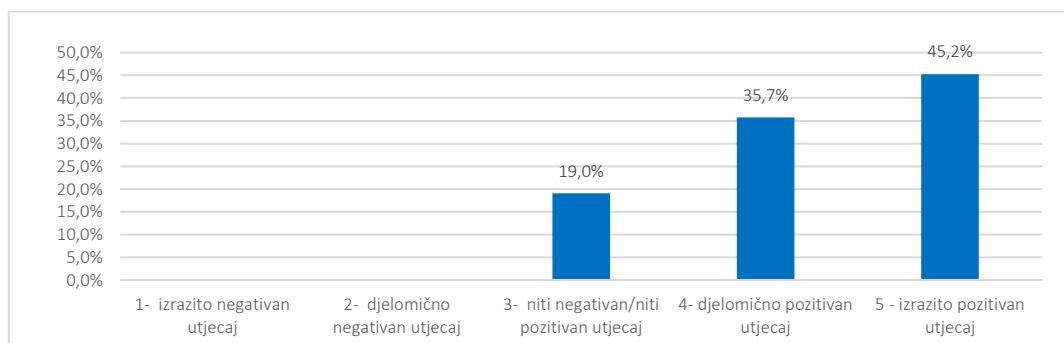

Kako turistički razvoj utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture Vašeg mjesta?

Odgovori ispitanika pokazuju da lokalno stanovništvo turizam percipira kao pozitivan čimbenik u očuvanju kulturne baštine. Najveći udio ispitanika, njih 45,2 %, smatra da turizam ima izrazito pozitivan utjecaj, dok 35,7 % navodi da taj utjecaj postoji, ali je djelomično pozitivan. Zajedno, to čini više od 80 % pozitivnih odgovora, što jasno govori o percepciji turizma kao poticaja za valorizaciju i očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine na području Općine Vojnić. Neutralno mišljenje ima 19,0 % ispitanika, dok nijedan ne smatra da turizam ima negativan utjecaj – ni djelomično ni izrazito. Ovakvi rezultati govore u prilog tome da turizam ne samo da ne ugrožava kulturu zajednice, već je sve više prepoznat kao alat za njezinu revitalizaciju i promociju.

Zaključno, prema mišljenju većine ispitanika, turizam doprinosi očuvanju identiteta mjesta i njeguje lokalne vrijednosti, što dodatno potvrđuje spremnost zajednice da turizam prihvati kao važan dio gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja.

Slika 28. Odgovor na pitanje „Kako turistički razvoj utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture Vašeg mjesta ?“.
 Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.

2.15. Izvješće o analizi stanja

Na području Općine Vojnić smještajnu uslugu čini 145 kreveta koje pruža ukupno 15 iznajmljivača. Smještajni objekti su različitih stupnjeva kategorizacije, pri čemu prevladavaju objekti sa 2-3 zvjezdice. Prema podvrsti zastupljene su sljedeće podvrste smještaja: lovački dom Muljava, objekt za robinzonski smještaj „Bogata šuma“, kuće za odmor, objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu), objekti u domaćinstvu, studio apartman, soba za iznajmljivanje i apartman. Analiza postojećih smještajnih kapaciteta pokazuje da se najveća koncentracija objekata nalazi u naseljima Vojniću, a zatim Bukovici Utinjskoj, dok se ostatak nalazi u naselju Radonja, Krivaja Vojnička, Klokoč, Kusaja, Kokirevo, Gornja Brusovača te Rajić Brdo.

Turistički promet raste svake godine, a u ukupnom prometu prednjače strani turisti s više od polovice udjela u dolascima i noćenjima. Ukupan broj dolazaka u 2024. godini iznosio je 1.151 turista, dok je ukupan broj noćenja iznosio 2.816 turista. Prosječno vrijeme trajanja boravka je između 2-3 dana.

Ugostiteljsku ponudu Općine Vojnić čini desetak ugostiteljskih objekata, pretežito u općinskom središtu - Vojniću. Pretežito se radi o ugostiteljskim objektima koji poslužuju piće, dok samo nekoliko pruža uslugu pripreme hrane. Od važnosti za prostor Općine Vojnić je restoran Lovačkog doma Muljava koji nude autentičnu gastronomsku ponudu vojničkog kraja.

Glavne turističke atrakcije na području Općine Vojnić su vezani uz prirodnu i kulturnu baštinu Petrove Gore koja je zaštitni znak turističkog razvoja Općine. Na Petrovoj Gori nalaze se sljedeće turističke atrakcije: Spomenik na Petrovoj Gori, Centralna partizanska bolnica, Ornitološki park Petrovac, Lovački dom Muljava, poučne staze „Rimski put“ i „Kraljev put“, planinarska obilaznica „Petrova Gora“ i dr. Dio turističke ponude Općine Vojnić su stare utvrde (Otmić, Krstinja i Klokoč), mlinovi Žuti put na Radonji i Škrgića mlin na Vojišnici, cikloturističke rute (ukupno 6), ribolov na pastrvu i brojne druge. Područje Općine Vojnić svoju ponudu temelji na razvoju ruralnog, lovnog, kulturnog, tranzitnog, sportsko-rekreacijskog te cikloturizma.

Glavne manifestacije na području Općine Vojnić su „Zelena noć“, „Gljivarijada na Muljavi“ te sve popularnija „Petrova Gora trail“.

Na području Općine nisu registrirane turističke agencije koje nude usluge iznajmljivanja privatnog smještaja, ali dio posla provode i turističke agencije okolnih gradova. Zastupljena je i maloprodaja prehrambenih proizvoda i suvenira na tržnici u Vojniću. Ponuda turističkih vodiča je skromna te je pretežito organizirana, sukladno dogovoru sa turistima. Turistička zajednica djeluje u Vojniću, dok se u sklopu Lovačkog doma Muljava nalazi Turistički centar Petrova gora. Od značaja za kulturni i sportski razvoj Općine je Dom kulture Kralja Petra Svačića, Kino Vojnić te Stadion Kralja Petra Svačića.

Prirodna baština koja predstavlja resurs za budući razvoj, atraktivnost i održivost destinacije. Na području Općine Vojnić nalaze se dva zaštićena područja koja se odnose na značajni krajobraz Biljeg i značajni krajobraz Petrova Gora koji su zaštićeni zbog očuvanja cjelovitosti i prirodnog sastava šumskog staništa, potočnih dolina te krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti područja Petrove Gore. To su šumska područja u kojima prevladavaju šume bukve, običnog graba, hrasta kitnjaka i pitomog kestena koje čine područje s jedinstvenim šumskim ekosustavima i staništima različitih biljnih i životinjskih vrsta kao i brojnih vrsta gljiva.

Materijalna i nematerijalna kulturna baština važan su dio turističke ponude Općine Vojnić. Unutar Registra kulturnih dobara RH nalazi se ukupno pet zaštićenih kulturnih dobara. Ukupno tri dobra su ostatci nekadašnjih utvrđenih gradova u kategoriji nepokretnih pojedinačnih dobara (Otmić, Klokoč i Krstinja), dok se u kategoriji kulturno-povijesne cjeline štiti kompleks Centralne partizanske bolnice Petrova Gora te pojedinačno kulturno dobro sakralne nematerijalne baštine crkve sv. Petke u Kolariću.

Nematerijalna kulturna baština ovog kraja također je izuzetno vrijedna i raznolika te se prenosi generacijama kroz svakodnevni život i tradicijske vještine stanovništva. U naselju Rajić Brdo njeguje se umijeće izrade drvenih tradicijskih glazbenih instrumenata, u Mračaju Krstinjskom očuvano je tradicijsko kovačko znanje, dok se naselje Krstinja ističe se bogatim usmenim nasljeđem koje uključuje narodne priče i legende, kao i umijeće predenja vune.

U komunalnu infrastrukturu ubrajaju se ceste, javne površine, vodovod i kanalizacija, rasvjeta, telekomunikacije te energetska i druga infrastruktura koja doprinosi boljoj kvaliteti života i funkcioniranju gospodarskih djelatnosti Općine Vojnić. S obzirom na to da je područje Općine neravnomjerno naseljeno, postojeća cestovna mreža je prilagođena postojećim potrebama. Najveći problem prometnog sustava na području Općine su tehničke karakteristike lokalnih i nerazvrstanih cesta, odnosno uski kolnici bez rješenja odvodnje uz visoke troškove održavanja.

Usluga javnog prijevoza je dostupna, ali učestalost usluge nije dostatna. Općinsko središte kao turistički najposjećenije naselje, ima uređene parkirališne zone.

Veći dio Općine Vojnić priključeno je na javnu vodoopskrbnu mrežu. Sustav odvodnje na području Općine nije dostatno razvijen pa se stanovništvo u većini naselja oslanja na septičke

jame ili se fekalne vode jednostavno ispuštaju u okoliš bez ikakvog pročišćavanja. Odvoz otpada se obavlja se jedanput tjedno u užem centru Vojnića, a jednom u dva tjedna u ostalim naseljima.

Na području Općine Vojnić jedan je poštanski ured koji radi tijekom cijele godine. Sve građevine na području Općine priključuju se na nepokretnu TK mrežu te opremaju telekomunikacijskom instalacijom kapaciteta i izvedbe prilagođene njihovoj veličini i namjeni. Mobilna pokrivenost Općine Vojnić općenito je dobra, a vodeći telekomunikacijski operateri osiguravaju 4G mreže u većini područja, dok je 5G mreža prisutna u okolnim naseljima naselja Vojnić.

Prilagođavanje infrastrukture destinacije osobama s posebnim potrebama nije sveprisutna što znači da je potrebno raditi na stjecanju osnovnih znanja o komunikaciji i usluživanju osoba s različitim vrstama invaliditeta. Primjer dobre prakse je prilagodba mrežnih stranica slijepim i slabovidnim osobama i osobama s drugim ograničenjima.

Na području Općine Vojnić djeluje Osnovna škola Vojnić i Dječji Vrtić Vojnić. U središtu naselja Vojnić nalazi se Dom zdravlja, ispostave HZZ-a, HZMO, CZSS te objekti policije, hitne pomoći te DVD-a. Uz navedene, središte Vojnića ima bankomate, ljekarnu, benzinsku postaju, autobusni kolodvor, punionicu za električne automobile, trgovine mješovitom robom, tržnicu i druge uslužne obrte (frizer i sl.).

Trenutno najučinkovitiji oblik komuniciranja je putem online kanala prvenstveno zbog globalnog dosega i širokog spektra korisnika te nižih troškova. Područje Općine Vojnić je kao destinacija predstavljen na službenoj web stranici Hrvatske turističke zajednice i Turističke zajednice Karlovačke županije te ima vlastitu web stranicu www.tz-vojnica.hr.com. Turistička zajednica Općine Vojnić se pojavljuje na Facebooku, dok se na drugim kanalima ne prezentira.

3. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Turistička ponuda Općine Vojnić temelji se na bogatoj prirodnoj, kulturnoj i povijesnoj baštini, što pruža snažne temelje za njezin daljnji razvoj. Ulaganjem u kvalitetu i diversifikaciju turističkih proizvoda moguće je povećati atraktivnost destinacije, produžiti turističku sezonu te privući različite ciljne skupine turista. Sustavno unaprjeđenje usluga, osmišljavanje novih doživljaja i korištenje suvremenih digitalnih alata ključni su koraci u jačanju konkurentnosti na domaćem i međunarodnom tržištu.

Portfelj turističkih proizvoda proizlazi iz resursa i atrakcija kojima destinacija raspolaže, ali i stanja ponude turističkih proizvoda te potražnje i interesa tržišta za svaki od proizvoda. Sustav turističkih proizvoda predstavlja skup komplementarnih grupa i modaliteta koji turistima različitih profila mogu omogućiti sadržajan i zanimljiv boravak na području destinacije Općine Vojnić. U nastavku se opisuje svaki od proizvoda.

Tablica 19. Razvojni i marketinški potencijal smještaja na području destinacije Općine Vojnić.

Smještaj	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ razvijati brojnost smještaja srednje kategoriziranih smještajnih jedinica ▪ analizirati mogućnosti obnove ili modernizacije smještajnih objekata, dodavanje osnovnih sadržaja (Wi-Fi, interijer, udobnost) kako bi privukli posjetitelje koji traže pristupačnu, ali udobnu ponudu ▪ daljnja turistička valorizacija Lovačkog doma Muljava ▪ daljnji razvoj robinzonskog turističkog smještaja ▪ razvoj dodatnih sadržaja uz objekte smještaja (npr. bazeni, sportski sadržaji i sl.) ▪ razvoj smještaja viših kategorija i <i>wellness</i> sadržaja	▪ raditi na promotivnim aktivnostima i podizanju kvalitete turističke ponude u svrhu privlačenja novih turista ▪ razviti suradnju turističkim vodičima ▪ povezivanje smještaja s izletničkim paketima i atrakcijama u okolini (npr. kulturni spomenici, prirodne ljepote, lokalni muzeji, etno kuće) ▪ osigurati informativni punkt o smještaju i drugim informacijama o destinaciji ▪ razviti strategiju za bolje upravljanje kapacitetima kroz online rezervacije ▪ poticati daljnju promociju destinacije i njezinih smještajnih objekata (turističke web stranice, YouTube kanali, Instagram, TikTok i sl.)

Tablica 20. Razvojni i marketinški potencijal ugostiteljstva na području destinacije Općine Vojnić.

Ugostiteljstvo	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ unaprijediti kvalitetu usluge ugostiteljskih sadržaja ▪ dodavanje dodatnih sadržaja (umjetnički, terase, lokalna glazba) ▪ proširenje usluga (Wi-Fi i QR kod) ▪ suradnja s lokalnim OPG-ima kroz uključivanje proizvoda s lokalnih OPG-a ▪ razviti usluge za obitelji i grupe ▪ rekonstrukcija i tematska dekoracija	▪ promovirati i razvijati sezonsku ponudu kod pripreme hrane ▪ promovirati i razvijati fleksibilne usluge kroz prilagodbu potrebama turista ▪ promovirati i razvijati restorane i kafiće kao odredišta, odnosno atrakcije same po sebi ▪ povezivanje s lokalnim atrakcijama (npr. paketi za izlet) ▪ suradnja s drugim turističkim uslugama ▪ sudjelovanje u promotivnim kampanjama ▪ jačanje digitalne prisutnosti na više društvenih mreža

Tablica 21. Razvojni i marketinški potencijal turističkih atrakcija na području destinacije Općine Vojnić.

Turističke atrakcije	
Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ očuvanje i unaprjeđenje spomenika kroz restauraciju i konzervaciju ▪ obogaćivanje sadržaja spomenika (interaktivne izložbe, multimedijalni prikazi, QR kodovi) ▪ organizacija tematskih tura ▪ edukacija mladih ▪ razvoj suvenira	▪ storytelling i povijest lokaliteta kao alat za marketing ▪ kampanje na društvenim mrežama ▪ promocija tijekom ključnih povijesnih godišnjica ▪ privlačenje specifičnih ciljnih grupa (ljubitelji povijesti, školske grupe, društva za očuvanje kulturne baštine, istraživači kulturne i memorijalne baštine) ▪ suradnja s drugim atrakcijama u okruženju te TZ Karlovačke županije ▪ uključivanje u kulturne rute (europske i nacionalne)

	kreiranje turističkih paketa kroz posjet spomeniku, ali i okolnim atrakcijama, restoranima, smještajnim kapacitetima i događanjima
Ornitološki park Petrovac	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
- izgradnja i renovacija staza i promatračkih platformi - prilagodba za posjetitelje s invaliditetom - daljnja promocija održivog turizma (sadnja autohtonih biljnih vrsta, održavanje vodenih površina, čišćenje) - razvoj edukativnih radionica i seminara, interaktivnih sadržaja (informativne ploče i multimedijalnih ekrane) i vođenih tura - izgradnja centra za posjetitelje - integracija s drugim lokalnim turističkim atrakcijama	- razvoj web stranice koja informacije o vrstama ptica, virtualne ture te mogućnost online rezervacija - kreiranje vizualnog sadržaja (Instagram, Facebook, TikTok) - daljnja promocija ekološke turističke ponude Ornitološkog parka - suradnja s ekološkim organizacijama - promocija sezonskih događaja (tjedana ptica selica, sezone migracija ili festival ptica) - razvoj paketa za ciljne skupine (fotografe, ljubitelje prirode i obitelji, školska djeca i obiteljske grupe) - suradnja s turističkim agencijama koje nude ekoturističke pakete i specijalizirane rute
Centralna partizanska bolnica	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
- izrada plana upravljanja kulturnim dobrom, stručne dokumentacije i pronalaženje društveno odgovornog i održivog modela upravljanja - obnova i prezentacija lokaliteta kao memorijalno-edukativnog centra - uvođenje interpretacijskih sadržaja (audiovizualni efekti...) - uključivanje u tematske rute kroz povezivanje s drugim memorijalnim lokalitetima (utvrde, spomenici, stari gradovi), a posebice sa drugim značajnijim partizanskim bolničkim objektima	- uređivanje lokaliteta za cjelogodišnje posjećivanje - razvoj informativnih materijala, web-stranice i digitalne aplikacije
Lovački dom Muljava	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
- izgradnja auto-kampa i proširenje smještajne ponude (bungalovi) - uvođenje tematskih programa - razvoj kongresnog, lovnog, izletničkog i wellness turizma - povezivanje s lokalnim OPG-ima - razvoj cjelogodišnje turističke ponude	- ciljanje specifičnih tržišnih niša (lovci, svadbe, učenici, istraživači prirode, povjesničari, putnici u tranzitu, cikloturisti, planinari) - digitalna promocija putem web stranica, društvenih mreža, sajмова, konferencija
Stari gradovi	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
- razvoj memorijalnog turizma - potencijal za interpretaciju baštine - edukativne ture i školski programi - povezivanje s drugim ratnim lokalitetima kroz stvaranje tematskih ruta - uključivanje lokalne zajednice u očuvanje i turističko vrednovanje lokaliteta	- kreiranje web stranice, kratkog dokumentarca ili mobilne aplikacije s virtualnom turom - uključivanje starih gradova u šire kulturno-turističke itinerare - postavljanje turističke signalizacije i informativnih ploča - jačanje suradnje s kulturnim institucijama, školama i medijima

	▪ ciljano oglašavanje na specifičnim tržištima (ljubiteljima povijesti, kulturnim turistima, školskim grupama i obiteljima)
Mlinovi	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ povećanje kulturno-povijesne i etnološke vrijednosti kroz obnovu i revitalizaciju ▪ uređivanje svih potencijalnih mlinova raspoloživih za turističko posjećivanje ▪ uključivanje u turističke rute ▪ razvoj interaktivnih sadržaja za posjetitelje ▪ suradnja s lokalnim OPG-ima	▪ jačanje marketinga u vrijeme kada su mlinovi vizualno najatraktivniji (proljeće i jesen) ▪ osmišljavanje edukativnih i gastronomskih programa (mljevenje brašna, izrada kruha) ▪ privlačenje ciljanih skupina (manje grupe i individualni posjeti) ▪ razvoj izletničkog turizma i jačanje njihove uloge kao sekundarnog motiva dolaska u destinaciju ▪ uključivanje u tematske rute povezane s baštinom mlinova području Karlovačke županije ▪ razvoj informativnih ploča ▪ jača prezentacija u turističkim brošurama, kartama, vodičima i web platformama
Manifestacije	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ povećanje broja i raznolikosti manifestacija ▪ razvijati manifestacije koje potiču višednevni boravak ▪ jače uključivanje lokalne zajednice i OPG-ova ▪ korištenje atrakcija za organizaciju manifestacija ▪ stvaranje brendiranih događanja veće prepoznatljivosti	▪ promocija na web stranicama i društvenim mrežama ▪ izrada digitalnog kalendara događanja ▪ korištenje manifestacija u svrhu jačanja promocije destinacije i njezinih glavnih atrakcija ▪ povećanje suradnje s lokalnim i regionalnim medijima u svrhu kvalitetnije promocije

Tablica 22. Razvojni i marketinški potencijal turističkih usluga na području destinacije Općine Vojnić.

Turističke usluge	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ mogućnost otvaranja sezonskog turističko-informativnog centra (TIC) u Vojniću ▪ jačanje suradnje s turističkim agencijama ▪ razvoj novih usluga (najam električnih bicikala, quadova i sl.) ▪ jačanje suradnje između TZ-a i dionika koji pružaju usluge u svrhu razvoja novih usluga ▪ uvođenje sustava edukacije i certificiranja za pružatelje usluga	▪ pozicioniranje TIC-a kao centralne točke za posjetitelje, kroz jasnu oznaku, digitalnu prisutnost (Google Maps, TripAdvisor, društvene mreže), online chat podršku i informacijske letke na više jezika) ▪ kreiranje digitalnog kalendara događanja i dostupnih usluga ▪ kampanje koje ističu personalizirani pristup ▪ uključivanje korisničkog iskustva i recenzija kao promotivnog alata – isticanje pozitivnih dojmova kroz video, fotografije, priče gostiju na društvenim mrežama

Tablica 23. Razvojni i marketinški potencijal resursa na području destinacije Općine Vojnić.

Resursi	
Kultura i baština	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ obnova i revitalizacija kulturnih lokaliteta ▪ interpretacije baštine i edukacija ▪ razvoj kulturnog turizma i povezivanje s drugim atrakcijama ▪ turizam temeljen na tradiciji i običajima	▪ digitalna promocija (web stranice, mobilne aplikacije, virtualne ture) ▪ označavanje i signalizacija (smeđa signalizacija te označavanje i informativne ploče) ▪ kreiranje integriranih turističkih paketa (povezivanje kulturne baštine i drugih lokaliteta te manifestacija) ▪ suradnja s turističkim agencijama i lokalnim organizacijama ▪ dostupnost informacija kroz razvoj online platformi
Priroda i okoliš	
▪ zaštita i valorizacija prirodne baštine, posebice zaštićenih područja (Biljeg i Petrova Gora) ▪ razvoj ekoturizma ▪ razvoj ekološke rute koja povezuje sve atrakcije vezane uz prirodu ▪ obogaćivanje ponude outdoor aktivnosti ▪ razvoj edukativnih programa za ciljne skupine	▪ promocija glavnih atrakcija prirodne baštine ▪ kreiranje web stranice i mobilne aplikacije zaštićenih dijelova prirode ▪ razvoj integralnih turističkih paketa koji povezuju prirodnu i kulturnu baštinu ▪ jačanje suradnje s turističkim agencijama i partnerima u promociji prirodne baštine ▪ sudjelovanje u međunarodnim ekološkim projektima

Tablica 24. Razvojni i marketinški potencijal javne turističke infrastrukture na području destinacije Općine Vojnić.

Javna turistička infrastruktura	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ povećanje raznovrsnosti (table, ploče, klupe, TIC) ▪ povećanje atraktivnosti (realizacija centralnog parka u Vojniću) ▪ povećanje turističke iskorištenosti ▪ zamjena zastarjele opreme i povećanje kvalitete	▪ promocija kroz web stranice, mobilne aplikacije i društvene mreže koje pružaju podatke o infrastrukturi ▪ informacija o obnovljenim i novim infrastrukturnim objektima na turističkim portalima i u promotivnim kampanjama ▪ promocija ekoloških inicijativa u infrastrukturi, kao što su solarni sustavi, sustavi za reciklažu ili zelene staze i sl. ▪ razvoj suradnje s privatnim sektorom kako bi se osigurali dodatni sadržaji i usluge unutar javne infrastrukture ▪ razvoj turističkih paketa koji povezuju različite lokacije čime se može potaknuti veća turistička potrošnja i zadovoljstvo turista

Tablica 25. Razvojni i marketinški potencijal turističkih proizvoda i ostalih ključnih elemenata u ponudi/kreiranju turističkih proizvoda destinacije Općine Vojnić.

Turistički proizvodi	
Tranzitni turizam	
Atrakcijska osnova	• Petrova Gora (Lovački dom Muljava, „Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna“, Centralna Partizanska bolnica) • Poučne i planinarske staze (Rimski put, Kraljev put, Planinarska obilaznica Petrova Gora) • Stari mlinovi – „Žuti Mlin“ na Radonji i „Škrgića mlin“ na Vojišnici • Stare utvrde – Otmić grad, Krstinja, Klokoč • Manifestacije • Servisni sadržaji u Vojniću
Potencijalna tržišta	• Lokalno • Regionalno • Međunarodno
Razvojni potencijal	• Razvoj odmorišnih zona uz glavne prometnice s dodatnim sadržajima (informativne ploče, ugostiteljska ponuda, lokalni proizvodi) • Kreiranje kratkih itinerara (pauza-obilasci do 2 sata) • Razvoj gastro ponude za turiste u prolazu (tradicijiska kuhinja "za ponijeti") • Digitalizacija informacija za lakše snalaženje turista (QR kodovi, online karte) • Uvezivanje s turističkom ponudom Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije (kao dio šireg tranzitnog koridora) • Suradnja s benzinskim postajama, ugostiteljskim objektima i lokalnim OPG-ovima • Trenutno prevladavaju kratkotrajni boravci turista • Uz proširenje ponude i bolju promociju, tranzitni turizam može prerasti u oblik dnevnog ili vikend turizma s mogućim kraćim noćenjima
Marketinški potencijal	• Razvoj promotivne kampanje usmjerene na turiste u prolazu (na benzinskim postajama, cestovnim oznakama) • Izrada digitalnih vodiča i karata za brze pauze (mobilne aplikacije, QR kodovi) • Uređenje ključnih odmorišta s osnovnom infrastrukturom (sanitarije, parking, info-ploče) • Ugostiteljska ponuda dostupna uz glavne prometnice • Sve atrakcije su javno i fizički dostupne, no potrebna je bolja signalizacija i isticanje važnijih točaka za zaustavljanje turista
Sportsko-rekreacijski turizam	
Atrakcijska osnova	• Petrova Gora (Lovački dom Muljava, „Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna“, Centralna Partizanska bolnica) • Biciklističke staze • Rekreativne zone za ribolov uz Radonju • Poučne i planinarske staze (Rimski put, Kraljev put, Planinarska obilaznica Petrova Gora) • Stadion Kralj Petar Svačić (NK „Vojnić '95“ i NK „Petrova Gora“)
Potencijalna tržišta	• aktivni turisti • obitelji • sportski klubovi • rekreativci
Razvojni potencijal	• Razvoj i obilježavanje biciklističkih i pješačkih staza

	• Uređenje zona za sportsko-rekreativne aktivnosti (outdoor fitness, dječja igrališta) • Organizacija rekreativnih događanja (maratoni, biciklijade, sportski kampovi) • Promocija prirodnih atrakcija kroz sportske aktivnosti • Razvoj programa i intenziviranje suradnje sa specijaliziranim agencijama za aktivni odmor • Programi volontiranja (edukacija o zdravom životu, boravak na otvorenom, zdrava hrana) • Povezivanje s regionalnim i nacionalnim sportskim manifestacijama • Uključivanje Vojnića u mrežu outdoor destinacija Karlovačke županije • U slučaju razvoja smještajnih kapaciteta i infrastrukture, potencijal za višednevne boravke sportskih grupa
Marketinški potencijal	• Razvoj digitalnih vodiča za sportsko-rekreativne rute (mobilne aplikacije, online mape) • Kampanje za promociju outdoor ponude na društvenim mrežama i specijaliziranim portalima • Potrebno dodatno opremanje staza (signalizacija, odmorišta) • Uređenje infrastrukture za sportske događaje (svlačionice, sanitarije) • Većina prirodnih zona dostupna, ali potrebna bolja fizička oprema i održavanje postojećih staza
Kulturni turizam	
Atrakcijska osnova	• Petrova Gora („Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna“, Centralna Partizanska bolnica) • Poučne staze (Kraljev put, Rimski put) • Stare utvrde – Otmič grad, Krstinja i Klokoč • Knjižnica i čitaonica Vojnić, Kino Vojnić – Dom kulture „Kralj Petar Svačić“ • Manifestacije, Kultura života i rada
Potencijalna tržišta	• Lokalno • Regionalno • Stariji posjetitelji • Obitelji s djecom • Školske ekskurzije • Braniteljska populacija
Razvojni potencijal	• Tematsko povezivanje lokaliteta Petrove gore u cjeloviti turistički proizvod • Razvoj inovativnih prezentacijskih kanala (storytelling) • Obnova Centralne partizanske bolnice i Spomenika Kordunu i Baniji • Razvoj interaktivnih doživljaja i radionica • Daljnji razvoj ili sadržajno obogaćivanje postojećih manifestacija i događanja uz naglasak na povijesno nasljeđe iz različitih povijesnih razdoblja na području Petrove Gore (rimski put, Bitka na Gvozdu, Centralna partizanska bolnica) • Valorizacija i uključivanje kulture života i rada u turističku ponudu (tkanje, izrada glazbenih instrumenata i narodne nošnje) • Razvoj kulturno-edukativnog turizma (kreiranje programa za škole, studente i istraživače koji bi uključivali terenske nastave i edukativne ture te razvoj suradnje s povijesnim institutima, sveučilištima i kulturnim institucijama) • Kreiranje multimedijalnih i digitalnih sadržaja • Uvođenje živih priča i interpretacijskih evenata • Izrada kalendara događanja manifestacija

	• Razvoj team building programa • Uvezivanje s kulturnim rutama Karlovačke i susjednih županija • Suradnja s institucijama za očuvanje kulturne baštine i turističkim zajednicama regije • Uvrštavanje manifestacija u smišljeni cjelogodišnji doživljaj te izbjegavanje preklapanja s drugim manifestacijama na području Karlovačke županije i najbližim ostalim konkurentskim destinacijama • Trenutno su posjeti većinom jednodnevni (izletnički turizam) • Uz dodatnu ponudu (kulturne večeri, radionice), potencijal za razvoj višednevnog kulturnog turizma
Marketinški potencijal	• Izrada digitalnih karata i vodiča kulturnih lokaliteta (QR kodovi, aplikacije) • Promocija kulturnih atrakcija na društvenim mrežama i turističkim portalima • Postojeće znamenitosti potrebne su bolje informativne ploče i oprema za posjetitelje (info centri, multimedijalni sadržaji) • Većina znamenitosti fizički dostupna, potrebna dodatna uređenja i bolje održavanje pristupnih puteva
Lovni turizam	
Atrakcijska osnova	• Lovišta: Petrova Gora, Kuplensko i Vojnić
Potencijalna tržišta	• lokalno • regionalno • međunarodno • lovci
Razvojni potencijal	• Razvoj i promocija lovnih ruta • Unaprijediti infrastrukturu za turiste • Edukacija i obuka lovačkih vodiča • Suradnja s lokalnim poduzetnicima • Integracija s prirodnim i kulturnim znamenitostima • Kombinacija s ruralnim turizmom • Povezivanje s aktivnostima na otvorenom • Edukativne i ekološke ture • Povezivanje s regionalnim atrakcijama • Obnovljen Lovački dom Muljava • Izvanpansionska potrošnja • Lovni sadržaji infrastruktura • Gastronomska ponuda od divljači
Marketinški potencijal	• Razvijena informacijska stranica (FB) Lovačkog doma Muljava • Označenost i postojanje informativnih ploča • Obnovljen Lovački dom Muljava sa smještajnom i gastronomskom ponudom • Mogućnost povezivanja s lokalnim iznajmljivačima • Dostupnost lovišta, potrebna dodatna uređenja i bolje održavanje pristupnih puteva • Izgrađena osnovna prometnica i parking za pristup Lovačkom domu • Postojanje oznaka i signalizacije za pristup lovištima • Postojanje oznaka i signalizacije
Ruralni turizam	
Atrakcijska osnova	• Obiteljska poljoprivredna gospodarstva • Manifestacije • Lokalna gastronomija

	• Kultura života i rada
Potencijalna tržišta	• lokalno • regionalno • stariji posjetitelji • obitelji s djecom
Razvojni potencijal	• Razvoj razvoja turizma na OPG-ima • Razvoj smještajnih kapaciteta i tradicijskog graditeljstva • Uključivanje OPG-a u razvoj brenda prepoznatljivosti kroz razvoj domaćih proizvoda i mogućnosti kušanja istih • Kreiranje tematskih turističkih ruta • Integracija s drugim oblicima turizma • Organizacija edukativnih i tematskih radionica o tradicionalnoj poljoprivredi, proizvodnji domaće hrane, vrtlarenju, tkanju i izradi glazbenih instrumenata • Sudjelovanje na manifestacijama i sajmovima • Povezivanje OPG-a s lokalnim ugostiteljskim objektima • Postojanje smještajnih kapaciteta na OPG-ima • Privlačenje turista različitih potreba (obitelji s djecom, parovi bez djece)
Marketinški potencijal	• Dostupnost informacija na službenim stranicama TZ Općine Vojnić o ponudi smještaja na OPG-ima • Oglašavanje na platformama za rezervaciju smještaja (Booking, Airbnb) • Info table • Postojanje smještaja različite kategorizacije (do 4*) • Dostupnost OPG-a, potrebna dodatna uređenja i bolje održavanje pristupnih puteva • Postojanje inicijalne prometne infrastrukture kao preduvjet za dostupnost i provođenje aktivnosti razvoja ruralnog turizma • Izraditi standarde i sustav označavanja ključnih proizvođača i OPG-ova
Cikloturizam	
Atrakcijska osnova	• Biciklističke staze: Petrova Gora MTB Easy, Petrova Gora MTB Classic, Petrova Gora MTB Advanced, Petrova Gora MTB Epic, Petrova Gora Trekking Easy i Petrova Gora Trekking Advanced
Potencijalna tržišta	• lokalno • regionalno • brdski biciklisti • biciklisti rekreativci
Razvojni potencijal	• Daljnji razvoj biciklističkih staza (ruta) • Razvoj odmorišta i servisnih stanica za bicikliste • Povezivanje s regionalnim i nacionalnim mrežama (Eurovelo) • Različitost staza po duljini, podlozi, zahtjevnosti i točkama za posjećivanje • Ishodište svih staza je kod Lovačkog doma Muljava
Marketinški potencijal	• Dostupnost informacija na službenim stranicama TZ Općine Vojnić o ponudi biciklističkih staza • Postavljene oznake biciklističkih staza • Dostupnost ishodišta biciklističkih staza kod Lovačkog doma Muljava • Postojanje inicijalne prometne infrastrukture kao preduvjet za dostupnost i provođenje aktivnosti razvoja cikloturizma

Ostali ključni elementi u ponudi/kreiranju turističkih proizvoda destinacije	
Komunalna infrastruktura	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ povećanje kvalitete prometnog sustava, posebice nerazvrstanih cesta ▪ uređenje odmarališta na pristupnim putevima atrakcijama u svrhu privlačenja turista, posebice onih u tranzitu ▪ povećanje kvalitete parkirališnih površina ▪ ulaganje u e-punionice ▪ modernizacija vodoopskrbnog sustava ▪ uvođenje ekološki prihvatljivih sustava za odvodnju i reciklažu otpadnih voda ▪ zamjena energetski i procesno neučinkovite profesionalne ugostiteljske opreme ▪ zamjena i nabava energetski učinkovitijih sustava grijanja i rasvjete ▪ povećanje kvalitete sustava reciklaže otpada i uvođenje pametnih rješenja (pametne kante) ▪ širenje mreže širokopojasnog infrastrukture većih brzina (5G) ▪ povećanje broja besplatnih WI-FI točaka	▪ informiranje građana i turista o povećanju kvalitete komunalne infrastrukture (web stranice TZ i Općine) ▪ promocija digitalnih usluga (mobilne aplikacije za navigaciju, aplikacije za informacije o prometu i gužvama) čime se može poboljšati turističko iskustvo i pozicionirati destinaciju kao modernu i tehnološki naprednu te utjecati na produživanje boravka turista ▪ promocija specifičnih usluga (besplatne Wi-Fi zone, brzi internetski pristup, električna vozila na punjenje ili pametni javni prijevoz u marketinškim kampanjama)
Digitalne tehnologije	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ daljnja digitalizacija turističke ponude kroz izradu digitalnog kataloga atrakcija, smještaja, manifestacija i usluga ▪ korištenje QR kodova na ključnim atrakcijama za pristup informacijama, vodičima i interaktivnim sadržajima ▪ uvođenje virtualne i proširene stvarnosti (VR/AR) kroz razvoj virtualnih šetnji i 3D prikaza glavnih atrakcija ▪ uvođenje pametne signalizacije i digitalnih interaktivnih info-točki ▪ edukacija za OPG-a, vodiče i ugostitelje u korištenju društvenih mreža, digitalnih alata i online promocije	▪ povećanje vidljivosti na digitalnim kanalima kroz uvođenje višejezične web stranice ▪ povećanje broja profila na društvenim mrežama (Instagram, TikTok i dr.) s fokusom na storytelling i kreiranje vizualno privlačnih sadržaja ▪ razvoj personaliziranog oglašavanja kroz ciljane online kampanje ▪ unaprjeđenje sustava praćenja ponašanja korisnika na web stranicama te povećanje ponude prilagođenih sadržaja putem newslettera ili aplikacija ▪ promocija lokacija koje su fizički teško dostupne putem virtualnih tura (idealno za osobe s invaliditetom, starije ili one koji tek planiraju posjet) ▪ povećanje prisustva na online događanjima, webinarima i virtualnim sajmovima u svrhu povećanja dosega i interesa stranih tržišta ▪ povećanje suradnje s tehnološkim partnerima (startupi, fakulteti) u razvoju digitalnih pilot-projekata (npr. pametne klupe, chatbot za turiste, digitalni vodiči)

Pristupačnost destinacije	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ unaprjeđenje cestovne povezanosti kroz rekonstrukciju i modernizaciju glavnih prometnica, posebice nerazvrstanih cesta, koje vode prema ključnim atrakcijama i naseljima ▪ izgradnja odmarališta uz ceste ▪ unaprjeđenje infrastrukture za osobe s invaliditetom ▪ poboljšanje prometne signalizacije i orijentacije	▪ pozicioniranje destinacije kao lako dostupne u promotivnim materijalima i kampanjama (npr. "Vojnić – na sat vremena od Zagreba"), uz naglašavanje dostupnosti za obiteljske izlete, vikend posjete i organizirane grupe ▪ promoviranje destinacije kao "prijateljske za osobe s invaliditetom", obitelji s malom djecom i starije osobe kroz uključivanje pristupačnih sadržaja u promotivne brošure, web stranice i aplikacije ▪ razvoj jasnih i ažuriranih informacija o dolasku u destinaciju kroz razvoj digitalne karte s označenim prometnicama, parkiralištima, punionicama za e-vozila i javnim prijevozom ▪ kreiranje jednodnevnih ili vikend paketa u suradnji s prijevoznicima i agencijama koji uključuju transport do i unutar destinacije
Javne usluge i servisi	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ provedba općinskih projekata kao pokretača razvoja turizma ▪ integracija javnih usluga s turizmom kroz razvoj informativnih punktova u sklopu postojećih institucija (Dom kulture „Kralj Petar Svačić“, Općina Vojnić, Lovački dom Muljava) ▪ korištenje javne infrastrukture za kulturne i društvene događaje (Dom kulture „Kralj Petar Svačić“, Lovački dom Muljava, Stadion „Kralj Petar Svačić“) ▪ uključivanje lokalnih institucija (škola, kulturnih društava) u realizaciju i organizaciju kulturnih i edukativnih programa za turiste. ▪ korištenje vjerskih zajednica kao nositelja kulturno-duhovne baštine i interpretatora lokalne povijesti ▪ poboljšanje zdravstvenih usluga i domova za starije, što može otvoriti prostor za razvoj zdravstvenog turizma ▪ jačanje suradnje s Centrom za rehabilitaciju „Nada“ u okviru edukativnih i društveno odgovornih programa (npr. volonterski turizam) ▪ uključivanje lokalnih sportskih, kulturnih i civilnih udruga u organizaciju manifestacija	▪ povećanje uloge Općine za informiranje i promociju (web, društvene mreže, info-uredi) u distribuciji turističkih informacija i kreiranju promotivnih kampanja ▪ isticanje funkcionalnog javnog sustava kao prednosti destinacije ▪ promocija knjižnice, doma kulture, vjerskih objekata i kulturnih društava putem turističkih brošura, web stranica i društvenih mreža ▪ naglašavanje dostupnosti zdravstvene skrbi, infrastrukture za osobe s invaliditetom i brige o ranjivim skupinama kao društveno odgovorne turističke prakse ▪ jačanje suradnje s poštom, FINA-om i drugim službama za podršku turistima

i turističkih programa (npr. vodičke ture, lokalni festivali, sportski susreti)	
Ljudski potencijali	
Razvojni potencijal	Marketinški potencijal
▪ obrazovanje i osposobljavanje lokalnog stanovništva za turizam, sukladno uputama HZZ-a ▪ zadržavanje i aktivacija lokalne radne snage ▪ uključivanje ranjivih skupina u turizam ▪ razvoj volonterstva i društveno angažiranog turizma	▪ isticanje lokalnih ljudi kao nositelja identiteta destinacije ▪ razvoj storytellinga kroz životne priče i znanja lokalnog stanovništva ▪ razvoj personaliziranog pristupa posjetiteljima kroz razvoj proizvoda i usluga temeljenih na direktnom kontaktu (npr. obiteljski smještaj, kulinarske radionice kod domaćina, vođene ture mještana ▪ korištenje ljudskih potencijala u promociji destinacije kroz uključivanje mještana u promotivne materijale, videozapise i kampanje, čime se jača emocionalna povezanost s potencijalnim posjetiteljima

4. Pokazatelji održivosti

Sukladno odredbama Zakona o turizmu plan upravljanja destinacijom mora biti temeljen na pokazateljima održivosti destinacije. Ovi pokazatelji osiguravaju sustavni pristup praćenju, ocjenjivanju i unapređenju održivosti destinacije, čime se podržava razvoj turizma koji je dugoročno ekonomski isplativ, okolišno odgovoran i društveno pravedan.

Pokazatelji održivosti strukturirani su kroz obvezne pokazatelje propisane Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24), kao i specifične pokazatelje, koje Turistička zajednica može odabrati na temelju analize stanja i smjera razvoja destinacije.

Turistička zajednica Općine Vojnić u svrhu planiranja i upravljanja održivim razvojem prati **17 obveznih pokazatelja** određenih područja održivosti i koda pokazatelja/tematskog područja prikazane u sljedećoj tablici.

Tablica 26. Popis obveznih pokazatelja održivosti na razini destinacije. Izvor: Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Narodne novine broj 112/24.

Pokazatelj	Područje održivosti	Kod pokazatelja/ Tematsko područje
Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Društveni	ZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Društveni	ZL-2 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Društveni	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Društveni/Upravljanje	PD-1 – Pristupačnost destinacije
Broj organiziranih turističkih ambulanti	Društveni	SD-1-Sigurnost destinacije
Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)	Okolišni	UVR-1 – Upravljanje vodnim resursima
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	Okolišni	GO-1 – Gospodarenje otpadom
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	Okolišni- priroda	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	Okolišni- klima	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom
Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Okolišni – klima	UPK-1 – Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	Ekonomski	TP-1 – Turistički promet
Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Ekonomski	TP-2 – Turistički promet
Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ekonomski	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata
Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ekonomski	PSG-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/Turistički promet
Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	Prostorni/upravljanje	TI-1 – turistička infrastruktura
Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom	Prostorni/upravljanje	ODU-1 – Održivo upravljanje destinacijom
Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Prostorni/upravljanje	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom

Navedeni pokazatelji izračunavaju se prema metodološkim tablicama iz Pravilnika, pri čemu se podaci prikupljaju iz javno dostupnih sekundarnih izvora (poput DZS-a, MINTS-a, HZJZ-a i lokalne samouprave), kao i putem primarnih istraživanja. Sustavno praćenje održivosti kroz obvezne i specifične pokazatelje osigurava kvalitetno upravljanje razvojem turizma u Vojniću. Odabrani pokazatelji omogućuju uvid u stvarno stanje u destinaciji, mjerenje učinka provedbe Plana upravljanja, te donošenje informiranih i odgovornih odluka koje će očuvati resurse i kvalitetu života lokalnog stanovništva za buduće generacije.

Tablica 27. Obavezni pokazatelj održivosti - Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)			Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima		UN TOURISM – MST/European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika			
	Povezanost sa Zakonom o turizmu		Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom			
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)		Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja			
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. (NN 2/23, u daljnjem tekstu: Strategija) i Nacionalnim planom razvoj održivog turizma do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan)		Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor			
Obilježja pokazatelja	Definicija		Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.			
	Opis		Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma , odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizmu, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.			
	Naziv podataka		Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.			
	Mjerna jedinica		Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.			
Podaci	Izvor podataka / potencijalni izvor		eVisitor, DZS (Statistika u nizu „Gradovi u statistici“)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz		Podaci su dostupni: Ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu (2023.godine)= 426 Broj dana u vršnom mjesecu (srpanj) = 31 Broj stalnih stanovnika (kraj 2023. godine) = 3360			
	Periodičnost prikupljanja podataka		Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja			Pokazatelj = $\frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \times \text{broj stalnih stanovnika}/100}$			
Učestalost mjerenja			Jednom godišnje			
2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
0,41	Po izradi publikacije Gradovi u statistici bit će izračunat pokazatelj za tekuću godinu					

Tablica 28. Obavezni pokazatelj održivosti - Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2).

Pokazatelj (kod pokazatelja)			Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima		ETIS: C.1.2. Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji			
	Povezanost sa Zakonom o turizmu		Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom			
	Povezanost sa SDG		Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice			

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Poseban cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti . Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.
	Podpokazatelji	- udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma - udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma
	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
Podaci	Izvor podataka / potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika . Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine
2025.		2029.
42,86%		

Tablica 29. Obavezni pokazatelj održivosti - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS: A.2.1. Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Poseban cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turisti koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje. Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije.

	Opis	Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Indeks – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. Word od mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji	- Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni - Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni - Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
	Naziv podataka	1. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. Nepotvrđivanje očekivanja 3. Usporedba s idealnim boravkom 4. Namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama
	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju
Podaci	Izvor podataka / potencijalni izvor	Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije. Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine
2025.		2029.
Anketa će se provesti u 2025. godini		

Tablica 30. Obavezni pokazatelj održivosti - Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja	
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u moгуćnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.	
	Podpokazatelji	- udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom - udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom	
	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija	
	Mjerna jedinica	Broj atrakcija	
Podaci	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI)	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni	
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		$\text{Udio pristupačnih atrakcija} = \frac{EAP}{EA} \times 100$ EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine	
2024.		2026.	2028.
42.86%			

Tablica 31. Obavezni pokazatelj održivosti - Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima. Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.
	Podpokazatelji	N/P
	Naziv podataka	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost
	Mjerna jedinica	Broj

Obilježja podataka	Izvor podataka / potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni – nema organiziranih turističkih ambulanti u destinaciji			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
0	0				

Tablica 32. Obavezni pokazatelj održivosti - Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 6 – Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubitci vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama.
	Podpokazatelji	N/P
	Naziv podataka	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m³) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m³) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji
	Mjerna jedinica	N/P
Obilježja podataka	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 3.-5. eVisitor 6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine

Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m³) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m³). F₁ – ukupna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F₂ – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T₁ – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T₂ – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N₁ – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N₂ – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji $\text{Potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ $\text{Potrošnja vode po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ Omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika = $\frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovništva}} \times 100$	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine	
2023.	2025.	2027.	2029.
12598,57%*			

*U izračunu pokazatelja za F₁ i F₂ je uzet zbroj dostupnih podataka ukupne potrošnje vode za devet smještajnih objekata čiji vlasnici su korisnici javnog isporučitelja vodne usluge (Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac) i ukupne potrošnje vode stanovništva u ožujku i srpnju 2023. godine.

Tablica 33. Obavezni pokazatelj održivosti - Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja) Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije.
	Opis	Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada.
	Podpokazatelji	N/P

Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) 2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone) 3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji		
	Mjerna jedinica	1. i 2. tone 3., 4. i 5. N/P		
	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave 3. – 4. eVisitor 5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (potencijalno djelomična dostupnost kvalitetnih/verificiranih podataka na razini pojedinih gradova/općina) 3. i 4. Podatak je dostupan 5. Podatak je dostupan		
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine		
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju, $W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika, $W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}), $W_T = T_2 \times W_{TN}$ W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}), $W_R = S \times N_2 \times W_{RN}$ Omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo (za promatrani period) = $\frac{W_T}{W_R}$		
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine		
2023.	2025.	2027.	2029.	
12,43%				

Tablica 34. Obavezni pokazatelj održivosti - Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost sa SDG	Cilj 13 – Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 15 – Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Područja veće bioraznolikosti privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.
	Podpokazatelji	- Udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinacije - kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije
	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije
	Izvor podataka / potencijalni izvor	Bioportal Podaci JLS-a
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine
2025.		2029.
Značajni krajobraz 8,89%		

Tablica 35. Obavezni pokazatelj održivosti - Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 7 – Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelji	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. kWh 3. i 4. -noćenje 5. stanovnik
	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3. i 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (uz poseban zahtjev) 3. – 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) Potrošnja el. energije po noćenju turista = $\frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ Potrošnja el. energije po noćenju stanovnika = $\frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ Omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika = $\frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovništva}} \times 100$
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine
2024.		2028.
n/a*		
524,08%**		

*Dostavljeni podaci nisu pogodni za izračun, jer javni isporučitelj ne vodi odvojenu evidenciju za smještajne objekte.

**Izračun pokazatelja u kojem se za parametre F_1 i F_2 uzima podatak ukupne potrošnje el. energije [kWh] u kućanstvima u destinaciji u ožujku i kolovoza za 2024. godinu te u kojem se za broj stanovnika u destinaciji (S) uzima ukupan broj stanovnika zadnje dostupnog podatka iz 2023. godine.

Tablica 36. Obavezni pokazatelj održivosti-Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK – 1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika.
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji	N/P
Podaci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor podataka / potencijalni izvor	Upravni odjeli JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
2024.		2026.
NE		2028.

Tablica 37. Obavezni pokazatelj održivosti - Ukupan broj turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP – 1)					
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem					
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet					
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja					
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa / Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma					
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.					
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.					
Podaci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.					
	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu					
	Izvor podataka / potencijalni izvor	eVisitor					
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan					
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.					
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.					
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje					
2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	
158	172						

Tablica 38. Obavezni pokazatelj održivosti - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)					
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja / Prosječna duljina boravka turista					
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet					
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja					
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa					

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.				
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćanja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.				
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju				
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.				
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.				
	Izvor podataka / potencijalni izvor	eVisitor				
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan				
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni.				
Metodologija izračuna pokazatelja		$\text{Prosječna duljina boravka turista u destinaciji} = \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$				
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje				
2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
2,57	2,45					

Tablica 39. Obavezni pokazatelj održivosti-Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS – 1)				
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo				
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu				
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti				
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu				
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)				
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.				
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada – Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek – Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)				
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane				
	Mjerna jedinica	Fizička osoba u radnom odnosu				

		Izvor podataka / potencijalni izvor	1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada 2. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i podatci dostupni u Ministarstvu			
		Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1.– 2. Podatak je dostupan			
		Periodičnost prikupljanja podataka	1.-2. Podatak je kontinuirano dostupan podatak na mjesečnoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja			Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora			
Učestalost mjerenja			Jednom godišnje			
2024.		2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Broj zaposlenih prema mjestu rada po mjesecima						
I.	849					
II.	850					
III.	873					
IV.	872					
V.	886					
VI.	893					
VII.	893					
VIII.	888					
IX.	894					
X.	900					
XI.	900					
XII.	899					
Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane						
I.	21					
II.	21					
III.	25					
IV.	26					
V.	25					
VI.	25					
VII.	25					
VIII.	23					
IX.	23					
X.	21					
XI.	23					
XII.	23					

Tablica 40. Obavezni pokazatelj održivosti - Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta				
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u				
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.				
	Podpokazatelji (opcionalno)	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine				
Podaci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine				
	Mjerna jedinica	EUR				
	Izvor podataka / potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja				
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije				
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini				
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu				
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje				
2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
658.735,00 EUR	Nema još dostupnih podataka					

Tablica 41. Obavezni pokazatelj održivosti - Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI – 1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene attribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine – popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH

	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)			
	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja		-			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1. Podaci su navedeni u poglavlju 2.3.1. Kultura i baština 2. Nema 3. Nema 4. Podaci su navedeni u poglavlju 2.3.2. Priroda i okoliš					

Tablica 42. Obavezni pokazatelj održivosti - Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD – 1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)
Podaci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom
	Mjerna jedinica	1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti
	Izvor podataka / potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100

		Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
NE					

Tablica 43. Obavezni pokazatelj održivosti - Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1).

Pokazatelj (kod pokazatelja)		Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP – 1)
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji (opcionalno)	-
Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2., 3., 4. hektar
	Izvor podataka / potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/ općina)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2., 3. i 4. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini
Metodologija izračuna pokazatelja		T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha) P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti Broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po izgrađenoj građevinskoj površini = $\frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
2024.	2026.	2028.
4,41		

5. SWOT analiza

Izrada SWOT analize omogućuje da Plan upravljanja Općine Vojnić bude realan, ciljan i održiv, usmjeren na iskorištavanje njezinih potencijala i poboljšanje konkurentnosti na turističkom tržištu. Ovim kvalitativnim analitičkim alatom definiraju se ključni faktori koji utječu na razvoj, a dijele se na snage, slabosti, prilike i prijetnje. Na temelju ove analize definiraju se strateške konkurentske prednosti na osnovu koje Općina Vojnić može ojačati svoju poziciju na turističkom tržištu te umanjiti utjecaj strateških nedostataka proizašlih iz ove analize. Prilikom provedbe SWOT analize sagledana je turistička ponuda i značajke konkurentskog okruženja te je analizirano više područja utjecaja.

Tablica 44. SWOT analiza destinacije Općine Vojnić.

SNAGE	SLABOSTI
• Povoljan geografski položaj (tranzitni, pogranični) • Petrova gora kao prepoznatljivo područje sa brojnim prirodnim i kulturnim atrakcijama (Lovački dom Muljava, Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna, Centralna partizanska bolnica, Kraljev grob, Pavlinski samostan, ornitološki rezervat Petrovac) • Zaštićena prirodna baština (značajni krajobraz Petrova Gora i Biljeg) • Bogata kulturna i memorijalna baština • Krajobrazna raznolikost • Bogatstvo šuma • Zaštićena kulturna baština upisana u Registar kulturnih dobara • Dobra suradnja iznajmljivača i TZ-a • Postojanje temeljne turističke infrastrukture • Poučne i biciklističke staze • Tradicija lovstva • Postojanje inicijalne turističke ponude za razvoj selektivnih oblika turizma (kulturni, lovni, tranzitni, sportsko-rekreacijski, cikloturizam) • Spremnost TZ na povećanje kvalitete upravljanja destinacijom • Institucionalna podrška turizma • Ljubaznost i gostoljubivost lokalnog stanovništva	• Nepovoljni demografski trendovi • Kratka prosječna duljina boravka turista • Nedostatak novih turističkih atrakcija • Nedostatak radne snage u turizmu • Nedovoljno izgrađena turistička infrastruktura • Nedostatak smještajnih kapaciteta najviše kategorije • Nedostatak brojnosti smještajnih kapaciteta • Nedostatak dodatnih sadržaja na OPG-ima • Nedovoljna promocija turističkih atrakcija • Nedostatak turističkog informativnog centra (TIC) • Nedovoljna uređenost nerazvrstanih cesta • Mali broj turističkih vodiča • Nepostojanje turističke agencije • Nedovoljna pristupačnost turističkih atrakcija za osobe s invaliditetom • Nedostatak turističke ponude za ciljane skupine turista • Vremenska i prostorna neujednačenost turističkog prometa • Nepovoljno poslovno okruženje • Financijske i upravljačke ograničene mogućnosti TZ-a • Slaba povezanost aktera u turizmu i ostalih gospodarskih djelatnosti

PRIJEDLOG	PRIJETNJE
• Potencijal fondova Europske Unije • Povoljan svjetski trenutak zbog osviještenosti za borbu protiv klimatskih promjena i uvođenje održivih turističkih inovacija • Rast potražnje za selektivnim oblicima turizma • Praćenje potreba turista i izrada specifičnih turističkih proizvoda za ciljane skupine (studenti, istraživači, lovci, planinari, povjesničari i dr.) • Blizina jakih emitivnih tržišta • Iskorištavanje tranzitnog položaja između Kontinentalne i Primorske Hrvatske • Iniciranje javno-privatnih partnerstava u realizaciji turističkih projekata i razvoja proizvoda • Aktivacija napuštene i neiskorištene državne i općinske imovine za gospodarski (turistički) razvoj • Razvoj inovativnih digitalnih tehnologija u upravljanju i promidžbi destinacijom • Sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i konferencijama u svrhu promocije destinacije i stvaranja partnerstava	• Nepovoljna gospodarska i društvena kretanja na nacionalnoj i globalnoj razini • Spor proces izmjena/dopuna prostorno-planske dokumentacije • Nemogućnost financiranja pojedinih razvojnih projekata • Krizne situacije (pandemije, ratovi, terorizam, klimatske promjene, ekonomska kriza i dr.) • Sve veća globalna konkurencija • Pad lojalnosti gostiju • Brze promjene trendova na globalnom turističkom tržištu • Pojava klimatskih nepogoda uslijed klimatskih promjena • Česte promjene zakonodavnog okvira

6. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

Razvoj turizma na području destinacije Općine Vojnić temelji se na održivim praksama koje uključuju pametno korištenje lokalnih prirodnih i kulturnih resursa, aktivno uključivanje lokalne zajednice te jačanje ukupne konkurentnosti destinacije. Nakon sveobuhvatne analize postojećeg stanja, provedene SWOT analize i uvida u izražene potrebe dionika, utvrđen je integrirani razvojni smjer u skladu s nacionalnim i županijskim strategijama, Prostornim planom Općine Vojnić i relevantnim sektorima.

Razvojni smjer dodatno je usklađen s važećim dokumentima poput Plana razvoja Karlovačke županije 2021.–2027. i Strateškog plana razvoja turizma Općine Vojnić 2021.–2025.

Plan razvoja Karlovačke županije za razdoblje 2021.- 2027. (Plan razvoja) srednjoročni je razvojni dokument Karlovačke županije kojim su definirani sljedeći posebni ciljevi koji doprinose turizmu na razini cijele Županije, pa tako i područja Općine Vojnić:

- Unaprjeđenje turističke ponude;
- Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja;
- Poboljšanje dostupnosti i učinkovitosti zdravstvene zaštite i usluga zdravstvene skrbi;

- Poticanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju;
- Očuvanje i održivo upravljanje okolišem i prirodnom baštinom;
- Poticanje energetske tranzicije i korištenja obnovljivih izvora energije;
- Poboljšanje prometne povezanosti i sigurnosti u prometu;
- Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Županije;
- Poticanje gospodarskog rasta i održivoj razvoja na depriviranim područjima.

Planom razvoja također je definirana razvojna vizija: „Do 2027. Karlovačka županija će biti županija rastućeg gospodarstva temeljenog na primjeni novih tehnologija, županija očuvane prirodne i kulturne baštine, privlačna za život, poslovanje i odmor“.

Strateškim planom razvoja turizma Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. definirane su razvojne teme kao što je pokretanje i razvoj konkurentskih sposobnosti unutar djelatnosti koje se mogu ukomponirati s turističkom ponudom, pokretanje novih i razvoj postojećih područja djelovanja s višom dodanom vrijednosti temeljene na održivom korištenju kulturno-povijesne, tradicijske i prirodne baštine, te poboljšanje uvjeta života lokalnog stanovništva, odnosno definirani su sljedeći **strateški ciljevi**:

1. Unaprjeđenje javne infrastrukture i drugih sadržaja potrebnih za ukupni održivi turistički razvoj;
2. Razvoj specifičnih oblika turizma;
3. Pokretanje, razvoj i unaprjeđenje različitih usluga usmjerenih na turizam;
4. Razvoj ljudskih potencijala i drugih aktivnosti usmjerenih na promociju, objedinjavanje i osnovnu standardizaciju turističke ponude područja Općine,

te sljedeća vizija razvoja turizma:

„Općina Vojnić je područje koje svoje prirodne resurse te kulturno i povijesno nasljeđe koristi za održivi turistički razvoj ostvarujući pri tome pozitivan učinak na lokalno stanovništvo i druge gospodarske grane“.

6.1. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Strateški razvoj turističke destinacije Općine Vojnić trebao bi se temeljiti na usklađenom korištenju prirodnih, kulturnih i društvenih resursa, uz jasno postavljene ciljeve koji uključuju održivost, inovativnost, pristupačnost i uključivanje lokalne zajednice. Za **definiranje dugoročne vizije destinacije** Planom upravljanja destinacijom Općine Vojnić potrebno je sagledati sljedeća ključna pitanja:

- ❖ Koje oblike turizma želimo razvijati (kulturni, tranzitni, lovni, izletnički, cikloturizam, sportsko-rekreacijski, robinzonski, ruralni)?

- ❖ Kako turizam može doprinijeti ukupnom razvoju Općine Vojnić i poboljšanju kvalitete života stanovnika?
- ❖ Kako integrirati turizam s postojećim gospodarskim granama (poljoprivreda, obrtništvo, poduzetništvo)?
- ❖ Koje su primarne ciljne skupine turista (domaći, strani, učenici i studenti, lovci, obitelji, sportaši i rekreativci, istraživači, biciklisti, planinari, itd.) i kako ih privući?
- ❖ Koje prirodne i kulturne resurse treba valorizirati i promovirati?
- ❖ Kako bolje iskoristiti postojeće turističke atrakcije (Spomenik Baniji i Kordunu, Centralna partizanska bolnica, Lovački dom Muljava, mlinovi, utvrde, poučne, biciklističke i planinarske staze)?
- ❖ Koji infrastrukturni izazovi trenutno ograničavaju razvoj turizma na području destinacije Općine Vojnić i koje mjere poduzeti za njihovo otklanjanje?
- ❖ Jesu li postojeći smještajni kapaciteti adekvatni u pogledu količine, raznolikosti i kvalitete, te na koji način planirati njihov daljnji razvoj u skladu s potencijalom destinacije?
- ❖ Kako brendirati Općinu Vojnić kao prepoznatljivu turističku destinaciju unutar regionalne i nacionalne ponude?
- ❖ Kako osigurati ravnotežu između razvoja turizma i očuvanja okoliša?
- ❖ Kako učinkovito uključiti lokalnu zajednicu i relevantne dionike u razvoj i promociju turizma?
- ❖ Koje vrijednosti i standardi trebaju biti temelj ponašanja svih uključenih u turizam?

Vizija turističke destinacije Općine Vojnić:

„Općina Vojnić je prepoznatljiva i održiva turistička destinacija koja, kroz očuvanje i interpretaciju prirodnih ljepota, kulturne baštine i tradicije, posjetiteljima nudi autentično i lokalno iskustvo, istovremeno potičući održivi turizam koji doprinosi zaštiti okoliša i poboljšanju kvalitete života lokalne zajednice.“

Viziju destinacije Općine Vojnić moguće je ostvariti postavljajući i poštujući temeljna načela turističkog razvoja koja predstavljaju osnovu za usmjeravanje svih aktivnosti i odluka unutar destinacijskog upravljanja, odnosno na kojima se valja temeljiti budući turistički razvoj. U okviru strateškog pristupa razvoju turizma, za područje Turističke zajednice Općine Vojnić definirana su sljedeća temeljna načela: održivost, kvaliteta, pristupačnost, zadovoljstvo i sigurnost.

Održivost- Turistički razvoj destinacije temeljit će se na očuvanju i odgovornom upravljanju kulturnom i prirodnom baštinom. Općina Vojnić usmjerit će razvoj turizma prema održivom korištenju resursa, zaštiti okoliša te očuvanju povijesnih znamenitosti, Petrove Gore i cjelokupne prirodne baštine.

Kvaliteta- Dosljedno unaprjeđenje kvalitete turističkih proizvoda i usluga predstavlja temelj za jačanje konkurentnosti destinacije. Ulaganjima u modernizaciju infrastrukture, podizanje standarda smještajnih kapaciteta, unaprjeđenje uslužnih djelatnosti te razvoj kulturne i interpretacijske ponude, Općina Vojnić će se pozicionirati kao atraktivna i prepoznatljiva destinacija koja posjetiteljima pruža autentična iskustva, uz istovremeno stvaranje dodane vrijednosti za lokalnu zajednicu.

Pristupačnost- Razvoj turizma usmjerit će se na unaprjeđenje fizičke i digitalne pristupačnosti destinacije, njenih atrakcija i turističkih usluga, kako bi se osiguralo lako i ugodno iskustvo za sve posjetitelje. Pored toga, planira se implementacija inovativnih tehnologija i digitalnih rješenja koja će omogućiti bolje informiranje, jednostavniju navigaciju i personalizirane usluge. Također, posebna pažnja bit će posvećena uklanjanju barijera za osobe s invaliditetom i starije osobe, čime će destinacija postati dostupnija i inkluzivnija za sve skupine posjetitelja.

Zadovoljstvo- Razvoj turizma fokusirat će se na kreiranje autentičnih doživljaja za posjetitelje uz istovremeno unaprjeđenje kvalitete života lokalnog stanovništva. Općina Vojnić nastavit će aktivno uključivati lokalnu zajednicu u turističke aktivnosti, razvijati raznovrsnu kulturnu i sportsku ponudu te poticati ekonomski rast kroz povećanje turističke potrošnje i otvaranje novih radnih mjesta.

Sigurnost- Sigurnost posjetitelja i lokalnog stanovništva jedan je od glavnih prioriteta u daljnjem razvoju turizma. Implementacijom visokih sigurnosnih standarda u prometu, smještaju i javnim prostorima. Time će destinacija osigurati sigurno i ugodno okruženje za boravak i istraživanje.

U svrhu definiranja smjera i prioriteta, razvoj turizma je vođen **ekonomskim, kulturološkim, ekološkim, socijalnim te infrastrukturnim ciljevima.**

Ekonomski ciljevi

Glavni ekonomski cilj je povećati turističke prihode i stvoriti nova radna mjesta kroz rast broja posjetitelja te produljenje njihovog boravka. Cilj je povećati broj dolazaka te produžiti trajanje boravka, što će rezultirati većom potrošnjom po posjetitelju i jačim, stabilnijim turističkim sektorom. Razvoj novih sadržaja kupališnog i kulturnog turizma, aktivnog odmora (outdoor turizam) i turističkih događanja doprinijet će raznolikosti izvora prihoda, dok će podrška gospodarskom sektoru u uslugama pružanja smještaja i ugostiteljstva potaknuti dodatna ulaganja.

Kulturološki ciljevi

Turizam će biti sredstvo valorizacije kulturne baštine i jačanja identiteta destinacije. Općina Vojnić, poznata po značajnim povijesnim spomenicima poput Centralne partizanske bolnice i Spomenika ustanka naroda Banije i Korduna, bogatoj povijesti i raznolikoj kulturnoj baštini (mlinovi, utvrde, poučne i tematske staze, Dom Kulture), treba postati prepoznatljiva na

nacionalnoj i međunarodnoj razini. Povećanje broja posjetitelja kroz ulaganja u kulturnu baštinu omogućit će daljnji razvoj turističkog proizvoda, digitalizaciju sadržaja i uspostavu interpretacijskih iskustava čime će se osigurati veći interes za kulturnu baštinu i produžiti trajanje boravka posjetitelja.

Ekološki ciljevi

Održivost turizma ključna je za dugoročnu konkurentnost Općine Vojnić. Cilj je smanjiti negativan utjecaj na okoliš kroz učinkovito upravljanje otpadom, korištenje obnovljivih izvora energije te poticanje certificiranja turističkih objekata dodjelom odgovarajućih oznaka izvrsnosti u području primjene održivih okolišnih praksi. Primjenom ekoloških standarda i razvojem održive infrastrukture, poput biciklističkih i poučnih staza, šumskih puteva te druge infrastrukture u prirodi, Općina Vojnić će osigurati odgovoran i trajni razvoj turizma koji štiti prirodne resurse i okoliš.

Socijalni ciljevi

Turizam treba doprinijeti unapređenju kvalitete života lokalnog stanovništva kroz otvaranje novih radnih mjesta, pružanje edukacije i podršku lokalnom gospodarstvu. Plan je povećati broj radnih mjesta u turističkom sektoru, uz aktivno uključivanje zajednice u oblikovanje turističke ponude. Osim toga, povećanjem pristupačnosti turističkih sadržaja za sve posjetitelje, uključujući osobe s invaliditetom, osigurat će se inkluzivan i društveno odgovoran razvoj destinacije.

Infrastrukturni ciljevi

Razvoj infrastrukture u Općini Vojnić imat će snažan multiplikacijski učinak na ukupni razvoj destinacije. Realizacijom ključnih projekata, kao što su izgradnja Aquaparka u Vojniću, proširenje kapaciteta Lovačkog doma Muljava, dogradnja Doma kulture u Vojniću te rekonstrukcija Društvenog doma u Radonji, stvorit će se preduvjeti za produženje boravka posjetitelja, povećanje turističke potrošnje i otvaranje novih radnih mjesta. Paralelno s infrastrukturnim ulaganjima, planira se razvoj dodatne turističke ponude kroz izgradnju poučne staze u Vojniću, označavanje biciklističkih ruta na području Petrove Gore i uređenje odmorišta, čime će se povećati atraktivnost destinacije za outdoor turizam i posjetitelje zainteresirane za aktivni odmor. Poseban fokus usmjeren je na integraciju lokalnih i autohtonih proizvoda u turistički lanac vrijednosti, čime se potiče lokalno poduzetništvo i doprinosi autentičnosti ponude. Uvođenjem pametnih info-pultova, i inovativnih interpretacijskih tehnologija poboljšat će se informiranost i ukupno korisničko iskustvo posjetitelja. Važan segment budućeg razvoja uključuje i pripremu projektno-tehničke dokumentacije za obnovu i interpretaciju značajne kulturno-povijesne baštine, uključujući Centralnu partizansku bolnicu na Petrovoj Gori, srednjovjekovne utvrde Otmić, Krstinje i Klokoč, kao i revitalizaciju tradicijskih mlinova na rijeci Vojšnici i drugim vodotocima. Ovi zahvati doprinijet će očuvanju identiteta prostora te njegovoj atraktivnosti za kulturni i edukativni turizam.

6.2. Strateški pravci razvoja

Strateški pravci razvoja turizma destinacije Općine Vojnić definiraju dugoročnu orijentaciju turističkog razvoja koji se temelji na održivosti, valorizaciji lokalnih resursa te jačanju konkurentnosti destinacije. Oni predstavljaju temeljni smjer djelovanja i usmjerenje svih razvojnih politika, mjera i aktivnosti koje vode prema ostvarenju vizije – usklađene s načelima održivog razvoja, uključenosti, lokalne autentičnosti i očuvanja prirodne i kulturne baštine. Ključ uspjeha leži u snažnoj suradnji s lokalnom zajednicom, odgovornom upravljanju prirodnim i kulturnim resursima, kao i u kontinuiranoj prilagodbi turističke ponude promjenjivim potrebama i interesima tržišta.

Uzimajući u obzir razvojne teme i ciljeve iz postojećeg Strateškog plana razvoja turizma Općine Vojnić 2021.–2025., provedenu analizu stanja te izražene potrebe dionika i razvojne potencijale, **definirani su sljedeći strateški pravci razvoja destinacije:**

- Razvoj i modernizacija infrastrukture, posebno u pogledu turističke infrastrukture te smještajnih kapaciteta;
- Razvoj selektivnih oblika turizma (ruralni, kulturni, lovni, sportsko-rekreacijski, cikloturizam, robinzonski i dr.) koji su u skladu s prostornim i resursnim mogućnostima;
- Digitalna transformacija destinacije kroz razvoj pametnih turističkih rješenja i promociju putem digitalnih kanala;
- Aktivno uključivanje lokalne zajednice u razvoj i provedbu turističke ponude;
- Brendiranje destinacije kroz autentične priče, vizualni identitet i ciljani marketing prema odabranim tržišnim segmentima.

Ovakav razvojni smjer omogućuje dugoročnu izgradnju održive i prepoznatljive turističke destinacije koja doprinosi razvoju lokalne zajednice, gospodarskom rastu i očuvanju prirodnog i kulturnog identiteta Vojnića.

6.3. Ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti

Na temelju strateških pravaca razvoja i same vizije destinacije definirani su konkretni ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti. Destinacija Općine Vojnić teži razvoju održivog, autentičnog i cjelogodišnjeg turizma kroz tri ključna cilja, sedam prioriteta, dvadeset i jednu mjeru te sedamdeset i devet aktivnosti:

Cilj 1. Diversifikacija ponude i unapređenje kvalitete turističkog doživljaja

Turistička ponude destinacije Općine Vojnić treba se temeljiti na autentičnim i konkurentnim proizvodima koji će povećati atraktivnost destinacije, produljiti boravak posjetitelja te omogućiti pozicioniranje na domaćem i stranom tržištu. Diversifikacija turističke ponude obuhvaća razvoj

outdoor, kulturnog (memorijalnog), tranzitnog, lovnog te ruralnog turizma, odnosno razvoj selektivnih oblika turizma te podizanje kvalitete i kapaciteta smještajne ponude.

Prioritet 1.1. Razvoj selektivnih oblika turizma - usmjeren je na razvoj selektivnih oblika turizma kroz unapređenje outdoor, kulturnog, tranzitnog, lovnog, ruralnog turizma i lokalne gastronomije. Kroz ciljane infrastrukturne intervencije, edukaciju, valorizaciju prirodne i kulturne baštine te promociju, stvaraju se kvalitetni i održivi turistički proizvodi koji odgovaraju različitim interesima i tržišnim segmentima. Ovim pristupom osigurava se povećanje atraktivnosti destinacije, produženje turističke sezone i uključivanje lokalne zajednice u razvoj turizma.

Mjera 1.1.1. Razvoj outdoor turizma

- Aktivnost 1.1.1.1. Izgradnja Aquaparka Vojnić
- Aktivnost 1.1.1.2. Uređenje poučne staze Vojnić
- Aktivnost 1.1.1.3. Uređenje odmarališta uz glavne atrakcije
- Aktivnost 1.1.1.4. Uređenje šumske infrastrukture – šumske ceste
- Aktivnost 1.1.1.5. Postavljanje interaktivnih i edukativnih sadržaja u prirodi
- Aktivnost 1.1.1.6. Označavanje i uređenje biciklističkih staza
- Aktivnost 1.1.1.7. Osmišljavanje novih biciklističkih staza/trasa
- Aktivnost 1.1.1.8. Uređenje i označavanje ribolovnih lokacija
- Aktivnost 1.1.1.9. Postavljanje pristupnih staza, odmorišta i pontona za ribolovce
- Aktivnost 1.1.1.10. Digitalizacija planinarskih staza
- Aktivnost 1.1.1.11. Doživljajno unapređenje turističkog proizvoda outdoor turizma
- Aktivnost 1.1.1.12. Suradnja s nadležnim institucijama i nevladinim organizacijama na zaštiti prirodne baštine
- Aktivnost 1.1.1.13. Detaljna inventarizacija resursa za razvoj outdoor turizma
- Aktivnost 1.1.1.14. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta

Mjera 1.1.2. Razvoj kulturnog turizma

- Aktivnost 1.1.2.1. Priprema studijske i projektno-tehničke dokumentacije za obnovu Centralne partizanske bolnice
- Aktivnost 1.1.2.2. Priprema dokumentacije za valorizaciju starih gradova Klokoč, Krstinja i Otmić
- Aktivnost 1.2.2.3. Priprema dokumentacije za obnovu i turističku valorizaciju starih mlinova
- Aktivnost 1.2.2.4. Obnova, revitalizacija, označavanje i čišćenje ruta i lokaliteta za pristup kulturnoj baštini
- Aktivnost 1.2.2.5. Edukacija vlasnika i djelatnika u turizmu za prezentaciju baštine

- Aktivnost 1.2.2.6. Razvoj suradnje s civilnim, privatnim i javnim sektorom u svrhu turističke valorizacije kulturne baštine
- Aktivnost 1.2.2.7. Poticanje postojećih i osmišljavanje novih manifestacija i kulturnih programa
- Aktivnost 1.2.2.8. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta (kulturni turizam)
- Aktivnost 1.2.2.9. Osnivanje tijela, definiranje sporazuma o suradnji te projekata za kroz suradnju s Općinom Gvozd i Općinom Topusko te drugim dionicima za prezentaciju i interpretaciju kulturne i memorijalne baštine (Spomen područje Petrova Gora)
- Aktivnost 1.2.2.10. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta (memorijalni turizam)

Mjera 1.1.3. Razvoj tranzitnog turizma

- Aktivnost 1.1.3.1. Uspostava odmorišta uz glavne prometnice
- Aktivnost 1.1.3.2. Osmišljavanje turističke ponude za turiste u tranzitu
- Aktivnost 1.1.3.3. Organizacija malih punktova s lokalnim proizvodima (suveniri, gastro ponuda) uz odmorišta
- Aktivnost 1.1.3.4. Poticanje kratke i brze konzumacije lokalne ponude
- Aktivnost 1.1.3.5. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta

Mjera 1.1.4. Razvoj lovnog turizma

- Aktivnost 1.1.4.1. Proširenje smještajnih kapaciteta Lovačkog doma Muljava
- Aktivnost 1.1.4.2. Osmišljavanje tematskih paketa za lovni turizam
- Aktivnost 1.1.4.3. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta
- Aktivnost 1.1.4.4. Edukacija i licenciranje lokalnih vodiča za lovni turizam
- Aktivnost 1.1.4.5. Umrežavanje s turističkim agencijama i drugim lovištima

Mjera 1.1.5. Razvoj ruralnog turizma

- Aktivnost 1.1.5.1. Izrada baze privatnih iznajmljivača s turističkom ponudom ruralnog iskustva
- Aktivnost 1.1.5.1. Povećanje smještajnih kapaciteta privatnih iznajmljivača
- Aktivnost 1.1.5.2. Proširenje turističke ponude uvođenjem novih sadržaja u privatnom smještaju (bazen, igralište, iznajmljivanje, kušaonice i sl.)
- Aktivnost 1.1.5.3. Uključivanje lokalnih OPG-ova u turističku ponudu ugostiteljstva
- Aktivnost 1.1.5.4. Izrada studije revitalizacije starih mlinova
- Aktivnost 1.1.5.5. Pružanje podrške postojećim dionicima koji prezentiraju baštinu mlinova

- Aktivnost 1.1.5.6. Tematsko uređenje i unaprjeđenje ugostiteljske ponude kroz suradnju s OPG-ima i drugim dionicima (poduzetnici, obrti, udruge)
- Aktivnost 1.1.5.7. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta

Mjera 1.1.6. Razvoj lokalne gastronomije

- Aktivnost 1.1.6.1. Inventarizacija i evaluacija lokaliteta i događanja za uključenje u gastronomske ture
- Aktivnost 1.1.6.2. Edukacija dionika za pokretanje gastro ponude
- Aktivnost 1.1.6.3. Podrška razvoju autentične lokalne gastronomske ponude
- Aktivnost 1.1.6.4 Pokretanje pilot inicijativa za povezivanje proizvođača i ugostitelja kroz dizajn gastronomskih tura
- Aktivnost 1.1.6.5. Uvođenje tradicionalnih proizvoda u ugostiteljsku ponudu
- Aktivnost 1.1.6.6. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta

Mjera 1.1.7. Razvoj robinzonskog turizma

- Aktivnost 1.1.7.1. Podrška iznajmljivačima objekata za robinzonsko iskustvo u unaprjeđenju usluge
- Aktivnost 1.1.7.2. Izrada promotivnih materijala i kampanja za ciljana tržišta

Prioritet 1.2. Podizanje kvalitete i kapaciteta smještajne ponude - usmjeren je na podizanje kvalitete i kapaciteta smještajne ponude kroz edukaciju dionika, uvođenje sustava certificiranja kvalitete te financijske i savjetodavne poticaje. Implementacijom aktivnosti povećanja kvalitete te proširenja ponude smještaja, uvođenja standardiziranih oznaka kvalitete te brendiranjem usluge osigurat se veća konkurentnost, prepoznatljivost i raznovrsnost smještajne ponude.

Mjera 1.2.1. Edukacija dionika u turizmu

- Aktivnost 1.2.1.1. Održavanje edukativnih radionica za dionike u turizmu

Mjera 1.2.2. Uvođenje sustava certificiranja kvalitete smještaja i usluga

- Aktivnost 1.2.2.1. Brendiranje turističkog smještaja objekata u domaćinstvu putem nacionalne oznake „Vaš domaćin/Local Host“
- Aktivnost 1.2.2.2. Uvođenje marke kvalitete za smještajne objekte u domaćinstvu, kuće za odmor i OPG
- Aktivnost 1.2.2.3. Standardizacija smještaja namijenjenog cikloturistima - Cyclist welcome

Mjera 1.2.3. Financijski i savjetodavni poticaji za podizanje standarda

- Aktivnost 1.2.3.1. Povećanje smještajnih kapaciteta
- Aktivnost 1.2.3.2. Proširenje turističke ponude uvođenjem novih sadržaja u privatnom smještaju
- Aktivnost 1.2.3.3. Tematsko uređenje objekata i unaprjeđenje ugostiteljske ponude kroz suradnju s OPG-ima i drugim dionicima (poduzetnici, obrti, udruge)
- Aktivnost 1.2.3.4. Razvoj kapaciteta i kvalitete ponude subjekata koji se bave obavljanjem usluga posluživanja i pripreme hrane

Cilj. 2. Infrastrukturno jačanje destinacije

Unaprjeđenjem osnovne i turističke infrastrukture poboljšava se ukupni doživljaj posjetitelja, potiče se razvoj lokalnih turističkih sadržaja te se doprinosi dugoročnom gospodarskom i društvenom razvoju Općine. Ulaganjima u prometnu, turističku, rekreativnu i ekološki prihvatljivu infrastrukturu, kao i modernizacijom postojećih te izgradnjom novih sadržaja nastoji se povećati dostupnost, atraktivnost i sigurnost destinacije, uz očuvanje okoliša i kulturne baštine.

Prioritet 2.1. Razvoj infrastrukture - usmjeren je na sveobuhvatan razvoj prometne, biciklističke i pješačke infrastrukture, uz istovremeno uvođenje ekološki prihvatljivih i održivih rješenja. Kroz sustavnu izgradnju i modernizaciju prometnih površina (odmorišta uz atrakcije i ceste), uređenje sigurnih zona za pješake i bicikliste te implementaciju zelene infrastrukture, stvaraju se kvalitetni preduvjeti za poticanje održivog razvoja turizma, ali i za podizanje opće kvalitete života lokalne zajednice. Ovim aktivnostima osigurava se učinkovito povezivanje ključnih turističkih lokacija, povećava sigurnost svih sudionika u prometu te se dodatno jača privlačnost destinacije za posjetitelje, ali i za same stanovnike, čime se doprinosi dugoročnoj održivosti i razvoju područja.

Mjera 2.1.1. Ulaganje u prometnu infrastrukturu

- Aktivnost 2.1.1.1. Izgradnja odmorišta na području Općine Vojnić (projektno-tehnička dokumentacija)
- Aktivnost 2.1.1.2. Izgradnja novih i održavanje postojećih nerazvrstanih cesta
- Aktivnost 2.1.1.3. Unaprjeđenje postojeće i realizacija nove turističke infrastrukture (smeđa signalizacija)
- Aktivnost 2.1.1.4. Uređenje sigurnih zona za pješake i bicikliste u blizini važnih turističkih točaka

Mjera 2.1.2. Izgradnja i modernizacija biciklističkih i pješačkih staza

- Aktivnost 2.1.2.1. Poučna staza Vojnić
- Aktivnost 2.1.2.2. Označavanje i uređenje biciklističkih staza na području Općine Vojnić
- Aktivnost 2.1.2.3. Uvođenje bike-share usluge (Smart programi)
- Aktivnost 2.1.2.4. Osmišljavanje novih biciklističkih staza/trasa

Mjera 2.1.3. Uvođenje ekološki prihvatljive infrastrukture

- Aktivnost 2.1.3.1. Pilot projekt razvoja zelene infrastrukture Vojnić (grobље Vojnić i Ulica I. Gardijske Brigade)
- Aktivnost 2.1.3.2. Postavljanje javnih solarnih punionica za električne bicikle i mobitele
- Aktivnost 2.1.3.3. Ugradnja pametnih solarnih klupa i eko-rasvjete u rekreativnim zonama

Prioritet 2.2. Modernizacija i razvoj turističkih objekata - Modernizacija i razvoj turističkih objekata - usmjeren je na modernizaciju i razvoj turističkih objekata s ciljem unapređenja turističke ponude i stvaranja kvalitetnijeg prostora za posjetitelje i lokalno stanovništvo. Kroz izgradnju i opremanje turističko-informativnog centra Vojnić, obnovu i proširenje kulturnih i društvenih objekata (Dom kulture Vojnić, Društveno-edukativni dom Miholjsko i proširenje Lovačkog doma Muljava) te izgradnju novih sportskih i rekreacijskih sadržaja (Aquapark Vojnić, sportska i dječja igrališta), destinacija postaje privlačnija i funkcionalnija. Ove aktivnosti doprinose podizanju kvalitete usluge, povećanju turističkog potencijala i razvoju održivog turizma u regiji.

Mjera 2.2.1. Razvoj i opremanje turističkih informativnih centara

- Aktivnost 2.2.1.2. Izgradnja turističko-informativnog centra Vojnić

Mjera 2.2.2. Obnova i proširenje kulturnih i društvenih objekata

- Aktivnost 2.2.2.1. Rekonstrukcija Doma kulture „Kralj Petar Svačić“ Vojnić
- Aktivnost 2.2.2.2. Green & Blue (Prenamjena bivše škole Miholjsko u društveno-edukativni dom)
- Aktivnost 2.2.2.3. Proširenje smještajnih kapaciteta Lovačkog doma Muljava

Mjera 2.2.3. Izgradnja novih objekata za sport i rekreaciju

- Aktivnost 2.2.3.1. Izgradnja Aquaparka Vojnić
- Aktivnost 2.2.3.2. Izgradnja i opremanje nogometnog stadiona Kralj Petar Svačić
- Aktivnost 2.2.3.3. Izgradnja sportskog igrališta u Vojniću
- Aktivnost 2.2.3.4. Izgradnja dječjih igrališta

Cilj 3. Tržišno pozicioniranje i promocije destinacije

Destinacija će se pozicionirati kao prepoznatljiv prostor za kontinentalni turizam, koji nudi raznolike mogućnosti za odmor, aktivan boravak u prirodi te kulturne i edukativne sadržaje. Kroz koordiniranu promociju, suradnju s relevantnim dionicima i osmišljavanje autentičnog brenda, tržišno pozicioniranje Općine Vojnić će se kontinuirano jačati, čime će se potaknuti rast posjećenosti, produženje boravka i razvoj cjelogodišnje turističke aktivnosti u skladu s načelima održivosti. Promotivne aktivnosti bit će usmjerene na korištenje različitih komunikacijskih kanala, s posebnim naglaskom na digitalne platforme, društvene mreže i ciljano oglašavanje, kako bi se postigla maksimalna vidljivost i angažman ciljane publike. Razvijat će se kampanje koje će stvarati emocionalnu povezanost s posjetiteljima i poticati angažman, lojalnost i preporuke. Bit će osigurana bolja informiranost potencijalnih posjetitelja, vidljivost turističke ponude i stvaranje pozitivnog imidža destinacije na nacionalnom i međunarodnom tržištu.

Prioritet 3.1. Jačanje brenda destinacije - usmjeren je na jačanje prepoznatljivosti i identiteta destinacije kroz organizaciju i promociju lokalnih manifestacija te razvoj jedinstvenih suvenira. Podrškom postojećim i iniciranjem novih događanja, kao i kroz kvalitetnu medijsku promociju, povećava se angažman zajednice i privlačnost destinacije. Istovremeno, razvoj i certificiranje autentičnih lokalnih proizvoda doprinosi jačanju brenda i stvaranju dodatne vrijednosti za posjetitelje.

Mjera 3.1.1. Organizacija i promocija lokalnih manifestacija

- Aktivnost 3.1.1.1. Podrška postojećim i organizacija novih manifestacija na području Općine Vojnić
- Aktivnost 3.1.1.2. Izrada promotivnih materijala i medijska promocija manifestacija

Mjera 3.1.2. Razvoj lokalnih suvenira destinacije

- Aktivnost 3.1.2.1. Razvoj autentičnih lokalnih suvenira
- Aktivnost 3.1.2.2. Uspostava sustava certifikacije ili brendiranja lokalnih proizvoda

Prioritet 3.2. Unaprjeđenje brenda, digitalne promocije i kanala komunikacije - usmjeren je na unaprjeđenje brenda destinacije kroz modernizaciju digitalne promocije i komunikacijskih kanala. Redizajn i sadržajno obogaćivanje službene web stranice, kreiranje atraktivnih digitalnih materijala te aktivno korištenje društvenih mreža omogućuju ciljanu i učinkovitu promociju ključnih događanja i atrakcija. Uz to, izrada i distribucija kvalitetnih tiskanih promotivnih materijala osigurava dodatnu vidljivost destinacije na relevantnim mjestima i događajima, čime se povećava prepoznatljivost i interes posjetitelja.

Mjera 3.2.1. Razvoj i optimizacija službene web stranice

- Aktivnost 3.2.1.1. Redizajn i sadržajno unaprjeđenje internetske stranice destinacije
- Aktivnost 3.2.1.2. Kreiranje digitalnih promotivnih materijala (fotografije, video, virtualne ture)
- Aktivnost 3.2.1.3. Oglašavanje na relevantnim digitalnim platformama i portalima

Mjera 3.2.2. Aktivno korištenje društvenih mreža i digitalnih kampanja

- Aktivnost 3.2.2.1. Redovito objavljivanje sadržaja (Facebook, Instagram, YouTube, TikTok)
- Aktivnost 3.2.2.2. Provođenje ciljanih kampanja za promociju ključnih događanja i atrakcija

Mjera 3.2.3. Izrada i distribucija tiskanih promotivnih materijala

- Aktivnost 3.2.3.1. Dizajn i tisak informativnih brošura, vodiča i letaka
- Aktivnost 3.2.3.2. Distribucija na info punktovima, sajmovima, turističkim objektima i događanjima

Prioritet 3.3. Unaprjeđenje sustava upravljanja destinacijom - usmjeren je na jačanje kapaciteta za strateško planiranje i upravljanje razvojem turizma kroz uvođenje alata za praćenje održivosti i turističkih tokova u destinaciji. Implementacijom IT rješenja MINTS-a omogućit će se učinkovitije upravljanje destinacijom, praćenje ponašanja posjetitelja te donošenje informiranih odluka temeljenih na analizi podataka.

Mjera 3.3.1. Uvođenje sustava za praćenje održivosti turizma

- Aktivnost 3.3.3.1. Implementacija IT rješenja aplikacija za upravljanje destinacijom te turističkim tokovima i ponašanjem posjetitelja
- Aktivnost 3.3.3.2. Korištenje prikupljenih podataka za strateško planiranje i promociju

7. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

Plan upravljanja destinacijom Općine Vojnić temelji se na načelima održivosti, uključenosti i strateške usmjerenosti za razvoj cjelogodišnje turističke ponude. Smjernice i preporuke iz ovog poglavlja imaju za cilj pružiti jasan okvir za djelovanje svih relevantnih dionika, u skladu s ciljevima definiranim u ovom Planu, pokazateljima održivosti te razvojnim prioritetima destinacije.

7.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Kao ključni akter u strateškom i operativnom planiranju, Općina Vojnić izravno utječe na oblikovanje turističke ponude, razinu zadovoljstva posjetitelja i sveukupni gospodarski napredak zajednice. Predstavници općinske vlasti imaju važnu ulogu u svim razvojnim procesima jer posjeduju duboko razumijevanje lokalnog konteksta, potreba stanovništva i potencijala prostora. Zbog svoje bliskosti s realnim izazovima na terenu, često su pokretači inicijativa i prvi korak prema ostvarivanju razvojnih projekata.

Iako često nemaju izravne mogućnosti za potpuno financiranje turističkih projekata iz vlastitog proračuna, općinska tijela mogu pružiti snažnu institucionalnu podršku – od strateške orijentacije do administrativne i kadrovske pomoći. Osim toga, njihova uloga u komuniciranju i umrežavanju s regionalnim, nacionalnim i međunarodnim institucijama neprocjenjiva je za privlačenje sredstava i investicija.

Jedan od konkretnih koraka koje Općina Vojnić može poduzeti jest ulaganje u izradu projektne dokumentacije. Ona predstavlja temelj za učinkovito kandidiranje prema fondovima, javnim natječajima i ulagačima – kako u Hrvatskoj, tako i u inozemstvu. Sve to, međutim, pretpostavlja stratešku orijentaciju koja u turizmu prepoznaje priliku za sveobuhvatan društveni i gospodarski razvoj područja pod njezinom ingerencijom. Jedna od osnovnih zadaća Općine Vojnić je i oblikovanje dugoročne vizije turizma koja proizlazi iz stvarnih potreba zajednice te se istovremeno prilagođava trendovima i zahtjevima suvremenih posjetitelja. Planiranje se provodi kroz strateške dokumente – Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2027. godine te Provedbeni program Općine Vojnić 2021.-2025. godine koji definiraju ciljeve, prioritete i smjernice razvoja – uključujući poticanje ulaganja, oblikovanje ponude i promociju destinacije. Posebna odgovornost Općine odnosi se na ulaganje u infrastrukturu koja služi kako stanovnicima tako i posjetiteljima – od nerazvrstanih cesta, parkirališta i javne rasvjete, gospodarenja otpadom, info točaka i uređenih javnih površina. Funkcionalna i estetski privlačna komunalna infrastruktura čini temelj pozitivnog turističkog doživljaja. Turizam u Vojniću ne može rasti bez sinergije lokalnih aktera. Upravo zato Općina aktivno potiče suradnju s TZ Općine Vojnić, udrugama, OPG-ovima, ugostiteljima, poduzetnicima, obrtima, javnim službama, obrazovnim institucijama i kulturnim ustanovama. Kroz zajedničke projekte i koordinaciju moguće je razviti snažne, prepoznatljive turističke proizvode koji mogu omogućiti jačanje brenda destinacije.

Kao prostor obilježen netaknutom prirodom i bogatom kulturnom baštinom, Općina Vojnić treba razvijati održivi turizam koji uvažava prostornu nosivost i kapacitete lokalne zajednice, štiti prirodne resurse te njeguje autentičnost destinacije. U tom smislu, Općina je odgovorna za provođenje politika očuvanja okoliša, upravljanje prirodnim resursima i zaštitu kulturno-povijesnih lokaliteta. Kroz edukaciju, podizanje svijesti i planirane aktivnosti, turizam se usmjerava prema održivosti.

Sukladno navedenom, predlažu se sljedeće smjernice i preporuke koje se odnose na politike i planove koje će Općina Vojnić provoditi u destinaciji:

I. Infrastruktura i održivost

- Povećati iskorištenost EU fondova za razvoj komunalne, prometne i turističke infrastrukture;
- Unaprijediti sustave odvodnje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, javne površine, zelene zone, groblja i komunalnu čistoću;
- Modernizirati energetska i internetska infrastrukturu, s posebnim naglaskom na širokopojasni pristup internetu;
- Održavati i rekonstruirati nerazvrstane ceste;

II. Promet i sigurnost

- Razvijati održive prometne oblike: javni prijevoz, shuttle usluge, električne i mini autobuse;
- Unaprijediti sigurnost prometa (kamere, kontrole brzine, prometne prilagodbe za pješake);
- Uvoditi pametna rješenja (senzori za parking, pametna rasvjeta, prometna optimizacija u stvarnom vremenu);

III. Turistički razvoj

- Donošenje prostorno-planske dokumentacije u kojoj se propisuje razvoj turističkih zona;
- Priprema dokumentacije i realizacija projekata kojima se povećava kvaliteta turističke ponude;
- Pružati podršku stvaranju novih turističkih proizvoda (OPG-ovi, obrti, poduzetnici);
- Promicati proizvode koji povezuju prirodnu i kulturnu baštinu;

IV. Kultura i baština

- Razvijati kulturnu infrastrukturu i digitalizirati kulturnu baštinu;
- Pružiti podršku inicijativama iz kulture i umjetnosti;
- Organizirati manifestacije koje oživljavaju tradiciju i povećavaju vidljivost destinacije;

V. Sport i zajednica

- Unaprijediti sportsku infrastrukturu;
- Razvijati sportske programe za sve dobne skupine, s naglaskom na zdrav život i dostupnost rekreativnih aktivnosti;
- Uključivati lokalnu zajednicu i stručnjake kroz javne rasprave, ankete i radne skupine;

VI. Digitalna transformacija i promocija

- Jačati digitalnu prisutnost destinacije putem web stranice Općine i društvenih mreža;
- Razvijati digitalne alate za promociju i upravljanje destinacijom;
- Uvoditi digitalna rješenja u turizam, upravljanje projektima i komunikaciju s posjetiteljima.

7.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice

Turistička zajednica Općine Vojnić ima ključnu ulogu u daljnjem razvoju turizma na njezinom području. Donošenjem ZOT-a i pripadajućih pravilnika, turističke zajednice dobile su novu ključnu ulogu u reformi hrvatskog turizma. U tome TZ Općine Vojnić prepoznaje potrebu za pozicioniranjem kao destinacije koja nudi aktivni odmor, autentičan život, zdravu hranu i očuvani okoliš. Ključno strateško promišljanje razvoja turizma koje TZ Općine Vojnić zastupa je integracija turističke djelatnosti s lokalnom ekonomijom i kulturom u čemu svi dionici ostvaruju svoje interese i potrebe. U razdoblju provedbe ovog Plana uloga TZ Općine Vojnić bit će usmjerena na koordinaciju turističkih aktivnosti, promociju destinacije, poticanje razvoja lokalne ponude te suradnju s dionicima radi stvaranja uvjeta za održiv i konkurentan turizam. U tu svrhu definirane su sljedeće smjernice i preporuke:

I. Strateško planiranje i upravljanje turizmom

- Izraditi Plan upravljanja destinacijom i novi srednjoročni Strateški plan razvoja turizma;
- Provoditi projekte od interesa za razvoj destinacije u suradnji sa svim razinama vlasti;
- Razvijati selektivne oblike turizma i pratiti strukturu posjetitelja radi prilagodbe ponude;
- Koristiti digitalne alate za praćenje trendova i povratne informacije turista;
- Usklađivati aktivnosti svih dionika i kontinuirano prikupljati podatke o ponudi i resursima;
- Pratiti turističke pokazatelje i naplatu boravišne pristojbe;
- Implementirati IT rješenja Ministarstva turizma za digitalnu transformaciju destinacije;

II. Promocija i brendiranje destinacije

- Promicati Općinu Vojnić kroz web stranicu, digitalne info točke i online oglašavanje;
- Razviti autentične promotivne materijale i suvenire;
- Ažurirati online vodiče s aktualnim podacima;

- Sudjelovati na sajmovima i prezentacijama;
- Suradnja s TZ Karlovačke županije i influencerima za dodatnu vidljivost destinacije;

III. Razvoj i unapređenje turističkih proizvoda

- Usustaviti baze podataka postojeće i potencijalne ponude;
- Osmisliti nove proizvode (tematski izleti, kampiranje, sportske aktivnosti);
- Interpretirati i obnavljati ključne lokalitete (Petrova Gora, partizanska bolnica, stari gradovi, mlinovi);
- Razviti tematske pakete za različite ciljne skupine (obitelji, planinari, studenti, osobe s invaliditetom);
- Ulagati u pješačke i biciklističke staze te sportsku infrastrukturu;
- Potaknuti suradnju proizvođača hrane i ugostitelja te obogatiti ponudu iznajmljivača dodatnim sadržajima;
- Uvesti turističke proizvode temeljene na aktivnostima na OPG-ovima;

IV. Podrška lokalnim turističkim subjektima

- Promicati lokalne subjekte i osigurati edukacije o održivom turizmu, ekološkoj proizvodnji i dobrim praksama;
- Pružiti podršku u razvoju i širenju smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta te dodatnih usluga;
- Podržati distribuciju lokalnih proizvoda prema ugostiteljima i uključivanje drugih usluga u turizam;

V. Turistička infrastruktura

- Urediti turistički informativni centar i ključne prostore za boravak turista;
- Poboljšati turističku signalizaciju, oznake i digitalne vodiče;
- Opremiti biciklističke staze odmorištima i servisnim točkama;

VI. Manifestacije i događanja

- Unaprijediti postojeće manifestacije (Gljivarijada, Kestenijada, Zelena noć);
- Razvijati nove događaje utemeljene na tradiciji, prirodi i sportu;
- Uključivati lokalne dionike u organizaciju manifestacija;

VII. Suradnja s institucijama

- Sudjelovati u EU projektima za razvoj turizma;
- Povezati se s lokalnim samoupravama, kulturnim institucijama i udrugama;
- Razvijati suradnju s TZ Karlovačke županije i drugim TZ-ovima u RH radi stvaranja zajedničkih ruta i paketa.

7.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

U proces donošenja odluka vezanih uz razvoj turizma na području Općine Vojnić, preporučuje se aktivno uključivanje svih ključnih dionika kroz javne rasprave, savjetovanja, tematske radionice i ankete. Suradnja između lokalne samouprave, ustanova, udruga, poduzetnika i stanovništva ključna je za održiv i strateški razvoj turizma. Koordinirano djelovanje svih sudionika omogućuje stvaranje kvalitetne i autentične turističke ponude koja će privući posjetitelje, potaknuti gospodarski razvoj te doprinijeti povećanju kvalitete života lokalne zajednice. Preporuke i smjernice za ostale dionike u turizmu na području TZ Općine Vojnić obuhvaćaju:

I. Umrežavanje i međusektorska suradnja

Potrebno je poticati sinergiju između razvojnih agencija, obrazovnih i kulturnih institucija, poduzetnika i lokalne samouprave u razvoju i provedbi turističkih projekata. Razvojna agencija Karlovačke županije (RA-KAZUP) može biti nositelj stručne i financijske podrške, dok obrazovne ustanove i kulturne institucije mogu pridonijeti istraživanjem, edukacijom i povezivanjem sa studentima. Poduzetnici svoj doprinos ostvaruju kroz kreiranje konkretnih usluga i proizvoda. Takva suradnja osigurava inovativan i održiv razvoj turističke ponude.

II. Edukacija i razvoj ljudskih resursa

Razvoj turizma mora biti praćen kontinuiranim ulaganjem u znanje i vještine svih uključenih. Kroz suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (Područni ured Karlovac), obrazovnim institucijama i privatnim sektorom, potrebno je razviti obrazovne i prekvalifikacijske programe prilagođene potrebama destinacije. Edukacija treba obuhvatiti ne samo stručno znanje (ugostiteljstvo, vođenje, smještaj), već i održivost, interpretaciju baštine i upravljanje iskustvom posjetitelja.

III. Uključivanje lokalnih resursa i promocija autentičnosti

Lokalni proizvođači, obrtnici i umjetnici trebaju biti aktivno uključeni u kreiranje turističke ponude. Korištenjem lokalnih prehrambenih proizvoda, rukotvorina i tradicionalnih recepata oblikuje se autentičan doživljaj destinacije, čime se istovremeno potiče očuvanje kulturne baštine i jača lokalno gospodarstvo. Time se stvara dodana vrijednost za posjetitelje i potiče njihovo dulje zadržavanje u destinaciji.

IV. Uloga lokalnih udruga u razvoju tematskog i održivog turizma

Udruge predstavljaju vrijedan resurs u razvoju tematskih i specijaliziranih turističkih sadržaja:

- kulturno-umjetničke udruge (npr. BKUD "Una") mogu sudjelovati u interpretaciji i prezentaciji nematerijalne kulturne baštine kroz folklorne nastupe, radionice i izložbe.
- kreativne udruge (npr. „Ruke“) doprinose razvoju kreativnog turizma putem radionica izrade suvenira i lokalne umjetnosti.

- udruge iz sektora ruralnog razvoja (npr. pčelarska udruga "Kesten Vojnić") mogu razvijati tematske ture, degustacije i edukacije o tradicionalnim praksama.
- udruge za sport i rekreaciju (npr. HPD "Petrovac 512", Sportsko društvo „Petrova Gora“, LU „Sivi sokol“) ključne su za razvoj outdoor turizma i planiranja sigurnih i atraktivnih ruta.
- udruge umirovljenika i mladih (npr. Udruga umirovljenika Vojnić, Klub mladih Vojnić) mogu osmisliti sadržaje za specifične skupine posjetitelja, te sudjelovati u prenošenju lokalnih priča, organizaciji radionica i kulturnih događanja.

Njihovo uključivanje ne treba biti ograničeno na operativnu razinu, već i na stratešku – u planiranje, promociju i razvoj interpretacijskih centara.

V. Volontiranje kao alat za društvenu uključenost

Volonteri, osobito mladi, važan su dio realizacije turističkih manifestacija i programa. Njihov angažman pridonosi stvaranju osjećaja pripadnosti zajednici, jačanju socijalne kohezije i pozitivnom imidžu destinacije. Volontiranje omogućuje razvoj vještina i osnaživanje mladih za aktivnu ulogu u zajednici.

VI. Promicanje održivih i ekoloških praksi

Svi dionici trebaju integrirati zelene prakse u svoje poslovanje: recikliranje, korištenje obnovljivih izvora energije, održivo upravljanje resursima. Komunalac Vojnić d.o.o. ima ključnu ulogu u osiguravanju infrastrukture za gospodarenje otpadom, edukaciji lokalnog stanovništva i posjetitelja te implementaciji održivih rješenja. Ulaganja u zelenu infrastrukturu i javne površine doprinose atraktivnosti i zdravlju zajednice, ali i boljem boravku turista.

VII. Upravljanje prostorom, baštinom i prirodom

Za očuvanje vrijednosti prostora, nužna je suradnja sa stručnim institucijama; sa **Zavodom za prostorno uređenje Karlovačke županije** – u planiranju prostornog razvoja koji integrira turizam i očuvanje okoliša, sa **Konzervatorskim odjelom u Karlovcu** – u zaštiti i valorizaciji kulturne baštine (osobito Petrova Gora) te s **JU Natura Viva** – u razvoju ekoturističkih sadržaja (npr. promatranje ptica, edukativne šetnje) i zaštiti bioraznolikosti. Takva suradnja osigurava da razvoj ne ugrožava resurse, već ih pretvara u vrijednosti turističke ponude.

VIII. Uloga javnih i žurnih službi

Dionici poput osnovne škole, Doma kulture „Kralj Petar Svačić“, hitne pomoći, policije i drugih javnih službi trebaju biti uključeni u razvoj turističke infrastrukture i programa. Povećanje njihove spremnosti kroz edukacije o turizmu, sigurnosti i održivosti doprinosi ukupnoj kvaliteti usluge i sigurnosti posjetitelja. Također, kroz kulturna i društvena događanja u tim prostorima moguće je obogatiti ponudu i uključiti lokalnu zajednicu.

IX. Komunalna i prometna infrastruktura

Razvoj pristupnih putova, biciklističkih i pješačkih staza, signalizacije i informativnih ploča nužan je za funkcionalan turizam. Suradnja s Županijskom upravom za ceste Karlovac, Vojnić Komunalcem d.o.o., te drugim pružateljima komunalnih usluga (vodovod, kanalizacija, telekomunikacije i širokopojasna infrastruktura) osigurava kvalitetu i održivost infrastrukture potrebne za ugodno i sigurno turističko iskustvo.

Zaključno, razvoj turizma u Općini Vojnić mora biti rezultat zajedničkog rada svih dionika. Aktivnim uključivanjem i suradnjom moguće je stvoriti održivu, inkluzivnu i autentičnu destinaciju koja koristi svoje resurse odgovorno i u interesu lokalne zajednice i njezinih posjetitelja.

8. Popis projekata

Plan upravljanja destinacijom kao svoj sastavni dio sadrži popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije (od kojih su neki i projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije) te popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Na području TZ Općine Vojnić izdvajaju se sljedeći projekti koji doprinose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti na razini destinacije.

Tablica 45. Projekt izgradnje Aquapark Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Izgradnja Aquaparka Vojnić
Cilj projekta	Cilj projekta „Izgradnja Aquaparka Vojnić“ je razvoj turističke infrastrukture u središtu Općine Vojnić kroz izgradnju modernog aquaparka, s ciljem poticanja održivog turističkog razvoja, jačanja lokalnog gospodarstva i povećanja kvalitete ponude kupališnog turizma Kontinentalne Hrvatske. Projektom će se omogućiti razvoj sportsko-rekreacijske ponude kroz realizaciju novih sportsko rekreacijskih sadržaja.
Opis projekta	Projekt „Aquapark Vojnić“ podrazumijeva izgradnju aquaparka u središtu Vojnića ukupne površine 27.046 m ² . U okviru zahvata planira se izgradnja glavne zgrade u kojoj su smještene garderobe, ulaz, uprava, restoran i pomoćni prostori, zatim zgrada poolbara i sanitarija, zgrada sanitarija i strojarnica bazena, vanjski bazeni ukupne površine 1860 m ² i parkiralište za posjetitelje i djelatnike. Na dijelu krovnih površina i iznad natkrivenih dijelova parkirališta planirana je i ugradnja fotonaponskih panela ukupne instalirane snage 380 kW. Aquapark će služiti kao turistička atrakcija dostupna tijekom ljetne sezone, s ciljem obiteljskog odmora i rekreacije. Osim infrastrukturnih ulaganja, projekt uključuje i promociju destinacije te edukaciju zaposlenika, čime će se osigurati održivost i dugoročan doprinos razvoju lokalnog turizma i gospodarstva. Izgradnja aquaparka predviđa pozitivne multiplikativne učinke na lokalno gospodarstvo kroz otvaranje radnih mjesta, povećanje prihoda od turizma te poticanje razvoja povezanih sektora (ugostiteljstvo, trgovina, obrtništvo).

Posebni značaj za destinaciju DA / NE	DA
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti i doprinos strateškom/posebnom cilju	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS Doprinos strateškim ciljevima Strateškog plana razvoja turizma Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.: • Unaprjeđenje javne infrastrukture i drugih sadržaja potrebnih za ukupni održivi turistički razvoj; • Razvoj specifičnih oblika turizma; • Pokretanje, razvoj i unaprjeđenje različitih usluga usmjerenih na turizam; • Razvoj ljudskih potencijala i drugih aktivnosti usmjerenih na promociju, objedinjavanje i osnovnu standardizaciju turističke ponude područja Općine.
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Građevinska dozvola 2026. Radovi 2027.-2028. Otvaranje Aquaparka 2028.
Procijenjena vrijednost	17.000.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	• Idejni projekt – izrađen • Glavni projekt i troškovnik – izrađen • Procjena utjecaja na okoliš i glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – nije potrebna • Lokacijska dozvola - ishođena • Građevinska dozvola - u postupku ishođenja

Tablica 46. Projekt obnove i interpretacije Centralne partizanske bolnice (izrada projektne dokumentacije). Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Obnova i interpretacija Centralne partizanske bolnice (izrada projektne dokumentacije)
Cilj projekta	Cilj projekta je izrada projektno-tehničke i studijske dokumentacije u svrhu obnove i turističke interpretacije zaštićenog kulturnog dobra u svojstvu kulturno-povijesne memorijalne cjeline „Centralna partizanska bolnica Petrova Gora“ upisanog u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (RZG-0175-1969.). Bolnica je jedinstveni primjer europske ratne baštine i autentična poljska bolnica iz Drugog svjetskog rata, koja predstavlja vrijedan kulturno-povijesni spomenik i simbol je antifašističke borbe te očuvanja temeljnih ljudskih prava i sloboda.
Opis projekta	Projekt obuhvaća izradu cjelokupne tehničke i studijske dokumentacije potrebne za buduću obnovu i prezentaciju Centralne partizanske bolnice. Bolnica, smještena u šumskom području Petrove Gore, ima iznimnu povijesnu i simboličku vrijednost kao autentičan primjer ratne poljske bolnice u sklopu partizanskog pokreta tijekom Drugog svjetskog rata. Bolnica je obuhvaćala ukupno 11 drvenih objekata i baraka namijenjenih smještaju ranjenika, kao i 8 zemunica. Danas su sačuvani neki od ključnih objekata, među kojima su operacijska dvorana, kirurški i bolnički odjel te dvije zemunice. U neposrednoj blizini bolnice nalazi se groblje na kojem je pokopano više od tisuću vojnika. Aktivnosti će uključivati izradu svih potrebnih studija i dokumenata poput arhitektonskog snimka postojećeg stanja, konzervatorskog elaborata i druge potrebne konzervatorske dokumentacije, idejni, glavni i izvedbeni projekt, studiju interpretacije prostora te prateće studije (npr. zaštite okoliša, pristupačnosti i dr.). Izradom ove dokumentacije stvorit će se podloga za projekt obnove Centralne partizanske bolnice kao memorijalnog i edukativnog centra, čime se doprinosi očuvanju kolektivnog sjećanja, razvoju društvene svijesti te poticanju održivog turizma temeljenog na vrijednostima kulturne baštine i memorije, kao ključnim elementima identiteta i društvene kohezije.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Radonja – Petrova gora
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	- Izrada preliminarnih analiza i studija (2026.) - Arhitektonski snimak postojećeg stanja - Konzervatorski elaborat i terenska istraživanja (provedba konzervatorsko-restauratorskih i arheoloških istražnih i zaštitnih radova) - Troškovnik zaštitnih istraživanja - Izrada projektne dokumentacije (2027.–2028.) - Detaljni tehnički projekt za izvođenje radova prema konzervatorskim smjernicama i zahtjevima naručitelja - Projekt interpretacije prostora

	• Plan sadržaja i načina prezentacije kulturno-povijesne vrijednosti (izložbeni postavi, edukativni sadržaji, informativni materijali) • Idejni projekt obnove • Lokacijska dozvola 3. Ishodovanje dozvola i suglasnosti (2028.-2029.) • Glavni projekt obnove • Građevinska dozvola • Izvedbeni projekt
Procijenjena vrijednost	1.000.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Ministarstvo turizma i sporta RH, vlastita sredstva/nacionalni fondovi
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 47. Projekt poučne staze Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Poučna staza Vojnić
Cilj projekta	Cilj projekta „Poučna staza Vojnić“ je revitalizacija i sadržajno unapređenje postojeće poučne staze na području naselja Radonja (k.č.br. 3093 k.o. Radonja) u Općini Vojnić. Projektom će se posjetiteljima i lokalnoj zajednici pružiti bogatija i kvalitetnija edukacijska i rekreacijska ponuda koja interpretira prirodnu i kulturnu baštinu vojničkog područja s krajnjim ciljem povećanja prepoznatljivosti Općine Vojnić kao održive i atraktivne destinacije. Projektom će se omogućiti: • edukacija posjetitelja i lokalne zajednice o prirodnim i kulturnim bogatstvima područja kroz informativne table i interpretacijske sadržaje, • promicanje ekološke svijesti i važnosti očuvanja okoliša, • razvoj ekoturizma i outdoor turizma, • poticanje rekreativnih aktivnosti poput planinarenja, šetnje i promatranja prirode, • povezivanje lokalne povijesti, tradicije i prirode kroz narative i postaje na stazi.
Opis projekta	Projektom se predviđa uređenje postojeće staze duljine oko 700 m te širine oko 150 cm na dijelu k.č.br. 3093/1 k.o. Radonja. Predviđeni radovi su uklanjanje i obrezivanje stabala i raslinja na trasi staze, iskop podloge za izvedbu pošljunčane staze i pratećih sadržaja, iskop temelja info panoa duž staze, izvedba rubnjaka, nasipavanje staze prirodnim šljunkom, betoniranje postolja za klupe i stolove, betoniranje temelja za info panoe i vidikovac, postava drvenih vidikovaca te klupa i stolova na odmaralištima. Projekt se temelji na trima ključnim stupovima održivosti: ekološkoj, društvenoj i ekonomskoj. U ekološkom smislu usmjeren je na očuvanje prirodne baštine, promicanje bioraznolikosti te smanjenje ekološkog otiska primjenom održivih materijala i minimalnim intervencijama u okoliš. S društvenog aspekta naglasak je na uključivanju lokalne zajednice, edukaciji i podizanju svijesti o prirodnim i kulturnim vrijednostima te osiguravanju pristupačnih rekreativnih sadržaja. Ekonomski učinci očituju se u poticanju lokalnog turizma, stvaranju prihoda za male poduzetnike i OPG-ove, otvaranju radnih mjesta i osiguranju održivog razvoja bez potrebe za velikim infrastrukturnim ulaganjima.

Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Radonja
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2027.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Prijava na neki od dostupnih Javnih poziva - 2025.-2026. Provođenje javne nabave - 2026. Izvođenje radova- 2026.-2027.
Procijenjena vrijednost	90.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi EU fondovi/NPOO Ministarstvo turizma i sporta RH
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	• Idejni projekt i troškovnik – izrađen • Dopuštenje za izvođenje zahvata u prostoru od strane Upravnog odjela za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije- ishodovano

Tablica 48. Projekt rekonstrukcije Doma kulture "Kralj Petar Svačić" Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Rekonstrukcija Doma kulture „Kralj Petar Svačić“ Vojnić
Cilj projekta	Cilj projekta je rekonstrukcija Doma kulture „Kralj Petar Svačić“ (k.č.br. 4694 k.o. Vojnić) kako bi se osiguralo proširenje u suvremen i višenamjenski prostor, kojim će se omogućiti kvalitetnije održavanje kulturnih, umjetničkih i društvenih programa, interpretacija lokalne kulturne baštine te pozicioniranje Općine Vojnić kao prepoznatljivog središta kulturnih i turističkih događanja na razini regije i šire. Projektom će se omogućiti: • Unaprjeđenje kulturne infrastrukture – poboljšati postojeći prostor Doma kulture kako bi bio funkcionalniji, moderniji i dostupniji za različite kulturne i društvene aktivnosti, • Povećanje kapaciteta – omogućiti većem broju korisnika (posjetitelja, izvođača, udruga) korištenje Doma kulture, • Poticanje kulturnih sadržaja – stvaranjem boljih uvjeta potaknuti raznovrsniju i kvalitetniju ponudu kulturnih događanja (izložbe, predstave, radionice, koncerti itd.), • Društvena inkluzija – osigurati pristupačnost za sve građane, uključujući osobe s invaliditetom, djecu i starije, • Očuvanje kulturne baštine (Petrova gora, Kralj Petar Svačić, Centralna partizanska bolnica, Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna, mlinovi, utvrde, i dr.), • Povećanje turističke atraktivnosti destinacije – stvaranjem multifunkcionalnog kulturnog prostora koji privlači posjetitelje (izložbe, manifestacije, koncerti, lokalni proizvodi itd.),

	• Razvoj kulturnog turizma – povezivanje kulturnih sadržaja s turističkom ponudom mjesta ili regije, • Produženje turističke sezone – organizacijom događanja i programa izvan glavne sezone, • Stvaranje autentičnog doživljaja – prezentiranjem lokalne baštine, običaja, tradicije i umjetnosti turistima, • Povezivanje s lokalnom zajednicom i poduzetnicima – uključivanje lokalnih obrtnika, umjetnika i ugostitelja u turističke programe u domu kulture.
Opis projekta	Projekt se temelji na realizaciji novog prostora u kojemu bi sva tri entiteta koja žive na području Općine mogla promicati svoj rad i kulturno djelovanje. Proširenjem postojećeg Doma kulture realizirao bi se funkcionalan prostor za djelovanje udruga (31 udruga na području Općine) i osobito Vijeća nacionalnih manjina. Trenutno se u Domu nalaze prostorije Knjižnice i čitaonice Vojnić, sala za sastanke Tehničko-drvnoga centra i Kina Vojnić. Sukladno tome, postoji potreba za povećanjem prostornih kapaciteta koji su nužni za kvalitetno funkcioniranje postojećih sadržaja, ali i za omogućavanje rasta i razvoja brojnih udruga i manjinskih vijeća koje djeluju na području Općine. Proširenjem prostora Doma kulture stvorili bi se prostorni uvjeti da se u dvoranama za prezentaciju postavi i audiovizualna oprema gdje bi se realizirao Interpretacijski centar kralja Petra Svačića.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	DA
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti i doprinos strateškom/posebnom cilju	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Prosječna duljina boravka u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija Doprinos strateškim ciljevima Strateškog plana razvoja turizma Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.: • Unaprjeđenje javne infrastrukture i drugih sadržaja potrebnih za ukupni održivi turistički razvoj; • Razvoj specifičnih oblika turizma; • Pokretanje, razvoj i unaprjeđenje različitih usluga usmjerenih na turizam te • Razvoj ljudskih potencijala i drugih aktivnosti usmjerenih na promociju, objedinjavanje i osnovnu standardizaciju turističke ponude područja Općine.
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2027.

Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Prijava na Javni poziv za obnovu javne kulturne infrastrukture – 2024. godina Rezultati Javnog poziva – 2025.godina Provođenje javne nabave – 2025. i početak 2026. godine Izvođenje radova – 2026. i 2027. godina
Procijenjena vrijednost	3.160.702,64 €
Okvirni izvori financiranja	Vlastita sredstva EU fondovi/NPOO Ministarstvo turizma i sporta RH
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Idejni projekt- izrađen Glavni projekt i troškovnik- izrađen Građevinska dozvola - ishođena

Tablica 49. Projekt izgradnje Turističko-informativnog centra Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Izgradnja Turističko-informativnog centra Vojnić
Cilj projekta	Projekt „Izgradnja Turističko-informativnog centra Vojnić“ (dalje: TIC) ima za cilj prenamjenu i rekonstrukciju zgrade Vočara, koja se nalazi u središtu Vojnića, u TIC koji će posjetiteljima omogućiti pristup detaljnim informacijama o turističkoj ponudi Općine Vojnić. Realizacijom projekta povećat će se vidljivost destinacija Općine Vojnić i Karlovačke županije, osigurati kvalitetnija institucionalna potpora u promociji lokalnih vrijednosti i atrakcija te stvoriti temelji za održivi razvoj turizma, koji će donijeti koristi lokalnoj zajednici, posjetiteljima i svim dionicima u turističkom sektoru. Realizacijom TIC-a stvorit će se uvjeti za kreiranje imidža Općine Vojnić kao prepoznatljive i poželjne turističke destinacije koja razvija cjelogodišnji turizam i na taj način osigurava dugoročnu profitabilnost i održivost turizma na svom području.
Opis projekta	TIC Vojnić realizirat će se rekonstrukcijom zgrade "Vočara" u središtu Vojnića. U sklopu TIC-a realizirat će se informacijski pult za pružanje turističkih informacija i promotivnih materijala, izložbeni prostor za prezentaciju lokalne kulture, tradicije i turističkih sadržaja, te radni prostor. Također, osigurat će se sanitarni čvor prilagođen posjetiteljima, prostor za odlaganje promotivnih materijala i opreme, kao i osnovne prilagodbe za pristupačnost osobama s invaliditetom. Osim navedenog, TIC će biti opremljen tehničkom infrastrukturom koja uključuje pristup internetu i digitalne alate za modernu promociju. TIC će pružati institucionalnu podršku promociji običaja, kulture, prirode, tradicije i gastronomije te omogućiti pregled cjelokupne turističke ponude Općine, uključujući informacije o svim važnim turističkim lokacijama, događajima i atrakcijama. Posebna pažnja posvećena je promociji lokalne gastronomije, i proizvodima prirode poput meda, kestena i mesa divljači, kao i kulturnoj baštini, poput ratnih spomenika (Centralna Partizanska Bolnica, Spomenik ustanku naroda Banije i Korduna i dr.), starih gradova (Klokoč, Krstinja i Otmić), mlinova te planinarskih i biciklističkih staza te ostale prirodne atrakcijske osnove (ornitološki park Petrovac, značajni krajobraz Biljeg i Petrova Gora i sl.). Stanovnici će imati priliku promovirati svoje turističke, gastronomske i tradicijske proizvode te povećati smještajne kapacitete.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

	• Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić, TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Rješenje imovinsko-pravnih poslova – 2026. Izrada idejnog projekta – 2026.-2027. Javna rasprava i konzultacije sa zainteresiranim stranama – 2027. Izrada glavnog projekta 2027. Izrada izvedbenog projekta – 2027.-2028. Projektiranje i izdavanje građevinskih dozvola – 2027.-2028. Priprema i raspisivanje javne nabave za izvođače radova – 2028. Građevinski radovi i rekonstrukcija objekta – 2028. Nabava opreme i uređenje interijera – 2028. Promocija i službeno otvorenje TIC-a – 2029.
Procijenjena vrijednost	300.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 50. Pilot projekt razvoja zelene infrastrukture Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Pilot projekt razvoja zelene infrastrukture Vojnić
Cilj projekta	Projektom uređenja zelene infrastrukture mjesnog groblja u Vojniću i šetnice duž Ulice I. Gardijske brigade u Vojniću želi se unaprijediti kvaliteta javnih prostora kroz stvaranje zelenih, estetski privlačnih i funkcionalnih lokacija i poteza urbanog zelenila. Time se osigurava održiv razvoj prostora koji je pristupačan i ugodan za lokalno stanovništvo i posjetitelje, uz istovremeno očuvanje prirodnih resursa i povećanje bioraznolikosti. Projekt doprinosi i podizanju turističke atraktivnosti destinacije kroz integraciju prirodnih i kulturnih elemenata u lokalnu ponudu, što je važan korak u razvoju održivog i cjelogodišnjeg turizma u Općini Vojnić.
Opis projekta	Projektom se integrira zelena infrastruktura s urbanim elementima kako bi se stvorio skladan, funkcionalan i okolišno održiv prostor. Radovi se odvijaju na dvije ključne lokacije (poteza)- mjesnom groblju u Vojniću te Ulici I. gardijske brigade. Na mjesnom groblju u Vojniću provest će se hortikulturno uređenje koje uključuje: sadnju ukrasnog i autohtonog bilja (grmovi, cvijeće, nisko raslinje), održavanje i obnavljanje postojećeg zelenila te uređenje travnatih površina. U ulici I. Gardijske brigade planirana je izgradnja novog nogostupa radi povećanja sigurnosti pješaka i pristupačnosti za lokalno stanovništvo i turiste/posjetitelje, sadnja drvoreda u svrhu stvaranja prirodnog hlada, smanjenja prašine te poboljšanja estetskog dojma ulice. Provedbom projekta ostvaruju se brojni ciljevi održivog razvoja, odgovora na klimatske promjene te unapređenja kvalitete života i turističke privlačnosti destinacije. Povećanjem površina urbanog zelenila ublažava se efekt toplinskih otoka i smanjuje emisija CO₂, dok se istovremeno potiče bioraznolikost i otvaraju mogućnosti za razvoj edukativnih sadržaja povezanih s prirodom i okolišem.

	Uređeni prostori naselja postaju dijelom turističkih ruta, čime se jača percepcija njihove vrijednosti i identiteta. Uz to, modernizacija pješačke infrastrukture značajno povećava pristupačnost, osobito za osobe smanjene pokretljivosti i starije građane, dok estetski i rekreativni elementi dodatno obogaćuju iskustvo boravka za posjetitelje. Projekt pridonosi podizanju svijesti o važnosti održivog prostornog planiranja, a posredno može potaknuti i veću turističku potrošnju te produljiti turističku sezonu, stvarajući tako dugoročne koristi za lokalnu zajednicu i gospodarstvo.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2026.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Prijavljeno na Javni poziv NPOO - 2025. Izrada idejnih projekata - 2025. Provođenje javne nabave - 2026. Izvođenje radova - 2026.
Procijenjena vrijednost	644.670,00 €
Okvirni izvori financiranja	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi EU fondovi/NPOO
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Izrada projektne dokumentacije - 2025. godine – u tijeku

Tablica 51. Projekt sanacije i opremanja nogometnog stadiona Kralj Petar Svačić. Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Sanacija i opremanje nogometnog stadiona Kralj Petar Svačić
Cilj projekta	Glavni cilj projekta je sanacija i opremanje nogometnog stadiona Kralja Petra Svačića u svrhu unaprjeđenja uvjeta za bavljenje sportom, dok se istovremeno osigurava prostor prilagođen i za povremeno održavanje kulturnih i sportskih manifestacija.
Opis projekta	Projektom se planira sveobuhvatna sanacija i opremanje stadionske infrastrukture s ciljem osiguravanja kvalitetnijih infrastrukturnih uvjeta za održavanje sportskih aktivnosti i događanja. Provedbom projekta značajno će se unaprijediti sigurnost, funkcionalnost i kvaliteta prostora namijenjenog sportu i rekreaciji te podići razina sportske infrastrukture u lokalnoj zajednici. Projekt uključuje izvođenje građevinskih i montažnih radova: postavljanje tipskih montažnih tribina za gledatelje, montažu klupa za igrače, suce i delegate, izgradnju zaštitne ograde oko igrališta, ugradnju zaštitnih mreža iza golova, zamjenu postojećih nogometnih golova, postavljanje kornera i zastavica te označavanje igrališta u skladu s nogometnim pravilima. Uz to, projekt obuhvaća i pripreme zemljane radove (uključujući ispitivanje tla radi utvrđivanja nosivosti i stabilnosti), kao i potrebne betonske i armiranobetonske radove za izgradnju

	stabilne i sigurne infrastrukture. Rezultat projekta bit će realizacija moderne i kvalitetne sportske infrastrukture koja zadovoljava standarde sigurnosti i funkcionalnosti, omogućava redovito održavanje treninga i utakmica, te potiče razvoj sporta, zdravih stilova života i društvene kohezije u lokalnoj zajednici. Važnost stadiona Kralj Petar Svačić dodatno se očituje u njegovoj multifunkcionalnoj ulozi unutar lokalne zajednice, osobito tijekom ljetnih mjeseci kada postaje ključna lokacija za povremeno održavanje manifestacija. Prostor stadiona, zahvaljujući svojoj veličini, dostupnosti i infrastrukturnoj opremljenosti, omogućuje okupljanje većeg broja posjetitelja te predstavlja sigurno i uređeno okruženje za organizaciju događanja kao što su sportski turniri, ljetne igre, koncerti, sajmovi i lokalne fešte. Ovakva događanja tijekom turističke sezone doprinose animaciji lokalnog stanovništva i posjetitelja, potiču društvenu interakciju i stvaraju dodatnu vrijednost u ponudi destinacije. Osim što obogaćuje društveni život zajednice, korištenje stadiona za ljetne manifestacije utječe i na promociju Općine Vojnić kao mjesta aktivnog, sportskog i kulturnog turizma, čime se pridonosi jačanju lokalnog identiteta, povećanju turističke potrošnje i produljenju boravka posjetitelja. Time ovaj objekt prelazi svoju primarnu sportsku funkciju i postaje važan element društvene i turističke infrastrukture Općine.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2027.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Prijava na Javni poziv raspisan od strane Ministarstva turizma i sporta- 2025. Provođenje javne nabave- 2026. Izvođenje radova- 2026.-2027.
Procijenjena vrijednost	219.735,00 €
Okvirni izvori financiranja	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi EU fondovi/NPOO Ministarstvo turizma i sporta RH
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	• Glavni arhitektonski projekt – izrađen • Troškovnik – izrađen

Tablica 52. Projekt označavanja i uređenja biciklističkih staza. Izvor: Level Project d.o.o..

Naziv projekta	Označavanje i uređenje biciklističkih staza
Cilj projekta	Cilj projekta „Označavanje i uređenje biciklističkih staza“ je unaprijediti infrastrukturu za aktivni turizam kroz označavanje i uređenje postojećih biciklističkih ruta, s naglaskom na poboljšanje sigurnosti, preglednosti i pristupačnosti staza. Projekt pridonosi boljoj orijentaciji posjetitelja na terenu, povećava atraktivnost destinacije za rekreativne i sportske bicikliste te podupire održivi razvoj turizma na području Općine Vojnić.
Opis projekta	Turistička zajednica Općine Vojnić trasirala je mrežu biciklističkih ruta pod nazivom Petrova gora bike. Riječ je o šest tematski i tehnički raznolikih ruta (Petrova Gora Trekking Easy, Petrova Gora Trekking Advanced, Petrova Gora MTB Easy, Petrova Gora MTB Classic, Petrova Gora MTB Advanced i Petrova Gora MTB Epic) koje se razlikuju po duljini, podlozi, pejzažu i stupnju zahtjevnosti. Sve rute započinju kod Lovačkog doma Muljava, gdje je omogućena usluga najma bicikala. Iako su interaktivne karte staza Petrova gora bike dostupne putem Google Mapsa i GPS uređaja, biciklističke staze trenutačno nisu označene na terenu. U kontekstu sve izraženijeg razvoja aktivnog turizma na području destinacije te rasta interesa posjetitelja za biciklizam, projekt Označavanje i uređenje biciklističkih staza na području Općine Vojnić usmjeren je na osiguranje sredstava za unapređenje infrastrukture i doživljaja biciklista kroz provedbu infrastrukturnih i promotivnih aktivnosti koje će obuhvatiti uređenje postojećih staza, postavljanje putokaza i smjernica, informativnih ploča, markiranje trasa, postavljanje QR kodova te drugih popratnih aktivnosti.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – većina naselja
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada elaborata za postavljanje oznaka biciklističkih staza – 2026. Ishodovanje potrebnih suglasnosti i dozvola - 2026. Javna nabava - 2027. Provođenje radova - 2027.-2028.
Procijenjena vrijednost	250.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić TZ Karlovačke županije
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 53. Projekt podrške postojećim i organizacija novih manifestacija. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Podrška postojećim i organizacija novih manifestacija
Cilj projekta	Unaprijediti i obogatiti turističku ponudu Općine Vojnić kroz potporu postojećim i organizaciju novih kulturnih, zabavnih, sportskih i tematskih manifestacija koje doprinose razvoju identiteta i promocije destinacije i produženju turističke sezone.
Opis projekta	Turistička zajednica Općine Vojnić planira provoditi aktivnosti usmjerene na sufinanciranje i organizaciju različitih javnih manifestacija koje okupljaju lokalno stanovništvo i posjetitelje te stvaraju dodanu vrijednost turističkoj ponudi destinacije. Kroz kulturna, tradicijska, zabavna, sportska i tematska događanja želi se potaknuti dinamičniji turistički razvoj, povećati atraktivnost prostora, osnažiti lokalni identitet te povezati različite segmente turističkog proizvoda Općine. Projekt također doprinosi aktivaciji lokalne zajednice, poticanju gospodarske aktivnosti kroz povećan promet u ugostiteljstvu i uslužnim djelatnostima te stvaranju temelja za dugoročno pozicioniranje Vojnića kao autentične i žive turističke destinacije kontinentalne Hrvatske. Nove manifestacije će biti osmišljene tako da ravnomjerno rasporede turistička kretanja kroz sezonu i prostor te integriraju baštinske, prirodne i rekreacijske vrijednosti kraja u suvremeni kontekst turističke potražnje.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Kontinuirano
Procijenjena vrijednost	50.000,00 € (12.500,00 € godišnje)
Okvirni izvori financiranja	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi TZ Karlovačke županije
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 54. Projekt revitalizacije Starog grada Krstinje. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Revitalizacija Starog grada Krstinje
Cilj projekta	Cilj projekta „Revitalizacija Starog Grada Krstinje“ je omogućiti sustavnu i održivu prezentaciju zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra, upisanog u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Z-289), kroz izradu potrebne dokumentacije i provedbu konkretnih zahvata na terenu. Projekt uključuje izradu studijske i projektno-tehničke dokumentacije koja je preduvjet za realizaciju aktivnosti uređenja pristupnih puteva i okoliša lokaliteta što će omogućiti bolji pristup, sigurnost i očuvanje prostora, kao i razvoj interpretacijskih sadržaja usmjerenih na edukaciju i informiranje posjetitelja. Konačan cilj projekta je unaprijediti interpretaciju i dostupnost kulturne baštine posjetiteljima te potaknuti kvalitetniju valorizaciju i promociju srednjovjekovnog obrambeno-vojnog lokaliteta, uz očuvanje njegovih povijesnih i kulturnih vrijednosti.
Opis projekta	Stari grad Krstinja nalazi se na uzvišenju iznad naselja Krstinja. Prvi se put spominje 1334. godine pod imenom Crestina, kada je bio u vlasništvu Jurja Sankovića, člana plemena Ladikovića. Početkom 16. stoljeća, točnije 1504. godine, prelazi u ruke Frankopana Cetinskih, a potom 1543. u vlasništvo Frankopana Slunjskih. Pod turskom vlašću ostaje sve do 1699. godine. Nakon ukidanja Vojne krajine, grad gubi stratešku važnost i postupno propada. Tvrđava je bila oblikovana oko visoke branič-kule, okružene zidinama nepravilnog ovalnog oblika s polukružnim kulama. Bogata povijest čini stari grad Krstinja vrijednim kulturnim dobrom i važnim svjedokom obrambene povijesti regije. Projekt obuhvaća pripremu sveobuhvatne dokumentacije za turističku valorizaciju starog grada, uključujući konzervatorsku analizu, snimku zatečenog stanja te druga potrebna istraživanja, kao i definiranje koncepta interpretacije s ciljem definiranja uvjeta za uređenje prilaznih staza i okoliša te realizacije informativnih sadržaja za posjetitelje. U svrhu veće posjećenosti i olakšanog pristupa osobama smanjene pokretljivosti planirane je sadržaje potrebno prilagoditi njima. Provedbom projektnih aktivnosti stvoriti će se uvjeti za potpunu revitalizaciju čime se može postići njegova još veća prezentacija kao važnog povijesnog i kulturnog lokaliteta te pridonijeti razvoju kvalitetnijeg turističkog proizvoda.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Naselje Krstinja
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2028.

Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada konzervatorskog elaborata, snimke zatečenog stanja te provedbe konzervatorsko-restauratorskih i arheoloških istražnih i zaštitnih radova 2025. Dobivanje potrebnih suglasnosti – 2026. Markacija i uređenje staza - 2026. Postavljanje informacijskih punktova i edukativnih ploča - 2026. Razvoj digitalne infrastrukture- 2027. Tisak promotivnih materijala- 2027. Praćenje korištenja staza i zadovoljstva korisnika- 2028.
Procijenjena vrijednost	250.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić Karlovačka županija TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 55. Projekt revitalizacije Starog grada Otmića. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Revitalizacija Starog grada Otmića
Cilj projekta	Cilj projekta „Revitalizacija Starog Grada Otmića“ je omogućiti sustavnu i održivu prezentaciju zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra, upisanog u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Z-288), kroz izradu potrebne dokumentacije i provedbu konkretnih zahvata na terenu. Projekt uključuje izradu studijske i projektno-tehničke dokumentacije koja je preduvjet za realizaciju aktivnosti uređenja pristupnih puteva i okoliša lokaliteta što će omogućiti bolji pristup, sigurnost i očuvanje prostora, kao i razvoj interpretacijskih sadržaja usmjerenih na edukaciju i informiranje posjetitelja. Konačan cilj projekta je unaprijediti interpretaciju i dostupnost kulturne baštine posjetiteljima te potaknuti kvalitetniju valorizaciju i promociju srednjovjekovnog obrambeno-vojnog lokaliteta, uz očuvanje njegovih povijesnih i kulturnih vrijednosti.
Opis projekta	Stari grad smješten je na uzdignutoj lokaciji u Otmičkoj šumi, blizu sela Kestenovac. Izgrađen je u 16. stoljeću od strane ugledne porodice Otmić, koja je pripadala plemenu Klokočana. Grad je bio u njihovom posjedu sve do pada Bihaća 1592. godine, kada je prešao pod tursku vlast i ubrzo nakon toga napušten. Riječ je o kružnoj utvrdi karakterističnog tipa, s centralnom branič-kulom, vanjskim obrambenim zidom i okružnim jarkom. Sačuvao se djelomični dio cilindrične kule. Bogata povijest čini stari grad Otmić vrijednim kulturnim dobrom i važnim svjedokom obrambene povijesti regije. Projekt obuhvaća pripremu sveobuhvatne dokumentacije za turističku valorizaciju starog grada, uključujući konzervatorsku analizu, snimku zatečenog stanja te druga potrebna istraživanja, kao i definiranje koncepta interpretacije s ciljem definiranja uvjeta za uređenje prilaznih staza i okoliša te realizacije informativnih sadržaja za posjetitelje. U svrhu veće posjećenosti i olakšanog pristupa osobama smanjene pokretljivosti planirane je sadržaje potrebno prilagoditi njima. Provedbom projektnih aktivnosti stvoriti će se uvjeti za potpunu revitalizaciju čime se može postići njegova još veća

	prezentacija kao važnog povijesnog i kulturnog lokaliteta te pridonijeti razvoju kvalitetnijeg turističkog proizvoda.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Naselje Klokoč
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada konzervatorskog elaborata, snimke zatečenog stanja te provedbe konzervatorsko-restauratorskih i arheoloških istražnih i zaštitnih radova 2026. Dobivanje potrebnih suglasnosti – 2026. Markacija i uređenje staza - 2026. Postavljanje informacijskih punktova i edukativnih ploča - 2026. Razvoj digitalne infrastrukture- 2027. Tisak promotivnih materijala- 2027. Praćenje korištenja staza i zadovoljstva korisnika- 2028.
Procijenjena vrijednost	250.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić Karlovačka županija TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 56. Projekt revitalizacije Starog grada Klokoča. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Revitalizacija Starog grada Klokoča
Cilj projekta	Cilj projekta „Revitalizacija Starog Grada Klokoča“ je omogućiti sustavnu i održivu prezentaciju zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra, upisanog u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Z-290), kroz izradu potrebne dokumentacije i provedbu konkretnih zahvata na terenu. Projekt uključuje izradu studijske i projektno-tehničke dokumentacije koja je preduvjet za realizaciju aktivnosti uređenja pristupnih puteva i okoliša lokaliteta što će omogućiti bolji pristup, sigurnost i očuvanje prostora, kao i razvoj interpretacijskih sadržaja usmjerenih na edukaciju i informiranje posjetitelja. Konačan cilj projekta je unaprijediti interpretaciju i dostupnost kulturne baštine posjetiteljima te potaknuti kvalitetniju valorizaciju i promociju srednjovjekovnog obrambeno-vojnog lokaliteta, uz očuvanje njegovih povijesnih i kulturnih vrijednosti.

Opis projekta	Stari grad Klokoč bio je važna utvrda plemena Klokočana, smještena na povišenoj poziciji iznad ušća potoka Rabnice u rijeku Glinu. Sagrađen je u razdoblju od 12. do 15. stoljeća kao nepravilnog pravokutnog tlocrta s cilindričnom kulom u jednom uglu, okružen jarkom i stambenom zgradom unutar zidina. Tijekom svoje povijesti, grad je mijenjao vlasnike: u 14. stoljeću dolazi pod vlast ugledne hrvatske plemićke obitelji Frankopana, a zatim je do 1681. godine bio pod turskom upravom. Nakon toga, grad je služio kao granična stražarska utvrda sve do 1871. godine, kada je napušten čime je započeo njegov proces propadanja. Bogata povijest čini stari grad Klokoč vrijednim kulturnim dobrom i važnim svjedokom obrambene povijesti regije. Projekt obuhvaća pripremu sveobuhvatne dokumentacije za turističku valorizaciju starog grada, uključujući konzervatorsku analizu, snimku zatečenog stanja te druga potrebna istraživanja, kao i definiranje koncepta interpretacije s ciljem definiranja uvjeta za uređenje prilaznih staza i okoliša te realizacije informativnih sadržaja za posjetitelje. U svrhu veće posjećenosti i olakšanog pristupa osobama smanjene pokretljivosti planirane je sadržaje potrebno prilagoditi njima. Provedbom projektnih aktivnosti stvoriti će se uvjeti za potpunu revitalizaciju čime se može postići njegova još veća prezentacija kao važnog povijesnog i kulturnog lokaliteta te pridonijeti razvoju kvalitetnijeg turističkog proizvoda.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Naselje Klokoč
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada konzervatorskog elaborata, snimke zatečenog stanja te provedbe konzervatorsko-restauratorskih i arheoloških istražnih i zaštitnih radova 2025. Dobivanje potrebnih suglasnosti – 2026. Markacija i uređenje staza - 2026. Postavljanje informacijskih punktova i edukativnih ploča - 2026. Razvoj digitalne infrastrukture- 2027. Tisak promotivnih materijala- 2027. Praćenje korištenja staza i zadovoljstva korisnika- 2028.
Procijenjena vrijednost	250.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić Karlovačka županija TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 57. Projekt unaprjeđenja postojeće i postavljanje nove turističke infrastrukture. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Unaprjeđenje postojeće i postavljanje nove turističke infrastrukture
Cilj projekta	Cilj projekta „Unaprjeđenje postojeće i postavljanje nove turističke infrastrukture“ je omogućiti poboljšano usmjeravanje turista prema kulturnim, povijesnim, prirodnim te turističkim znamenitostima, kao i smještajnim objektima te samim time poboljšati uvjete informiranja i boravka turista. Navedeno će rezultirati povećanjem broja noćenja i dolazaka u označene turističke lokalitete.
Opis projekta	S obzirom na uređenje novih turističkih atrakcija na području Općine Vojnić, javlja se potreba za uspostavom nove turističke signalizacije koja će omogućiti usmjeravanje posjetitelja prema ključnim turističkim točkama, poput kulturnih, povijesnih i prirodnih znamenitosti te smještajnih kapaciteta. Poseban izazov predstavlja činjenica da turistička signalizacija prilagođena osobama s posebnim potrebama trenutačno u potpunosti izostaje, što stvara prepreke za inkluzivni turizam. Iz toga razloga nužna je nadopuna nove turističke signalizacije, kao i prilagodba dijela turističke signalizacije za korisnike s posebnim potrebama, čime se osigurava inkluzivan i pristupačan turistički doživljaj za sve posjetitelje. Projekt uključuje izradu i postavljanje turističkih oznaka za smještajne objekte, kulturne, povijesne i prirodne atrakcije, ali i druge turistički relevantne lokacije. Uspostavom nove i unaprjeđenjem postojeće turističke signalizacije posjetiteljima će se omogućiti lakše snalaženje na prostoru Općine, povećanje vidljivosti turističkih resursa, unaprjeđenje korisničkog iskustva te samim time pridonijeti većem zadovoljstvu turista i lokalnog stanovništva, produljenju boravka te povećanju broja dolazaka i noćenja na području Općine Vojnić.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Prosječna duljina boravka u destinaciji
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – većina naselja
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada prometnog elaborata za postavljanje turističke signalizacije – po potrebi Ishodovanje potrebnih suglasnosti i dozvola – po potrebi Javna nabava – po potrebi Izrada nove turističke signalizacije – po potrebi Postavljanje i zamjena turističke signalizacije – po potrebi
Procijenjena vrijednost	50.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Općina Vojnić TZ Općine Vojnić TZ Karlovačke županije

Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	- Prometni elaborat za postavljanje turističke signalizacije – 2025.g. izrađen - Prometni elaborat za postavljanje turističke signalizacije – po potrebi
--	---

Tablica 58. Projekt razvoja lokalnih suvenira. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Razvoj lokalnih suvenira
Cilj projekta	Cilj projekta je razvoj autentičnih suvenira koji, kroz promišljen dizajn i sadržaj utemeljen na lokalnim vrijednostima, doprinose očuvanju i promociji kulturne i prirodne baštine Općine Vojnić, istovremeno jačajući identitet destinacije i potičući održivi turistički razvoj.
Opis projekta	Kroz projekt „Razvoj lokalnih suvenira“ planirano je kreiranje suvenira koji povezani s prirodnom i kulturnom baštinom mogu poslužiti kao sredstvo promocije Općine Vojnić kao održive turističke destinacije, ali i za jačanje ponosa lokalne zajednice na svoju povijest i tradiciju. Projektom će se definirati strateški koncept autentičnih suvenira, njihov dizajn i izrada, a zatim distribucija s ciljem povećanja vidljivosti i promocije područja Općine Vojnić. Turistička zajednica Općine Vojnić bit će inicijator i koordinator aktivnosti usmjerenih na razvoj autentičnih proizvoda (prirodna i kulturna baština, zanati, manifestacije, kultura života i rada, povijest i sl.) koji komuniciraju identitet destinacije, u suradnji s lokalnim proizvođačima, udrugama i kreativnim pojedincima. Time će se ih uključiti na sudjelovanje u razvoju i promociji destinacije, što će biti dodatni impuls za razvoj lokalnog gospodarstva i društvene kohezije. U izradi suvenira prednost će imati korištenje lokalnih materijala i resursa, čime se promiče održiv pristup razvoju turističke ponude i promocije. Takav pristup doprinosi smanjenju ekološkog otiska, ostvaruje odgovoran odnos prema prirodi i baštini te stvara dodana vrijednost proizvodima kroz autentičnost i lokalnu priču koju nose.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2026.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Osmišljavanje strateškog koncepta suvenira s razvojem i dizajnom prototipa suvenira 2025. Javna nabava 2026. Izrada suvenira 2026. Razvoj prodajno-distribucijskog modela 2026. Marketing i promocija suvenira 2026.
Procijenjena vrijednost	10.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi (MINTS, MINK) Općina Vojnić TZ Općine Vojnić, TZ Karlovačke županije

Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija
--	--------------------------

Tablica 59. Projekt Green & Blue (Prenamjena bivše škole Miholjsko u društveno-edukativni dom). Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Green & Blue (Prenamjena bivše škole Miholjsko u društveno-edukativni dom)
Cilj projekta	Cilj projekta je prenamjena bivše školske zgrade u Miholjskom u višenamjenski društveni dom koji će služiti kao središte društvenih, kulturnih i turističkih aktivnosti lokalne zajednice. Kroz krajobrazno uređenje okoliša želi se stvoriti atraktivan i funkcionalan prostor koji će doprinijeti kvaliteti života mještana, potaknuti društvenu koheziju te omogućiti razvoj lokalnog turizma kroz organizaciju događanja, manifestacija i promociju prirodne i kulturne baštine vojničkog kraja.
Opis projekta	Projekt "Green & Blue – prenamjena bivše škole Miholjsko u društveno-edukativni dom" usmjeren je na revitalizaciju nekadašnje školske zgrade kroz njezinu prenamjenu u višenamjenski društveni dom, koji će služiti kao prostor za okupljanje lokalnog stanovništva, organizaciju kulturnih, edukativnih i društvenih događanja te poticanje ruralnog turizma. Projekt pridonosi jačanju društvene infrastrukture naselja Miholjsko kroz unapređenje prostora namijenjenog okupljanju i aktivnostima zajednice. Time se stvaraju preduvjeti za razvoj ruralnog i kulturnog turizma, osobito kroz organizaciju raznovrsnih manifestacija, edukativnih radionica i događanja namijenjenih posjetiteljima i turistima. Istovremeno, projekt pozitivno utječe na kvalitetu života lokalnog stanovništva, s posebnim naglaskom na potrebe mladih i starijih osoba. Kroz sve aktivnosti doprinosi se očuvanju i promociji lokalne kulturne i tradicijske baštine, jačajući identitet i atraktivnost mjesta Miholjsko. Uz unutarnju prenamjenu zgrade, projekt uključuje i krajobrazno uređenje njezine neposredne okolice. Uređenjem zelenih površina, postavljanjem urbane opreme, stvaranjem prostora za boravak na otvorenom (poput sjenica, klupa, pješačkih staza, cvjetnjaka, dječjih i rekreativnih sadržaja), prostor će se pretvoriti u ugodno i funkcionalno središte naselja. Ovim projektom bivša škola ponovno postaje živo središte zajednice, ali u novoj ulozi – kao društveno-turistički punkt koji doprinosi dugoročnom razvoju naselja Miholjsko.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Miholjsko
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2027.

Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada projektno-tehničke dokumentacije- 2025. Prijava na neki od raspoloživih Poziva- 2026. Provođenje javne nabave – 2027. Izvođenje radova 2027.
Procijenjena vrijednost	500.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Izrada projektno-tehničke dokumentacije – 2025. g. u tijeku

Tablica 60. Projekt ulaganja u šumsku infrastrukturu – šumske ceste. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Ulaganje u šumsku infrastrukturu – šumske ceste
Cilj projekta	Unaprijediti gospodarenje šumama i doprinijeti razvoju ruralnog prostora na području Općine Vojnić kroz ulaganje u održivu šumsku infrastrukturu, s naglaskom na višenamjensko korištenje šuma, uključujući i razvoj turizma. Glavni ciljevi projekta su: • Poboljšati pristupačnost šumskim površinama radi učinkovitijeg gospodarenja i nadzora, odnosno omogućiti kvalitetniji pristup za radnu mehanizaciju, djelatnike i korisnike šuma, • Smanjiti troškove eksploatacije šumskih proizvoda i poboljšati logistiku transporta drva kroz skraćivanje udaljenosti i optimizaciju šumskih trasa. • Osigurati brži i sigurniji pristup u slučaju požara, bolesti i drugih prirodnih nepogoda čime se povećava otpornost šuma i sigurnost ljudi i imovine. • Poticati razvoj outdoor turizma i rekreacijskih aktivnosti kroz izgradnju i modernizaciju šumskih cesta čime se omogućuje kvalitetniji pristup za planinare, bicikliste, rekreativce i ljubitelje prirode. • Unaprijediti uvjete za razvoj popratnih djelatnosti u ruralnim područjima kroz razvoj selektivnih vrsta turizma – ekoturizma i ruralnog turizma čime se utječe i na razvoj lokalne gastronomske ponude • Smanjiti negativan utjecaj na okoliš kroz plansko i održivo građenje cesta u skladu s propisima o zaštiti prirode i očuvanju biološke raznolikosti. • Povećati sigurnost i učinkovitost šumskih radova kroz modernizaciju prometne infrastrukture čime se smanjuje rizik za radnike i vozila.
Opis projekta	Projekt „Ulaganje u šumsku infrastrukturu – šumske ceste“ usmjeren je na unaprjeđenje pristupa šumskim područjima s ciljem učinkovitijeg, sigurnijeg i održivijeg gospodarenja šumama te poticanja dodatnih gospodarskih aktivnosti, osobito turizma i rekreacije u prirodi. Projektom će se omogućiti kvalitetniji pristup radnoj mehanizaciji, brža intervencija u slučaju požara ili elementarnih nepogoda te smanjenje troškova transporta drva. Osim toga, infrastruktura će biti osmišljena tako da omogući i pristup turistima, izletnicima, planinarima i biciklistima, čime se doprinosi razvoju održivog šumskog turizma i većem korištenju rekreacijskih potencijala šuma. Projekt će se provoditi u skladu s načelima zaštite okoliša i očuvanja bioraznolikosti, a sve aktivnosti bit će usklađene s važećim prostorno-planskim dokumentima i šumskogospodarskim planovima.

Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2027.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Prijava na neki od dostupnih Javnih poziva- 2025. Provođenje javne nabave-2026. Izvođenje radova - 2026.-2027.
Procijenjena vrijednost	300.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	• Glavni projekt – izrađen

Tablica 61. Projekt unaprjeđenja digitalne prisutnosti i fizičke promocije turističke destinacije Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Unaprjeđenje digitalne prisutnosti i fizičke promocije turističke destinacije Vojnić
Cilj projekta	Cilj projekta „Unaprjeđenje digitalne prisutnosti i fizičke promocije turističke destinacije Vojnić“ je unaprijediti postojeću internetsku stranicu Turističke zajednice Općine Vojnić kako bi se osigurala moderna, pristupačna, funkcionalna i višestruko jezična platforma za promociju destinacije, poboljšala komunikacija s turistima te povećala vidljivost i atraktivnost Općine Vojnić na domaćem i inozemnom turističkom tržištu. Projekt teži povećanju angažmana korisnika, olakšavanju pristupa informacijama, poticanju dolazaka i produljenju boravka posjetitelja putem kvalitetnog, multimedijalnog i interaktivnog online sadržaja te uz podršku tiskanih promotivnih materijala.
Opis projekta	Projektom se planira unaprjeđenje službene internetske stranice Turističke zajednice Općine Vojnić s ciljem jačanja online prisutnosti destinacije, bolje informiranosti posjetitelja i povećanja turističke vidljivosti. Stranica će biti sadržajno i tehnički unaprijeđena – proširit će se jezična dostupnost, prilagoditi osobama s invaliditetom te poboljšati mobilna i SEO optimizacija. U sklopu šire promotivne strategije, osim unaprjeđenja web stranice, Turistička zajednica planira i tiskanje odnosno dotisak promotivnih materijala poput brošura s novim sadržajem, info letaka, plakata, kalendara i posjetnica s prepoznatljivim motivima mjesta. Ovi tiskani materijali služit će kao podrška fizičkoj promociji destinacije na sajmovima, manifestacijama i u suradnji s drugim turističkim subjektima.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE

Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos / umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Unaprjeđenje internetske stranice - 2026.-2027. Oglašavanje- Digitalna marketing kampanja Općine Vojnić-2026.-2029. Kreiranje promotivnih materijala – 2026. – 2029.
Procijenjena vrijednost	50.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Općina Vojnić TZ Općine Vojnić TZ Karlovačke županije
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 62. Projekt uvođenja bike-share usluga (Smart city program). Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Uvođenje bike-share usluge (Smart city program)
Cilj projekta	Cilj projekta je uspostaviti sustav javnih bicikala kao održivo, ekološki prihvatljivo i digitalno podržano rješenje urbane mobilnosti u Općini Vojnić. Kroz integraciju električnih i klasičnih bicikala, digitalne infrastrukture te povećanje kvalitete održivih usluga Općine, projekt ima za cilj povećati dostupnost prijevoza, smanjiti negativan utjecaj na okoliš, poboljšati kvalitetu života stanovnika i posjetitelja te potaknuti održivi lokalni razvoj.
Opis projekta	Provedbom projekta nabaviti će se specijalizirani sustav održive mobilnosti, prilagođen potrebama cikloturističkih destinacija temeljen na tzv. bike-sharing principima - sustav javnih bicikala koji uključuje infrastrukturnu komponentu (električni bicikli, klasični bicikli, stanice za parkiranje i punjenje, aplikaciju za plaćanje i praćenje bicikala putem GPS (lokacijskog sustava) te info stupa s opremom za punjenje). Sustav javnih bicikala biti će dostupan 24/7 i predstavlja pametno te ekološki održivo ulaganje u povećanje razine fizičke aktivnosti domicilnog stanovništva i posjetitelja. Stanovnicima i posjetiteljima će biti omogućeno besplatno korištenje sustava javnih bicikala većinu godine, s izuzetkom razdoblja kada će se usluga simbolički naplaćivati, a prikupljena sredstva će se koristiti za popravak bicikala. Posjetitelji i stanovnici Općine Vojnić će biti u mogućnosti iskoristiti prednosti javnih bicikala i tako puno lakše i brže obaviti svakodnevne obveze ili obići Općinu Vojnić i tako imati olakšan pristup do kulturnih i prirodnih znamenitosti na području Općine Vojnić.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE

Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih turista u vrhu turističke sezone • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2026.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Provođenje javne nabave - 2025. Realizacija projektnih aktivnosti - 2025.-2026.
Procijenjena vrijednost	70.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO/Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost Nacionalni fondovi Općina Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektna dokumentacije	• Nije potrebna dokumentacija u vidu glavnog projekta • Postoji ponuda i troškovnik

Tablica 63. Projekt izgradnje sportskog igrališta u Vojniću. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Izgradnja sportskog igrališta u Vojniću
Cilj projekta	Projekt predviđa izgradnju modernog sportsko-rekreacijskog igrališta u središtu Vojnića koje će služiti kao multifunkcionalni prostor za sport, rekreaciju i društvena okupljanja. Time će se realizirati sigurno i dostupno mjesto za fizičku aktivnost svih dobrih skupina čime se potiče zdrav način života, socijalna integracija i aktivno provođenje slobodnog vremena lokalnog stanovništva i posjetitelja.
Opis projekta	Projektom će se izgraditi sportsko igralište u središtu Vojnića (k.č.br. 4691. k.o. Vojnić) s podlogom pogodnom za različite sportske aktivnosti poput nogometa, rukometa, košarke ili multifunkcionalnu upotrebu. Uz izgradnju igrališta, projekt predviđa postavljanje javne rasvjete, izgradnju ograde, uređenje pristupnih staza te postavljanje pratećih sadržaja koji omogućuju sigurnu, funkcionalnu i cjelovitu uporabu prostora. Teren će biti prilagođen za korištenje tijekom cijele godine. Projektom se ostvaruju sljedeći učinci: • Izgradnja suvremenog multifunkcionalnog sportskog terena koji omogućuje kontinuirano bavljenje sportskim aktivnostima tijekom cijele godine, • Povećanje razine tjelesne aktivnosti i promocija zdravih životnih navika među svim generacijama (lokalno stanovništvo i posjetitelji), • Razvoj sportske infrastrukture kao temelja za organizaciju lokalnih i regionalnih sportskih događanja, turnira i manifestacija, kojima se jača društvena kohezija i otvaraju mogućnosti za kreiranje novih turističkih proizvoda, • Privlačenje sportskih entuzijasta, klubova i rekreativaca iz šire regije, što doprinosi razvoju sportskog i rekreativnog turizma,

	• Povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva kroz realizaciju uređenog, funkcionalnog i sigurnog prostora za boravak na otvorenom i rekreaciju, • Jačanje inkluzivnosti, pristupačnosti i sigurnosti za sve korisnike • Dugoročno smanjivanje troškova održavanja zahvaljujući modernoj i dugotrajnoj infrastrukturi, • Poticanje lokalnog gospodarstva kroz rast turističke aktivnosti i prihoda, • Razvoj suradnje lokalnih vlasti, sportskih klubova i zajednice kroz uspostavu učinkovitog modela upravljanja i održavanja sportskog terena, odnosno osiguravanja njegove dugoročne funkcionalnosti, raspoloživosti i održivosti.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom
Nositelj provedbe	Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2027.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na predmetnoj čestici na kojoj se planira gradnja terena (k.o. Vojnić, k.č.br. 4691)- 2025. Izrada projektno-tehničke dokumentacija- 2026. Ishođenje građevinske dozvole- 2026. Provođenje javne nabave- 2026. Izgradnja i otvaranje- 2026.-2027.
Procijenjena vrijednost	100.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi (MINTS, MRRFEU) Općina Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	• Idejni projekt- izrađen

Tablica 64. Projekt edukativne radionice za dionike u turizmu. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Edukativne radionice za dionike u turizmu
Cilj projekta	Cilj projekta je sustavno unapređenje kvalitete i konkurentnosti turističke ponude Općine Vojnić kroz organizaciju ciljanih edukacijskih aktivnosti namijenjenih ključnim dionicima u turizmu – pružateljima smještaja (kuće za odmor, objekti u domaćinstvu i OPG), ugostiteljima, predstavnicima udruga i ostalim dionicima koji sudjeluju u kreiranju i provedbi turističke ponude na području Općine Vojnić. Krajnji cilj edukacija je povećati konkurentnost destinacije Općine Vojnić na tržištu kontinentalnog turizma RH kroz razvoj ljudskog kapitala, podizanje profesionalnih standarda i jačanje kohezije lokalne zajednice u kreiranju integrirane i kvalitetne turističke ponude.
Opis projekta	Projektom se nastoji postići viša razina profesionalizacije dionika u turizmu kroz transfer suvremenih znanja i vještina u segmentima kao što su: upravljanje turističkim doživljajem, promocija autentičnih lokalnih proizvoda, digitalna vidljivost, održivost i kvaliteta usluge. Kroz edukaciju i umrežavanje, lokalnim dionicima omogućit će se snažnije uključivanje u turističke tokove i podizanje standarda usluge, čime se izravno doprinosi jačem i kvalitetnijem razvoju destinacije Općine Vojnić. Projekt obuhvaća organizaciju niza tematskih edukacija i radionica koje će biti besplatno dostupne svim aktivnim i potencijalnim dionicima turističkog razvoja na području Općine Vojnić. Edukacije će biti usmjerene na unapređenje stručnih znanja i operativnih vještina u sektorima kvalitete pružanja usluga u turizmu, interpretacije lokalne kulturno-povijesne i prirodne baštine, promocije i digitalnog marketinga, održivog razvoja i ekoloških standarda, brendiranja smještaja, razvoja turističkih proizvoda te umrežavanja i zajedničkog nastupa na tržištu.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Održane edukativne radionice – kontinuirano (nekoliko puta godišnje)
Procijenjena vrijednost	20.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Općina Vojnić HTZ TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna dokumentacija

Tablica 65. Projekt povećanja smještajnih kapaciteta. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Povećanje smještajnih kapaciteta
Cilj projekta	Projekt je usmjeren na poticanje razvoja novih i rekonstrukciju postojećih objekata za realizaciju novih smještajnih kapaciteta s ciljem povećanja kvalitete, raznolikosti i ukupne konkurentnosti ponude smještaja na području Općine Vojnić.
Opis projekta	Projektom se žele potaknuti ulaganja u razvoj novih i rekonstrukciju postojećih objekata (kuće za odmor, objekti u domaćinstvu i OPG-ima) u svrhu dobivanja novih smještajnih kapaciteta, koji bi se oblikom, izborom materijala, uređenjem interijera, temama i drugim elementima trebali uklopiti u lokalni ambijent te omogućiti jedinstveni doživljaj destinacije. Novi smještajni kapaciteti sadržajno bi obogatili postojeću smještajnu ponudu i potaknuli interes različitih segmenata gostiju tijekom godine, posebno tržišta posebnih interesa kojima turistički proizvodi Općine Vojnić i okolice mogu biti privlačni gotovo tijekom cijele godine. Povećanje broja i kvalitete smještajnih jedinica pozitivno će utjecati na produljenje boravka posjetitelja, razvoj dopunskih i pratećih usluga, kao i na sveukupno jačanje gospodarskog učinka turističke aktivnosti na područje Općine Vojnić.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Prosječna duljina boravka u destinaciji
Nositelj provedbe	Općina Vojnić TZ Općine Vojnić Privatni sektor
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Provedba konzultativnog procesa sa zainteresiranim dionicima i organizacija informativno-edukativnih radionica – 2026. Uspostava institucionalnog okvira i mehanizama potpora za razvoj smještajnih kapaciteta (modeli sufinanciranja, javni pozivi i dr.) – 2027. Izrada projektno-tehničke dokumentacije – 2027. Prijava projekata na dostupne izvore financiranja (nacionalni i EU fondovi, programi ruralnog razvoja i dr.) – 2027.-2028. Provedba radova – 2028. Završetak radova i otvorenje – 2029.
Procijenjena vrijednost	-

Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Karlovačka županija Općina Vojnić Privatni sektor HBOR/HAMAG BICRO
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 66. Projekt brendiranja turističkog smještaja objekata u domaćinstvu putem nacionalne oznake "Vaš domaćin/Local host". Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Brendiranje turističkog smještaja objekata u domaćinstvu putem nacionalne oznake „Vaš domaćin/Local Host“
Cilj projekta	Cilj projekta je uspostaviti sustav brendiranja za pružatelje smještaja u kategoriji „Objekti u domaćinstvu“ kroz dodjelu nacionalne oznake „Vaš domaćin/Local Host“ koju dodjeljuje Hrvatska turistička zajednica. Dobivanjem ove oznake, pružatelji smještaja s područja Općine Vojnić koji pružaju uslugu smještaja u kategoriji „Objekti u domaćinstvu“ dobit će mogućnost prezentiranja, brendiranja i pozicioniranja kao domaćina koji pružaju dodatnu vrijednost hrvatskom turizmu.
Opis projekta	Projektom se želi potaknuti unaprjeđenje kvalitete i konkurentnosti pružatelja smještaja u kategoriji „Objekti u domaćinstvu“ kroz uvođenje oznake „Vaš domaćin/Local Host“, koju je Hrvatska turistička zajednica 2025. godine uvela kao nacionalnu marku izvrsnosti za privatni smještaj. Oznaka se dodjeljuje smještajnim objektima koji ispunjavaju 8 od 14 elemenata u pet glavnih kriterija – autentičnost, ekološka osviještenost i održivost, personalizirana usluga, komunikacija s turistima te povezanost s lokalnom sredinom. Provedbom projekta pružatelji smještaja u kategoriji „Objekti u domaćinstvu“ ispunit će definirane kriterije i steći oznaku kvalitete „Vaš domaćin/Local Host“. Uvođenjem oznake povećat će se povjerenje gostiju u kvalitetu i autentičnost smještaja u domaćinstvima što će potaknuti veći turistički promet i privući ciljane skupine turista koji traže kvalitetan smještaj. Istovremeno, projekt će doprinijeti podizanju razine izvrsnosti usluge i gostoljubivosti kod pružatelja smještaja, što su ključni čimbenici za stvaranje dugoročno održivog i konkurentnog turističkog iskustva.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić

Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Ispunjavanje kriterija za samoprocjenu Ispunjavanje upitnika i provjera izjava Provjera i mjerenje kriterija Dostavljanje digitalne oznake i fizičke pločice TZ Općine Vojnić Preuzimanje oznake Uvedena oznaka kvalitete u smještajne objekte u domaćinstvu
Procijenjena vrijednost	-
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi HTZ TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 67. Projekt izgradnje odmorišta na području Općine Vojnić (projektno-tehnička dokumentacija). Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Izgradnja odmorišta na području Općine Vojnić (projektno-tehnička dokumentacija)
Cilj projekta	Cilj projekta „Izgradnja odmorišta na području Općine Vojnić“ je izrada projektno-tehničke dokumentacije koja će poslužiti kao temelj za planiranje, dizajn i izgradnju nekoliko odmorišnih točaka na području Općine. Dokumentacija će obuhvatiti odabir lokacija, definiranje tehničkih rješenja te izradu troškovnika, čime se omogućava ishodenje potrebnih dozvola, provođenje nabave i kasnija izvedba radova. Time se stvaraju preduvjeti za unapređenje turističke i rekreacijske infrastrukture u cilju razvoja tranzitnog i aktivnog turizma na području Općine Vojnić.
Opis projekta	Turistička zajednica Općine Vojnić želi postaviti nekoliko odmarališta u cilju promicanja i korištenja rekreacijskih, zdravstvenih i turističkih funkcija što u konačnici doprinosi poboljšanju uvjeta autoturista, izletnika, planinara, biciklista i ostalih posjetitelja kojih je u recentnom razdoblju na području Općine Vojnić sve više. Odmarališta će se uklopiti u krajolik, gdje će posjetitelji moći sjesti, odložiti stvari, bicikle i predahnuti. Očekuje se da će projekt utjecati i na povećanje gospodarskog razvoja te na povećanje broja posjeta i noćenja turista u Općini Vojnić općenito.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić

Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Definiranje koncepta projekta - 2025. Prijava na nacionalne Pozive- 2026. Izrada projektno tehničke dokumentacije (studija odabira lokacija, idejna rješenja, geodetski elaborati, idejni, glavni i izvedbeni projekt)- 2026.-2027. Predaja projekta i ishođenje potrebnih dozvola - 2028. Priprema i prijava na natječaj za sufinanciranje izgradnje - 2029.
Procijenjena vrijednost	1.000,000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Hrvatske ceste Općina Vojnić TZ Karlovačke županije
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 68. Projekt proširenja smještajnih kapaciteta Lovačkog doma Muljava. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Proširenje smještajnih kapaciteta Lovačkog doma Muljava
Cilj projekta	Cilj projekta je transformacija postojećeg ugostiteljsko-smještajnog kompleksa Lovačkog doma Muljava u visokokategorizirani turistički objekt (razine 4*) s ukupnim smještajnim kapacitetom od približno 80 ležajeva. Time će se značajno povećati dodana vrijednost turističke usluge, unaprijediti kvaliteta boravka za posjetitelje te odgovoriti na rastuću potražnju za visokokvalitetnim smještajnim kapacitetima u području kontinentalnog turizma Karlovačke županije. Projekt ujedno doprinosi održivom razvoju i jačanju atraktivnosti Općine Vojnić i Petrove gore kao prepoznate turističke destinacije.
Opis projekta	Lovački dom Muljava nalazi se na atraktivnoj lokaciji u prirodnom okruženju Petrove gore, u naselju Radonja, unutar područja kojim upravljaju Hrvatske šume. Objekt trenutno raspolaže s osam smještajnih jedinica i ukupno 27 ležajeva. Poznat je po autentičnoj gastronomskoj ponudi s naglaskom na specijalitete od divljači te služi kao središnje mjesto okupljanja posjetitelja glavnih atrakcija Petrove Gore (Centralna Partizanska bolnica, Spomenik ustanku Banije i Korduna, tematska staza „Rimski put“ i „Kraljev put“, planinarska obilaznica „Petrova gora“ i dr.) Projektom je planirano: • Povećanje smještajnih kapaciteta s 27 na približno 80 ležajeva kroz dogradnju i adaptaciju smještajnih jedinica visoke kategorije. • Rekategorizacija objekta na razinu četiri zvjezdice, u skladu s važećim normama i standardima u ugostiteljstvu. • Izgradnja dodatnih sadržaja, uključujući wellness zonu, konferencijsku dvoranu i prostore za edukaciju i interpretaciju prirodne baštine. • Ulaganje u energetska učinkovitost i održivost, kroz korištenje obnovljivih izvora energije i očuvanje okoliša.

	Unapređenje ukupnog korisničkog iskustva – od smještaja i gastronomije do rekreacije, edukacije i poslovnog turizma.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	DA
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti i doprinos strateškom/posebnom cilju	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: - Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji - Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom - Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom - Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji - Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane Doprinos strateškim ciljevima Strateškog plana razvoja turizma Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.: - Unaprjeđenje javne infrastrukture i drugih sadržaja potrebnih za ukupni održivi turistički razvoj; - Razvoj specifičnih oblika turizma; - Pokretanje, razvoj i unaprjeđenje različitih usluga usmjerenih na turizam - Razvoj ljudskih potencijala i drugih aktivnosti usmjerenih na promociju, objedinjavanje i osnovnu standardizaciju turističke ponude područja Općine.
Nositelj provedbe	Hrvatske šume d.d.
Lokacija provedbe	Općina Vojnić – naselje Radonja (Petrova gora)
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025.-2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Analiza postojećeg stanja i prikupljanje podataka – 2025. Izrada idejnog projekta rekonstrukcije i opremanja – 2026. Izrada glavnog i izvedbenog projekta 2027. Priprema troškovnika za opremanje i prilagodbu autobusa – 2027. Pribavljanje potrebnih dozvola i suglasnosti – 2027. Priprema troškovnika i raspisivanje natječaja za izvođače radova – 2027. Početak građevinskih radova na rekonstrukciji doma – 2028. Nabava i instalacija nove opreme – 2028. Završetak radova i tehnički pregled objekta – 2028. Službeno otvaranje obnovljenog Društvenog doma – 2028./2029.
Procijenjena vrijednost	1.000.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi (MINTS, MRRFEU)
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Elaborat isplativosti – izrađen

Tablica 69. Projekt tematskog uređenja objekata i unaprjeđenje ugostiteljske ponude kroz suradnju s OPG-ima i drugim dionicima (poduzetnici, obrti, udruge, umjetnici). Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Tematsko uređenje objekata i unaprjeđenje ugostiteljske ponude kroz suradnju s OPG-ima i drugim dionicima (poduzetnici, obrti, udruge, umjetnici)
Cilj projekta	Iako Općina Vojnić u posljednjim godinama bilježi rast interesa za lokalnu gastronomiju i ruralni turizam, razina kvalitete, tematizacije i uređenja ugostiteljskih objekata još uvijek ne prati u potpunosti potencijal prostora, niti očekivanja modernih posjetitelja koji sve više traže autentična, iskustvena gastronomska iskustva. Projekt je usmjeren na tematsko uređenje i sadržajno unaprjeđenje ugostiteljskih objekata u Općini Vojnić, s ciljem jačanja njihove uloge u očuvanju lokalnog identiteta i stvaranju jedinstvenih gastronomskih doživljaja destinacije.
Opis projekta	Cilj projekta je osnažiti ugostiteljsku ponudu pružatelja ugostiteljskih usluga kroz tematsko uređenje objekata i unaprjeđenje gastronomskog sadržaja, utemeljenog na lokalnim kulturnim vrijednostima, tradiciji i resursima. Time se želi stvoriti prepoznatljiv identitet gastronomske ponude, potaknuti diferencijaciju destinacije, ojačati suradnju između ugostitelja i lokalnih proizvođača te posjetiteljima pružiti autentično iskustvo destinacije. Fokus projekta je poticanje ugostitelja na korištenje lokalnih elemenata u interijeru, jelovniku, nazivu i prezentaciji, pri čemu se oslanja na kulturno-povijesno i prirodno naslijeđe prostora vojničkog područja tj. Korduna. Projektom će se razviti cjelovit koncept koji definira tematske smjernice za uređenje prostora, usmjeren na isticanje lokalne kulture, tradicije i autentičnosti. Koncept će obuhvatiti ideje za vizualni i funkcionalni identitet prostora, te načine povezivanja ugostitelja s lokalnim proizvođačima, obrtnicima i umjetnicima. Provest će se analiza i identifikacija zainteresiranih ugostiteljskih objekata koji će sudjelovati u projektu. Paralelno, uspostaviti će se suradnja s lokalnim proizvođačima, obrtnicima i umjetnicima, čime se osigurava uključivanje lokalne zajednice i kvaliteta tematskih elemenata. Na temelju koncepta, izrađivat će se detaljna idejna rješenja i prijedlozi za tematizaciju prostora. To uključuje skice, planove i vizualizacije koje će služiti kao vodič za uređenje prostora i dekoraciju. Pripremit će se popis potrebne opreme i materijala koji su u skladu s temom projekta. Nabava će biti usmjerena prema kvalitetnim i, gdje je moguće, lokalnim dobavljačima, kako bi se dodatno podržala lokalna ekonomija. Provest će se konkretne aktivnosti uređenja prostora, uključujući postavljanje opreme i montažu dekorativnih i tematskih elemenata. Svi elementi bit će izrađeni tako da odražavaju lokalnu tradiciju i specifičnosti, čime se postiže jedinstvena atmosfera i prepoznatljivost. Planira se uvođenje tematskih jelovnika i inovativnih prezentacijskih formata koji će dodatno naglasiti lokalni identitet. Jelovnici će koristiti lokalne sastojke i tradicionalne recepte, uz pripovijedanje priča koje gostima približavaju povijest i kulturu jela. Korištenje lokalnih naziva za jela i sastojke te atraktivni načini prezentacije dodatno će obogatiti cjelokupni doživljaj, jačajući vezu između hrane, zajednice i prostora.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić Privatni sektor
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada koncepta i određivanje smjernica tematizacije 2027. Identifikacija zainteresiranih ugostitelja i objekata 2027. Povezivanje s lokalnim proizvođačima, obrtnicima, umjetnicima i dionicima 2027. Priprema idejnih rješenja za tematizaciju prostora 2028. Nabava opreme, uređenje prostora, izrada dekorativnih i tematskih elemenata 2028. – 2029.
Procijenjena vrijednost	-
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Općina Vojnić Karlovačka županija Vlastita sredstva HTZ TZ Karlovačke županije Zaklade i korporativni sponzori
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 70. Projekt proširenja turističke ponude uvođenjem novih sadržaja u privatnom smještaju. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Proširenje turističke ponude uvođenjem novih sadržaja u privatnom smještaju
Cilj projekta	Cilj projekta je unaprijediti kvalitetu turističkih usluga u Općini Vojnić kroz povećanje i tematsko uređenje smještajnih kapaciteta, modernizaciju ponude hrane i pića te razvoj dodatnih sadržaja koji doprinose turističkoj atraktivnosti. Projekt je usmjeren na jačanje konkurentnosti lokalnih iznajmljivača i OPG-a te na poticanje razvoja održivog, autentičnog i cjelogodišnjeg turizma.
Opis projekta	Projekt se temelji na analizi stanja koja pokazuje kako na području Općine Vojnić postoji ograničen broj pružatelja usluga smještaja i ugostiteljstva te da su postojeći kapaciteti nedostadni. Kroz projekt će se poduprijeti fizičke i pravne osobe, posebice obiteljska poljoprivredna gospodarstva, u razvoju smještajnih jedinica i ugostiteljskih objekata koji nude lokalnu hranu i piće. Planiraju se sljedeće ključne aktivnosti: • proširenje i uređenje postojećih smještajnih kapaciteta (apartmani, kuće za odmor, sobe) • tematsko i funkcionalno opremanje ugostiteljskih objekata u skladu s lokalnim identitetom • razvoj dodatne turističke infrastrukture (bazeni, sportski sadržaji, prostori za team building) • digitalizacija ponude i promocije (rezervacijske platforme, virtualne ture)

	• uspostava usluga povezanih s boravkom gostiju, poput najma bicikala i vodičkih tura Projektom se omogućava korištenje bespovratnih sredstava i poticajnih kreditnih linija kako bi se smanjilo investicijsko opterećenje za male subjekte, a istovremeno povećala kvaliteta ponude. Implementacijom projekta očekuje se značajan doprinos rastu turističkih dolazaka, povećanju dužine boravka gostiju, aktivaciji lokalnih resursa i otvaranju novih radnih mjesta, čime će Općina Vojnić dobiti prepoznatljivost kao autentična i održiva turistička destinacija kontinentalne Hrvatske.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem • Prosječna duljina boravka u destinaciji
Nositelj provedbe	Privatni sektor Općina Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Analiza postojećeg stanja i definiranje potreba 2026. Razrada projektnih ideja 2026. Izrada idejnih i projektnih rješenja 2027. Priprema prijavne dokumentacije za natječaje 2027. Raspisivanje natječaja i odabir izvođača/partnera 2028. Izvođenje radova i opremanje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta 2028. Završetak radova, tehnički pregled i otvaranje objekata 2029.
Procijenjena vrijednost	
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi Karlovačka županija HBOR, HAMAG-BICRO
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 71. Projekt revitalizacije starih mlinova na području Općine Vojnić (izrada tematskog koncepta revitalizacije). Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Revitalizacija starih mlinova na području Općine Vojnić (izrada tematskog koncepta revitalizacije)
Cilj projekta	Izraditi stručnu i sveobuhvatnu studiju tematskog koncepta revitalizacije starih mlinova na području Općine Vojnić koja će pružiti jasne smjernice za zaštitu, obnovu i valorizaciju starih mlinova, s naglaskom na njihovu funkcionalnu prilagodbu turističkim i edukativnim potrebama te doprinos razvoju selektivnih oblika turizma u Općini Vojnić.
Opis projekta	Projektom se planira izrada studije tematskog koncepta revitalizacije starih mlinova na području Općine Vojnić. Studija će detaljno analizirati trenutno stanje mlinova (trenutno u funkciji Žuti mlin na Radonji i Škrgića mlin na Vojišnici), istražiti njihove potencijale i kulturnu vrijednost, te definirati tematski okvir za njihovu obnovu i uključivanje u turističku, edukativnu i kulturnu ponudu. Prema Prostornom planu uređenja Vojnić (PPUO Vojnić) na njegovom području postoji više od 10 mlinova koji se mogu iskoristiti za razvoj novog turističkog proizvoda.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos / manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027.-2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Izrada Studije – 2027.
Procijenjena vrijednost	10.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi/NPOO Nacionalni fondovi Općina Vojnić Karlovačka županija TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 72. Projekt uvođenja kvalitete za smještajne objekte u domaćinstvu, kuće za odmor i objekte na OPG-ima. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Uvođenje marke kvalitete za smještajne objekte u domaćinstvu, kuće za odmor i objekte na OPG
Cilj projekta	Povećati kvalitetu i tržišnu prepoznatljivost privatnog smještaja na području Općine Vojnić kroz razvoj i primjenu oznake kvalitete koja ističe autentičnost, gostoljubivost domaćina, funkcionalnost i uređenost prostora, te povezanost s lokalnim identitetom, tradicijom i vrijednostima zajednice.
Opis projekta	Privatni smještaj na području Općine Vojnić, koji uključuje objekte u domaćinstvu, na OPG-ovima i kuće za odmor, čini osnovu lokalne turističke ponude. Iako ključni za razvoj održivog i selektivnog turizma, ti objekti trenutno nemaju ujednačene standarde kvalitete niti jasno prepoznatljiv brend. Projektom će se uspostaviti i implementirati regionalna oznaka kvalitete koja će nadograditi postojeću kategorizaciju kroz standarde usklađene s lokalnim vrijednostima. Oznaka će uključivati kriterije kao što su uređenje interijera i eksterijera s naglaskom na lokalnu tradiciju, korištenje domaćih proizvoda i ekološki prihvatljivih materijala, personalizirana i gostoljubiva usluga te aktivno uključivanje domaćina u promociju lokalnih kulturnih posebnosti. Time se želi osigurati prepoznatljivost i konkurentnost smještajnih objekata, potaknuti njihovo usklađivanje s identitetom destinacije te stvoriti autentično, kvalitetno i jedinstveno iskustvo za goste.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić, TZ Karlovačke županije
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027. – 2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Istraživanje i izrada smjernica za dodjelu oznake kvalitete - 2027. Osmišljavanje vizualnog identiteta i dizajna oznake kvalitete -2027. Edukacija i savjetovanje pružatelja smještaja o kriterijima i procesu certificiranja - 2027. Samoprocjena pružatelja smještaja prema definiranim kriterijima - 2028. Evaluacija i terenska provjera objekata - 2028. Mjerenje i potvrda ispunjenosti kriterija - 2028. Dostava digitalne oznake i fizičke pločice od strane Turističke zajednice Općine Vojnić - 2028. Preuzimanje i postavljanje oznake u smještajne objekte - 2028.
Procijenjena vrijednost	10.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni fondovi HTZ TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić

Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija
--	--------------------------

Tablica 73. Projekt provedbe promocijskih aktivnosti. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Provedba promocijskih aktivnosti
Cilj projekta	Cilj projekta je provođenje koordiniranih i ciljanih promocijskih aktivnosti s ciljem pozicioniranja Općine Vojnić kao prepoznatljive i konkurentne turističke destinacije. Aktivnosti se temelje na strateškom pristupu promociji, usklađenom s marketinškim planovima Karlovačke županije i nacionalne razine, a obuhvaćaju istraživanje tržišta, razvoj komunikacijskih poruka, oglašavanje te jačanje identiteta destinacije kroz različite kanale promocije.
Opis projekta	Riječ je o kontinuiranom provođenju promocijskih aktivnosti destinacije Općine Vojnić. Provedba promocijskih aktivnosti provodi se temeljem Godišnjeg programa rada koje krajem svake godine za narednu godinu donosi i u kojoj se razrađuju aktivnosti u domeni istraživanja, razvoja turističkog proizvoda, komunikacije i oglašavanja te destinacijskog menadžmenta. Promocijske aktivnosti provode se u skladu s marketinškim planom Turističke zajednice Karlovačke županije kao i s marketinškim planovima višeg rada. Promocijske aktivnosti se prate te se evaluira njihova uspješnost. Sukladno potrebama i promjenama na tržištu određene se aktivnosti mogu tijekom razdoblja revidirati i usklađivati. Za aktivnosti vezane uz brendiranje destinacije važno je poticati što širi krug dionika u destinaciji na uključivanje u taj proces i provođenje aktivnosti na stvaranju zajedničko/prepoznatljivog turističkog brenda destinacije.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom
Nositelj provedbe	TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2029. kontinuirano
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Definirane promocijske aktivnosti Provedene promocijske aktivnosti Provedeno praćenje i evaluacija
Procijenjena vrijednost	80.000,00 €
Okvirni izvori financiranja	EU fondovi Nacionalni izvori Općina Vojnić TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna dokumentacija

Tablica 74. Projekt standardizacije smještaja namijenjenog cikloturistima - Cyclist welcome. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Standardizacija smještaja namijenjenog cikloturistima- Cyclist welcome
Cilj projekta	Unaprijediti kvalitetu i prilagodbu smještajnih kapaciteta na području Općine Vojnić za cikloturiste kroz implementaciju standarda kvalitete „Cyclist Welcome“. Projektom se želi povećati konkurentnost lokalnih smještajnih objekata, osigurati potrebne sadržaje i usluge prilagođene cikloturistima te doprinijeti razvoju aktivnog i održivog turizma u regiji.
Opis projekta	Projekt „Cyclist Welcome“ iniciran je i organiziran od strane TZ Karlovačke županije, a provodi se u suradnji s TZ Općine Vojnić. Cilj je standardizirati smještajne objekte na području Općine Vojnić namijenjene cikloturistima, kroz ispunjavanje specifičnih kriterija poput: sigurnih prostora za bicikle, dostupnost osnovnih alata za popravke, mogućnost prihvata cikloturista na kraći boravak, pružanje dodatnih usluga poput doručka, informacija o biciklističkim rutama i sl. Provedbom projekta nekoliko pružatelja smještaja dobit će posebnu ploču s oznakom čime jamči kvalitetu pružanja usluga cikloturistima.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone • Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
Nositelj provedbe	TZ Karlovačke županije, TZ Općine Vojnić
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027. – 2028.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Samoprocjena pružatelja smještaja prema definiranim kriterijima - 2027. Evaluacija i terenska provjera objekata - 2027. Mjerenje i potvrda ispunjenosti kriterija - 2027. Dostava digitalne oznake i fizičke pločice od strane Turističke zajednice Općine Vojnić - 2027. Preuzimanje i postavljanje oznake u smještajne objekte - 2027.
Procijenjena vrijednost	
Okvirni izvori financiranja	TZ Karlovačke županije TZ Općine Vojnić
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Ne postoji dokumentacija

Tablica 75. Projekt uvođenja sustava za praćenje održivosti turizma. Izvor: Level Project d.o.o.

Naziv projekta	Uvođenje sustava za praćenje održivosti turizma
Cilj projekta	Koristiti sustav praćenja održivosti turizma na području Općine Vojnić, temeljen na međunarodnim standardima i obveznim pokazateljima održivosti destinacije Općine Vojnić, s ciljem osiguravanja dugoročne ravnoteže između očuvanja resursa, dobrobiti lokalne zajednice i održivog turističkog razvoja.
Opis projekta	Razvoj održivog turizma jedno je od temeljnih strateških opredjeljenja Republike Hrvatske. Sukladno novom Zakonu o turizmu, čija se puna primjena odvija od 2024. godine, naglasak se stavlja na održivo upravljanje destinacijom temeljem konkretnih podataka i mjerljivih pokazatelja. Ovim projektom Općina Vojnić uspostavlja sustav praćenja održivosti turizma u skladu s međunarodnim standardima Global Sustainable Tourism Council (GSTC). Sustav će uključivati praćenje i izvještavanje o 17 obveznih pokazatelja održivosti koji obuhvaćaju ekološke, ekonomske, društvene i kulturne aspekte turizma. Prikupljeni podaci omogućit će bolju koordinaciju među dionicima, donošenje informiranih odluka te kreiranje politika i mjera koje doprinose uravnoteženom i odgovornom razvoju turizma u destinaciji. Projekt predstavlja inicijalni korak prema uspostavi integriranog i transparentnog modela destinacijskog upravljanja na lokalnoj razini.
Posebni značaj za destinaciju DA / NE	NE
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Značajni doprinos/ umjereni doprinos/ manji doprinos pokazatelju: • Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom
Nositelj provedbe	MINTS
Lokacija provedbe	Općina Vojnić
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025. – 2029.
Provedbeni koraci i okvirni rokovi postignuća	Primjena IT aplikacije MINTS-a za upravljanje destinacijom Primjena IT aplikacije MINTS-a za upravljanje turističkim tokovima i ponašanjem posjetitelja
Procijenjena vrijednost	-
Okvirni izvori financiranja	Nacionalni izvori HTZ
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna dokumentacija

9. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

Mjerenje napretka i izvješće o provedbi ključni su alati za praćenje učinkovitosti implementacije Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić. Ovaj proces omogućuje evaluaciju postignutih ciljeva, identifikaciju izazova i prilagodbu strategija u skladu s promjenjivim okolnostima. Redovito izvješćivanje o napretku osigurava transparentnost, omogućuje pravovremeno prepoznavanje potrebnih korekcija te doprinosi odgovornom upravljanju resursima. Kroz sustavno praćenje, osigurava se da se planirani ciljevi ostvaruju u skladu s dugoročnim vizijama razvoja destinacije.

9.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom

Implementacija Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić zahtijeva sinergiju svih ključnih dionika unutar turističkog sektora, uključujući lokalne i regionalne vlasti, privatne poduzetnike, iznajmljivače, javne ustanove i tvrtke, kulturne i obrazovne organizacije, civilne udruge i druge dionike. Ovaj koordinirani pristup omogućuje uspješnu provedbu plana i njegovu prilagodbu specifičnostima svake lokalne zajednice, očuvanju identiteta destinacije te potrebama turista.

Plan upravljanja destinacijom razvija se i usvaja na općinskoj razini, kroz predstavničko tijelo Općine Vojnić (Općinsko Vijeće), u skladu sa Zakonom o turizmu (ZOT) i pripadajućim podzakonskim aktima. Usvajanjem ovog dokumenta postaje obvezujući, što omogućava njegovu implementaciju u svakodnevno turističko upravljanje destinacijom. Plan je osmišljen kao četverogodišnji smjer za razvoj turizma, pri čemu je ključno da se redovito prilagođava novim izazovima i promjenama u turističkom okruženju.

Provedba Plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić podrazumijeva sveobuhvatan i fleksibilan pristup koji zahtijeva aktivnu suradnju svih sektora uključenih u razvoj turizma. Uspjeh ovog procesa ovisi o učinkovitom upravljanju, usklađenosti aktivnosti, dostupnosti financijskih resursa i neprekidnom prilagođavanju novim izazovima i mogućnostima. Ključnu ulogu u ostvarivanju strateških ciljeva imat će TZ Općine Vojnić, Općina Vojnić i Razvoja agencija Karlovačke županije koja će djelovati kao posrednik, poticatelj i savjetodavno tijelo u području razvoja infrastrukture, pristupa sredstvima iz fondova EU te povezivanja dionika.

Za učinkovitu realizaciju plana, potrebno je provesti sljedeće mjere:

Uspostava koordiniranog djelovanja i partnerskih mreža

Kako bi se aktivnosti odvijale u sinergiji, nužno je uspostaviti jasne mehanizme koordinacije između TZ Općine Vojnić, Općine Vojnić, privatnog sektora, udruga i drugih relevantnih aktera. Redovita međusektorska komunikacija, zajednički sastanci, savjetovanja i radionice osigurat će usklađenost ciljeva i efikasniju raspodjelu resursa. Istodobno, poticanje suradnje između javnog i privatnog sektora kroz zajedničke projekte doprinijet će većem učinku i održivijim rezultatima.

TZ Općine Vojnić ima zadatak olakšati ove procese strateškim povezivanjem dionika i pružanjem operativne podrške.

Sustavno praćenje provedbe i analiza učinka

Plan treba pratiti kroz jasno definirane indikatore uspješnosti. To uključuje mjerljive podatke kao što su broj dolazaka, trajanje boravka, povećanje prihoda u sektoru turizma, pokretanje novih proizvoda, te utjecaj na zapošljavanje. Definiranim obveznim pokazateljima održivosti destinacije omogućit će se praćenje učinaka provedbe plana i njegovo pravovremeno prilagođavanje stvarnim potrebama i okolnostima. Periodične analize omogućit će detekciju problema i proaktivno prilagođavanje smjera razvoja. Izvješća o ostvarenim rezultatima trebaju se sastavljati na godišnjoj razini i koristiti kao podloga za unaprjeđenje Plana.

Održivo financiranje i strateško planiranje ulaganja

Učinkovita provedba plana zahtijeva jasno definiranu financijsku konstrukciju. To podrazumijeva kombinaciju lokalnih i regionalnih izvora financiranja, nacionalnih potpora te povlačenje sredstava iz fondova EU. Razvojna agencija Karlovačke županije ima važnu funkciju u pripremi i prijavi projekata, kao i u praćenju natječaja i edukaciji lokalnih partnera o mogućnostima financiranja. Dugoročna održivost mora se temeljiti na povećanju konkurentnosti destinacije i stvaranju dodane vrijednosti kroz pametne investicije u infrastrukturu, ljudske resurse i digitalizaciju.

Jačanje znanja i vještina svih uključenih aktera

Edukacija dionika ključna je za uspostavu uspješnog i suvremenog turističkog upravljanja. Kroz specijalizirane radionice, seminare i programe osposobljavanja potrebno je povećati razinu kompetencija lokalnih aktera, osobito u područjima upravljanja projektima, marketinga destinacije, digitalnih alata i održivog razvoja. Poseban naglasak treba staviti na osnaživanje poduzetnika i javnih službi. U ovom segmentu, organizacijsku i mentorsku ulogu može preuzeti TZ Općine Vojnić, Općina Vojnić ili Razvojna agencija Karlovačke županije.

Transparentna komunikacija i promocija Plana

Uspješna provedba Plana zahtijeva i jasno definiranu komunikacijsku strategiju. Redovita i transparentna informiranost lokalnog stanovništva, dionika i šire javnosti o ciljevima, aktivnostima i postignućima Plana doprinosi većem povjerenju, boljoj suradnji i aktivnijem sudjelovanju zajednice. Korištenjem lokalnih medija, društvenih mreža, javnih tribina i info-materijala, TZ Općine Vojnić i Općina Vojnić mogu osigurati veću vidljivost Plana te potaknuti uključivanje građana u njegovu provedbu. Istodobno, kvalitetna promocija turističkih projekata proizašlih iz Plana povećava atraktivnost destinacije i doprinosi prepoznatljivosti na tržištu.

Fleksibilnost i prilagodba Plana upravljanja novim okolnostima

Globalno i nacionalno turističko tržište podložno je brzim promjenama, stoga Plan mora ostati otvoren za izmjene i prilagodbe. U slučaju nepredviđenih okolnosti – bilo da su gospodarske, političke, društvene ili tehnološke prirode – potrebno je brzo reagirati i revidirati planirane aktivnosti. Redovito praćenje situacije na terenu omogućit će učinkovito upravljanje rizicima i bolje iskorištavanje prilika. U tom pogledu, Razvojna agencija Karlovačke županije, ali i državna tijela mogu pomoći u razradi alternativnih rješenja i pronalaženju novih izvora financiranja ili institucionalne podrške.

9.2. Izvješće o provedbi

Provedba plana upravljanja destinacijom Općine Vojnić zahtijeva kontinuirano praćenje i redovito izvještavanje svih dionika odgovornih za održivi razvoj destinacije. Ključno je odrediti odgovarajuće vremenske okvire za provjeru napretka, kako bi se pravovremeno prepoznale eventualne prepreke i izazovi. Ako se uoče problemi, negativne posljedice ili neostvarenje predviđenih ciljeva i aktivnosti, potrebno je obavijestiti predstavničko tijelo lokalne ili regionalne samouprave. To omogućuje pravovremenu prilagodbu plana.

Turističko vijeće TZ Općine Vojnić dužno je do 31. ožujka tekuće godine dostaviti izvještaj o provedbi plana za prethodnu godinu predstavničkom tijelu jedinice lokalne ili regionalne samouprave.

10. Literatura

1. Autotransport Karlovac (2025). Vozni red. Dostupno na mrežnoj stranici: www.atsk.hr/dokumenti/voznired.pdf
2. Bioportal. Web portal Informacijskog sustava zaštite prirode. GIS preglednik. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://bioportal.hr/gis/>
3. DHMZ (2025). Srednje mjesečne vrijednosti za meteorološku postaju Karlovac u razdoblju 1949.2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci¶m=k1&Grad=karlovac
4. DLS d.o.o. (2016). Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća – Općina Barilović. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://opcina-barilovic.hr/wp-content/uploads/2019/08/Procjena-ugrozenosti-Opcina-Barilovic.pdf>
5. Dom zdravlja KŽ OJ Vojnić (2025). Dom zdravlja Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.dzvojnica.hr/>
6. Drobac, V., Mrvica Mađarac S. (2020). Ekonomska struktura stanovništva u Europskoj Uniji. Zbornik radova 5. Međunarodne znanstvene studentske konferencije SKEI 2020 / Grivec, M. (ur.). Novo Mesto: Univerza v Novem mestu, 2020.76-88.
7. Državni zavod za statistiku (2001). Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://web.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_type=PX&px_db=Naselja+i+stanovni%5%a1tvo+Republike+Hrvatske&px_language=hr
8. Državni zavod za statistiku (2011). Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Kontingenti stanovništva po gradovima/općinama. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://web.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabs.xls.htm>
9. Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/rqybclnx/popis_2021-stanovnistvo_po_naseljima.xlsx
10. Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo staro 15 i više godina prema ekonomskoj aktivnosti, starosti i spolu po gradovima/ općinama, Popis 2021. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>
11. Državni zavod za statistiku (2021). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu po gradovima/općinama. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/td3jvrbu/popis_2021-stanovnistvo_po_gradovima_opcinama.xlsx
12. Državni zavod za statistiku (2022). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Stambene jedinice prema broju kućanstava i članova kućanstava po gradovima i općinama. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>
13. Državni zavod za statistiku (2022). Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2021. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/td3jvrbu/popis_2021-stanovnistvo_po_gradovima_opcinama.xlsx
14. Državni zavod za statistiku (2024). Geostat. Gustoća naseljenosti po JLS i naseljima. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://geostat.dzs.hr/>
15. Državni zavod za statistiku (2024). Turizam u 2023. godini. Dostupno na mrežnoj stranici: https://podaci.dzs.hr/media/pt0dpwn5/si-1731_turizam-u-2023.pdf
16. Europska komisija (2016). The European Tourism Indicator System. ETIS toolkit for sustainable destination managment. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4b90d965-eff8-11e5-8529-01aa75ed71a1/language-en>
17. eVisitor(2025). Sustav eVisitor. Nepublicirani podaci.
18. Fina Info.BIZ. Poduzetnici. Pregled. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://infobiz.fina.hr/dashboard/entrepreneurs/statistics/8959fd1e-63a2-4e10-b3b7-1de74eb7943f>
19. Google maps (2025). Općina Vojnić (TZ Općine Vojnić). Restorani i kafići. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1NpWSM8fGyStUakb92SW-CuEtjhxUbTZW&hl=hr&femb=1&ll=45.325018972806006%2C15.694310270094633&z=18>
20. Google maps (2025). Općina Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.google.com/maps/place/47220,+Vojni%C4%87/@45.3269016,15.679841,14z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x47641c4f26996235:0x64f9be8c6f42c156!8m2!3d45.3250638!4d15.6962323!16s%2Fg%2F11bc5xtny5?entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MDUwNi4wKXMD0SAFAQAw%3D%3D
21. HAKOM d.o.o. Interaktivni preglednik dostupnosti širokopojasnog pristupa. Dostupnost brzina širokopojasnog pristupa nepokretne mreže na području Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://ekarta.hakom.hr/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=ded1f4bcce144a6eb9df7da3d7081dcf>
22. HAKOM d.o.o. Interaktivni preglednik dostupnosti širokopojasnog pristupa. Dostupno na mrežnoj stranici: https://ekarta.hakom.hr/portal/apps/experiencebuilder/experience/?data_id=dataSource_1-18c69d78cb3-layer-EF%BF%BE5%3A280%2CdataSource_1-18c69d78cb3-layer-5%3A341&id=4955eb9f79d34e7583e4c6fdb6817c70&page=Page&views=View-2
23. Horwath HTL (2019). Analiza stanja i strategija razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.kazup.hr/index.php/strateskiplanskidokumenti-otvorenipodaci>
24. Hrvatske ceste (2024). Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske 2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://hrvatske-cesta.hr/uploads/documents/attachment_file/file/1804/Brojenje_prometa_na_cestama_Republike_Hrvatske_godine_2023.pdf
25. Hrvatske ceste (2025). Geoportal javnih cesta RH. Dostupno na mrežnoj stranici: https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?OverlayLayer%3Aahc_opcine_mg=5037&c=448316%2C5017324&so=&z=8.0
26. Hrvatski zavod za zapošljavanje (2024). Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja na području Karlovačke županije. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.hzz.hr/app/uploads/2024/12/preporuke_24-1.pdf
27. Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Mjesečni statistički bilten 31/1. HZZ, Područni ured Karlovac. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.hzz.hr/app/uploads/2025/02/KA_stat_bilten_01_2025.pdf
28. Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Podaci o broju traženih radnika na području ispostave Vojnić prema NKD klasifikaciji djelatnosti u 2024. godini. Nepublicirani podaci, Područni ured Karlovac – ispostava Vojnić.
29. Hrvatski zavod za zapošljavanje. Statistika. Registrirana nezaposlenost. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>
30. <https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti/Vrijednosti%20indeksa%20Orazvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izracun%20indeksa%20razvijenosti.pdf>

31. HZMO (2025). O HZMO-u. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.mirovinsko.hr/hr/djelatnost-i-ustrojstvo/36>
32. Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti 2018. i 2023. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.iztg.hr/hr/itr/>
33. Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti za 2023. godinu po JLS. Dostupno na mrežnim stranicama: <https://www.iztg.hr/hr/itr>
34. Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije (2022). Plan razvoja Karlovačke županije 2021. – 2027. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.kazup.hr/images/dokumenti/graditeljstvo/planski_poslovi_zastita_okolisa/vazni_dokumenti/156a_PLAN_RAZVOJA_2021._-2027.pdf
35. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije "Natura viva" (2011). Značajni krajobraz „Petrova Gora -Biljeg“. Zaštićeno područje prirode. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.naturaviva.hr/Karlovac_media/Brosura_Petrova_gora.pdf
36. Javna ustanova zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije. Prostorni plan Općine Vojnić. IV. Izmjene i dopune. Elaborat pročišćenog teksta odredbi za provedbu i grafičkog dijela plana. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://old.zavod-kazup.hr/media/ppuo-vo-iii-iid-odredbe-proc.pdf>
37. JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2025). IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>
38. Karlovačka županija. Zdravstvene ustanove na području Karlovačke županije kojima se mogu obratiti turisti za usluge zdravstvene skrbi. Dostupno na mrežnoj stranici: https://kazup.hr/images/dokumenti/Hrv_branitelji_i_zdravstvo/ZDRAVSTVO/ZDRAVSTVENE_USTANOVE_KZ_-_kontakti_za_turiste.pdf
39. Magaš, D. (2013). Geografija Hrvatske. Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju i Izdavačka kuća Meridijani, Zadar.
40. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja (2017). Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mpgi.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug/prostorno-uredjenje-3335/strategija-prostornog-razvoja-republike-hrvatske/4096>
41. Ministarstvo kulture i medija (2025). Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>
42. Ministarstvo prostornog uređenja Republike Hrvatske (1997). Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mpgi.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug/prostorno-uredjenje-3335/strategija-prostornog-razvoja-republike-hrvatske/4096>, Odluka o izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (2013). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_76_1533.html, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja (1999). Program prostornog uređenja Republike Hrvatske. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mpgi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Prostorno/ProgramRH/program-knjiga.pdf>, Odluka o izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske (2013). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_84_1871.html
43. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (2025). Informacijski sustav prostornog planiranja. eKatalog. Prostorni planovi uređenja Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/11597618-c2cf-4230-a21c-e45bf15600c2>
44. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (2018). Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti 2018. godine (razdoblje 2014.-2016). Dostupno na mrežnoj stranici: https://razvoj.gov.hr/UserDocImages/O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti/Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti_jedinice%20lokalne%20samouprave.pdf
45. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (2024). Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti 2024. godine (razdoblje 2020.-2022.). Dostupno na mrežnoj stranici:
46. Ministarstvo turizma i sporta (2021).Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN126/21). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2021_12_136_2248.html
47. Ministarstvo turizma i sporta (2023). Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://mint.gov.hr/UserDocImages/2023_dokumenti/Nacionalni%20plan%20razvoja%20odr%C5%BEivog%20turizma%20do%202027.%20godine%20i%20Akcijski%20plan%20do%202025.%20godine.pdf
48. Ministarstvo turizma i sporta (2024). Smjernice i upute za izradu Plana upravljanja destinacijom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>
49. Ministarstvo turizma i sporta RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH i Institut za turizam (2023). Izrada indikatora održivosti turizma kao podloge novog zakona u turizmu (Element 5.). Dostupno na mrežnoj stranici: https://mint.gov.hr/UserDocImages/2024_dokumenti/240130_npoo_dokum-indikat.pdf
50. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (2025). Središnja lovna evidencija. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://sle.mps.hr/huntingGroundPublic/index>
51. Mostarac K. i Blašković-Zavada J. (2022). Poštanska Mreža. Sveučilište u Zagrebu: Fakultet prometnih znanosti. Dostupno na mrežnoj stranici: <file:///C:/Users/TomislavPintari%C4%87/Downloads/Po%C5%A1tanska%20mre%C5%BEa%20-%20fakultetski%20priru%C4%8Dnik.pdf>
52. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html
53. Nejašmić, I. (1992). Promjene u dobno-spolnom sastavu stanovništva istočno jadranskog otočja (1953-1991), Acta Geographica Croatica, 27, Zagreb, 15-34.
54. Odluka o donošenju mreže hitne medicine i sanitetskog prijevoza. Mreža hitne medicine i sanitetskih prijevoza Zavoda za hitnu medicinu Karlovačke županije. Narodne novine broj NN 134/23
55. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti. Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_01_3_60.html
56. Općina Cetingrad (2025). Stari Grad Cetin. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.cetingrad.hr/stari-grad-cetin/>
57. Općina Gvozd (2025). Turistička zajednica. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.gvozd.hr/turisticka-zajednica/>
58. Općina Krnjak (2025). Povijest, Dostupno na mrežnoj stranici: <https://krnjak.hr/povijest/>

59. Općina Vojnić (2021). Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2025. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf
60. Općina Vojnić (2021). Statut Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/opci-podaci/statut/>
61. Općina Vojnić (2024). Statut Dječjeg vrtića Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2024/06/Statut-Djecji-vrtic.pdf>
62. Općina Vojnić (2025). DVD Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/obrazovanje-kultura-i-sport/udruge-i-drustva/dvd-vojnic/>
63. Općina Vojnić (2025). Jedinstveni upravni odjel. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/uprava/jedinstveni-upravni-odjel/>
64. Osnovna škola Vojnić (2025). O školi. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://os-vojnic.skole.hr/>
65. Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2025. (2021). Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf
66. Plan razvoja Općine Vojnić 2021.-2027. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2022/11/Plan-razvoja-Općina-2021-2027_compressed.pdf
67. Plan razvoja turizma Općine Vojnić (2021). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>
68. Planinarsko društvo „Šumar“ (2007). Planinarska obilaznica – Petrova gora. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.sumari.hr/biblio/pdf/14059full.pdf>
69. Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta. Narodne novine broj 112/24.
70. Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom. Narodne novine broj 112/24.
71. Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Narodne novine broj 112/24.
72. Pravilnik o sustavu eVisitor. Narodne novine broj 43/20.
73. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine. Narodne novine broj 47/17
74. PU Karlovačka (2025). Policijska postaja Karlovac s ispostavom Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://karlovačka-policija.gov.hr/policijske-postaje/policijska-postaja-karlovac-s-ispostavom-vojnic/27581>
75. Službena stranica Ministarstva turizma i sporta (2022). Europska komisija objavila Tranzicijski put za turizam. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/vijesti/europska-komisija-objavila-tranzicijski-put-za-turizam/22909>
76. Službena stranica Ministarstva turizma i sporta (2022). Globalno vijeće za održivi turizam (GSTC) objavilo novu verziju kriterija za mjerenje održivosti destinacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://mint.gov.hr/odrzivi-turizam-22984/globalno-vijece-za-odrzivi-turizam-gstc-objavilo-novu-verziju-kriterija-za-mjerenje-odrzivosti-destinacije/23193>
77. Službena stranica Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Disability. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.who.int/health-topics/disability#tab=tab_1
78. Službena stranica TZ Općine Vojnić. Edukacija u svrhu podizanja konkurentnosti na turističkom tržištu. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/2024/09/18/edukacija-u-svrhu-podizanja-konkurentnosti-na-turistickom-trzistu/>
79. Službena stranica UN Tourism. Accessible travel „a game changer“ for destinations and businesses. Dostupno na mrežnoj stranici: https://www.unwto.org/news/un-tourism-accessible-travel-a-game-changer-for-destinations-and-businesses?utm_source=chatgpt.com
80. Službena stranica Vodovod i kanalizacija d.o.o. Vodovod i odvodnja Vojnić postaje dio Vodovoda i kanalizacije Karlovac – potpisani Ugovor o pripajanju i novi Društveni ugovor. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vik-ka.hr/novosti/1500-vodovod-i-odvodnja-vojnic-postaje-dio-vodovoda-i-kanalizacije-potpisani-ugovor-o-pripajanju-i-novi-drustveni-ugovor.html>
81. Statut Općine Vojnić. Službeni glasnik Općine Vojnić 1/21. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/02/GLASNIK-01-2021.pdf>
82. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (2023). Dostupno na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html
83. Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025. Vojnić – Turistička destinacija za svako godišnje doba. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>
84. Turistička zajednica Grada Karlovca (2025). Događanja. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://visitkarlovac.hr/dogadjanja/>
85. Turistička zajednica Grada Karlovca (2025). Top lokacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://visitkarlovac.hr/top-lokacije/>
86. Turistička zajednica Grada Slunja (2025). 10 razloga zašto biste posjetili destinaciju Slunj Rastoke. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://slunj-rastoke.hr/2023/06/16/10-razloga-zasto-biste-posjetili-destinaciju-slunj-rastoke/>
87. Turistička zajednica Općine Topusko. Aktivnosti. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.turizam-topusko.com/aktivnosti/>
88. Turistička zajednica Općine Vojnić (2019). Petrova Gora – biciklističke staze. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2019/04/>
89. Turistička zajednica Općine Vojnić (2021). Strateški plan razvoja turizma na području Općine Vojnić za razdoblje 2021.-2025.godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2021/12/Strate%C5%A1ki-plan-razvoja-turizma-op%C4%87ine-Vojni%C4%87-2021-2025.pdf>
90. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Aktivni odmor. Lovni turizam. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/aktivni-odmor/>
91. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Aktivni odmor. Poučna staza Rimski put. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/aktivni-odmor/>
92. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Aktivni odmor. Poučna staza Kraljev put. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/aktivni-odmor/>
93. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). O Vojniću. Kralj Petar Svačić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/kralj-petar-svacic/>
94. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Program rada TZ Općine Vojnić s financijskim planom za 2025. godinu. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/wp-content/uploads/2024/12/Program-rada-TZ-Op%C4%87ine-Vojni%C4%87-s-Financijskim-planom-2025..pdf>
95. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Smještaj. Lovački dom Muljava. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnic.hr/upoznajte-općinu-vojnic-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>

96. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Što posjetiti. Centralna partizanska bolnica. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
97. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Otmic grad (tvrđava). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
98. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Stari grad Krstinja (tvrđava). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
99. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Stari grad Klokoč (tvrđava). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
100. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Mlin „Žuti put“ Radonja. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
101. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. „Škrgića mlin“ – Vojnišnica (vodenica). Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/upoznajte-opcinu-vojnec-destinacije-manifestacije-sto-posjetiti/>
102. Turistička zajednica Općine Vojnić (2025). Upoznajte Općinu Vojnić. Manifestacije. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/manifestacije/>
103. TZ Općine Vojnić (2023). Pravilnik o radu turističke zajednice Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/wp-content/uploads/2023/12/Pravilnik-o-radu-Turisti%C4%8Dke-zajednice-Op%C4%87ine-Vojni%C4%87.pdf>
104. TZ Općine Vojnić (2022). U sklopu projekta „Izrada elaborata, te izrada i postavljanje turističke signalizacije na području općine Vojnić“ postavljena 23 znaka na 12 lokacija. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/2022/12/08/u-sklopu-projekta-izrada-elaborata-te-izrada-i-postavljanje-turisticko-signalizacije-na-podrucju-opcine-vojnec-postavljena-23-znaka-na-12-lokacija/>
105. TZ Općine Vojnić (2025). Manifestacije. Zelena noć. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.tz-vojnec.hr/manifestacije/>
106. Udruga hrvatskih tržnica (2022). Strategija održivog razvoja hrvatskih tržnica 2022.-2027. godine. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://www.uht.hr/download/Strategija%20razvoja%20hrvatskih%20tr%C5%BEnica%20UHT%202027.pdf>
107. Vojnić komunalac d.o.o. (2014). Pravilnik o gospodarenju otpadom. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojneckomunalac.hr/wp-content/uploads/2024/09/Popis-otpada-za-recikliranje-Pravilnik-o-gospodarenju-otpadom.pdf>
108. Vojnić komunalac d.o.o. (2020). Pisane upute o načinu rada reciklažnog dvorišta u Kolariću 52e. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojneckomunalac.hr/wp-content/uploads/2024/09/Pisane-upute-reciklazno-dvoriste.pdf>
109. Vojnić komunalac d.o.o. (2024). Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš na području Općine Vojnić. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://vojneckomunalac.hr/uklanjanje-otpada-odbacenog-u-okolis-na-podrucju-opcine-vojnec/>
110. Wertheimer-Baletić, A. (1999). Stanovništvo i razvoj. Zagreb: Mate.
111. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)
112. Zakon o područjima posebne državne skrbi. Narodne novine broj 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15, 106/18.
113. Zakon o prostornom uređenju. Narodne novine broj 153/13, 65/17, 144/18, 39/19, 98/19 i 67/23.
114. Zakon o socijalnoj skrbi. Narodne novine broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25
115. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma Narodne novine broj 52/19 i 42/20.
116. Zakon o turizmu. Narodne novine broj 156/23.
117. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Narodne novine broj NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22
118. Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, NN 155/23).
119. Zakon o zdravstvenoj zaštiti. Narodne novine broj 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/23, 33723 i 36/24
120. Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2023). Prostorni plan Karlovačke županije. VI. Izmjene i dopune. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/3714e264-7d82-4825-864b-2175b8380d4e>
121. Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije (2023). Prostorni plan Karlovačke županije. VI. Izmjene i dopune. Dostupno na mrežnoj stranici: <https://katalog.mgipu.hr/details/3714e264-7d82-4825-864b-2175b8380d4e>

Popis slika:

Slika 1. Prikaz smještaja Općine Vojnić odnosno obuhvata destinacije TZ Općine Vojnić za koji se izrađuje plan upravljanja destinacijom. Izvor: Level Project d.o.o.	8
Slika 2. Naselja Općine Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.	9
Slika 3. Kretanje broja stanovnika naselja Vojnić, Općine Vojnić i Karlovačke županije u razdoblju 1961.-2021. godine. Izvor: DZS (2013), Popis stanovništva 2011. DZS (2022), Popis stanovništva 2021.	13
Slika 4. Zaposleni prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) na području Općine Vojnić 2021. godine. Izvor: DZS (2023), Popis stanovništva 2021.	16
Slika 5. Ukupni dolasci turista (domaći i strani) i ukupna noćenja turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.	31
Slika 6. Broj dolazaka i broj noćenja domaćih i stranih turista u Općini Vojnić u razdoblju 2018. - 2024. Izvor: eVisitor.	32
Slika 7. Grafički prikaz sezonalnosti dolaska turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić u razdoblju od 2018. – 2024. godine. Izvor: eVisitor.	33
Slika 8. Grafički prikaz sezonalnosti noćenja na području Općine Vojnić u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.	34
Slika 9. Analiza dolazaka i noćenja domaćih turista iz okolnih županija na području Općine Vojnić 2024. godine. Izvor: eVisitor.	35
Slika 10. Analiza dolazaka i noćenja stranih turista na području Općine Vojnić prema zemlji dolaska u 2024. godini. Izvor: eVisitor.	35
Slika 11. Broj turista po starosti na području destinacije TZ Općine Vojnić u 2024. godini. Izvor: eVisitor.	36
Slika 12. Zaštićena kulturna baština na području Općine Vojnić. Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH. Level Project d.o.o.	46
Slika 13. Prikaz rasprostranjenosti nepokretnog [lijevo] i pokretnog [desno] širokopojasnog pristupa na području Općine Vojnić. Izvor: HAKOM-a. Level Project d.o.o.	62
Slika 14. Cestovni promet na području Općine Vojnić. Izvor: Hrvatske ceste d.o.o. Modificirao Level Project d.o.o.	66
Slika 15. Ukupan broj nezaposlenih osoba i ukupan traženih radnika na području Područnog ureda Karlovac- ispostava Vojnić u 2024. godini. Izvor: HZZ, Područni ured Karlovac, Mjesečni bilten 31(1).	83
Slika 16. Odgovor na pitanje „Koliko ste dugo stanovnik Općine Vojnić?“	91

Slika 17. Odgovor na pitanje „Mjesto u kojem živite?“	91
Slika 18. Odgovor na pitanje „Spolna struktura?“	92
Slika 19. Odgovor na pitanje „Dobna struktura?“	92
Slika 20. Odgovor na pitanje „Najviši završen stupanj obrazovanja?“	93
Slika 21. Odgovor na pitanje „Mjesečna primanja kućanstva?“	93
Slika 22. Odgovor na pitanje „Koliko ste sveukupno zadovoljni razvojem turizma u Vašem mjestu?“	94
Slika 23. Odgovor na pitanje „Vama i/ili članovima Vaše uže obitelji turizam je?“	94
Slika 24. Odgovor na pitanje „Razmislite kako sve turizam utječe na svakodnevni život u Vašem mjestu – na lokalno gospodarstvo, okoliš, sigurnost u mjestu, društveni život, cijene i sl.?. Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.	95
Slika 25. Odgovor na pitanje „Koliko se često susrećete s turistima u Vašem mjestu?“	97
Slika 26. Odgovor na pitanje „Koliko ste trenutno zadovoljni sa životom u Vašem mjestu?“. Izvor: Anketni upitnik lokalnog stanovništva, obradio Level Project d.o.o.	97
Slika 27. Odgovor na pitanje „Kako turistički razvoj utječe na duh Vašeg mjesta?“	98
Slika 28. Odgovor na pitanje „Kako turistički razvoj utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture Vašeg mjesta?“	99

Popis tablica:

Tablica 1. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom TZ Općine Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.	2
Tablica 2. Profil destinacije TZ Općine Vojnić.	5
Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima na području Općine Vojnić 2011. i 2021. godine te međupopisna promjena. Izvor: DZS (2013), Popis stanovništva 2011. i DZS (2022), Popis stanovništva 2021.	14
Tablica 4. Spolni i dobni sastav Općine Vojnić. Izvor: DZS (2022), Popis stanovništva 2021. godine.	15
Tablica 5. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi u Općini Vojnić za godine 2021. Izvor: DZS (2022), Popis stanovništva 2021.	16
Tablica 6. Analiza zaposlenih i nezaposlenih u Općini Vojnić, u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te u Karlovačkoj županiji u periodu od 2019. do 2023. godine. Izvor: HZZ i FINA.	18
Tablica 7. Prioriteti, ciljevi i mjere dokumenata s kojima je Plan upravljanja destinacijom TZ Općine Vojnić u skladu.	21
Tablica 8. Kretanje broja dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista te njihovo prosječno trajanje boravka u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.	30
Tablica 9. Sezonalnost dolazaka turista (domaći i strani) na područje Općine Vojnić po mjesecima u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.	33
Tablica 10. Sezonalnost noćenja turista (domaći i strani) na području Općine Vojnić po mjesecima u razdoblju od 2018. do 2024. godine. Izvor: eVisitor.	33
Tablica 11. Smještajni kapaciteti na području TZ Općine Vojnić. Izvor: eVisitor.	36
Tablica 12. Ugostiteljski objekti sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti na području TZ Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.	38
Tablica 13. Turističke atrakcije na području Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.	39
Tablica 14. Turističke usluge prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu na području destinacije TZ Općine Vojnić.	44
Tablica 15. Udaljenost i najkraće vrijeme putovanja automobilom do naselja Vojnić iz odabranih emitivnih područja. Izvor: Google maps.	68
Tablica 16. Biciklističke rute na području TZ Općine Vojnić. Izvor: TZ Općine Vojnić.	70
Tablica 17. Popis turističkih atrakcija i njihove pristupačnosti osobama s invaliditetom. Izvor: TZ Općine Vojnić.	76
Tablica 18. Komparativna analiza Općine Vojnić s konkurentima u neposrednom okruženju. Izvor: DZS (2023). Turizam u 2023. godini, Institut za turizam (2024). Indeks turističke razvijenosti 2023. godine.	89
Tablica 19. Razvojni i marketinški potencijal smještaja na području TZ Općine Vojnić.	102
Tablica 20. Razvojni i marketinški potencijal ugostiteljstva na području TZ Općine Vojnić.	102
Tablica 21. Razvojni i marketinški potencijal turističkih atrakcija na području TZ Općine Vojnić.	102
Tablica 22. Razvojni i marketinški potencijal turističkih usluga na području TZ Općine Vojnić.	104
Tablica 23. Razvojni i marketinški potencijal resursa na području TZ Općine Vojnić.	105
Tablica 24. Razvojni i marketinški potencijal javne turističke infrastrukture na području TZ Općine Vojnić.	105
Tablica 25. Razvojni i marketinški potencijal turističkih proizvoda i ostalih ključnih elemenata u ponudi/kreiranju turističkih proizvoda TZ Općine Vojnić.	106
Tablica 26. Popis obveznih pokazatelja održivosti na razini destinacije. Izvor: Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Narodne novine broj 112/24.	113
Tablica 27. Obavezni pokazatelj održivosti- Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1).	114
Tablica 28. Obavezni pokazatelj održivosti- Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2).	114
Tablica 29. Obavezni pokazatelj održivosti- Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1).	115
Tablica 30. Obavezni pokazatelj održivosti- Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1).	116
Tablica 31. Obavezni pokazatelj održivosti- Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1).	117
Tablica 32. Obavezni pokazatelj održivosti- Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1).	118
Tablica 33. Obavezni pokazatelj održivosti- Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1).	119
Tablica 34. Obavezni pokazatelj održivosti- Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1).	121
Tablica 35. Obavezni pokazatelj održivosti- Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1).	121
Tablica 36. Obavezni pokazatelj održivosti-Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1).	123
Tablica 37. Obavezni pokazatelj održivosti- Ukupan broj turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1).	124
Tablica 38. Obavezni pokazatelj održivosti- Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2).	124
Tablica 39. Obavezni pokazatelj održivosti-Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.	125
Tablica 40. Obavezni pokazatelj održivosti- Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2).	126

Tablica 41. Obavezni pokazatelj održivosti- Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1).....	127
Tablica 42. Obavezni pokazatelj održivosti- Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD-1).....	128
Tablica 43. Obavezni pokazatelj održivosti- Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1).....	129
Tablica 44. SWOT analiza TZ Općine Vojnić.....	130
Tablica 45. Projekt izgradnje Aquapark Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	150
Tablica 46. Projekt obnove i interpretacije Centralne partizanske bolnice (izrada projektne dokumentacije). Izvor: Level Project d.o.o.....	152
Tablica 47. Projekt poučne staze Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	153
Tablica 48. Projekt rekonstrukcije Doma kulture "Kralj Petar Svačić" Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	154
Tablica 49. Projekt izgradnje Turističko-informativnog centra Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	156
Tablica 50. Pilot projekt razvoja zelene infrastrukture Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	157
Tablica 51. Projekt sanacije i opremanja nogometnog stadiona Kralj Petar Svačić. Izvor: Level Project d.o.o.....	158
Tablica 52. Projekt označavanja i uređenja biciklističkih staza. Izvor: Level Project d.o.o.....	160
Tablica 53. Projekt podrške postojećim i organizacija novih manifestacija. Izvor: Level Project d.o.o.....	161
Tablica 54. Projekt revitalizacije Starog grada Krstinje. Izvor: Level Project d.o.o.....	162
Tablica 55. Projekt revitalizacije Starog grada Otmića. Izvor: Level Project d.o.o.....	163
Tablica 56. Projekt revitalizacije Starog grada Klokoča. Izvor: Level Project d.o.o.....	164
Tablica 57. Projekt unaprjeđenja postojeće i postavljanje nove turističke infrastrukture. Izvor: Level Project d.o.o.....	166
Tablica 58. Projekt razvoja lokalnih suvenira. Izvor: Level Project d.o.o.....	167
Tablica 59. Projekt Green & Blue (Prenamjena bivše škole Mihaljsko u društveno-edukativni dom). Izvor: Level Project d.o.o.....	168
Tablica 60. Projekt ulaganja u šumsku infrastrukturu- šumske ceste. Izvor: Level Project d.o.o.....	169
Tablica 61. Projekt unaprjeđenja digitalne prisutnosti i fizičke promocije turističke destinacije Vojnić. Izvor: Level Project d.o.o.....	170
Tablica 62. Projekt uvođenja bike-share usluga (Smart city program). Izvor: Level Project d.o.o.....	171
Tablica 63. Projekt izgradnje sportskog igrališta u Vojniću. Izvor: Level Project d.o.o.....	172
Tablica 64. Projekt edukativne radionice za dionike u turizmu. Izvor: Level Project d.o.o.....	174
Tablica 65. Projekt povećanja smještajnih kapaciteta. Izvor: Level Project d.o.o.....	175
Tablica 66. Projekt brendiranja turističkog smještaja objekata u domaćinstvu putem nacionalne oznake "Vaš domaćin/Local host". Izvor: Level Project d.o.o.....	176
Tablica 67. Projekt izgradnje odmorišta na području Općine Vojnić (projektno-tehnička dokumentacija). Izvor: Level Project d.o.o.....	177
Tablica 68. Projekt proširenja smještajnih kapaciteta Lovačkog doma Muljava. Izvor: Level Project d.o.o.....	178
Tablica 69. Projekt tematskog uređenja objekata i unaprjeđenje ugostiteljske ponude kroz suradnju s OPG-ima i drugim dionicima (poduzetnici, obrti, udruge, umjetnici). Izvor: Level Project d.o.o.....	180
Tablica 70. Projekt proširenja turističke ponude uvođenjem novih sadržaja u privatnom smještaju. Izvor: Level Project d.o.o.....	181
Tablica 71. Projekt revitalizacije starih mlinova na području Općine Vojnić (izrada tematskog koncepta revitalizacije). Izvor: Level Project d.o.o.....	183
Tablica 72. Projekt uvođenja kvalitete za smještajne objekte u domaćinstvu, kuće za odmor i objekte na OPG-ima. Izvor: Level Project d.o.o.....	184
Tablica 73. Projekt provedbe promocijskih aktivnosti. Izvor: Level Project d.o.o.....	185
Tablica 74. Projekt standardizacije smještaja namijenjenog cikloturistima- Cyclist welcome. Izvor: Level Project d.o.o.....	186
Tablica 75. Projekt uvođenja sustava za praćenje održivosti turizma. Izvor: Level Project d.o.o.....	187

